ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΙΛΚΙΣ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Δ.νση: Στενημάχου 2
Τ.Κ.: 61100
Πληροφορίες: Θανάσης Γ. Μάντζαρης
Τηλέφωνο: 2341024580
Fax: 2341020924
E-mail: mantzaris@ccikilkis.gr

Κιλκίς, 26/09/2017
Αριθ. Πρωτ.: 945716

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - (KLEEMANN HELLAS) ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.».**

Την **26/09/2017** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - (KLEEMANN HELLAS) ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.,** το διακριτικό τίτλο ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ (KLEEMANN HELLAS) ΑΒΕΕ και αριθμό ΓΕΜΗ **14486435000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1189840 οι εγκεκριμένες από την 31/07/2017 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2016 έως 31/12/2016.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1189841 η από 31/07/2017 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2017 έως 31/12/2017:

Τακτικοί Ελεγκτές:

Η GRANT THORNTON ΑΕ, Ορκωτοί Ελεγκτές, με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 127.

Για την Υπηρεσία ΓΕΜΗ
του ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΚΙΛΚΙΣ
Ο Διοικητικός Προϊστάμενος

Γεώργιος Ηλιάδης

Κοινοποίηση:

1. ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - (KLEEMANN HELLAS) ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.
   ΒΙΠΕ ΣΤΑΥΡΟΧΩΡΙΟΥ, 61100 ΚΙΛΚΙΣ

2. ΠΕ Κιλκίς
   Δ/νση Ανάπτυξης
   Τμήμα Ανωνύμων Εταιριών
   Αν. Παπανδρέου 3, 61100 Κιλκίς

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS
ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016
ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4 ΤΟΥ Ν.3556/2007

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
Αρ. Μητρώου 10920/06/Β/86/40
Αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 14486435000
Έδρα: ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχώρι Κιλκίς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 3
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 4
ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ 43
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 45
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 46
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 47
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 48
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 49
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 50
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 51
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 52
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 101
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ 107

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ Ν.3556/2007)

Οι κάτωθι υπογεγραμμένοι με την παρούσα δηλώνουμε υπεύθυνα, ότι, εξ όσων γνωρίζουμε:

- οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, Ατομικές και Ενοποιημένες, της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS Ανώνυμος Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» για την χρήση από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσης της Εταιρείας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο,
- η συνημμένη Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν,
- οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» στις 26/04/2017 και πρόκειται να δημοσιοποιηθούν με την ανάρτηση τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.kleemann.gr.

Κιλκίς, 26 Απριλίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454713	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454710	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΕ 171629

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση (η «Έκθεση») του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και του Ομίλου KLEEMANN της χρήσης 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016, είναι εναρμονισμένη με τις διατάξεις του Ν.3556/2007 και τις επ' αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περιέχει όλες τις απαραίτητες βάσει του ως άνω νομοθετικού πλαισίου, θεματικές ενότητες.

Η Έκθεση απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπεριστατωμένη ενημέρωση για την δραστηριότητα της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την εν λόγω χρήση και περιλαμβάνεται αυτούσια στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016 μαζί με τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και τις δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι αναγνώστες που ενδιαφέρονται για περισσότερες πληροφορίες μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα της Μητρικής Εταιρείας στο www.kleemann.gr ή να απευθυνθούν κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες στα κεντρικά γραφεία της Εταιρείας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. (η «Μητρική» ή η «Εταιρεία») συστάθηκε νομότυπα τον Ιούνιο του 1983 (ΦΕΚ 2308/27.07.1983) και έχει αριθμό μητρώου Α.Ε. 10920/06/Β/86/40. Η διάρκεια λειτουργίας της έχει ορισθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2050, ενώ έδρα της είναι η ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχωρίου, Κιλκίς.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Οι θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες ενοποιούνται με την μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποίησης, είναι οι εξής:

		Συμμετοχή	
Εταιρεία	**Έδρα**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
KLEFER A.E. (2)	ΒΙΠΕ Κιλκίς, Ελλάδα	50%	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S. (2)	Κωνσταντινούπολη, Τουρκία	70%	70%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O (1)	Βελιγράδι, Σερβία	100%	100%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L. (1)	Βουκουρέστι, Ρουμανία	100%	100%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED (1)	Χονγκ-Κονγκ	100%	100%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD (2)	Οξφόρδη, Ηνωμένο Βασίλειο	100%	100%
KLEEMANN SERVICES LTD (1)	Λευκωσία, Κύπρος	100%	100%
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD (3)	Κουνσάν, Κίνα	100%	100%
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD (3)	Κουνσάν, Κίνα	100%	100%
KLEEMANN LIFTS RUS (1)	Μόσχα, Ρωσία	99,5%	99,5%
KLEEMANN DIZALA D.o.o. (1)	Ζάγκρεμπ, Κροατία	100%	100%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY (1)	Σύδνεϋ, Αυστραλία	80,09%	80,09%
KLEEMANN AUFZUGE GmbH (1)	Ντίσελντορφ, Γερμανία	100%	100%
KLEEMANN LIFTS DMCC (4)	Ντουμπάι	100%	100%

(1) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN LIFTS UK LTD
(2) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
(3) Είναι θυγατρική εταιρεία της HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED
(4) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN SERVICES LTD

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Κύρια δραστηριότητα των εταιρειών του Ομίλου είναι η παραγωγή και εμπορία συστημάτων ανελκυστήρων, όπως: Υδραυλικοί ανυψωτικοί μηχανισμοί (έμβολα, μονάδες ισχύος, σασί), ηλεκτρομηχανικοί ανυψωτικοί μηχανισμοί (μηχανές, σασί, αντίβαρα), θάλαμοι (επιβατικοί, φορτηγοί, πανοραμικοί), ηλεκτρονικοί πίνακες, ηλεκτρονικά συστήματα και ανελκυστήρες ανύψωσης φορτίων τύπου Compact. Η ανάγκη για άμεση προσαρμοστικότητα του Ομίλου στις απαιτήσεις των πελατών και τις τάσεις του κλάδου, δημιούργησε μία νέα επιχειρηματική δραστηριότητα που είναι η προσφορά του «Ολοκληρωμένου Πακέτου Ανελκυστήρα».

Νέα προϊόντα καλύπτουν όλες τις πιθανές ανάγκες κάθε κατασκευής, όπως: Υδραυλικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο (ARION Hydro MRL), ηλεκτρομηχανικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο (APOLLO Traction MRL και ATLAS Traction MRL), υδραυλικός ανελκυστήρας Maison Lift, ανελκυστήρας για μικρότερα φορτία DUMBWAITER και αντισεισμικός ανελκυστήρας.

Τα κυριότερα εξαρτήματα που εμπορεύονται, τα οποία προορίζονται για ανελκυστήρες κατοικιών και γραφείων, πανοραμικούς ανελκυστήρες εμπορικών κέντρων και ξενοδοχείων και ανελκυστήρες φορτίων βιομηχανικών χώρων, είναι τα εξής: Ηλεκτρομηχανικοί κινητήρες, οδηγοί (ράγες), λάδια, καλώδια, επικαθίσεις, συρματόσχοινα και λοιπά μηχανολογικά εξαρτήματα.

Τα προϊόντα και εμπορεύματα προορίζονται για ανελκυστήρες κατοικιών, γραφείων, εμπορικών κέντρων, ξενοδοχείων, βιομηχανικών χώρων, αεροδρομίων και λοιπών. Ο στόχος της KLEEMANN είναι να ικανοποιεί τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε πελάτη αυξάνοντας παράλληλα το μερίδιο αγοράς που κατέχει και την αναγνωρισιμότητα διεθνώς.

ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΜΙΛΟΥ

ΓΗΠΕΔΑ – ΟΙΚΟΠΕΔΑ	ΚΤΙΡΙΑ
KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.	
Οικόπεδα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς συνολικής έκτασης 53.632 τμ.	Ενιαίο κεντρικό κτίριο παραγωγής και αποθήκης επιφάνειας 21.242 τμ.
	Κτίριο πύργου δοκιμών ανελκυστήρων μεγάλων ταχυτήτων με γραφεία επιφάνειας 5.274 τμ.
	Κτίριο παραγωγής-αποθήκευσης (ηλεκτρονικά) και γραφείων απέναντι από τις κεντρικές εγκαταστάσεις στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς επιφάνειας 2.301 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης (θάλαμοι) κοντά στο κύριο συγκρότημα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς επιφάνειας 9.329 τμ μαζί με κτίριο γραφείων επιφάνειας 1.000 τμ.
Αγροτεμάχια εφαπτόμενα στα όρια της ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς και των οικοπέδων της Εταιρείας συνολικής έκτασης 99.840 τμ.	Κτίριο logistics με γραφεία επιφάνειας 15.511 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης με γραφεία επιφάνειας 3.952 τμ.
	Κτίριο αποθήκης ανακύκλωσης επιφάνειας 485,05 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης με γραφεία επιφάνειας 3.431 τμ.
Αγροτεμάχια στον Ασπρόπυργο Αττικής, στον οδικό άξονα της Αττικής Οδού συνολικής έκτασης 12.882 τμ.	Κέντρο διανομής στο αγροτεμάχιο επιφάνειας 3.642 τμ.
Οικόπεδο- Αγρός στην Πολίχνη συνολικής έκτασης 2.483 τμ.	Κτίρια με γραφεία επιφάνειας 1.160 τμ (υπόγειο 435 τμ, αποθήκη 435 τμ, ισόγειο 145 τμ και 1ος όροφος 145 τμ).
Διαμερίσματα	Ισόγειο κατάστημα στις οδούς Νέστορος 23 και Ακροπόλεως 52 στην Νίκαια Πειραιά επιφάνειας 122 τμ, το οποίο εκμισθώνεται.
	Ημιυπόγειος αποθήκη στην οδό Λέσβου 13 στο Γαλάτσι Αθηνών επιφάνειας 174 τμ, η οποία εκμισθώνεται.

	Διαμέρισμα στο Κιλκίς στην οδό Π. Μελά 19, επιφάνειας 81 τμ. το οποίο εκμισθώνεται.
	Διαμέρισμα στο Κιλκίς στην οδό 21ης Ιουνίου & Γρεβενών, επιφάνειας, 93 τμ., το οποίο ιδιοχρησιμοποιείται παρέχοντάς το ως κατοικία σε εργαζόμενους και συνεργάτες.
	Τετραόροφο κτίριο γραφείων & καταστημάτων στην οδό Δημοκρατίας 2 (πρώην Λυκόβρυσης), Αθήνα, συνολικής επιφάνειας 1.015,05 τμ (υπόγειο 262,60 τμ, ισόγειο 197,54 τμ, 1ος όροφος 197,54 τμ, 2ος όροφος 181,09 τμ, 3ος όροφος 153,52 τμ, δώμα & βοηθητικούς 22,76 τμ). Απο όλο το κτίριο η εταιρεία εκμισθώνει το υπόγειο & ισόγειο και το υπόλοιπο παραμένει κενό.
KLEFER A.E.	
Οικόπεδα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς συνολικής έκτασης 19.561 τμ.	Κτίρια παραγωγής και αποθήκης (πορτών) επιφάνειας 11.731 τμ (1.736 τμ αφορούν κτίρια Διοίκησης).
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	
Οικόπεδο στο Simanovci Δήμου Pecinci στο Βελιγράδι συνολικής έκτασης 30.859 τμ.	Κτίρια παραγωγής, αποθήκης και γραφείων, συνολικής επιφάνειας 8.282 τμ.

Μηχανολογικός εξοπλισμός

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός του Ομίλου είναι τελευταίας τεχνολογίας, μεγάλου βαθμού αυτοματοποίησης και υψηλής παραγωγικής ικανότητας.

Μεταφορικά μέσα

Ο ιδιόκτητος μεταφορικός στόλος του Ομίλου αποτελείται από εξήντα εννέα φορτηγά αυτοκίνητα μεταφοράς εμπορευμάτων και επαγγελματικά φορτηγάκια για το service, έξι λεωφορεία, είκοσι ένα αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, δέκα μοτοσικλέτες για την μεταφορά του προσωπικού, εβδομήντα κλαρκ εσωτερικής μεταφοράς (αυτοκινούμενα και χειροκίνητα) και δύο ανοιχτά αμαξίδια για μεταφορά επισκεπτών εντός των εγκαταστάσεων.

Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός

Τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός του Ομίλου περιλαμβάνουν: Έπιπλα, σκεύη, μηχανές γραφείων, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και συστήματα υπολογιστών, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό και κατασκευασμένα εκθέματα προβολής στις εγκαταστάσεις του και τις εγκαταστάσεις τρίτων-πελατών.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ – ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει συνάψει σειρά από ασφαλιστήρια συμβόλαια όπως, πυρός, απώλειας κερδών και πιστώσεων και αστικής ευθύνης προϊόντος και μεταφερόμενων φορτίων, ενώ από τις εγγυήσεις ύψους Ευρώ 3.000.000, που έχουν δοθεί για δανεισμό της θυγατρικής KLEEMANN ASANSOR S.A., αυτή έχει κάνει χρήση ποσού Ευρώ 2.800.000.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το στελεχιακό δυναμικό του Ομίλου είναι άριστα εκπαιδευμένο και εξειδικευμένο, ενώ προκειμένου να ανταποκριθεί με επιτυχία στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της αγοράς, ο Όμιλος επενδύει στην διαρκή εκπαίδευση και ενημέρωσή του. Επιπρόσθετα, η Διοίκηση έχει καταφέρει να διατηρεί άριστες σχέσεις με το προσωπικό, γεγονός που βοηθάει στην αρμονική λειτουργία του Ομίλου.

Η εξέλιξη του μέσου όρου προσωπικού του Ομίλου καθώς και του συνολικού αριθμού προσωπικού της εταιρείας και του Ομίλου αντίστοιχα παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Μέσος όρος Ομίλου	2016	2015	Συν. Αριθμός στη λήξη της περιόδου	31/12/2016	31/12/2015
Μισθωτοί	836	690	Μητρική	806	786
Ημερομίσθιοι	412	404	Όμιλος	1.249	1.169
ΣΥΝΟΛΟ	**1.248**	**1.094**			

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΑΔΟΥ

Γενικά στοιχεία κλάδου

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στο βιομηχανικό κλάδο παραγωγής και εμπορίας εξαρτημάτων ανελκυστήρων, των οποίων η ζήτηση κατά κύριο λόγο σχετίζεται με την οικοδομική δραστηριότητα και τον αριθμό και το είδος των κατοικιών και οικοδομών που κατασκευάζονται. Επηρεάζεται επίσης από γενικότερες τάσεις όπως η εξοικονόμηση ενέργειας, νέες τεχνολογίες, ανάγκη για καλύτερες υπηρεσίες και αυστηρότερους κανονισμούς ασφαλείας.

Ανάλογα με την δραστηριότητά τους, οι εταιρείες του κλάδου μπορούν να διαχωριστούν σε τέσσερις κατηγορίες:

- Παραγωγής εξαρτημάτων: Βιομηχανίες και βιοτεχνίες, οι οποίες παράγουν εξαρτήματα ανελκυστήρων.
- Εγκαταστάσεων και συντηρήσεων: Προμηθεύουν τον ανελκυστήρα στον κατασκευαστή του κτιρίου και αναλαμβάνουν την συντήρησή του.
- Εμπορίας εξαρτημάτων ανελκυστήρων: Δραστηριοποιούνται μεταξύ των δυο ανωτέρω αλλά αναπτύσσονται έχοντας διαφορετική λειτουργική δομή.
- Προμήθειας ολοκληρωμένων ανελκυστήρων: Εξελιγμένη μορφή εταιρειών εμπορίας εξαρτημάτων, αφού είναι σε θέση να προμηθεύσουν τις εταιρείες εγκατάστασης με ένα πλήρες πακέτο εξαρτημάτων.

Τα όρια ανάμεσα στις κατηγορίες δεν είναι ευδιάκριτα με συνέπεια να υπάρχουν εταιρείες οι οποίες συνδυάζουν τις ανωτέρω δραστηριότητες. Για παράδειγμα, στον κλάδο των ανελκυστήρων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο δραστηριοποιούνται αρκετές πολυεθνικές επιχειρήσεις, οι οποίες εκτός από παραγωγή συγκεκριμένων εξαρτημάτων, πραγματοποιούν την εγκατάσταση και την συντήρηση των ανελκυστήρων. Οι συγκεκριμένες εταιρείες έχουν δώσει τα τελευταία έτη, μεγαλύτερη βαρύτητα στην αγορά της συντήρησης, στην οποία δεν δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ο ανταγωνισμός του Ομίλου προέρχεται κατά κύριο λόγο από μικρές και μεσαίες βιοτεχνίες παραγωγής εξατομικευμένων εξαρτημάτων ανελκυστήρων, από ομοειδείς επιχειρήσεις αλλά και από εταιρείες ανταγωνιστές ως προς την παραγωγή και διάθεση εξαρτημάτων ανελκυστήρων, οι οποίες δύνανται να είναι και πελάτες του Ομίλου στις περιπτώσεις που λειτουργούν ως εγκαταστάτες και δεν δύνανται να προμηθευτούν εσωτερικά για δικούς τους λόγους τα εξαρτήματα του ανελκυστήρα.

Προοπτικές της παγκόσμιας αγοράς

Οι προοπτικές ανάπτυξης που παρουσιάζονται στο εμπόριο του ανελκυστήρα στα πλαίσια της διεθνούς αγοράς φαίνονται ευοίωνες. Αναμένεται αύξηση των πωλήσεων του κλάδου, γεγονός που έγκειται στην ανάκαμψη οικονομιών αναπτυσσόμενων χωρών όπως η Ινδία και η Κίνα και δεν είναι τυχαίο ότι αναμένεται να δημιουργήσει σχεδόν τη μισή από την παγκόσμια ζήτηση σε συνάρτηση με τα ποσοστά του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης και του κύματος αστυφιλίας λαμβάνοντας υπόψη πως αναφερόμαστε στις πλέον πυκνοκατοικημένες χώρες του πλανήτη.

Επιπλέον εκτιμάται ότι έως το 2030 τα 2/3 του πληθυσμού της γης θα ζουν σε πόλεις, ποσοστό πολύ αξιόλογο και ελπιδοφόρο για τον τομέα του ανελκυστήρα. Ακόμη όμως και στις αγορές της Ευρώπης, των Η.Π.Α. και της Ιαπωνίας όπου δεν αναμένεται σημαντική αύξηση ζήτησης νέων προϊόντων, εκτιμάται πως η αύξηση της ζήτησης σε προϊόντα ανακαίνισης θα είναι ισχυρή λόγω της ανάγκης συμμόρφωσης στην επιβολή νέων κανονισμών ασφαλείας. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί πως στην παρούσα περίοδο στην παγκόσμια αγορά υπάρχει μια τάση υπεροχής προϊόντων που έχουν καλύτερη ενεργειακή αποδοτικότητα, είναι φιλικά προς το περιβάλλον και έχουν βελτιωμένα χαρακτηριστικά ασφάλειας, άνεσης και αποδοτικότητας γεγονός που εκτιμάται ότι θα συμβάλλει στην αύξηση της ζήτησής τους.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2016

Τα σημαντικά γεγονότα της χρήσης 2016 και η επίδρασή τους στην Οικονομική Έκθεση είναι τα ακόλουθα:

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ KLEEMANN LIFTS UK LTD

Στις 3 Μαρτίου 2016 αποφασίστηκε να ολοκληρωθεί η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. στην KLEEMANN LIFTS UK Ltd, συνολικού πόσου Ευρώ 7 εκ. Το εν λόγω ποσό είχε σταλεί μέσα στο 2015 έπειτα από σχετική απόφαση για μελλοντική αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ώστε να χρηματοδοτηθούν οι επενδύσεις της αγγλικής εταιρείας για α) εξαγορά εταιρείας στην Αυστραλία ύψους Ευρώ 2,5 εκ που έγινε τον Ιούλιο του 2015 β) ίδρυση θυγατρικής εταιρείας στη Γερμανία με κεφάλαιο Ευρώ 500 χιλ που έγινε τον Αύγουστο του 2015 γ) κάλυψη χρηματοδότησης επενδύσεων ύψους Ευρώ 4 εκ στη θυγατρική στη Κίνα.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΣΤΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ

Στις 28 Μαρτίου 2016 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 1,5 εκατ. στη θυγατρική Εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων στη Κίνα.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ

Την 19 Σεπτεμβρίου 2016 οι μέτοχοι Νικόλαος Κουκούντζος του Κωνσταντίνου, Κωνσταντίνος Κουκούντζος του Νικολάου, Νικόλαος Κουκούντζος του Νικολάου, Αικατερίνη Κουκούντζου του Νικολάου, Μενέλαος Κουκούντζος του Κωνσταντίνου, Αικατερίνη Κουκούντζου του Μενελάου και Κωνσταντίνος Κουκούντζος του Μενελάου (οι Μέτοχοι) συμφώνησαν προφορικά μεταξύ τους να συντονισθούν κατά την έννοια του άρθρου 2 (ε) του Ν. 3461/2006 με σκοπό την από κοινού απόκτηση του ελέγχου της Εταιρείας.

Στο πλαίσιο αυτό, οι Μέτοχοι αντάλλαξαν τις μετοχές τους, με μετοχές εκδόσεως της MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD (MCA ή ο Προτείνων), σε εκτέλεση Συμφωνίας Ανταλλαγής Μετοχών που υπεγράφη την ίδια μέρα. Ως εκ τούτου, η MCA απέκτησε συνολικά 15.896.582 μετοχές και δικαιώματα ψήφου της Εταιρείας, οι οποίες αντιστοιχούσαν στο σύνολο των μετοχών εκδόσεως της Εταιρείας που κατείχαν οι Μέτοχοι, ήτοι ποσοστό 67,22% των συνολικών δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας, οπότε και δημιουργήθηκε η υποχρέωση για την υποβολή της Δημόσιας Πρότασης, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 3461/2006.

Την 21 Σεπτεμβρίου 2016 η MCA προχώρησε σε υποβολή υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης με προσφερόμενο αντάλλαγμα 2,02 € ανά μετοχή καταθέτοντας το σχέδιο του πληροφοριακού δελτίου προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ενημερώνοντας το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

Την 22 Νοεμβρίου 2016, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ενέκρινε το πληροφοριακό δελτίο της Δημόσιας Πρότασης. Η περίοδος αποδοχής της Δημόσιας Πρότασης ξεκίνησε την 25 Νοεμβρίου 2016 και έληξε με επιτυχία την 9 Ιανουαρίου 2017.

Την 2 Φεβρουαρίου 2017, η MCA υπέβαλε στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αίτημα για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς των υπόλοιπων κοινών μετοχών της Εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 3461/2006 με τίμημα ίσο με το προσφερόμενο τίμημα της δημόσιας πρότασης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς δυνάμει της από 4 Απριλίου 2017 απόφασής του ενέκρινε το αίτημα της MCA για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς και όρισε ως ημερομηνία παύσης της διαπραγμάτευσης των μετοχών της Εταιρείας την 21η Απριλίου 2017.

Την 27 Απριλίου 2017 ολοκληρώθηκε η διαδικασία άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς με την καταχώρηση της MCA στο Σύστημα Άυλων Τίτλων, ως νέου κατόχου 846.745 κοινών ονομαστικών μετοχών. Ως εκ τούτου, η MCA κατέχει πλέον, άμεσα, συνολικά 23.648.700 μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 100% επί του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας

Στη συνέχεια, δυνάμει σχετικής απόφασης που θα λάβει η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, θα υποβληθεί αίτημα της Εταιρείας για την διαγραφή των μετοχών της από το Χ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 5 του Ν. 3371/2005.

Μεταγενέστερα Γεγονότα

Δεν υπάρχουν λοιπά σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα μετά την λήξη της χρήσης 2016 έως σήμερα, τα οποία να χρήζουν ειδικής αναφοράς κατά τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

Με αύξηση κύκλου εργασιών σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, έκλεισε το έτος για τον Όμιλο Kleemann.

Συγκεκριμένα, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου το 2016 ανέρχεται σε 115,9 εκ. ευρώ έναντι 107,0 εκ. ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση 8,2%, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015.

Τα κέρδη προ φόρων του Ομίλου το 2016 ανήλθαν σε 5,3 εκ. € από 4,8 εκ. € το 2015 ενώ το EBITDA διαμορφώθηκε σε 8,3 εκ. € από 7,8 εκ. €. Το αντίστοιχο περιθώριο για τα κέρδη προ φόρων ανέρχεται σε 4,6% από 4,5%, ενώ το EBITDA 7,2% όσο και πέρσι.

Τέλος, τα κέρδη μετά από φόρους και μη ελεγχόμενα δικαιώματα διαμορφώθηκαν σε 3,5 εκ. ευρώ από 2,8 εκ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2015, με το περιθώριο να ανέρχεται σε 3,1% από 2,7%.

Παρά τις συνεχιζόμενες προκλήσεις το 2016 σε σημαντικές διεθνείς αγορές όπως η Τουρκία και το Ηνωμένο Βασίλειο, η Διοίκηση για το 2017 αναμένει τη διατήρηση της υγιούς ρευστότητας του Ομίλου, ενώ συνεχίζει την περαιτέρω διείσδυσή του σε αγορές που εμφανίζουν προοπτικές ανάπτυξης.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΜΕΓΕΘΩΝ

Η θετική πορεία του Ομίλου αποτυπώνεται στα οικονομικά αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης:

Κύκλος εργασιών: Ο κύκλος εργασιών Ομίλου ανήλθε σε Ευρώ 115,9 εκατ. (αύξηση 8,2%), ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 81,1 εκατ. (μείωση -3,1%) σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Ο Όμιλος παράλληλα με την εξωστρεφή στρατηγική του πέτυχε την περαιτέρω εξάπλωσή του διεθνώς και δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 100 χώρες, με το ποσοστό των διεθνών πωλήσεών του να ανέρχεται στο 91% από 90% πέρσι.

Μικτά κέρδη: Το μικτό περιθώριο του Ομίλου (33,0% το 2016 έναντι 31,1% το 2015) εμφανίζεται αυξημένο ενώ της Εταιρείας (26,0% έναντι 26,3% το 2015) εμφανίζεται ελάχιστα μειωμένο.

Αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA): Τα αποτελέσματα του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 8,3 εκατ. (2015: Ευρώ 7,8 εκατ.) και το περιθώριο EBITDA σε 7,2% (2015: 7,2%), ενώ της Εταιρείας ανήλθαν σε Ευρώ 2,9 εκατ. (2015: Ευρώ 4,0 εκατ.) και το περιθώριο EBITDA σε 3,7% (2015: 4,8%).

Καθαρά κέρδη μετά φόρων: Το αποτέλεσμα μετά φόρων του Ομίλου διαμορφώθηκε σε Ευρώ 4,0 εκατ. (2015: Ευρώ 3,6 εκατ.), ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 2,0 εκατ. (2015: Ευρώ 2,0 εκατ.).

Ταμειακές ροές: Οι ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες Ομίλου διαμορφώθηκαν σε εισροή Ευρώ 6,1 εκατ. (2015: εισροή Ευρώ 1,8 εκατ.) και της Εταιρείας σε εισροή Ευρώ 11,7 εκατ. (2015: εισροή Ευρώ -5,2 εκατ.).

Αποθέματα: Τα αποθέματα του Ομίλου ανέρχονται σε Ευρώ 27,6 εκατ. ή 18,8% του συνολικού Ενεργητικού (2015: Ευρώ 25,7 εκατ. ή 18,6% του συνολικού Ενεργητικού) και της Εταιρείας Ευρώ 19,2 εκατ. και 16,4% επί του συνολικού Ενεργητικού (2015: Ευρώ 18,4 εκατ. και 16,5% επί του συνολικού Ενεργητικού αντίστοιχα).

Απαιτήσεις από πελάτες: Οι απαιτήσεις από πελάτες για τον Όμιλο ύψους Ευρώ 29,7 εκατ. (2015: Ευρώ 31,0 εκατ.) ή 20,2% του συνόλου του Ενεργητικού του (2015: 22,5%) και για την Εταιρεία Ευρώ 23,6 εκατ. (2015: Ευρώ 26,2 εκατ.) ή 20,2% του συνόλου Ενεργητικού της (2015: 23,5%).

Προμηθευτές: Το υπόλοιπο των προμηθευτών του Ομίλου διαμορφώθηκε σε Ευρώ 12,3 εκατ. (2015: Ευρώ 12,6 εκατ.) ή 21,9% (2015: 25,7%) του συνόλου των υποχρεώσεων, ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 15,1 εκατ. (2015: Ευρώ 15,4 εκατ.) ή 33,6% (2015: 37,3%) του συνόλου των υποχρεώσεων.

Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις: Για τον Όμιλο ανήλθαν σε Ευρώ 7,1 εκατ. (2015: Ευρώ 7,9 εκατ.) και για την Εταιρεία ανήλθαν σε Ευρώ 6,9 εκατ. (2015: Ευρώ 7,7 εκατ.).

Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις: Για τον Όμιλο ανήλθαν σε Ευρώ 16,6 εκατ. (2015: Ευρώ 11,6 εκατ.) και για την Εταιρεία ανήλθαν σε Ευρώ 13,7 εκατ. (2015: Ευρώ 8,8 εκατ.).

Οι παρακάτω πίνακες παρέχουν ποσοστιαία ενημέρωση για τις μεταβολές των λογαριασμών της Κατάστασης Αποτελεσμάτων και Χρηματοοικονομικής Θέσης.

	Όμιλος		Εταιρεία	
Ενεργητικό	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	1,1%	5,3%	(3,3%)	1,0%
Αποθέματα	7,2%	12,8%	4,2%	6,4%
Απαιτήσεις από πελάτες	(4,2%)	2,3%	(10,0%)	(6,0%)
Συμμετοχές σε θυγατρικές	-	-	56,9%	8,2%
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	(17,4%)	(14,5%)	(20,1%)	(13,9%)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	28,3%	36,3%	29,1%	32,1%
Διαθέσιμα	24,5%	(24,7%)	132,8%	(69,8%)
Υποχρεώσεις				
Προμηθευτές	(2,6%)	(1,1%)	(1,8%)	(3,6%)
Τραπεζικές υποχρεώσεις	21,0%	13,8%	24,9%	24,2%
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(30,1%)	54,8%	-	-
Ίδια κεφάλαια	2,3%	(1,4%)	2,9%	(7,2%)

Επί της Κατάστασης Αποτελεσμάτων παραθέτεται ο ακόλουθος πίνακας (ποσά σε εκατ. Ευρώ).

	Όμιλος			Εταιρεία		
	Από 1 Ιανουαρίου έως			Από 1 Ιανουαρίου έως		
(Ποσά σε εκατ. Ευρώ)	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**%**	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**%**
Πωλήσεις	**115,86**	**107,05**	**8,2%**	**81,11**	**83,68**	**(3,1%)**
Κόστος πωληθέντων	(77,67)	**(73,74)**	5,3%	**(60,02)**	(61,68)	(2,7%)
Μικτά κέρδη	**38,19**	**33,31**	**14,7%**	**21,09**	**22,00**	**(4,1%)**
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	0,39	1,94	(79,9%)	1,66	2,06	(19,4%)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(12,35)	(9,58)	28,9%	(7,81)	(6,66)	17,3%
Έξοδα ερευνών & ανάπτυξης	(1,51)	(1,42)	6,3%	(1,33)	(1,25)	6,4%
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	(18,62)	(18,63)	(0,1%)	(12,21)	(13,59)	(10,2%)
Έσοδα χρεογράφων και συμμετοχών	-	-	-	1,43	0,11	1.200,0%
Κέρδος /(Ζημία) αποτίμησης χρεογράφων	0,02	(0,01)	(300,0%)	0,02	(0,01)	(300,0%)
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	(0,80)	(0,81)	(1,2%)	(0,87)	(0,60)	45,0%
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	**5,32**	**4,80**	**10,8%**	**1,98**	**2,06**	**(3,9%)**
Φόροι εισοδήματος	(1,33)	(1,18)	12,7%	0,06	(0,10)	(160,0%)
Κέρδος/ (ζημίες) μετά από φόρους	**3,99**	**3,62**	**10,2%**	**2,04**	**1,96**	**4,1%**

Για την καλύτερη κατανόηση των Οικονομικών Καταστάσεων, παρατίθενται οι ακόλουθοι οικονομικοί δείκτες για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	Όμιλος		Εταιρεία	
	2016	**2015**	**2016**	**2015**
ΕΞΕΛΙΞΗΣ (%)				
Μεταβολής Κύκλου Εργασιών	8,23%	9,27%	(3,07%)	7,01%
Μεταβολής καθαρών κερδών μετά φόρων	10,12%	20,88%	3,87%	(66,65%)
Μεταβολής παγίων	2,07%	6,16%	(1,36%)	2,39%
Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων	2,30%	(1,35%)	2,87%	(7,18%)
ΑΠΟΔΟΣΗΣ (σε χιλιάδες Ευρώ)				
Κέρδη μετά φόρων (ΕΑΤ)	3.989	3.622	2.035	1.960
Κέρδη προ φόρων (ΕΒΤ)	5.322	4.804	1.976	2.063
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)	8.318	7.752	2.984	4.026
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ (ημέρες)				
Μέση διάρκεια παραμονής απαιτήσεων (Πελ.+ Γραμ.+ Επιτ.)	94	102	109	115

Μέση διάρκεια παραμονής υποχρεώσεων (Προμηθ.+ Γραμ. + Επιτ.)	58	62	91	91
Μέση διάρκεια παραμονής αποθεμάτων	125	120	114	105
Μέση διάρκεια λειτουργικού κύκλου	219	222	223	220
Μέση διάρκεια εμπορικού κύκλου	161	161	132	129
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
Ίδια προς συνολικά κεφάλαια	0,62	0,64	0,62	0,63
Ίδια κεφάλαια προς συνολικές υποχρεώσεις	1,62	1,81	1,60	1,70
Τραπεζικά δάνεια προς ίδια κεφάλαια	0,26	0,22	0,28	0,23
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ				
Ολικής ρευστότητας	2,39	2,56	1,81	2,06
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς κέρδη μετά φόρων	11,82	12,52	17,10	15,64
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς ίδια κεφάλαια	0,46	0,40	0,48	0,44
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΙ				
Κεφάλαιο κίνησης ανά μετοχή (CFPS)	2,45	2,34	1,19	1,37
Λογιστική αξία ανά μετοχή (BVPS)	3,45	3,35	3,05	2,96
Χρηματιστηριακή τιμή μετοχής προς κέρδη μετά απο φόρους και δικ. μειοψηφίας (P/E)	13,51	12,74	23,47	18,46

Όπως και στα προηγούμενα έτη, η Εταιρεία και οι θυγατρικές της δεν προέβησαν σε αγορά ιδίων μετοχών κατά τη χρήση 2016.

Δεν υπάρχουν στο τέλος της τρέχουσας χρήσης μετοχές της μητρικής εταιρείας που κατέχονται από την ίδια ή και από τις θυγατρικές της.

Δεν προέκυψαν γεγονότα από την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης έως και το χρόνο υποβολής αυτής της Έκθεσης που να είναι ζημιογόνα και να υποδηλώνουν την ανάγκη προσαρμογών των στοιχείων Ενεργητικού και Ιδίων Κεφαλαίων-Υποχρεώσεων της δημοσιευμένης Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ή να απαιτούν αποκάλυψή τους στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της κλειόμενης χρήσης, κατά τη διάρκεια της οποίας, οι δραστηριότητες της Εταιρείας ήταν σύμφωνες με την ισχύουσα νομοθεσία και τους σκοπούς της, όπως ορίζονται στο Καταστατικό της.

Σχετικά με την διανομή μερίσματος, η Διοίκηση της Εταιρείας αναφέρει ότι η μερισματική πολιτική της είναι άμεσα συνδεμένη με την κεφαλαιουχική της διάρθρωση, την αποδοτικότητα της, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και την αυτοχρηματοδότηση των επενδύσεων της, με κύριο γνώμονα το μακροπρόθεσμο συμφέρον της Εταιρείας και των μετόχων της.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (ΕΔΜΑ) ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ ΚΑΙ ΑΓΟΡΩΝ (ESMA /2015/1415EL)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA/2015/1415el) δημοσίευσε τις τελικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους «Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης» (ΕΔΜΑ) ή Alternative Performance Measures (APMs) που εφαρμόζονται από την 3η Ιουλίου 2016 στις εταιρείες με κινητές αξίες που διαπραγματεύονται σε οργανωμένα χρηματιστήρια. Οι ΕΔΜΑ γνωστοποιούνται από τους εκδότες κατά τη δημοσίευση ρυθμιζόμενων πληροφοριών και έχουν ως στόχο να ενισχύσουν τη διαφάνεια και να προάγουν τη χρησιμότητα καθώς και την ορθή και πλήρη πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.
Ο Εναλλακτικός Δείκτης Μέτρησης Απόδοσης «ΕΔΜΑ» είναι μια προσαρμοσμένη οικονομική μέτρηση της ιστορικής ή μελλοντικής οικονομικής απόδοσης, της οικονομικής κατάστασης ή των ταμειακών ροών, διαφορετικής από την οικονομική μέτρηση που ορίζεται στο εφαρμοστέο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών αναφορών. Δηλαδή ο ΕΔΜΑ αφενός δεν βασίζεται αποκλειστικά στα πρότυπα των οικονομικών καταστάσεων, αφετέρου παρέχει ουσιαστική συμπληρωματική πληροφορία, εξαιρώντας στοιχεία που ενδεχομένως να διαφοροποιούνται από το λειτουργικό αποτέλεσμα ή τις ταμιακές ροές.
Συναλλαγές με μη λειτουργική ή μη ταμιακή αποτίμηση με σημαντική επίδραση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος θεωρούνται ως στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών σε ΕΔΜΑ. Αυτά τα μη επαναλαμβανόμενα, στις περισσότερες περιπτώσεις, κονδύλια θα μπορούσαν να προκύψουν μεταξύ άλλων από:

- απομειώσεις στοιχείων ενεργητικού

- μέτρα αναδιάρθρωσης
- μέτρα εξυγίανσης
- πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων ή εκχωρήσεις
- αλλαγές στη νομοθεσία, αποζημιώσεις για ζημίες ή νομικές διεκδικήσεις

Οι ΕΔΜΑ πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί με βάση τα ΔΠΧΑ και σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να θεωρηθούν ότι αντικαθιστούν αυτά. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί για πρώτη φορά τους προσαρμοσμένους δείκτες (ΕΔΜΑ) στη χρήση 2016, προκειμένου να αποτυπωθούν καλύτερα οι χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις που σχετίζονται με την καθαυτή δραστηριότητα του Ομίλου στη χρήση αναφοράς καθώς και την αντίστοιχη περσινή συγκρίσιμη περίοδο. Ο ορισμός, η ανάλυση και η βάση υπολογισμού των ΕΔΜΑ που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο παρατίθεται παρακάτω. Σημειώνεται ότι για τα στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή παρατίθεται αναλυτικός πίνακας στο τέλος του παρόντος κεφαλαίου.

1. Περιθώριο προσαρμοσμένου EBITDA (EBITDA Margin)

Ο Δείκτης αυτός είναι ευρύτατα διαδεδομένος στην επενδυτική κοινότητα και εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας, έχοντας το πλεονέκτημα ότι απομονώνει τις επιδράσεις των χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων, της φορολογίας εισοδήματος και της κυριότερης κατηγορίας μη ταμιακών εξόδων που είναι οι αποσβέσεις.
Στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος περιλαμβάνεται το «Αποτέλεσμα προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων / EBITDA», το οποίο προσαρμόζεται ως εξής:

Προσαρμοσμένο EBITDA =	Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	-	Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
EBITDA	**8.318**	**7.752**	**2.984**	**4.026**
Απομείωση απαιτήσεων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	1.644	1.997	900	2.288
Απομείωση αποθεμάτων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	(238)	796	(200)	811
Ζημία από ανάκτηση / (Επιστροφή Επιχορήγησεων)	616	-	460	-
Λοιπές προβλέψεις / (Αναστροφή προβλέψεων)	106	(642)	36	(555)
EBITDA προσαρμοσμένο	**10.445**	**9.903**	**4.180**	**6.570**
Απόκλιση %	**26%**	**28%**	**40%**	**63%**

Ο Δείκτης «Περιθώριο προσαρμοσμένου EBITDA (EBITDA Margin)» προκύπτει από τον πίνακα παρακάτω με διαίρεση του «EBITDA προσαρμοσμένου» με τον Κύκλο Εργασιών. Εκφράζει το ποσοστό που έχει το EBITDA επί του Κύκλου Εργασιών ή εναλλακτικά πόσα κέρδη EBITDA αντιστοιχούν σε μία μονάδα πωλήσεων. Η Διοίκηση του Ομίλου, χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο Δείκτη στο πλαίσιο της ευρύτερης αποτίμησης της λειτουργικής απόδοσης της επιχείρησης.

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Κύκλος Εργασιών	115.859	107.047	81.113	83.680
EBITDA προσαρμοσμένο	10.445	9.903	4.180	6.570
Περιθώριο προσαρμοσμένου EBITDA (EBITDA Margin)	**9,02%**	**9,25%**	**5,15%**	**7,85%**

2. Περιθώριο προσαρμοσμένου EBIT (EBIT Margin)

Ο Δείκτης αυτός, όπως και ο προηγούμενος, είναι ευρύτατα διαδεδομένος στην επενδυτική κοινότητα και εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας, έχοντας το πλεονέκτημα ότι απομονώνει τις επιδράσεις των χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και της φορολογίας εισοδήματος.
Στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος περιλαμβάνεται το «Αποτέλεσμα προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων / EBIT», το οποίο προσαρμόζεται ως εξής:

Προσαρμοσμένο EBIT =	Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων	-	Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
EBIT	**6.101**	**5.624**	**1.415**	**2.562**
Απομείωση απαιτήσεων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	1.644	1.997	900	2.288
Απομείωση αποθεμάτων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	(238)	796	(200)	811
Ζημία από ανάκτηση / (Επιστροφή Επιχορήγησεων)	616	-	460	-
Λοιπές προβλέψεις / (Αναστροφή προβλέψεων)	106	-642	36	-555
EBIT προσαρμοσμένο	**8.228**	**7.775**	**2.611**	**5.107**
Απόκλιση %	**35%**	**38%**	**85%**	**99%**

Ο Δείκτης «Περιθώριο προσαρμοσμένου EBIT (EBIT Margin)» προκύπτει από τον πίνακα παρακάτω με διαίρεση του «EBIT προσαρμοσμένου» με τον Κύκλο Εργασιών. Εκφράζει το ποσοστό που έχει το EBIT επί του Κύκλου Εργασιών. Η Διοίκηση του Ομίλου, χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο Δείκτη στο πλαίσιο της ευρύτερης αποτίμησης της λειτουργικής απόδοσης του ομίλου.

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Κύκλος Εργασιών	115.859	107.047	81.113	83.680
EBIT προσαρμοσμένο	8.228	7.775	2.611	5.107
Περιθώριο προσαρμοσμένου EBIT (EBIT Margin)	**7,10%**	**7,26%**	**3,22%**	**6,10%**

3. Περιθώρια προσαρμοσμένων EBT (EBT Margin) & EAT (EAT Margin)

Οι Δείκτες αυτοί, όπως και οι προηγούμενοι, εντάσσονται και αυτοί στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας. Στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος περιλαμβάνεται το «Αποτέλεσμα προ φόρων / EBT» και το «Αποτέλεσμα μετά φόρων / EAT», τα οποίο προσαρμόζονται ως εξής:

Προσαρμοσμένο EBT =	Κέρδη προ φόρων	-	Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
EBT	**5.322**	**4.804**	**1.976**	**2.063**
Απομείωση απαιτήσεων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	1.644	1.997	900	2.288
Απομείωση αποθεμάτων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	(238)	796	(200)	811
Ζημία από ανάκτηση / (Επιστροφή Επιχορήγησεων)	616	-	460	-
Λοιπές προβλέψεις / (Αναστροφή προβλέψεων)	106	(642)	36	(555)
EBT προσαρμοσμένο	**7.449**	**6.955**	**3.172**	**4.608**

Απόκλιση %	**40%**	**45%**	**61%**	**123%**

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Κύκλος Εργασιών	115.859	107.047	81.113	83.680
EBIT προσαρμοσμένο	7.449	6.955	3.172	4.608
Περιθώριο προσαρμοσμένου EBT (EBT Margin)	**6,43%**	**6,50%**	**3,91%**	**5,51%**

Προσαρμοσμένο ΕΑΤ =	Κέρδη μετά φόρων	-	Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
ΕΑΤ	**3.989**	**3.622**	**2.035**	**1.960**
Απομείωση απαιτήσεων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	1.644	1.997	900	2.288
Απομείωση αποθεμάτων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	(238)	796	(200)	811
Λοιπές προβλέψεις / (Αναστροφή προβλέψεων)	106	(642)	36	(555)
Ζημία από ανάκτηση / (Επιστροφή Επιχορήγησεων)	616	-	460	-
Προσαρμογή φόρου	(617)	(624)	(347)	(738)
ΕΑΤ προσαρμοσμένο	**5.499**	**5.149**	**2.885**	**3.766**
Απόκλιση %	**38%**	**42%**	**42%**	**92%**

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Κύκλος Εργασιών	115.859	107.047	81.113	83.680
ΕΑΤ προσαρμοσμένο	5.499	5.149	2.885	3.766
Περιθώριο προσαρμοσμένου ΕΑΤ (EAT Margin)	**4,75%**	**4,81%**	**3,56%**	**4,50%**

Οι Δείκτες «Περιθώριο προσαρμοσμένου EBT (EBT Margin)» και «Περιθώριο προσαρμοσμένου ΕΑΤ (EAT Margin)» προκύπτουν από τους παραπάνω πίνακες με διαίρεση του «EBT προσαρμοσμένου» και του «ΕΑΤ προσαρμοσμένου» με τον Κύκλο Εργασιών. Η Διοίκηση του Ομίλου, χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο Δείκτη στο πλαίσιο της ευρύτερης αποτίμησης της λειτουργικής απόδοσης του ομίλου.

4. Ελεύθερες Ταμιακές Ροές (Free Cash Flows to the Firm)

Ο Δείκτης αυτός εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας, καθώς δείχνει το ποσό των μετρητών που είναι διαθέσιμο για διανομή στους μετόχους και στους δανειστές της επιχείρησης και ταυτόχρονα είναι ένας από τους βασικούς δείκτες χρηματοοικονομικής ευρωστίας.
Ο Δείκτης υπολογίζεται εάν από στην Κατάσταση Ταμιακών Ροών προστεθεί το σύνολο εισροών/(εκροών) από Λειτουργικές Δραστηριότητες στο σύνολο των εισροών/(εκροών) από Επενδυτικές Δραστηριότητες.

Προσαρμοσμένες ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις =	Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	-	Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	2.395	(198)	9.607	(6.187)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(2.417)	(4.491)	(6.464)	(3.985)
Ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις	**(22)**	**(4.689)**	**3.143**	**(10.172)**
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	-	-	-	-
Προσαρμοσμένες ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	**(22)**	**(4.689)**	**3.143**	**(10.172)**

5. Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων

Γενικότερα η αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων δείχνει το κέρδος που αντιστοιχεί στην επένδυση των μετόχων μιας εταιρείας. Ανήκει στην ομάδα των δεικτών αποδοτικότητας και είναι επίσης γενικά διαδεδομένος για σκοπούς σύγκρισης ομοειδών επιχειρήσεων και αξιολόγησης της διοίκησης μιας εταιρείας.
Ο Δείκτης υπολογίζεται εάν διαιρεθεί το καθαρό εισόδημα (Κέρδη μετά από Φόρους – ΕΑΤ) με τον μέσο όρο των Ιδίων Κεφαλαίων αρχής και τέλους περιόδου.

$$\text{Προσαρμοσμένη Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη περιόδου μετά φόρων - Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (μέσο)}}$$

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	**4,44%**	**4,05%**	**2,86%**	**2,69%**
Καθαρά κέρδη περιόδου	3.989	3.622	2.035	1.960
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	1.510	1.527	849	1.807
Σύνολο	**5.499**	**5.149**	**2.885**	**3.766**
Μέσο Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	89.833	89.420	71.118	72.824
Προσαρμοσμένη απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	**6,12%**	**5,76%**	**4,06%**	**5,17%**
Απόκλιση %	**38%**	**42%**	**42%**	**92%**

Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

Όπως παρουσιάζονται ανωτέρω με την ανάλυση των επιμέρους ΕΔΜΑ, ο Όμιλος βελτιώνει σημαντικά την εικόνα του. Πιο συγκεκριμένα εξαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων προβλέψεων για τις χρήσεις 2016 και 2015, η εικόνα σε όλους σχεδόν τους επί μέρους ΕΔΜΑ εμφανίζεται βελτιωμένη και στις δύο χρήσεις. Με σκοπό την ασφαλέστερη παρουσίαση των οικονομικών δεδομένων προς τους μετόχους και επενδυτές και για λόγους συντηρητικότητας, ο Όμιλος καταχωρεί ποσά στα αποτελέσματα τα οποία επιβαρύνουν την εικόνα των οικονομικών καταστάσεων. Εξαιρουμένων αυτών των επιβαρύνσεων καταλήγουμε στα ΕΔΜΑ, την δημοσίευση των οποίων ξεκίνησε ο Όμιλος κατά την 31.12.2016.
Τα αναλυτικά στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών (ΕΔΜΑ) για τις χρήσεις 2016 και 2015 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος				
Απομείωση απαιτήσεων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	1.644	1.997	900	2.288
Απομείωση αποθεμάτων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	(238)	796	(200)	811

Ζημία από ανάκτηση / (Επιστροφή Επιχορήγησεων)	616	-	460	-
Λοιπές προβλέψεις / (Αναστροφή προβλέψεων)	106	(642)	36	(555)
Προσαρμογή φόρου	(617)	(624)	(347)	(738)
Σύνολο	**1.510**	**1.527**	**849**	**1.807**

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ

Η διείσδυση σε ακόμα περισσότερες νέες αγορές του εξωτερικού θα συνεχίσει να είναι βασικός στόχος του Ομίλου και το 2017. Στο πλαίσιο αυτό, το στρατηγικό πλάνο περιλαμβάνει προωθητικές ενέργειες, όπως είναι η δημιουργία νέων γραφείων αντιπροσώπευσης στο εξωτερικό καθώς επίσης και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Φυσικά, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται συνεχώς σε project που περιλαμβάνουν την εύρεση και υλοποίηση ενεργειών περαιτέρω μείωσης κόστους για προσαρμογή στα νέα οικονομικά δεδομένα αλλά και για βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών, κυρίως στα παραγωγικά και διοικητικά τμήματα. Η Διοίκηση με γνώμονα την ικανότητα ανάπτυξης του Ομίλου, ο όποιος σε λίγα χρόνια άλλαξε επιτυχώς το πεδίο δραστηριότητας του από την εγχώρια στη παγκόσμια αγορά, εκτιμά ότι ο Όμιλος θα συνεχίσει την επιτυχημένη πορεία του και το 2017.

Παράλληλα, η ρευστότητα εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να διατηρείται σε υψηλά επίπεδα και να δίνει στον Όμιλο την απαιτούμενη ευελιξία και τη δυνατότητα να προχωράει σε νέες επενδύσεις. Ο Όμιλος είναι σε θέση να καλύπτει τις λειτουργικές του ανάγκες και επιπλέον να χρηματοδοτεί την γεωγραφική αλλά και προϊοντική του ανάπτυξη.

Τονίζεται ότι οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων στηρίζονται σε παραμέτρους των οποίων η θετική ή αρνητική μεταβολή δε μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια από τη Διοίκηση, οι κυριότερες των οποίων είναι η εξέλιξη της αγοράς της πρώτης ύλης, το κόστος ενέργειας, η πορεία της οικοδομικής δραστηριότητας, το ύψος των επιτοκίων, η πιστωτική επέκταση των τραπεζών, η τρέχουσα πορεία της Ελληνικής οικονομίας, ο πληθωρισμός και η αγοραστική δύναμη του καταναλωτικού κοινού.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η Εταιρεία και ο Όμιλος προβαίνουν στις απαιτούμενες ενέργειες περιορισμού της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα από τη διακύμανση στις μεταβλητές κόστους και πωλήσεων και την αδυναμία πρόβλεψης χρηματοοικονομικών αγορών, καθώς εκτίθενται στους κάτωθι χρηματοοικονομικούς κινδύνους:

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου, καθώς οι πωλήσεις πραγματοποιούνται κυρίως σε πελάτες με μειωμένο εισπρακτικό ρίσκο, έχει συναφθεί ασφάλιση πιστώσεων για πωλήσεις στο εξωτερικό και υπάρχει μεγάλη διασπορά των υπολοίπων, καθώς δεν υπάρχει πελάτης με ποσοστό άνω του 5% των συνολικών εσόδων του Ομίλου. Επίσης, γεωγραφικά δεν παρατηρείται συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, πλην της Ελλάδος στην οποία δημιουργούνται και λογίζονται προβλέψεις για επισφάλειες απαιτήσεων.

Η πρόβλεψη επισφάλειας αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της Εταιρείας για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες της και αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων σημαντικού ρίσκου και συγκεντρωτικές ζημίες για κατηγορίες ομοειδών απαιτήσεων που εκτιμώνται ότι έχουν πραγματοποιηθεί αλλά δεν έχουν ακόμα γίνει γνωστές. Υπάρχει συνεχής έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας των μεγάλων πελατών και έτσι περιορίζεται η έκθεση σε κίνδυνο, φροντίζοντας να υπάρχουν επαρκή ασφαλιστικά όρια σε αυτούς.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαίτησης.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν τα άμεσα ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία δεν επαρκούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία λήξης τους.

Η προσέγγιση του Ομίλου για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει ότι σε κάθε περίπτωση θα τη διατηρεί σε επαρκές ύψος ώστε να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του όταν λήγουν, κάτω από συνήθεις ή δύσκολες συνθήκες, χωρίς να υφίστανται μη αποδεκτές ζημίες ή να διακυβεύεται η φήμη του, μέσω της ύπαρξης του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων, ενώ οι αχρησιμοποίητες πιστώσεις προς τον Όμιλο, είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπισθεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμιακών διαθεσίμων.

Ο Όμιλος εξασφαλίζει ταμιακά διαθέσιμα για την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών για τουλάχιστον 30 ημέρες, περιλαμβανομένης της κάλυψης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεών του, χωρίς να λαμβάνει υπόψη του την επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν, όπως φυσικές καταστροφές. Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου σε διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος στις 31 Δεκεμβρίου 2016 διατηρεί εγκεκριμένα συνολικά τραπεζικά όρια πίστωσης Ευρώ 32,0 εκατ.

Επιδίωξη του Ομίλου είναι τα εγκεκριμένα τραπεζικά όρια να είναι σημαντικά μεγαλύτερα από τα επίπεδα δανεισμού της, συνθήκη που την παρούσα περίοδο επιτυγχάνεται. Όσον αφορά στην επενδυτική του πολιτική, ο Όμιλος περιορίζει την έκθεση του σε κινδύνους επενδύοντας επί του παρόντος μόνο σε άμεσα ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός κίνδυνος ρευστότητας, που να μην καλύπτεται είτε από τα ταμιακά διαθέσιμα του Ομίλου είτε από εγκεκριμένα τραπεζικά όρια πίστωσης.

Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Συνίσταται στον κίνδυνο μεταβολής στον ρυθμό ανάπτυξης της οικοδομικής δραστηριότητας και μεταβολές τιμών υλικών, συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων και τιμών μετοχών, που επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου ή την αξία των χρηματοοικονομικών του μέσων. Περιλαμβάνει και την τιμή της βασικής πρώτης ύλης (του χάλυβα), η οποία επηρεάζεται από την προσφορά, τη ζήτηση και το ύψος αποθεμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Μεταξύ των ενεργειών στις οποίες προβαίνει η Εταιρεία για να μειώσει την επίπτωσή της στο κόστος παραγωγής είναι η μαζική αγορά πρώτων υλών (οικονομίες κλίμακας) όταν η τιμή τους είναι χαμηλή. Ο σκοπός της διαχείρισης αυτού του κινδύνου είναι να ελέγχει την έκθεση του Ομίλου σε αυτόν, στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

α) Κίνδυνος μείωσης της μικτής κερδοφορίας λόγω ανατίμησης ξένων νομισμάτων:

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από εισαγωγές και εξαγωγές σε ξένο νόμισμα και επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού και αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών. Ο κύριος όγκος των δραστηριοτήτων του πραγματοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς ως επί το πλείστον διεξάγεται σε Ευρώ, ενώ οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ και ως εκ τούτου ο συναλλαγματικός κίνδυνος περιορίζεται. Το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγματικών διαφορών του Ομίλου προέρχεται από την Τουρκία, Αγγλία και Ρωσία, λόγω της ισχυρής δραστηριοποίησης του Ομίλου και της έντονης μεταβλητότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας των εν λόγω χωρών. Προκειμένου να μειωθεί περαιτέρω ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο Όμιλος προέβει σε συμβόλαια αντιστάθμισης (hedging currency) με προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), διασφαλίζοντας έτσι σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία.

β) Κίνδυνος από την μετατροπή οικονομικών καταστάσεων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα:

Ο Όμιλος έχει επενδύσεις σε ξένες επιχειρήσεις, των οποίων το λειτουργικό νόμισμα δεν είναι το ευρώ, συνεπώς οι οικονομικές τους καταστάσεις δεν συντάσσονται σε ευρώ. Εξαιτίας αυτού, ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μετατροπή των εν λόγω οικονομικών καταστάσεων σε ευρώ προκειμένου να ενοποιηθούν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος να διακυμαίνεται η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο επιτοκίου, καθώς ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός κατά την 31/12/2016 κυμαίνεται σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων στη βάση του διατραπεζικού επιτοκίου Euribor, που ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά, με αποτέλεσμα οι επιπτώσεις των διακυμάνσεών τους στα αποτελέσματα και τις ταμιακές ροές να είναι μικρές. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών

αναγκών και ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες να καθορίζει τη σχέση μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων τραπεζικών δανείων.

Ο Όμιλος δε συνάπτει συμβόλαια αγαθών (commodity contracts) εκτός από αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη εκτιμώμενων αναγκών χρήσης και πώλησης.

Η μητρική δραστηριοποιείται σε επιχειρηματικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από μεταβλητότητα στο ύψος των επιτοκίων, στις τιμές των πρώτων υλών και ενέργειας, η ανάλυση ευαισθησίας των οποίων δείχνει τα εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Κέρδη προ Φόρων	Μεταβολή στα Αποτελέσματα σε χιλ. €	Μεταβολή στα Ίδια Κεφάλαια σε χιλ. €
Δημοσιευμένα κέρδη 2016	1.976	0	0
+5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	250	(1.727)	(1.727)
-0,5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	1.695	(281)	(281)
Αύξηση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	(399)	(2.375)	(2.375)
Μείωση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	4.352	2.375	2.375
Αύξηση 10% τιμών ενέργειας	1.844	(132)	(132)
Μείωση 10% τιμών ενέργειας	2.108	132	132

Κίνδυνοι και τυχόν επιπτώσεις για τον Όμιλο από την προγραμματισμένη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (BREXIT)

Στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο ενεργοποίησε το άρθρο 50 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Article 50 of the Treaty on European Union) και πλέον ξεκίνησε επίσημα η νομική διαδικασία για την έξοδο της χώρας από την Ευρωπαϊκή Ένωση (γνωστό ως «BrExit»). Οι διαπραγματεύσεις με τα υπόλοιπα 27 μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους όρους της αποχώρησης έχουν ξεκινήσει και υπάρχει ένας χρονικός ορίζοντας 2 ετών για την ολοκλήρωσή τους.

Το βάθος και το εύρος των συνεπειών του BrExit θα εξαρτηθεί από την έκβαση των διαπραγματεύσεων μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες θα κινηθούν σε αχαρτογράφητα νερά, καθώς μέχρι τώρα δεν υπάρχει αντίστοιχο προηγούμενο. Το αποτέλεσμα αυτών των διαπραγματεύσεων θα καθορίσει κατά πόσο ορισμένες εξαιρέσεις και απαλλαγές που υπάρχουν επί του παρόντος βάσει της φορολογικής νομοθεσίας της ΕΕ θα συνεχίσουν να υφίστανται για τις οικονομικές οντότητες του Ηνωμένου Βασιλείου. Επίσης, ενδέχεται να υπάρξουν μεταβολές στη συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ Ευρώ και Αγγλικής Στερλίνας.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στο Ηνωμένο Βασίλειο, με την θυγατρική εταιρεία KLEEMANN LIFTS UK LTD, η οποία εδρεύει στο Λονδίνο. Η ισοτιμία της Αγγλικής Λίρας κατά την 31/12/2015 ήταν 0,734 £/€. Καθ' όλη την διάρκεια του έτους και μετά τη γνωστοποίηση του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος για την παραμονή της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Αγγλική Λίρα υποτιμήθηκε έναντι του Ευρώ και κατά την 31/12/2016 έφτασε στα 0,856 £/€. Η πτώση της Αγγλικής Λίρας είχε επίπτωση (€ -580 χιλ. ζημία) στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου της 31/12/2016.

Στην παρούσα φάση δεν μπορεί να εκτιμηθεί με σαφήνεια η επίδραση που θα έχει στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, η οριστική αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε κάθε περίπτωση η Διοίκηση αξιολογεί σε διαρκή βάση τα δεδομένα προκειμένου να εξασφαλίζει τα μέτρα και τις ενέργειες που θα πρέπει να ληφθούν προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στη δραστηριότητά του Ομίλου.

ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το όραμα της Διοίκησης είναι να γίνει ο Όμιλος πρώτης προτίμησης στη διεθνή αγορά ανελκυστήρων, καθώς αποτελεί μια σύγχρονη βιομηχανία, με ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση, στενή συνεργασία με τους πελάτες της, άριστη φήμη και ισχυρή θέση σε αυτή την αγορά. Προκειμένου να επιτευχθεί το όραμα του Ομίλου, έχουν τεθεί συγκεκριμένοι στρατηγικοί στόχοι, οι οποίοι είναι οι ακόλουθοι:

- **Υψηλή ποιότητα**: Επιδίωξη του Ομίλου αποτελεί η ποιότητα να είναι το βασικό χαρακτηριστικό των προϊόντων και υπηρεσιών του. Η ποιότητα των προϊόντων πρέπει να ξεπερνάει τις προσδοκίες των πελατών και παράλληλα να υπάρχουν εκείνες οι διαδικασίες οι οποίες διασφαλίζουν τη συνεχή βελτίωσή της.
- **Συνέπεια** – **Εξυπηρετικότητα**: Η συνέπεια και η εξυπηρετικότητα απέναντι στον πελάτη αποτελεί εκ των βασικών στρατηγικών στόχων του Ομίλου. Ο χρόνος παράδοσης των προϊόντων και εξυπηρέτησης των πελατών αποτελούν κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας των στόχων του Ομίλου.

- **Οικονομία – Αποδοτικότητα**: Πρέπει να επιτυγχάνεται το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα με τη χρήση των λιγότερων δυνατών πόρων. Τα οφέλη είναι πολλαπλά και διαχέονται τόσο εντός του Ομίλου (μέτοχοι, Διοίκηση, εργαζόμενοι, κ.α.) όσο και εκτός (πελάτες, προμηθευτές, κοινωνία, κ.α.)
- **Ανάπτυξη:** Η συνεχόμενη μεγέθυνση των εργασιών διασφαλίζει πρωταρχικώς την βιωσιμότητα της Εταιρείας και, στη συνέχεια, την διασφάλιση της ηγετικής της θέσης στην αγορά. Αντίθετα, η στασιμότητα εντός ενός ταχέως αναπτυσσόμενου επιχειρηματικού περιβάλλοντος έχει ως τελικό αποτέλεσμα τη συρρίκνωση των εργασιών και των μεγεθών του Ομίλου.

Για την επίτευξη του οράματος και των στρατηγικών στόχων, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Ομίλου συνοψίζονται στα εξής:

- **Αξιοπιστία** - Ο Όμιλος έχει καταφέρει να συνδέσει το όνομα του με την αξιοπιστία, αφού βασική επιδίωξη είναι η άμεση ανταπόκριση στις προσδοκίες και απαιτήσεις των πελατών, όσον αφορά το προϊόν, την ποιότητα, την ταχύτητα και την τιμή. Η παρουσία του σε σημαντικές διεθνείς εκθέσεις και οι καταχωρήσεις σε διεθνή κλαδικά έντυπα συντελούν ώστε το όνομά του να είναι αναγνωρίσιμο στη διεθνή αγορά ανελκυστήρων. Η διαπραγματευτική ισχύς σε σχέση με τους προμηθευτές και η καθετοποίηση του Ομίλου έχουν ως αποτέλεσμα τον απόλυτο έλεγχο στην ποιότητα και το κόστος παραγωγής του τελικού προϊόντος.

- **Τεχνολογία** - Ο Όμιλος αποτελεί μια βιομηχανία εντάσεως κεφαλαίου και καθίσταται από τους πλέον σύγχρονους τεχνολογικά στην Ευρώπη. Με αιχμή την επένδυση σε μηχανολογικό εξοπλισμό, η στρατηγική στηρίχθηκε στους άξονες της ποιότητας, καινοτομίας, ταχύτητας και ευελιξίας.

- **Λύσεις πακέτου** - Κατέχοντας ηγετική θέση, ο Όμιλος είναι ο μόνος στην Ελλάδα που δύναται να παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις ανελκυστήρων που εξασφαλίζουν συμβατότητα όλων των υλικών, απόλυτη ασφάλεια στον τελικό χρήστη και τον συντηρητή, ολοκληρωμένη και διαρκή τεχνική υποστήριξη πελατών και κάλυψη εξειδικευμένων λύσεων (π.χ. ανακαίνιση).

- **Τεχνογνωσία** – ο Όμιλος κατέχει την απαιτούμενη τεχνογνωσία για την ανάπτυξη καινοτόμων και διαφοροποιημένων προϊόντων που στηρίζεται στη 20ετή παρουσία στη διεθνή αγορά, στις μακροχρόνιες συνεργασίες με πελάτες/εγκαταστάτες, στην ανθρωποκεντρική κουλτούρα και στα 1.249 άτομα ανθρώπινο δυναμικό (435 πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης εκ των οποίων οι 304 είναι Μηχανολόγοι-Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί). Το Τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης υποστηρίζει την ανάπτυξη νέων προϊόντων υψηλής τεχνολογίας που απευθύνονται στις τάσεις της διεθνούς αγοράς, καθώς και στις νέες νομοθετικές απαιτήσεις, ενώ επιπρόσθετα, σχεδιάζονται και εισάγονται στην αγορά καινοτόμα προϊόντα, όπως ο αντισεισμικός ανελκυστήρας, ο υδραυλικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο, καινοτόμες λύσεις ανακαίνισης ανελκυστήρων ανυψωτικά συστήματα, διατάξεις μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης κ.α., για τα οποία ο Όμιλος έχει καταθέσει 21 αιτήσεις, σε Ελλάδα αλλά και διεθνώς, για κατοχύρωση βιομηχανικής πνευματικής ιδιοκτησίας και έχει λάβει τα σχετικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Η ενίσχυση της ηγετικής θέσης του Ομίλου στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή αγορά αποτελεί στρατηγικό στόχο της Διοίκησης, όπως επίσης η περαιτέρω ανάπτυξή του και βελτίωση των παραγόμενων συστημάτων και υπηρεσιών που προσφέρει. Η στρατηγική επίτευξης αυτού του στόχου προσδιορίζεται από την ανάπτυξη συνεργασιών σε εξωτερικό και εσωτερικό, την αναβάθμιση των μηχανογραφικών συστημάτων της Εταιρείας και αναδιάρθρωση της οργάνωσής της, την επέκταση της διεθνούς παρουσίας της Εταιρείας για την εκμετάλλευση ευκαιριών που παρουσιάζονται στο εξωτερικό, την αναβάθμιση των εκπαιδευτικών συστημάτων προσωπικού και συνεργατών της Εταιρείας, την ανάπτυξη νέων στελεχών, την υλοποίηση του σημαντικού επενδυτικού σχεδίου της Εταιρείας, το εκτεταμένο πρόγραμμα επενδύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη και την συνδεόμενη συνεχή ανάπτυξη της τεχνογνωσίας.

Στους άμεσους στόχους της Διοίκησης του Ομίλου εντάσσονται:

- **Η ανάπτυξη στην εγχώρια αγορά**. Ο Όμιλος προσβλέπει στην βελτίωση του μεριδίου της εγχώριας αγοράς ανελκυστήρων, η οποία στηρίζεται στη στρατηγική διείσδυσης σε αυτήν και στην προώθηση του πακέτου, στην ενδυνάμωση του δικτύου συνεργατών, στην ανάπτυξη εκθεσιακών χώρων, στην προώθηση νέων προτάσεων Kleemann Design, στην επικοινωνία με το ευρύ κοινό, καθώς και με το κοινό των μηχανικών / αρχιτεκτόνων και στην ανάπτυξη στις νέες αγορές στάθμευσης, stairlifts και σκαλών.

- **Η ανάπτυξη των εξαγωγών**. Με βάση τα ανωτέρω συγκριτικά του πλεονεκτήματα, ο Όμιλος, αναπτύσσει την στρατηγική του με την διεύρυνση της πελατειακής του βάσης και την επέκταση σε νέες απαιτητικές περιοχές, όπως για παράδειγμα οι ανεπτυγμένες τεχνολογικά χώρες της Ευρώπης με αυστηρότερες προδιαγραφές ποιότητας, υλικών και υπηρεσιών, ενώ παράλληλα πετυχαίνει τη μείωση της εξάρτησής από υπάρχουσες αγορές. Επιπλέον, ο Όμιλος αποσκοπεί στην προώθηση νέων προϊόντων και στην εφαρμογή

ανταγωνιστικότερης τιμολογιακής πολιτικής προκειμένου να αναπτύξει περαιτέρω την παρουσία τους στην διεθνή αγορά.

- **Η διείσδυση στην αγορά αντικατάστασης παλαιών ανελκυστήρων**. Στην Ελλάδα λειτουργούν περισσότεροι από 300.000 ανελκυστήρες άνω των 30 ετών, ένα σημαντικό ποσοστό των οποίων χρήζει μερικής ή ολικής αντικατάστασης. Η σχετική ΚΥΑ που αφορά την ασφάλεια του ανελκυστήρα και δόθηκε στη δημοσιότητα στο τέλος του 2008, μεταφέροντας την αντικατάσταση στα επόμενα έτη, γεγονός που δεν ενισχύει θετικά τη δραστηριότητα του Ομίλου, αλλά ούτε επηρεάζει ουσιωδώς τα μεγέθη του, καθώς η καθημερινή πραγματικότητα υποδεικνύει ότι υπάρχει ικανοποιητική κινητικότητα για επισκευές και συντηρήσεις λόγω παλαιότητας και ανάγκης εκσυγχρονισμού των ανελκυστήρων.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι σημαντικές συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεμένα μέρη, κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24, αφορούν θυγατρικές, συνδεδεμένες επιχειρήσεις, μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και διευθυντικά στελέχη. Παρουσιάζονται συνοπτικά στον επόμενο πίνακα:

2016	**Όμιλος**		**Εταιρεία**	
	Έσοδα / Πωλήσεις	**Έξοδα / Αγορές**	**Έσοδα / Πωλήσεις**	**Έξοδα / Αγορές**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	25.195.859,33	11.413.420,45
Συνδεδεμένες εταιρείες	868.382,11	3.922.164,98	554.243,96	636.852,41
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	(4.672,95)	1.522.300,98	(4.672,95)	754.954,85
Σύνολο	**863.709,16**	**5.444.465,96**	**25.745.430,34**	**12.805.227,71**
	Απαιτήσεις	**Υποχρεώσεις**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	9.091.349,61	6.965.956,94
Συνδεδεμένες εταιρείες	402.205,16	110.228,78	253.052,27	(114.117,29)
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	5.366,28	-	5.366,28	-
Σύνολο	**407.571,44**	**110.228,78**	**9.349.768,16**	**6.851.839,65**

2015	**Όμιλος**		**Εταιρεία**	
	Έσοδα / Πωλήσεις	**Έξοδα / Αγορές**	**Έσοδα / Πωλήσεις**	**Έξοδα / Αγορές**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	24.831.488,83	10.106.442,35
Συνδεδεμένες εταιρείες	750.805,96	3.687.537,78	476.376,31	657.265,45
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	14.245,45	1.359.712,37	14.245,45	776.074,15
Σύνολο	**765.051,41**	**5.047.250,15**	**25.322.110,59**	**11.539.781,95**
	Απαιτήσεις	**Υποχρεώσεις**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	17.339.867,24	5.915.292,98
Συνδεδεμένες εταιρείες	480.711,83	621.266,99	309.432,60	(159.727,63)
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	10.529,31	-	10.529,31	-
Σύνολο	**491.241,14**	**621.266,99**	**17.659.829,15**	**5.755.565,35**

Αναλυτικότερα, πωλήσεις και αγορές προς θυγατρικές για τις χρήσεις 2016 και 2015, αναλύονται ως εξής:

Πωλήσεις 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2016	**Εμπορεύματα**	**Προϊόντα**	**Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά**	**Υπηρεσίες**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
KLEFER A.E.	90,00	4.321,86	6.621,67	5.032,37	39.149,84	**55.215,74**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	470.291,85	4.866.514,37	326.544,07	802,62	33.371,64	**5.697.524,55**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	483.751,54	1.705.986,10	52.047,03	103,47	2.319,88	**2.244.208,02**
KLEEMANN LIFT RO SRL	54.192,41	2.045.274,27	36.766,38	612,92	66.278,39	**2.203.124,37**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	(2.444,03)	328.718,88	104.619,91	-	36.964,39	**467.859,15**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	12.095,88	4.844.923,32	260.499,63	62.566,88	294.535,15	**5.474.620,86**
KLEEMANN LIFT RUS	840.503,00	2.246.643,64	37.100,32	-	-	**3.124.246,96**

KLEEMANN DIZALA	99,34	147.650,45	5.939,91	767,00	6.161,25	**160.617,95**
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	212.310,04	3.919.763,45	60.376,24	137,50	173.515,83	**4.366.103,06**
KLEEMANN SERVICES LTD	126.636,74	1.195.521,03	-	8.188,79	48.380,32	**1.378.726,88**
KLEEMANN AUFZUGE	1.222,42	4.956,88	16.404,49	-	1.028,00	**23.611,79**
Σύνολο	**2.198.749,19**	**21.310.274,25**	**906.919,65**	**78.211,55**	**701.704,69**	**25.195.859,33**

Πωλήσεις 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2015	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	-	15.085,37	9.104,73	2.786,00	58.894,61	**85.870,71**
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S.	280.685,55	5.466.348,27	5.414.473,07	9.238,89	231.892,33	**11.402.638,11**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	42.962,00	1.549.839,96	314.513,07	710,00	-	**1.908.025,03**
KLEEMANN LIFT RO SRL	14.517,50	2.210.892,80	33.786,77	590,45	69.473,00	**2.329.260,52**
MODA LIFT A.B.E.E.	-	-	-	-	-	**-**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	-	179.181,26	78.366,72	-	30.226,00	**287.773,98**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	-	3.466.151,07	75.712,24	1.740,00	264.230,00	**3.807.833,31**
KLEEMANN LIFTS RUS	1.330.930,00	1.485.484,84	226.956,88	4.150,00	9.212,00	**3.056.733,72**
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS	-	-	-	-	-	**-**
KLEEMANN DIZALA	-	159.084,13	1.606,93	-	6.253,00	**166.944,06**
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	68.500,00	1.554.224,50	19.490,21	-	59.439,00	**1.701.653,71**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	84.755,68	-	-	-	**84.755,68**
Σύνολο	**1.737.595,05**	**16.171.047,88**	**6.174.010,62**	**19.215,34**	**729.619,94**	**24.831.488,83**

Αγορές 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2016	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	91.895,40	8.144.322,93	416.631,93	105.787,12	8.743,79	**8.767.381,17**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	98.245,21	56.114,03	2.100,00	-	-	**156.459,24**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	350.760,06	38.401,43	-	-	60.682,69	**449.844,18**
KLEEMANNLIFTROSRL	-	-	-	-	293.575,00	**293.575,00**
KLEEMANNLIFTS(CHINA)CO.LTD	428.125,56	457.582,68	-	-	200.764,79	**1.086.473,03**
KLEEMANNLIFTSRUS	-					**-**
KLEEMANNLIFTSU.K.LTD	-	-	-	1.671,63	-	**1.671,63**
KLEEMANN SERVICES LTD	650,00	-	-	-	-	**650,00**
KLEEMANN AUFZUGE	-	-	-	304.740,89	-	**304.740,89**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO, LTD	352.625,31	-	-	-	-	**352.625,31**
Σύνολο	**1.322.301,54**	**8.696.421,07**	**418.731,93**	**412.199,64**	**563.766,27**	**11.413.420,45**

Αγορές 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2015	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	72.071,07	7.734.760,48	386.189,41	111.196,28	-	**8.304.217,24**
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S.	272.488,62	-	-	-	-	**272.488,62**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	266.324,81	-	-	-	-	**266.324,81**
KLEEMANN LIFT RO SRL	-	-	-	-	139.470,85	**139.470,85**
MODA LIFT A.B.E.E.	-	-	-	-	-	**-**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	-	1.120.639,31	-	-	-	**1.120.639,31**
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	-	-	-	**-**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	-	-	-	3.301,52	-	**3.301,52**
Σύνολο	**610.884,50**	**8.855.399,79**	**386.189,41**	**114.497,80**	**139.470,85**	**10.106.442,35**

Πλην των προαναφερομένων, δεν υπάρχουν λοιπές συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Όσον αφορά απαιτήσεις και υποχρεώσεις της Εταιρείας έναντι των θυγατρικών της εταιρειών, παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας:

	Υποχρεώσεις		Απαιτήσεις	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
KLEFER A.E.	6.182.660,63	5.600.647,69	12.774,03	15.112,05
KLEEMANN ASANSOR S.A.	-	97.220,52	2.515.289,92	4.099.097,30
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	370.097,49	24.484,94	453.899,28	1.733.030,78
KLEEMANN LIFT RO SRL	139.090,00	75.078,30	741.857,66	872.568,07
MODA LIFT A.B.E.E.	-	-	-	-
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	249.035,94	(32.281,42)	238.939,82	540.640,96
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	1.671,63	150.142,95	3.248.559,20	8.769.459,22
KLEEMANN SERVICES LTD	650,00	-	16.641,68	81.355,68
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	369.022,90	356.022,83
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS	-	-	-	-
KLEEMANN DIZALA	-	-	285.707,01	158.989,06
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	-	-	1.185.046,32	713.591,29
KLEEMANN AUFZUGE	11.934,53	-	23.611,79	-
KLEEMANN LIFTS DUBAI DMCC	-	-	-	-
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	10.816,72	-	-	-
Σύνολο	**6.965.956,94**	**5.915.292,98**	**9.091.349,61**	**17.339.867,24**

Οι λοιπές συνδεμένες εταιρείες, οι οποίες δεν ενοποιούνται προκειμένου να προκύψουν τα αποτελέσματα του Ομίλου, είναι οι: AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.(Τουρκία), AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.(ΠΡΩΗΝ YAPILIFT-Τουρκία), TECHNOLAMA (Ισπανία), SKYLIFT (Ελλάδα) και CITYLIFT (Ελλάδα). Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις Εταιρείας και Ομίλου έναντι αυτών αναλύονται ως εξής:

	Υποχρεώσεις		Απαιτήσεις	
Εταιρεία	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.(ΠΡΩΗΝ YAPILIFT)	(116.717,29)	(159.727,63)	-	11.912,07
TECHNOLAMA	-	-	-	-
CITY LIFT	-	-	213,38	12,07
SKY LIFT	2.600,00	-	252.838,89	297.508,46
Σύνολο	**(114.117,29)**	**(159.727,63)**	**253.052,27**	**309.432,60**

Όμιλος	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.	-	-	41.405,99	68.614,52
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.(ΠΡΩΗΝ YAPILIFT)	(116.717,29)	(159.727,63)	62.941,79	101.331,34
TECHNOLAMA	224.346,07	780.994,62	170,33	170,33
CITY LIFT	-	-	213,38	12,07
SKY LIFT	2.600,00	-	297.473,67	310.583,57
Σύνολο	**110.228,78**	**621.266,99**	**402.205,16**	**480.711,83**

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ Ν. 3556/2007

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας περιλαμβάνει αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τα ζητήματα της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

Α) ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε Ευρώ 8.277.045,00, διαιρούμενο σε 23.648.700 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,35 η κάθε μία, οι οποίες είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Κάθε μετοχή της Εταιρείας ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας, το οποίο δεν περιέχει διατάξεις περισσότερο περιοριστικές από ότι προβλέπει ο Νόμος. Η κατοχή του τίτλου της μετοχής συνεπάγεται αυτοδίκαια την αποδοχή από τον κύριο αυτής του Καταστατικού της Εταιρείας και των νομίμων αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων, ακόμη και αν δεν έλαβε μέρος σε αυτές. Το Καταστατικό της Εταιρείας δεν περιέχει ειδικά δικαιώματα υπέρ συγκεκριμένων μετόχων.

Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται μέχρι το ύψος της ονομαστικής αξίας των μετοχών που κατέχουν και μετέχουν στη Διοίκηση και τα κέρδη της Εταιρείας ανάλογα και σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου και του Καταστατικού, ενώ τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από κάθε μετοχή την ακολουθούν σε οποιοδήποτε καθολικό ή ειδικό διάδοχο του μετόχου.

Οι μέτοχοι ασκούν τα δικαιώματά τους σε σχέση με τη Διοίκηση της Εταιρείας, μόνο μέσω των Γενικών Συνελεύσεων και έχουν δικαίωμα προτίμησης σε κάθε μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο μετοχικό κεφάλαιο, όπως ορίζεται στο άρθρο 13, παράγραφο 5 του Κ.Ν.2190/1920.

Οι δανειστές του κάθε μετόχου της Εταιρείας, και οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοι αυτών σε καμία περίπτωση δε μπορούν να προκαλέσουν κατάσχεση ή σφράγιση οποιασδήποτε περιουσίας ή των βιβλίων της Εταιρείας, ούτε να ζητήσουν τη διανομή ή εκκαθάρισή της, ούτε να αναμιχθούν με οποιοδήποτε τρόπο στη διοίκηση ή τη διαχείρισή της.

Κάθε μέτοχος, οπουδήποτε και αν κατοικεί, θεωρείται ότι έχει μόνιμη κατοικία την έδρα της Εταιρείας ως προς τις σχέσεις του με αυτή και υπόκειται στους Ελληνικούς νόμους. Κάθε διαφορά μεταξύ της Εταιρείας και των μετόχων ή οποιουδήποτε τρίτου, υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των Τακτικών Δικαστηρίων, η δε Εταιρεία ενάγεται μόνο ενώπιον των δικαστηρίων της έδρας της.

Κάθε κοινή μετοχή παρέχει το δικαίωμα μιας ψήφου. Συγκύριοι μετοχής, για να έχουν δικαίωμα ψήφου, πρέπει να υποδείξουν στην Εταιρεία εγγράφως ένα κοινό εκπρόσωπο για την μετοχή αυτή, ο οποίος θα τους εκπροσωπεί στη Γενική Συνέλευση, μέχρι δε τον καθορισμό αυτού αναστέλλεται η άσκηση των δικαιωμάτων τους.

Κάθε μέτοχος μπορεί να ζητήσει δέκα ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση, τις ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και τις σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της Εταιρείας.

Το μέρισμα κάθε μετοχής πληρώνεται στους μετόχους της Εταιρείας μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, με την προσκόμιση της βεβαίωσης Δικαιούχου Μερίσματος Ανωνύμων Αξιών στα γραφεία της Εταιρείας ή όπου αλλού ορισθεί. Τα μερίσματα τα οποία δεν ζητήθηκαν για μία πενταετία παραγράφονται υπέρ του Δημοσίου.

Σε ότι αφορά τη διαδικασία προκειμένου να συμμετάσχει ο μέτοχος στις Γενικές Συνελεύσεις της Εταιρείας και τη διαδικασία πληρωμής του μερίσματος θα εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας και Εκκαθάρισης του Συστήματος Άυλων Τίτλων, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει.

β) ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του Καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους.

γ) ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΑΜΕΣΕΣ Η ΕΜΜΕΣΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ Ν.3556/2007

Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του Ν.3556/2007, με ποσοστό μεγαλύτερο άμεσα ή έμμεσα από 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της Εταιρείας κατέχει άμεσα μόνο η εταιρεία MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD και έμμεσα τα πρόσωπα που ενεργούν συντονισμένα με αυτόν βάσει της συμφωνίας στις 19/09/2016 (ήτοι κκ. Κωνσταντίνος Κουκούντζος του Νικολάου, Νικόλαος Κουκούντζος του Νικολάου, Αικατερίνη Κουκούντζου του Νικολάου, Νικόλαος Κουκούντζος του Κωνσταντίνου, Μενέλαος Κουκούντζος του Κωνσταντίνου, Αικατερίνη Κουκούντζου του Μενελάου και Κωνσταντίνος Κουκούντζος του Μενελάου).

Συγκεκριμένα, στις 31/12/2016 ο αριθμός των μετοχών που ελέγχει η MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD άμεσα και τα φυσικά πρόσωπα έμμεσα ανέρχεται σε 18.630.071 μετοχές, που αντιπροσωπεύουν ποσοστό περίπου 78,78% του μετοχικού κεφαλαίου και δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρίας.

Το σύνολο των μετοχών σε κυκλοφορία την 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχεται σε 23.648.700 και είναι όλες κοινές ονομαστικές.

Σημειώνεται ότι στις 31/12/2016 βρισκόταν σε εξέλιξη η Δημόσια πρόταση που έιχε υποβάλει η MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD, για την οποία υπάρχουν περισσότερες λεπτομέρειες στην ενότητα «Σημαντικά γεγονότα της χρήσης 2016»

Δ) ΜΕΤΟΧΕΣ ΠΑΡΕΧΟΥΣΕΣ ΕΙΔΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Ε) ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ

Δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

ΣΤ) ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

Ζ) ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οι κανόνες που προβλέπει το Καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την τροποποίηση των διατάξεών του, δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν.2190/1920.

Η) ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΝΕΩΝ Η ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΙΔΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

α) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 στοιχ. β του Κ.Ν.2190/1920 και το άρθρο 6 του Καταστατικού της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν.2190/1920, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας με την έκδοση νέων μετοχών, με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του.

β) Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας μπορεί να προβαίνει στην αγορά ιδίων μετοχών μόνο στο πλαίσιο απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που έχει ληφθεί σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν.2190/1920, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στον Κ.Ν.2190/1920 όπως ισχύει τροποποιηθείς.

γ) Δεν υπάρχουν στο τέλος της τρέχουσας περιόδου μετοχές της Μητρικής εταιρείας που κατέχονται από την ίδια ή και από τις θυγατρικές της.

Θ) ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΟΥ ΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΕ ΙΣΧΥ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ Η ΛΗΓΟΥΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΟΠΙΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΥΤΗΣ

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Ι) ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΜΕ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ Η ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Δεν υπάρχουν ειδικές συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Δήλωση αυτή αφορά στο σύνολο των αρχών και πρακτικών που υιοθετεί η Εταιρεία προκειμένου να διασφαλίσει την απόδοσή της, τα συμφέροντα των μετόχων της και τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Η Εταιρεία σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 2 του Ν.3873/2010 και 43^{α} παρ. 29 του Κ.Ν. 2190/1920, δηλώνει τα ακόλουθα:

Η δομή της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης επικεντρώνεται στα παρακάτω θέματα:

1. Δήλωση Συμμόρφωσης με Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης
2. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης επιπλέον των απαιτήσεων του Νόμου
3. Περιγραφή του συστήματος Εσωτερικού Έλεγχου και διαχείρισης κίνδυνων αναφορικά με την διαδικασία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων
4. Αναφορά σε πληροφοριακά στοιχεία (γ), (δ), (στ), (η) και (θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ
5. Σχέσεις με τους μετόχους
6. Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και τυχόν άλλων εποπτικών οργάνων και επιτροπών της Εταιρεία
7. Αμοιβές
8. Πολιτική Εξασφάλισης Επαρκούς Πληροφόρησης
9. Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων & Πολιτική Προστασίας Απορρήτου
10. Πολιτική πολυμορφίας
11. Δομή εταιρείας για την καταπολέμηση της διαφθοράς
12. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολογήσεις

1. Δήλωση Συμμόρφωσης με Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ (εφεξής "Εταιρεία") συμμορφούμενη με τις επιταγές του νόμου 3873/2010, ακολουθεί τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που θεσπίστηκε από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος είναι αναρτημένος στον ιστότοπο:

http://www.helex.gr/documents/10180/906743/HCGC_GR_20131022.pdf/e8e7b6da-6dd0-4c30-90e9-79fe9ca8383d

2. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης επιπλέον των απαιτήσεων του νόμου

Η Εταιρεία δεν εφαρμόζει άλλες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης πλέον των προβλεπόμενων από τον νόμο.

3. Περιγραφή του συστήματος Εσωτερικού Έλεγχου και διαχείρισης κίνδυνων αναφορικά με την διαδικασία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει την τελική ευθύνη παρακολούθησης της επάρκειας και αξιολόγησης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Στο έργο αυτό συνεισφέρει η Επιτροπή Ελέγχου και η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, μέσω της οποίας παρακολουθείται η τήρηση του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Στα ανωτέρω συμπεριλαμβάνεται και η χρηματοοικονομική πληροφόρηση για την σύνταξη των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και της Ετήσιας Έκθεσης.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει η Εταιρεία σε σχέση με την διαδικασία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και της Οικονομικής έκθεσης είναι:

- Δημιουργία αυτοματοποιημένων διαδικασιών και συντονισμένων ενεργειών όλων των εταιρειών του Ομίλου για την σύνταξη Ενοποιημένων Οικονομικών καταστάσεων.
- Έλεγχος και διασταύρωση όλων των συναλλαγών που επηρεάζουν την σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου (συμφωνία, πωλήσεων-αγορών, απαιτήσεων-υποχρεώσεων, ενδοεταιρικών αποθεμάτων και λοιπών συναλλαγών).
- Αναθεώρηση λογιστικών αρχών και πολιτικών όποτε απαιτείται.
- Ύπαρξη καταγραμμένων εργασιών για την έκδοση Οικονομικών Καταστάσεων.
- Ύπαρξη δικλείδων ασφαλείας και ανάπτυξη ελεγκτικών μηχανισμών για την ασφάλεια και αξιοπιστία των χρησιμοποιούμενων πληροφοριών.
- Ανάπτυξη κοινής λογιστικής πλατφόρμας και δομής, για την ετοιμασία και έκδοση οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου.

- Επάρκεια σε γνώσεις, προσόντα των εμπλεκομένων στελεχών ανά αρμοδιότητα και περιοχή ευθύνης.
- Συνεχής εκπαίδευση και ενημέρωση πάνω στις νέες εξελίξεις.
- Τακτική επικοινωνία Επιτροπής Ελέγχου με Ανεξάρτητους Εξωτερικούς Ελεγκτές.
- Ανάπτυξη και παρουσίαση διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.
- Αξιολόγηση συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ελέγχου.
- Δημιουργία εταιρικών συμβάσεων με τις Διοικήσεις των εταιρειών του Ομίλου, όπου περιγράφονται και ορίζονται δικαιοδοσίες για διενέργεια πάσης φύσης συναλλαγών.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου καταρτίζει ετήσιο πλάνο ελέγχου βάσει πρότερης αξιολόγησης κινδύνων, και το οποίο παρέχει εύλογη διαβεβαίωση ως προς τις βασικές εταιρικές δραστηριότητες και τους οικονομικούς κινδύνους που αντιμετωπίζει η Εταιρεία. Το ετήσιο πλάνο Ελέγχων εγκρίνεται από την Επιτροπή Ελέγχου.

Η Εταιρεία έχει δημιουργήσει τις κατάλληλες δομές, διαδικασίες και ελεγκτικούς μηχανισμούς προκειμένου να αξιολογήσει και να διαχειριστεί κινδύνους που ενδέχεται να ανακύψουν σχετικά με τη σύνταξη ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ειδικές επιχειρησιακές διαδικασίες έχουν θεσπιστεί για περιοχές που ενέχουν υψηλούς κίνδυνους, στις οποίες περιγράφονται όλα τα εγκριτικά στάδια που απαιτούνται προκειμένου να εξασφαλιστεί ο αποτελεσματικός και ασφαλής έλεγχος των συναλλαγών αυτών.

Η Επιτροπή Ελέγχου επιλαμβάνεται όλων των σοβαρών θεμάτων ελέγχου που εγείρονται τόσο από την Διοίκηση όσο και από τους εσωτερικούς και εξωτερικούς ελεγκτές και υποβάλλει τις διαπιστώσεις της στο Διοικητικό Συμβούλιο. Για όλες τις διαπιστωμένες αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η Επιτροπή Ελέγχου διασφαλίζει ότι η Διοίκηση θα λάβει όλα τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα.

Οι κύριες αρμοδιότητες της επιτροπής ελέγχου είναι οι εξής:

Όσον αφορά στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου και τα συστήματα πληροφόρησης, η επιτροπή ελέγχου:

- παρακολουθεί τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας. Επίσης, θα πρέπει να επιβλέπει κάθε επίσημη ανακοίνωση που αφορά στη χρηματοοικονομική απόδοση της εταιρείας, και να εξετάζει τα βασικά σημεία των οικονομικών καταστάσεων που εμπεριέχουν σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις από πλευράς Διοίκησης,
- εποπτεύει τους εσωτερικούς χρηματοοικονομικούς ελέγχους της εταιρείας και παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας, εκτός εάν αυτή η ευθύνη ανήκει ρητά στο ίδιο το ΔΣ ή σε κάποια άλλη επιτροπή του. Για το σκοπό αυτό, η επιτροπή ελέγχου θα πρέπει να εξετάζει σε περιοδική βάση το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας, ώστε να διασφαλίζει ότι οι κυριότεροι κίνδυνοι προσδιορίζονται, αντιμετωπίζονται και δημοσιοποιούνται με ορθό τρόπο,
- εξετάζει συγκρούσεις συμφερόντων κατά τις συναλλαγές της εταιρείας και των θυγατρικών της με συνδεδεμένα μέρη και υποβάλλει στο ΔΣ σχετικές αναφορές,
- υποστηρίζει το ΔΣ ως προς την απόκτηση επαρκούς πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων μερών,
- εξετάζει την ύπαρξη και το περιεχόμενο των διαδικασιών εκείνων, σύμφωνα με τις οποίες το προσωπικό της εταιρείας θα μπορεί, υπό εχεμύθεια, να εκφράσει τις ανησυχίες του για ενδεχόμενες παρανομίες και παρατυπίες σε θέματα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ή για άλλα ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας της επιχείρησης. Η επιτροπή ελέγχου θα πρέπει να διασφαλίζει την ύπαρξη διαδικασιών για την αποτελεσματική και ανεξάρτητη διερεύνηση τέτοιων ζητημάτων, καθώς και για την κατάλληλη αντιμετώπισή τους.

Όσον αφορά στην εποπτεία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, η επιτροπή ελέγχου:

- εξασφαλίζει τη λειτουργία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου,
- προσδιορίζει και εξετάζει τον κανονισμό λειτουργίας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας,
- παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, και εξετάζει τις τριμηνιαίες εκθέσεις ελέγχου της μονάδας,

- διασφαλίζει την ανεξαρτησία του εσωτερικού ελέγχου, προτείνοντας στο ΔΣ το διορισμό και την ανάκληση του επικεφαλής της μονάδας εσωτερικού ελέγχου.
- αξιολογεί τον επικεφαλής της μονάδας εσωτερικού ελέγχου

Όσον αφορά στην εποπτεία του τακτικού ελέγχου, η επιτροπή ελέγχου:

- κάνει προτάσεις μέσω του Δ.Σ. στη Γενική Συνέλευση σχετικά με το διορισμό, τον επαναδιορισμό και την ανάκληση του τακτικού ελεγκτή, καθώς και για την έγκριση της αμοιβής και τους όρους πρόσληψης του τακτικού ελεγκτή,
- εξετάζει και παρακολουθεί την ανεξαρτησία του τακτικού ελεγκτή, την αντικειμενικότητα και την αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές επαγγελματικές και κανονιστικές απαιτήσεις στην Ελλάδα,
- εξετάζει και παρακολουθεί την παροχή επιπρόσθετων υπηρεσιών στην εταιρεία από την ελεγκτική εταιρεία στην οποία ανήκει ο/οι τακτικός/οί ελεγκτής/ες Για το σκοπό αυτό αναπτύσσει και εφαρμόζει πολιτική για την πρόσληψη τακτικών ελεγκτών σχετικά με την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών, και επιβλέπει την εφαρμογή της.
- συζητά με τον τακτικό ελεγκτή τις ουσιώδεις ελεγκτικές διαφορές που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ανεξάρτητα εάν αυτές επιλύθηκαν στη συνέχεια ή έμειναν ανεπίλυτες,
- συζητά με τον τακτικό ελεγκτή την έκθεσή που αναφέρει τις αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ιδίως δε αυτές που αφορούν στις διαδικασίες παροχής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

4. Αναφορά σε πληροφοριακά στοιχεία (γ), (δ), (στ), (η) και (θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ

Τα απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία (γ), (δ), (στ), (η) και (θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ εμπεριέχονται ήδη στο τμήμα της Επεξηγηματικής Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου της παρούσας Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης που αναφέρεται στις πρόσθετες πληροφορίες του άρθρου 4 παρ 7 του Ν.3556/2007.

5. Σχέσεις με τους μετόχους

Επικοινωνία με τους μετόχους

Η εταιρεία αναγνωρίζει τη σημασία της αποτελεσματικής και έγκαιρης επικοινωνίας με τους μετόχους και το ευρύτερο επενδυτικό κοινό. Τα ενδιάμεσα και ετήσια οικονομικά αποτελέσματα, οι ενοποιημένες οικονομικές εκθέσεις, καθώς και άλλες ανακοινώσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της εταιρείας. Η Εταιρεία διατηρεί τμήμα επενδυτικών σχέσεων, το οποίο αναρτά σχετικές πληροφορίες στον δικτυακό της τόπο, όπου οι μέτοχοι και οι πιθανοί επενδυτές μπορούν να βρουν πληροφορίες για τη διάρθρωση της Διοίκησης, στοιχεία για τους μετόχους, τα οικονομικά αποτελέσματα και τα δελτία τύπου.

Η εταιρεία διαθέτει στοιχεία επικοινωνίας των μετόχων με τον αρμόδιο τμήμα για την απάντηση ερωτήσεων από μέρους αυτών, τα οποία είναι αναρτημένα στον ιστότοπο της Εταιρείας.

Πληροφοριακά στοιχεία για τον τρόπο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων και τις βασικές της εξουσίες, καθώς και περιγραφή των δικαιωμάτων των μετόχων και του τρόπου άσκησης αυτών

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας, του οποίου η σύγκλιση πραγματοποιείται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει. Η Γενική Συνέλευση έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει για τα κάτωθι:

- Τροποποίηση Καταστατικού.
- Έγκριση ετησίων Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.
- Εκλογή μελών Διοικητικού Συμβουλίου και Ελεγκτών.
- Διάθεση εταιρικών κερδών.
- Συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, λύση της Εταιρείας.
- Διορισμό Εκκαθαριστών.

Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται πάντα από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνεδριάζει στην έδρα της Εταιρείας τουλάχιστον μια φορά το έτος και εντός εννιαμήνου από την λήξη της εταιρικής χρήσης η οποία ορίζεται από το

Καταστατικό στις 31 Δεκεμβρίου. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλοι οι μέτοχοι, είτε αυτοπροσώπως είτε δια νομίμως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, σύμφωνα πάντα με την προβλεπόμενη νομοθεσία. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης δεσμεύουν και τους μετόχους που απουσιάζουν ή διαφωνούν. Στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας δικαιούται να συμμετέχει και να ψηφίζει κάθε μέτοχος που εμφανίζεται με την ιδιότητα αυτή στα αρχεία του φορέα, στον οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Εταιρείας. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει την δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας.

Η Γενική Συνέλευση διασφαλίζει την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι ενημερώνονται για όλα τα θέματα της Γενικής Συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων και αυτών της ημερήσιας διάταξης. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, ο Γενικός Διευθυντής, οι Πρόεδροι των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Υπεύθυνος Εξυπηρέτησης Μετόχων και ο Υπεύθυνος Εταιρικών Ανακοινώσεων παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων που τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι. Επιπλέον, στην Γενική Συνέλευση των μετόχων παρίσταται και ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας. Αναλυτικότερα με την προετοιμασία της Γενικής Συνέλευσης και σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Νόμου 3884/2010, η Εταιρεία αναρτά στην ιστοσελίδα της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, πληροφορίες σχετικά με:

- Την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης.
- Τους βασικούς κανόνες και τις πρακτικές συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερήσια διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και των προθεσμιών εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν.
- Τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξουσίου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου.
- Την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφιση, αλλά και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων.
- Τον προτεινόμενο κατάλογο υποψήφιων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τα βιογραφικά τους (εφόσον υπάρχει θέμα εκλογής μελών).
- Το συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης.

Περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων καθίσταται διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Εταιρείας εντός πέντε (5) ημερών από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, μεταφρασμένη στην αγγλική γλώσσα.

6. Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και τυχόν άλλων εποπτικών οργάνων και επιτροπών της Εταιρείας

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το διοικητικό όργανο της Εταιρείας που κατά κύριο λόγο διαμορφώνει την στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξης του Ομίλου, με γνώμονα και σκοπό την αποτελεσματική διασφάλιση των συμφερόντων της εταιρείας (συμπεριλαμβανομένων και των συμμετοχών αυτής) καθώς και όλων των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται συνολικά από επτά (7) μέλη. Τα «εκτελεστικά μέλη» του Διοικητικού Συμβουλίου είναι 4 (τέσσερα), και τα «μη εκτελεστικά» είναι 3 (τρία). Από τα 3 (τρία) μη εκτελεστικά μελή τα 2 (δύο) είναι ανεξάρτητα και το 1 (ένα) έχει εξαρτημένη σχέση κατά την έννοια του άρθρου 4 του παρόντος νόμου και του κανόνα ΙΙ.2.5 του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου και δεν έχουν σχέση εξάρτησης με την Εταιρεία ή με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα. Τα ανεξάρτητα μέλη διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει εάν ένας υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας, προτού προταθεί η εκλογή του από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποστηρίζεται από τον εταιρικό γραμματέα Χρήστο Πετρίδη. Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες του εταιρικού γραμματέα, ο ρόλος του οποίου είναι να παρέχει πρακτική υποστήριξη στον Πρόεδρο και τα άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, με γνώμονα την συμμόρφωση του με τους εταιρικούς κανόνες και τις νομικές διατάξεις.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 έχει ως ακολούθως:

1) Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Εκτελεστικό Μέλος.

2) Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου &, Εκτελεστικό Μέλος.

3) Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

4) Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Γενικός Διευθυντής, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

5) Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

6) Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

7) Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η θητεία του ανωτέρω Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής (5) και λήγει την 30 Ιουνίου 2019.

Κατά την διάρκεια του έτους 2016 πραγματοποιήθηκαν 113 συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι παρουσίες κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου στις συνεδριάσεις του κατά την χρήση του έτους 2016 έχουν ως εξής:

Ονοματεπώνυμο	**Αριθμός Συνεδριάσεων που συμμετείχε**	**Αριθμός συνεδριάσεων που εκπροσωπήθηκε**
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος	109	0
Μενέλαος Κ. Κουκούντζος	109	0
Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος	109	2
Νικόλαος Ν. Κουκούντζος	105	0
Στέργιος Ν. Γεωργαλής	107	0
Βασίλειος Θ. Ζιώγας	16	0
Μαρία Δ. Καραδέδογλου	23	0
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ	**113**	

Η εταιρεία έχει υιοθετήσει πολιτική ποικιλομορφίας και ισορροπίας μεταξύ των φύλων τόσο των ανώτατων διευθυντικών στελεχών, όσο και των συμμετεχόντων στο Δ.Σ. Συγκεκριμένα, το ποσοστό εκπροσώπησης του γυναικείου φύλου στα ανώτατα διευθυντικά στελέχη είναι 22% ενώ στο Δ.Σ. είναι 14%.

Τα βιογραφικά σημειώματα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του εταιρικού Γραμματέα είναι ως κάτωθι:

Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος:

Γεννήθηκε το 1944 και είναι ο ιδρυτής και βασικός μέτοχος της Εταιρείας. Από την ίδρυση της Εταιρείας κατέχει τη θέση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου. Ασχολείται με την στρατηγική ανάπτυξη της Εταιρείας και την παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων στον κλάδο, σε θέματα μηχανολογικού εξοπλισμού, και παραγωγικής διαδικασίας. Βασικός του στόχος είναι η διατήρηση και η επέκταση της ανταγωνιστικής θέσης της Εταιρείας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, Αντιπρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος:

Γεννήθηκε το 1942 και είναι αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Διαθέτει πολυετή πείρα στο χώρο των ανελκυστήρων και των χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων. Είναι υπεύθυνος για την οικονομική διαχείριση της Εταιρείας και την παρακολούθηση των εξελίξεων στον χρηματοοικονομικό κλάδο.

Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος:

Γεννήθηκε το 1973 στη Θεσσαλονίκη. Είναι πτυχιούχος Μηχανολόγος Μηχανικός της Πολυτεχνικής σχολής του Α.Π.Θ. Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων MBA, του Boston University της Αμερικής.

Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Γενικός Διευθυντής & Εκτελεστικό Μέλος:

Γεννήθηκε το 1977 στη Θεσσαλονίκη. Είναι πτυχιούχος Μηχανολόγος Μηχανικός του King's University του Λονδίνου και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων MBA του Boston University της Αμερικής.

Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος (Πρόεδρος Επιτροπής Ελέγχου):

Γεννήθηκε το 1956 στη Φυτιά Βέροιας. Αποφοίτησε από την Ανωτάτη Βιομηχανική Σχολή Θεσσαλονίκης το 1979. Είναι ελεύθερος επαγγελματίας στην Βέροια και εργάζεται ως Οικονομολόγος σε Εταιρείες. Διαθέτει μεγάλη εμπειρία σε λογιστικά, φορολογικά και χρηματοοικονομικά θέματα καθώς και σε θέματα Χρηματιστηρίου (Δ.Π.Χ.Α. , Νομικές Υποχρεώσεις προς Χ.Α., Ε.Κ. κ.λ.π.)

Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος (Πρόεδρος Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών, Μέλος Επιτροπής Ελέγχου):

Γεννήθηκε το 1960 στο Κεραμίδι Βόλου. Αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης το 1978 με άριστα, ενώ έχει παρακολουθήσει μαθήματα στο Μεταπτυχιακό Τμήμα της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. στον Τομέα Ιδιωτικού Δικαίου. Είναι δικηγόρος στη Θεσσαλονίκη από το 1981, ασχολούμενος κυρίως με τον χειρισμό αστικών, εμπορικών και διοικητικών υποθέσεων.

Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος (Μέλος Επιτροπής Ελέγχου & Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών):

Γεννήθηκε το 1974 στη Θεσσαλονίκη. Απόφοιτος της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, γνωρίζει αγγλικά και γαλλικά. Ασκεί ενεργή δικηγορία στο Κιλκίς από το 1999, ασχολούμενη κυρίως με τον χειρισμό διοικητικών, αστικών και εμπορικών υποθέσεων. Νομική σύμβουλος της Εταιρείας από το έτος 2007.

Χρήστος Ν. Πετρίδης, Εταιρικός Γραμματέας:

Γεννήθηκε το 1962 στο Κιλκίς. Είναι απόφοιτος του Οικονομικού Τμήματος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Εργάζεται στην Εταιρεία από το 1988. Έχοντας εργαστεί σε όλα τα τμήματα της Οικονομικής Διεύθυνσης, σήμερα κατέχει την θέση του Οικονομικού Διευθυντή από το 1998. Διαθέτει μεγάλη πείρα σε φοροτεχνικά και λογιστικά θέματα, καθώς και σε θέματα χρηματοοικονομικής ανάλυσης και διαχείρισης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει γενικότερα την ευθύνη για τα εξής:

- Έγκριση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής και των λειτουργικών στόχων της Εταιρείας.
- Έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, του Κώδικα Δεοντολογίας και των αναθεωρήσεων τους.
- Έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού και του επιχειρηματικού σχεδίου καθώς και η λήψη αποφάσεων για μείζονες κεφαλαιουχικές δαπάνες, εξαγορές και εκποιήσεις.
- Ύπαρξη διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων και συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.
- Διασφάλιση της αξιοπιστίας και πληρότητας των δημοσιευόμενων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, των συστημάτων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και των στοιχείων που λαμβάνουν δημοσιότητα και της εύρυθμης λειτουργίας ελεγκτικών μηχανισμών.
- Δημιουργία καθεστώτος διαφάνειας στις εν γένει επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου.
- Διασφάλιση ύπαρξης αποτελεσματικής διαδικασίας κανονιστικής συμμόρφωσης του Ομίλου.
- Επιλογή υποψήφιων μελών Διοικητικού Συμβουλίου, Διευθύνοντος Συμβούλου καθώς και ανωτάτων στελεχών.

- Ύπαρξη οργανωτικής δομής για όλες τις εταιρείες του Ομίλου (οργανογράμματος), όπου σε κάθε πεδίο περιλαμβάνονται οι βασικές περιοχές ευθύνης και οι αντίστοιχες γραμμές αναφοράς, για όλες τις λειτουργικές δραστηριότητες και τις επιχειρησιακές μονάδες.

- Ευθύνη για την λήψη αποφάσεων και παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος Διοίκησης της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και ανάθεσης εξουσιών σε άλλα στελέχη.

- Έλεγχος απόδοσης της ανώτατης Διοίκησης και η εναρμόνιση των αμοιβών σύμφωνα με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της εταιρείας και των μετόχων της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει στην Έδρα της Εταιρείας τακτικά, τουλάχιστον μια φορά κάθε μήνα και έκτακτα όποτε ο Πρόεδρος κρίνει αναγκαία τη σύγκλιση του ή την ζητήσουν με έγγραφο τους δύο τουλάχιστον από τα μέλη του.

Οι αμοιβές του Διοικητικού Συμβουλίου εγκρίνονται από την τακτική Γενική Συνέλευση.

Την λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου υποστηρίζουν δύο επιτροπές, η Επιτροπή Ελέγχου και η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών.

Η Επιτροπή Ελέγχου είναι επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου που συγκροτείται με σκοπό την υποβοήθηση του για την εκπλήρωση της εποπτικής του ευθύνης όσον αφορά τη διαδικασία οικονομικής πληροφόρησης και ενημέρωσης, τη συμμόρφωση της Εταιρείας και των θυγατρικών της με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας, τη διαδικασία του συστήματος ελέγχου και την άσκηση της εποπτείας επί της ελεγκτικής λειτουργίας.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ορίζονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας κατόπιν σχετικής πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από δύο (2) ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη και ένα μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Ένα από τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη προεδρεύει των συνεδριάσεών της και έχει εμπειρία/γνώση χρηματοοικονομικών και λογιστικών θεμάτων.

Η παρούσα σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου περιλαμβάνει τα ακόλουθα τρία (3) μέλη:

- Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Πρόεδρος, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

- Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Μέλος, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

- Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μέλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Κατά την διάρκεια του έτους 2016 πραγματοποιήθηκαν οχτώ (8) συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου, κατά τις οποίες εξετάσθηκαν οι τριμηνιαίες εκθέσεις του Εσωτερικού Ελέγχου, έγινε πρόταση για τακτικό και αναπληρωματικό ελεγκτή για την χρήση 2016, έγιναν συζητήσεις με τους Ορκωτούς Λογιστές της Εταιρείας κι έλαβε χώρα έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας και του ομίλου καθώς και της κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήστης του 2016. Οι παρουσίες κάθε μέλους της Επιτροπής Ελέγχου στις συνεδριάσεις της κατά την χρήση του έτους 2016 έχουν ως εξής:

Ονοματεπώνυμο	**Αριθμός Συνεδριάσεων που συμμετείχε**
Στέργιος Ν. Γεωργαλής	8
Βασίλειος Θ. Ζιώγας	8
Μαρία Δ. Καραδέδογλου	8
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ	**8**

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών έχει ως αποστολή αφενός να υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο στον προγραμματισμό διαδοχής μελών του, της θέσης του Διευθύνοντος Συμβούλου, καθώς και την διαδοχή και ανάπτυξη των ανωτάτων στελεχών Διοίκησης του Ομίλου. Αφετέρου η Επιτροπή έχει ως ρόλο της την διαμόρφωση εταιρικών πολιτικών και αρχών που σχετίζονται με την παροχή αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανωτάτων στελεχών. Συγκεκριμένα, ελέγχει για όλα τα ανωτέρω πρόσωπα, τα συστήματα ανταμοιβών, αξιολογεί τις αποδόσεις των και εισηγείται -με προτάσεις προς το Δ.Σ.- μέτρα και ανταμοιβές, για την περαιτέρω εξέλιξη των όπως και την αύξηση της αποδοτικότητας των. Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) μέλη, ένα εκτελεστικό, ένα (1) μη εκτελεστικά και ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό.

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών συνεδριάζει όσες φορές κρίνεται αναγκαίο, τουλάχιστον όμως μια φορά το έτος μετά από πρόσκληση του Προέδρου της. Η παρούσα σύνθεση της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών περιλαμβάνει τα ακόλουθα τρία (3) μέλη:

- Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Πρόεδρος, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
- Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Εκτελεστικό Μέλος
- Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Κατά την διάρκεια του έτους 2016 η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών πραγματοποίησε μία (1) συνεδρίαση, κατά την οποία παρέστη το σύνολο των μελών, με θέμα τον καθορισμό - πρόταση αμοιβών των μελών του Δ.Σ.

Ονοματεπώνυμο	**Αριθμός Συνεδριάσεων που συμμετείχε**
Στέργιος Ν. Γεωργαλής	1
Νικόλαος Ν. Κουκούντζος	1
Μαρία Δ. Καραδέδογλου	1
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ	**1**

7. Αμοιβές

Η αμοιβή των εκτελεστικών μελών του ΔΣ στηρίζεται στην εταιρική στρατηγική, τους στόχους της εταιρείας και την επίτευξη τους, με τελικό σκοπό τη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας στην εταιρεία. Ένα μέρος της αμοιβής των εκτελεστικών μελών του ΔΣ διαμορφώνεται από το πάγιο-σταθερό ποσό, ενώ το υπόλοιπο μέρος ορίζεται ανάλογα με την απόδοση.

Το ΔΣ δεν μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή όλου ή μέρους του bonus που έχει απονεμηθεί, λόγω παραπτωμάτων ή ανακριβών οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού.

Η αμοιβή των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του ΔΣ εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, που τυγχάνει το ανώτατο όργανο της Εταιρείας, μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου και σχετική εισήγηση της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων & Αμοιβών.

Για τα εκτελεστικά μέλη λαμβάνονται υπόψη

- ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια,
- τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές τους,
- η επίδοσή τους σε σχέση με προκαθορισμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους από την εταιρεία,
- η οικονομική κατάσταση, η απόδοση και οι προοπτικές της εταιρείας,
- το ύψος των αμοιβών για παρόμοιες εκτελεστικές υπηρεσίες σε ομοειδείς εταιρείες,
- το ύψος των αμοιβών των εργαζομένων στην εταιρεία και στον Όμιλο.

Για τα δε μη εκτελεστικά μέλη, αμοιβή τους αντικατοπτρίζει το χρόνο απασχόλησής τους στην Εταιρεία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ως μη εκτελεστικών μελών.

Προβλέπεται τακτική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου, του Προέδρου αυτού καθώς και των σχετικών Επιτροπών του στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους, με σκοπό να αξιολογηθούν η αποδοτικότητά τους, να ανευρεθούν τυχόν αδύναμα σημεία στη λειτουργία τους και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά τους. Η αξιολόγηση των Επιτροπών και του Προέδρου του ΔΣ, διενεργείται από το Διοικητικό Συμβούλιο ανά διετία, ενώ η αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται από το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο υπό τη μορφή αυτοελέγχου και τα αποτελέσματα αναφέρονται στην Τακτική Γενική Συνέλευση, η οποία και θα είναι η τελική αρμόδια να επικυρώσει ή μη τα αποτελέσματα της αυτό-αξιολόγησης.

8. Πολιτική Εξασφάλισης Επαρκούς Πληροφόρησης

Το ΔΣ, ως μέρος των εσωτερικών κανονισμών της εταιρείας, έχει υιοθετήσει πολιτική που να εξασφαλίζουν ότι το ΔΣ διαθέτει επαρκή πληροφόρηση ώστε να βασίζει τις αποφάσεις του αναφορικά με τις συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών σύμφωνα με το πρότυπο του συνετού επιχειρηματία. Η πολιτική αυτή εφαρμόζεται στις συναλλαγές των θυγατρικών της εταιρείας με συνδεδεμένα μέρη.

9. Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων & Πολιτική Προστασίας Απορρήτου

Η εταιρεία έχει υιοθετήσει πολιτική διαχείρισης και αντιμετώπισης περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων ανάμεσα στα μέλη του ή σε πρόσωπα στα οποία το Δ.Σ έχει αναθέσει σημαντικές εξουσίες. Στα πλαίσια των εταιρικών πρακτικών, η εταιρεία έχει υιοθετήσει διαδικασία προστασίας δεδομένων και πολιτικές που αφορούν την εχεμύθεια και εμπιστευτικότητα των ευαίσθητων εταιρικών δεδομένων και πληροφοριών.

Οι πολιτικές αυτές, οι οποίες ισχύουν τόσο στην μητρική εταιρεία, όσο και στις θυγατρικές αυτής, περιλαμβάνουν διαδικασίες που περιγράφουν τους τρόπους επικοινωνίας των προσώπων προς το Δ.Σ. με τρόπο έγκαιρο και επαρκή για θέματα σύγκρουσης συμφερόντων και εχεμύθειας.

10. Πολιτική πολυμορφίας & διαφορετικότητας

Η εταιρεία έχει υιοθετήσει πολιτική ποικιλομορφίας και διαφορετικότητας, για την ισορροπία μεταξύ των φύλων τόσο των ανώτατων διευθυντικών στελεχών, όσο και των συμμετεχόντων στο Δ.Σ. Συγκεκριμένα, το ποσοστό εκπροσώπησης του γυναικείου φύλου στα ανώτατα διευθυντικά στελέχη είναι 22% ενώ στο Δ.Σ. είναι 14%.

11. Δομή εταιρείας για την καταπολέμηση της διαφθοράς

Με σκοπό την αποφυγή κινδύνων μη συμμόρφωσης με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο για την Εταιρεία και τους Εργαζόμενους, η εταιρεία έχει υιοθετήσει Πολιτική Διαχείρισης Καταγγελιών (Whistle Blower) η οποία υποστηρίζεται από τα σχετικά κανάλια επικοινωνίας (email, τηλέφωνο). Σχετικά άρθρα αναλύονται επίσης στον Κώδικα Δεοντολογίας Ομίλου, ο οποίος γνωστοποιείται σε όλους τους εργαζόμενους του ομίλου. Επιπλέον, τα ανώτατα Διευθυντικά Στελέχη δεσμεύονται με συμφωνητικό εχεμύθειες και εμπιστευτικότητας. Τέλος, διενεργείται σε ετήσια βάση εκτίμηση και αξιολόγηση κινδύνων απάτης, από το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου.

12. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολογήσεις

Η Εταιρεία εφαρμόζει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που συντάχθηκε με πρωτοβουλία του Ε.Σ.Ε.Δ. (Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης) για τις Εισηγμένες εταιρείες (έκδοση Οκτωβρίου 2013). Η Εταιρεία υπάγεται στις εξαιρέσεις από την πλήρη εφαρμογή του κώδικα, όπως ακριβώς περιγράφονται στο Παράρτημα Ι, ως εισηγμένη εταιρεία μικρότερου μεγέθους (λόγω του γεγονότος ότι δεν συμπεριλαμβάνεται στους δείκτες FTSE/ATHEX Large Cap και FTSE/ATHEX MID Cap). Βάσει των ανωτέρω, η πλήρης εφαρμογή των ειδικών πρακτικών του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης δεν είναι επιβεβλημένη, αλλά παρέχεται η δυνατότητα μόνο για συγκεκριμένα άρθρα η υιοθέτηση των ειδικών πρακτικών του Παραρτήματος Ι.

Οι αποκλίσεις από τα άρθρα του κώδικα περιγράφονται κατωτέρω:

§ ΚΩΔ	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ
Μέρος Α. Το Δ.Σ. και τα μέλη του		
ΙΙ. Μέγεθος και σύνθεση του Δ.Σ.		
2.2	Το Δ.Σ. θα πρέπει να αποτελείται κατά πλειοψηφία από μη εκτελεστικά μέλη (συμπεριλαμβανομένων ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών).	Η αδυναμία επίτευξης της συγκεκριμένης οδηγίας προέρχεται από το ότι παρουσιάζεται γενικότερα απροθυμία συμμετοχή σε Δ.Σ. Α.Ε. εισηγμένων στο χρηματιστήριο, λόγω της ανάληψης μεγάλου εύρους ευθυνών. Τα μέλη του Δ.Σ. εκτελούν με ευσυνειδησία και με πρέποντα και ορθό τρόπο τα καθήκοντα τους και υπόκεινται ανά πάσα στιγμή στον έλεγχο της Γ.Σ.
2.5	Στο πλαίσιο του καθορισμού της ανεξαρτησίας, τόσο των υποψηφίων όσο και των εν ενεργεία μελών του, το ΔΣ θα πρέπει να θεωρεί ότι σχέση εξάρτησης υπάρχει όταν το μέλος έχει υπηρετήσει στο ΔΣ για περισσότερα από 12 έτη, από την ημερομηνία της πρώτης εκλογής του.	Η Εταιρεία ακολουθεί τις διατάξεις του Ν. 3016/2002, Άρ. 4 παράγραφος 1, όσον αφορά τον καθορισμό της σχέσης εξάρτησης των μελών του ΔΣ.
ΙΙΙ. Ρόλος και απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου		
3.3	Το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να διορίσει έναν ανεξάρτητο Αντιπρόεδρο προερχόμενο από τα ανεξάρτητα μέλη του, στις περιπτώσεις που έχει επιλέξει α) να αναθέσει στο ίδιο πρόσωπο τα καθήκοντα του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, β) να διορίσει εκτελεστικό Πρόεδρο, ένα πρώην στέλεχος της Εταιρείας, το οποίο διορίζεται Πρόεδρος εντός τριών (3) ετών από τη λήξη της εκτελεστικής του θητείας, θα πρέπει να θεωρείται εκτελεστικός Πρόεδρος.	Η Εταιρεία ακολουθεί τις διατάξεις του Ν. 3016/2002. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας διαθέτει τέσσερα (4) εκτελεστικά και τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη εκ των οποίων δύο (2) είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι εκτελεστικός, το ίδιο και ο Αντιπρόεδρος. Η εταιρεία είναι οικογενειακή και συνεπώς δεν δύναται ο διορισμός ανεξάρτητου Αντιπροέδρου.
3.4	Οι αρμοδιότητες του ανεξάρτητου Αντιπροέδρου θα πρέπει να συνίστανται στο συντονισμό και την αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των μη εκτελεστικών και των εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου. Ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος θα πρέπει να προϊσταται στην αξιολόγηση του Προέδρου από το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς και στη συνεδρίαση των μη εκτελεστικών μελών (όπως περιγράφεται στο μέρος Α, ενότητα VI, παρ. 6.5). Θα πρέπει επίσης να βρίσκεται στη διάθεση των μετόχων για τη συζήτηση θεμάτων εταιρικής διακυβέρνησης, όποτε αυτό χρειάζεται.	
V. Ανάδειξη Υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου		

5.1	Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου θα πρέπει να εκλέγονται από τους μετόχους με μέγιστη θητεία τεσσάρων (4) χρόνων, χωρίς όμως να αποκλείεται η επανεκλογή τους. Θα πρέπει να αποφεύγεται η αντικατάσταση του συνόλου των μελών σε μία και μόνη Γενική Συνέλευση, και η διαδοχή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου να συντελείται σταδιακά.	Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση για πέντε (5) έτη – αντί τεσσάρων (4) που προβλέπει ο κώδικας. Η εταιρεία ακολουθεί τον Κ.Ν. 2190/1920, ο οποίος ορίζει ανώτατο όριο τα 6 έτη. Επιπλέον, οι μακροπρόθεσμες στρατηγικές της εταιρείας ωφελούνται από την αντίστοιχη μακροπρόθεσμη παρουσία και γνώση των ιδίων ατόμων-μελών του ΔΣ.
5.3	Τα εκτελεστικά μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν την παραίτησή τους από το Διοικητικό Συμβούλιο. μετά την με οποιοδήποτε τρόπο λήξη των εκτελεστικών καθηκόντων τους.	Είναι στρατηγική επιλογή της εταιρείας η απόκλιση από την συγκεκριμένη πρακτική του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και σε κάθε περίπτωση, αν τυχόν παραστεί προς τούτο ανάγκη, εξετάζεται κατά περίπτωση.
VI.Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου		
6.1	Ο κανονισμός λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου θα πρέπει να είναι σαφής και επαρκώς λεπτομερής	Η εταιρεία δεν έχει καταρτίσει συγκεκριμένο κανονισμό λειτουργίας Δ.Σ., καθώς οι όροι για την οργάνωση και την λειτουργία του Δ.Σ. έχουν προβλεφθεί στις διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρείας (Κεφάλαιο Γ', Διοικητικό Συμβούλιο).
6.5	Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει την ύπαρξη προγραμμάτων εισαγωγικής ενημέρωσης για τα νέα μέλη του ΔΣ, αλλά και τη διαρκή επαγγελματική επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη.	Δεν έχει μεταβληθεί η σύσταση του Δ.Σ., συνεπώς δεν έχει προκύψει η ανάγκη εφαρμογής της εν λόγω πρακτικής.
Μέρος Γ. Αμοιβές		
1.3	Οι συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του ΔΣ θα πρέπει να προβλέπουν ότι το ΔΣ μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή όλου ή μέρους του bonus που έχει απονεμηθεί, λόγω παραπτωμάτων ή ανακριβών οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού.	Δεν υφίστανται ο συγκεκριμένο όρος στις συμβάσεις της Εταιρείας με τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που να περιλαμβάνουν τον αναφερόμενο όρο στην ειδική πρακτική.

1.4	Η αμοιβή κάθε εκτελεστικού μέλους του ΔΣ θα πρέπει να εγκρίνεται από το ΔΣ μετά από πρόταση της επιτροπής αμοιβών, χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών. Στις περιπτώσεις που η έγκριση αποδοχών εναπόκειται στη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με το νόμο, η σχετική πρόταση θα πρέπει να διαμορφώνεται από το ΔΣ σύμφωνα με την παραπάνω διαδικασία. Κατά τον προσδιορισμό της αμοιβής των εκτελεστικών μελών του, το ΔΣ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη: • τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους, • την επίδοσή τους σε σχέση με προκαθορισμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους, • την οικονομική κατάσταση, την απόδοση και τις προοπτικές της εταιρείας, • το ύψος των αμοιβών για παρόμοιες εκτελεστικές υπηρεσίες σε ομοειδείς εταιρείες.	Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται κατά πλειοψηφία από τέσσερα (4) εκτελεστικά μέλη, οπότε δεν είναι δυνατή η λήψη απόφασης μόνο από τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
1.6	Το ΔΣ θα πρέπει να συστήσει επιτροπή αμοιβών, αποτελούμενη αποκλειστικά από μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα στην πλειονότητά τους μέλη του ΔΣ.	Η επιτροπή αμοιβών αποτελείται από τρία μέλη, από τα οποία το ένα είναι εκτελεστικό. Λόγω της σύνθεσης του ΔΣ και της αναλογίας των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του δεν είναι δυνατή η ακολούθηση της συγκεκριμένης πρακτικής.

Για όσες περιπτώσεις αναφέρονται στην παρούσα Δήλωση ως αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ε.Σ.Ε.Δ., και σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η Εταιρεία παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στα θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης που διαμορφώνονται στην Ελληνική πραγματικότητα, προτίθεται στο μέλλον και υπό κατάλληλες συνθήκες να προβεί στην πλήρη υιοθέτηση των εξελίξεων αυτών, έχοντας πάντοτε ως γνώμονα την προαγωγή της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας των λειτουργιών της.

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην Klemmann

Ο Όμιλος KLEEMANN επιδιώκει να αναπτύσσεται μέσα από τη συνεχή προσπάθεια για επέκταση και βελτίωση των προϊόντων και υπηρεσιών του, με υπεύθυνο τρόπο, συμβάλλοντας στην ευημερία των ανθρώπων του, φροντίζοντας για το περιβάλλον και υποστηρίζοντας την τοπική κοινωνία δίπλα στην οποία δραστηριοποιείται. Οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης αποτελούν οδηγό στη χάραξη της επιχειρηματικής στρατηγικής του Ομίλου, η οποία υλοποιείται στη βάση τεσσάρων αξόνων:

- Οικονομική ανάπτυξη
- Ευημερία εργαζομένων

- Περιβαλλοντική υπευθυνότητα
- Κοινωνική ευαισθησία

Στις αξίες της KLEEMANN αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά στοιχεία της εταιρικής κουλτούρας:

- ***Η Ασφάλεια***

Φροντίζουμε για την υγεία και την ασφάλεια τη δική μας και των ανθρώπων μας, των πελατών - χρηστών των προϊόντων μας, καθώς και για την ασφάλεια των εγκαταστάσεών μας.

- ***Η Εμπιστοσύνη***

Κάνουμε ό,τι λέμε και λέμε ό,τι κάνουμε. Εμπιστευόμαστε τους ανθρώπους και τις ικανότητές τους και για αυτό μπορούμε να ευθυγραμμιζόμαστε.

- ***Το Πάθος για τον Άνθρωπο***

Αγαπάμε και νοιαζόμαστε για το συνάδελφο, τον πελάτη και το συνάνθρωπό μας. Έχουμε άριστες σχέσεις μεταξύ μας. Αγαπάμε τη δουλειά μας και δημιουργούμε ευκαιρίες ανάπτυξης για όλους.

- ***Breakthrough Κουλτούρα***

Καινοτομούμε σε όλους τους τομείς, αναπτυσσόμαστε, εξελισσόμαστε διαρκώς και βελτιωνόμαστε. Θέτουμε εξαιρετικούς στόχους, δεσμευόμαστε, αναλαμβάνουμε το ρίσκο και δεν φοβόμαστε να αποτύχουμε.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τα θέματα που εντάσσονται στους άξονες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των συμμετόχων του. Οι συμμέτοχοι ή ενδιαφερόμενα μέρη της Kleeemann αποτελούν σημαντικό παράγοντα για τη συνεχή ανάπτυξη και βελτίωση της Εταιρείας καθώς απολαμβάνουν την προστιθέμενη αξία που δημιουργείται από την επιχειρηματική της δραστηριότητα. Οι συμμέτοχοι της Kleemann είναι:

1. Μέτοχοι
2. Εργαζόμενοι
3. Πελάτες
4. Προμηθευτές
5. Κράτος & ρυθμιστικές αρχές
6. Τοπικές κοινωνίες
7. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
8. Επιστημονική κοινότητα

Η επιχειρηματική δράση του Ομίλου KLEEMANN συνδέεται με τη διαρκή προσπάθεια να λειτουργεί πρώτα και πάνω από όλα με αίσθημα ευθύνης απέναντι στους πελάτες, το καταναλωτικό κοινό, τους συνεργάτες και τους επενδυτές που εμπιστεύονται τον Όμιλο, τους εργαζόμενους και την κοινωνία δίπλα στην οποία λειτουργεί και αναπτύσσεται.

2. Εταιρική διακυβέρνηση και καταπολέμηση της διαφθοράς

Πρωταρχικός στόχος του Ομίλου KLEEMANN είναι η παραγωγή αξίας για τους μετόχους του και κάθε συνδεδεμένο με αυτή μέρος, συμπεριλαμβανομένων όλων των συμμετόχων του. Ο Όμιλος KLEEMANN, μέσω της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, συνεισφέρει στην εθνική οικονομία, ενώ παράλληλα, μέσω των επενδύσεων που πραγματοποιεί σε ετήσια βάση, θέτει τις βάσεις για την επίτευξη της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Παράλληλα, οι ορθές πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται στην KLEEMANN αποτελούν παράγοντα σταθερότητας και προοπτικής.
Η Εταιρία έχει υιοθετήσει τις πρακτικές της Εταιρικής Διακυβέρνησης στον τρόπο διοίκησης και λειτουργίας της, όπως αυτές οριοθετούνται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που καθορίζεται για τις εισηγμένες εταιρίες του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Ν.3016/2002 και των προβλέψεων του Ν.3873/2010).
Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, όντας υπεύθυνη για τη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, διασφαλίζει την ορθή λειτουργία των πολιτικών που έχουν υιοθετεί από τον Όμιλο σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων και προστασία απορρήτου, την πολυμορφία και διαφορετικότητα εντός των εταιρειών και την πολιτική για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η οποία επιτυγχάνεται μέσω της Πολιτική Διαχείρισης Καταγγελιών (Whistle Blower).
Ο Όμιλος της KLEEMANN, δε δείχνει καμία ανοχή σε οποιαδήποτε μορφή δωροδοκίας ή διεφθαρμένης επαγγελματικής συμπεριφοράς και για το λόγο αυτό γίνεται ειδική αναφορά στον «Κώδικα Δεοντολογίας» που έχει αναπτύξει και ο οποίος ακολουθείται και εφαρμόζεται από όλους τους εργαζόμενους στον Όμιλο.

3. Υπευθυνότητα για τους Ανθρώπους μας

Η KLEEMANN φροντίζει για την ανάπτυξη των ανθρώπων της σε επαγγελματικό και προσωπικό επίπεδο γι' αυτό και επενδύει στο ταλέντο τους και αναγνωρίζει κι επιβραβεύει τις καλές επιδόσεις τους.

Επενδύουμε στο ανθρώπινο δυναμικό, αναγνωρίζοντας ότι οι «άνθρωποί μας» είναι η κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη και την επιτυχημένη πορεία της KLEEMANN.

Ο Όμιλος KLEEMANN αποτελεί σημαντικό εργοδότη, παρέχοντας κατά το 2016 απασχόληση σε 1.267 συνολικά άτομα, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 8% έναντι των απασχολουμένων της κατά το 2015.

Σύνολο ανθρώπινου δυναμικού ανά φύλο του Ομίλου				
	2015		***2016***	
	Άνδρες	***Γυναίκες***	***Άνδρες***	***Γυναίκες***
Όμιλος KLEEMANN	*961*	*212*	*1033*	*234*

Ο Όμιλος έχει ενσωματώσει υπεύθυνες εργασιακές πρακτικές στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τα εργασιακά θέματα. Το εργασιακό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από αξιοκρατία και παροχή ίσων ευκαιριών προς όλους τους εργαζόμενους.

Κώδικας Δεοντολογίας
Ο Όμιλος KLEEMANN έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Κώδικα Δεοντολογίας με κύριο στόχο να προάγει τη διαφάνεια, την ακεραιότητα, την αξιοπιστία, τον υγιή ανταγωνισμό εντός της επιχείρησης και ταυτόχρονα να διευρύνει την αλυσίδα της εταιρικής υπευθυνότητας. Ο Κώδικας Δεοντολογίας του Ομίλου KLEEMANN απευθύνεται σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιριών του, σε όλους τους εργαζομένους του, σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του (εξωτερικούς συνεργάτες, συμβούλους, πελάτες, προμηθευτές, μετόχους), καθώς και σε όλους όσους ενεργούν εκπροσωπώντας την εταιρία, ανεξάρτητα από τη χώρα όπου απασχολούνται.

Σύμφωνα με την Πολιτική Διαφορετικότητας του Ομίλου, κανενός είδους διάκριση δεν γίνεται αποδεκτή με βάση το φύλο ή άλλα χαρακτηριστικά. Το κοινωνικό ή εθνικό υπόβαθρο, οι πολιτικές ή οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, η ηλικία, οι σεξουαλικές προτιμήσεις, η φυσική ικανότητα και το φύλο δεν αποτελούν κριτήρια αξιολόγησης των εργαζομένων στην KLEEMANN, αλλά ευκαιρία για νέες καινοτομίες και καλύτερα αποτελέσματα. Η διαφορετικότητα είναι αλληλένδετη με την αξιοκρατία και την παροχή ίσων δυνατοτήτων και ευκαιριών εξέλιξης. Ενδεικτικά αναφέρουμε την πορεία του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών σε όλες τις βαθμίδες της ιεραρχίας:

Έτος	% γυναικών εταιρίας	% γυναικών διοίκησης	% γυναικών Πωλήσεις
2004	***12,6%***	***32,0%***	***5,3%***
2016	***20,0%***	***39,5%***	***35,6 %***

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης των εργαζομένων, πραγματοποιείται Αξιολόγηση της Απόδοσης του Ανθρώπινου Δυναμικού, η οποία αφορά όλους τους εργαζομένους ανεξαιρέτως και είναι ετήσια. Επιπρόσθετα, κάθε χρόνο η εταιρία εφαρμόζει την αξιολόγηση 360ο για όλους τους Διευθυντές/Προϊσταμένους και εργαζομένους, οι οποίοι κατέχουν θέσεις Ευθύνης/κρίσιμες θέσεις στην εταιρία, με στόχο να επιτευχθεί μια σφαιρική και ευρεία αξιολόγηση του εργαζόμενου μέσω πολλαπλών πηγών καθώς μέσω ανατροφοδότησης (feedback), την οποία θα λάβει κάθε αξιολογούμενος.

Επιπλέον, η εκπαίδευση των εργαζομένων στον Όμιλο Kleemann είναι προτεραιότητα και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ανάπτυξης των ανθρώπων του. Κάθε εργαζόμενος έχει ένα ατομικό Πλάνο Ανάπτυξης, το οποίο συμπληρώνεται κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Αξιολόγησης της Απόδοσης και ανανεώνεται μέσα στο έτος.

Ο Όμιλος, μεριμνώντας για την ανταμοιβή των εργαζομένων του, προσφέρει μια σειρά από πρόσθετες παροχές:

- Πρόσθετη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή κάλυψη
- Οικονομική κάλυψη σε περίπτωση πρόσκαιρης ή ολικής ανικανότητας για εργασία

- Ασφάλεια ζωής
- Δωρεάν μετακίνηση εργαζομένων με εταιρικά μέσα
- Γυμναστήριο και Playroom
- Παροχή επιδοτούμενου γεύματος σε οργανωμένο εστιατόριο εταιρίας
- Ιατρείο
- Happy Benefits
- Επιδότηση προσωπικής εκπαίδευσης
- Ετήσια μπόνους με βάση επίτευξη αποτελεσμάτων
- Επιβραβεύσεις για διάφορους λόγους.

Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία

Ο Όμιλος KLEEMANN δεσμεύεται για τη διαφύλαξη ενός υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας και υλοποιεί δράσεις πέρα από τις εκάστοτε νομοθετικές απαιτήσεις. Προκειμένου να εξαλειφθούν οι συνθήκες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε κάποιο συμβάν, ο Όμιλος έχει αναπτύξει Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας Προσωπικού και εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΣΔΥΑΕ), σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο OHSAS 18001. Ωστόσο, η διατήρηση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος απαιτεί τη συνεχή συνεργασία όλων των εργαζομένων και σε αυτό το πλαίσιο επενδύει σημαντικά στην συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευσης στα θέματα Υγείας & Ασφάλειας.

Δείκτης για την απόδοση της προληπτικής δράσης στην Υ&Α είναι ο AIR = Accident Incident Rate

$$AIR = \frac{Αριθμός\ Ατυχημάτων\ ή\ Περιστατικών}{Αριθμός\ εργαζομένων} \times 1000$$

Ο δείκτης AIR ατυχημάτων για το 2016 είναι **7,96** έναντι **10,96** του 2015
Ο δείκτης AIR περιστατικών για το 2016 είναι **33,07** έναντι **26,02** του 2015

Σημειώνεται πως η διακύμανση του δείκτη εξαρτάται από τα ατυχήματα - περιστατικά αλλά και από τον αριθμό των εργαζομένων. Καλή απόδοση σημαίνει μείωση του δείκτη.

Για τον Όμιλο αποτελεί συνεχής και αδιαπραγμάτευτος στόχος τα 0 ατυχήματα στην εργασία.

4. Φροντίδα για το Περιβάλλον

Η περιβαλλοντική διαχείριση για τον Όμιλο KLEEMANN αποτελεί βασικό μέρος της εταιρικής υπευθυνότητας. Ο Όμιλος δεσμεύεται για μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία του, καθώς η προστασία του περιβάλλοντος για τον Όμιλο αποτελεί όχι μόνο ανάγκη, αλλά είναι το μέσο για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης του οργανισμού. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι απόλυτα συνυφασμένη και συνδεδεμένη με τις βασικές μας αξίες του Ομίλου KLEEMANN.

Δεν μπορούμε να απολαμβάνουμε πραγματική υγεία και ασφάλεια σε ένα περιβάλλον επικίνδυνο. Δεν μπορούμε να έχουμε ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ως άνθρωποι αν δεν φροντίζαμε να αφήσουμε παρακαταθήκη στις επόμενες γενιές ένα ασφαλές και προστατευμένο περιβάλλον. Δεν θα είχε νόημα η ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ αν δεν φροντίζαμε για αυτά που τον περιβάλλουν και συνιστούν την ποιότητα της ζωής του.

Για όλους τους παραπάνω λόγους η Διοίκηση της KLEEMANN αποφάσισε να σχεδιάσει και να εγκαταστήσει ένα Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με το πρότυπο ELOT EN ISO 14001:2004. Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης καλύπτει το σχεδιασμό, την κατασκευή, τη συναρμολόγηση, τις μελέτες εγκαταστάσεων και τις μεθόδους τελικού ελέγχου και δοκιμών ανελκυστήρων και εξαρτημάτων.

Η KLEEMANN έχει επιπλέον λάβει πιστοποίηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ISO 14006 (Eco product design) το οποίο διαθέτουν ελάχιστες εταιρείες στην Ευρώπη. Το Eco product design αποτελεί πολύ σημαντικό εργαλείο που βοηθά την Εταιρεία στον υπολογισμό του οικολογικού αποτυπώματος των προϊόντων της σε όλο τον κύκλο ζωής τους από την παραγωγή μέχρι το σημείο της ανακύκλωσης τους. Με τον υπολογισμό του αποτυπώματος ο Όμιλος είναι σε θέση να επανασχεδιάσει τα προϊόντα με τέτοιο τρόπο ώστε να μειωθεί το οικολογικό αποτύπωμα τόσο κατά την παραγωγή τους όσο και κατά την λειτουργία τους.

Ο Όμιλος KLEEMANN με σκοπό τον περιορισμό των επιδράσεών του στο φυσικό περιβάλλον και τη συνακόλουθη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, προγραμματίζει και υλοποιεί σημαντικές επενδύσεις σε ετήσια βάση.

Ο Όμιλος, έχει εντοπίσει και διαχειρίζεται τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά θέματα τα οποία σχετίζονται με τη λειτουργία του και τα έχει κατανείμει σε 3 βασικές κατηγορίες αναφορικά με τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος:

- Κατανάλωση ενέργειας και εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου
- χρήση φυσικών πόρων όπως νερό, πρώτες και βοηθητικές ύλες
- διαχείριση στερεών και υδατικών αποβλήτων.

Κατανάλωση ενέργειας εντός του Ομίλου σε MWh	2016
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας	3.184,84
Κατανάλωση φυσικού αερίου	4.471,73

Ο Όμιλος KLEEMANN αναγνωρίζει τη σημασία της συμβολής του στην προσπάθεια καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, και για το λόγο αυτό καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη μείωση των αέριων εκπομπών του. Ο Όμιλος συμμορφώνεται πλήρως με την ισχύουσα νομοθεσία αναφορικά με τα ανώτατα όρια αέριων εκπομπών που προκύπτουν από τη λειτουργία του.

Από την παραγωγική διαδικασία του Ομίλου προκύπτουν απόβλητα, τα οποία διαχειρίζεται με τρόπο υπεύθυνο σε συνεργασία με αδειοδοτημένους συνεργάτες και πάντα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Διαχείριση αποβλήτων Ομίλου KLEEMAN 2016 ανά κατηγορία	2016
Ανακύκλωση	96,9%
Αξιοποίηση	0,1%
Διάθεση σε ΧΥΤΑ	2,9%

Βασική αρχή του Ομίλου KLEEMANN είναι η πλήρης συμμόρφωση με την κείμενη Εθνική και Ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία. Σε τριμηνιαία βάση πραγματοποιούνται περιβαλλοντικοί έλεγχοι στα εργοστάσια κατά τη διάρκεια των οποίων ελέγχεται η συμμόρφωση με τη νομοθεσία, καθώς και η τήρηση των διαδικασιών και περιβαλλοντικών μέτρων. Τα αποτελέσματα των περιβαλλοντικών ελέγχων αυτών, παρουσιάζονται στη Διοίκηση του Ομίλου και εφόσον απαιτείται λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα.

5. Υπευθυνότητα στην Αγορά

Ο Όμιλος Kleemann εξειδικεύεται στην κατασκευή και εμπορία ανελκυστήρων, ανυψωτικών μηχανημάτων και κυλιόμενων σκαλών-διαδρόμων. Διαθέτει εργοστάσια παραγωγής σε Ελλάδα, Κίνα, Σερβία, Ρωσία, θυγατρικές σε Τουρκία, Αυστραλία, Σερβία, Ρωσία, Κίνα, Μ. Βρετανία, Γερμανία, Ρουμανία, Κροατία και γραφεία σε Σαουδική Αραβία και Γαλλία. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω του δικτύου πελατών της (B2B) σε πάνω από 100 χώρες παγκοσμίως και οι κυριότερες αγορές του είναι η Αυστραλία, η Τουρκία, η Ελλάδα, η Μ. Βρετανία και η Ρωσία.

Διασφάλιση Ποιότητας

Ο Όμιλος KLEEMANN δεσμεύεται να σχεδιάζει, να παράγει και να προσφέρει στους πελάτες της προϊόντα και υπηρεσίες υψηλού επιπέδου. Έτσι το Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας, που εφαρμόζεται, πληροί όλες τις προδιαγραφές ασφάλειας και ποιότητας, όπως προβλέπονται από την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία. Το Σύστημα είναι σύμφωνο με τα παρακάτω:

- Lift Directive 95/16/EC, Annexes XIII and VIII, Module H and E
- EN ISO 9001: 2008 requirements
- OHSAS 18001:2007 [OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY MANAGEMENT SYSTEM]
- EN ISO 14001:2004 [ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM]
- EN ISO 14006:2011 [ECO Design ISO]

Ο Όμιλος KLEMANN δίνει ιδιαίτερη αξία στην πιστοποίηση ποιότητας και αξιοπιστίας των ανελκυστήρων και στις υπηρεσίες του. Για το λόγο αυτό ήταν από τους πρώτους στην Ελλάδα που ανέπτυξαν σύστημα διασφάλισης ποιότητας.

Ο ποιοτικός έλεγχος διενεργείται καθ' όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας των προϊόντων, είναι ενταγμένος απόλυτα στο σύστημα που εφαρμόζεται και πραγματοποιείται σε δύο επίπεδα. Το πρώτο, γίνεται από τους τεχνίτες της παραγωγής και το δεύτερο από ανεξάρτητους ελεγκτές. Ο ποιοτικός έλεγχος εφαρμόζεται σε τρεις κατευθύνσεις. Στις εισερχόμενες α' ύλες και εξαρτήματα, στα ενδιάμεσα προϊόντα και στο τελικό προϊόν. Οι προμηθευτές επιλέγονται με αυστηρά κριτήρια και αξιολογούνται κάθε χρόνο. Στα ημιενδιάμεσα και ενδιάμεσα προϊόντα γίνονται δειγματοληπτικοί έλεγχοι, ενώ το τελικό προϊόν ελέγχεται 100%.

Εξυπηρέτηση και Ικανοποίηση Πελατών
Στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των πελατών του, ο Όμιλος KLEEMANN εφαρμόζει συγκεκριμένες διαδικασίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της ικανοποίησης τους. Ειδικότερα καταγράφονται:

- Η ικανοποίηση του πελάτη όπως εκφράζεται μέσα από ένα ερωτηματολόγιο και αποτυπώνεται σε μία βαθμολογία που θα απορρέει από αυτό.
- Η ικανοποίηση του πελάτη από την αξιοπιστία του προϊόντος και τα παράπονα των πελατών.

Η διαδικασία Διαχείρισης Παραπόνων περιγράφει αναλυτικά τον χειρισμό των παραπόνων πελατών σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ISO 10002 και πάντα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 9001:2015.

Έρευνα και ανάπτυξη προϊόντων
Ο Όμιλος KLEEMANN, μένοντας πιστός στη δέσμευσή του για συνεχή ανάπτυξη και καινοτομία, έχει επενδύσει ιδιαίτερα στην Έρευνα & Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών. Το τμήμα R & D εστιάζει κυρίως στην αναζήτηση νέων τεχνολογιών και τάσεων της αγοράς, προκειμένου να βελτιώσει τα υπάρχοντα προϊόντα και να ενισχύσει, επίσης, το σχεδιασμό νέων, αξιόπιστων και καινοτόμων χαρακτηριστικών. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα KLEEMANN για όλα τα παραγόμενα προϊόντα, ο Όμιλος χρησιμοποιεί state-of-the-art μηχανολογικό εξοπλισμό και απασχολεί ομάδα εξειδικευμένων μηχανικών και τεχνικών. Η συνεργασία μηχανικών υψηλού επιστημονικού επίπεδου που το επανδρώνουν, επιφέρει αξιόπιστα και σύγχρονα τεχνολογικά προϊόντα αλλά και συνεχείς βελτιώσεις σε όλα τα προϊόντα του Ομίλου KLEEMANN.

6. Υπευθυνότητα για την Κοινωνία

Ο Όμιλος KLEEMANN και οι άνθρωποί του απαρτίζουν ουσιαστικά, μία επιχειρηματική ομάδα η οποία λειτουργεί ως ζωντανό κομμάτι της κοινωνίας. Διαχρονικός στόχος του Ομίλου είναι να αποτελεί έναν οργανισμό που συνεισφέρει στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας για όλους, βελτιώνοντας παράλληλα την ποιότητα ζωής της κοινωνίας. Σε αυτό το πλαίσιο αναπτύσσει προγράμματα και υλοποιεί δράσεις για την υποστήριξης της τοπικής κοινωνίας είτε αυτόνομα ως εταιρεία είτε σε συνεργασία με Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς. Ενδεικτικά κατά τη διάρκεια του 2016 πραγματοποίησε:

- Χορηγίες σε συλλόγους (πχ. αθλητικού εξοπλισμού σε πολιτιστικό σύλλογο Ν. ΑΓΙΟΝΕΡΙΟΥ και στον σύλλογο Δρομέων Υγείας Κιλκίς για αγώνα δρόμου)
- Χορηγία σε εκδήλωση του Make a wish
- Χορηγία σε συνέδρια τεχνολογίας (πχ. τριήμερο διαγωνισμό ρομποτικής στο Noesis σε συνεργασία με την Eduact) και παροχή των πρώτων υλών για το Ecothessworkshop2016, για την ανάπλαση πάρκου στη Θεσσαλονίκη
- Χορηγία εκδηλώσεων με στόχο την υποστήριξη ευπαθών κοινωνικά ομάδων (πχ. των ΘΕΡΜΑΙΔΩΝ για τη στήριξη της παιδοκαρδοχειρουργικής μονάδας ΑΧΕΠΑ και εκδήλωσης του συλλόγου "ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ" - Sail for Pink για τον καρκίνο του μαστού)
- Δωρεά τροφίμων για τη κατασκήνωση του Σώματος Ελλήνων οδηγών Κιλκίς
- Ποικίλες Δωρεές σε Δημοτικά σχολεία του Νομού Κιλκίς
- Συλλογή ρούχων και τροφίμων για τους πρόσφυγες της Συρίας
- Δωρεά 25 ποδηλάτων στη στέγη της Θεσσαλονίκης στο Χαμόγελου του Παιδιού.

Επιπλέον με την εθελοντική συνεισφορά των εργαζομένων του Ομίλου, παραδόθηκαν συνολικά 500 κιβώτια αλληλεγγύης. Τα πακέτα αλληλεγγύης ετοιμάζονται δύο φορές τον χρόνο από τους εργαζόμενους του Ομίλου και διανέμονται στις Μητροπόλεις και εκκλησίες τόσο του Κιλκίς αλλά και της Θεσσαλονίκης με στόχο την στήριξη των απόρων οικογενειών τις γιορτές των Χριστουγέννων και του Πάσχα.

	Αναλυτικότερα οι δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου KLEEMANN περιγράφονται στον Απολογισμό ΕΚΕ 2016 ο οποίος συντάσσεται με βάση το διεθνές πρότυπο GRI-G4 (βλ. http://www.kleemann.gr)

Κιλκίς, 26 Απριλίου 2017

Ο Πρόεδρος
του Διοικητικού Συμβουλίου

Νικόλαος Κ. Κουκούντζος

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε., οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, πού έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β΄/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.

β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.

γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 28 Απριλίου 2017
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Χρήστος Βαργιεμέζης
Α.Μ. ΣΟΕΛ 30891

Grant Thornton
An instinct for growth™
Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «KLEEMANN HELLAS Α.Β.Ε.Ε.» στις 26/04/2017 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση http://www.kleemann.gr καθώς και στον διαδικτυακό χώρο του Χ.Α.Α., όπου και θα παραμείνουν στην διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποιήσεώς τους.

Επισημαίνεται ότι τα δημοσιευθέντα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της εταιρείας, αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης, των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των ταμιακών ροών της Εταιρείας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΣΗΜ.	ΟΜΙΛΟΣ 2016	ΟΜΙΛΟΣ 2015	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2016	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	**5**	33.933.177,49	33.577.677,05	24.246.742,74	25.068.043,53
Επενδύσεις σε ακίνητα	**6**	1.510.763,67	1.594.557,01	1.424.912,30	1.480.479,74
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	**7**	1.938.931,25	1.453.413,48	1.910.552,42	1.412.772,40
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	**8**	-	-	19.297.626,00	12.297.626,00
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	**9**	5.549.014,58	6.717.531,21	5.089.675,39	6.367.808,70
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**10**	2.500.889,91	1.948.803,31	2.187.493,94	1.694.766,86
Υπεραξία	**8**	1.787.873,86	1.787.873,86	-	-
		47.220.650,76	**47.079.855,92**	**54.157.002,79**	**48.321.497,23**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	**11**	27.581.192,57	25.727.043,27	19.158.069,15	18.377.962,92
Απαιτήσεις από πελάτες	**12**	29.741.075,48	31.037.046,45	23.590.369,97	26.221.446,80
Λοιπές απαιτήσεις	**13**	16.635.845,22	12.777.370,35	7.837.902,00	12.546.722,74
Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις και χρεόγραφα	**14**	145.971,00	690.072,57	145.971,00	690.072,57
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	**15**	25.721.214,75	20.663.911,91	12.177.287,24	5.231.366,75
		99.825.299,02	**90.895.444,55**	**62.909.599,36**	**63.067.571,78**
Σύνολο Ενεργητικού		**147.045.949,78**	**137.975.300,47**	**117.066.602,15**	**111.389.069,01**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	**16**	8.277.045,00	8.277.045,00	8.277.045,00	8.277.045,00
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	**16**	15.176.472,62	15.176.472,62	15.176.472,62	15.176.472,62
Λοιπά αποθεματικά	**16**	45.020.423,66	43.649.636,99	42.034.293,70	40.823.202,74
Κέρδη εις νέο		17.381.082,62	15.336.627,40	6.635.129,36	5.836.385,17
Συν/κή διαφορά ενοπ. θυγατρικών εταιρειών		(4.318.032,18)	(3.125.688,05)	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Μετόχων Εταιρείας		**81.536.991,72**	**79.314.093,96**	**72.122.940,68**	**70.113.105,53**
Μη ελεγχόμενα δικαιώματα		9.318.375,	9.495.931,12	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**90.855.367,34**	**88.810.025,08**	**72.122.940,68**	**70.113.105,53**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	**17**	7.099.451,68	7.945.328,55	6.850.000,00	7.700.000,00
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	**18**	2.545.483,55	2.121.053,79	2.206.651,00	1.795.197,00
Προβλέψεις	**22**	8.720,00	-	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**19**	4.625.454,32	3.389.287,49	1.088.119,22	1.138.328,28
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**10**	108.452,04	155.057,23	-	-
		14.387.561,95	**13.610.727,06**	**10.144.770,22**	**10.633.525,28**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	**20**	12.286.853,31	12.611.167,39	15.121.072,19	15.401.772,40
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	**28**	2.163.698,73	1.840.086,18	287.510,41	839.138,03
Λοιπές υποχρεώσεις	**21**	9.000.824,61	7.806.291,57	4.402.350,38	4.399.363,72
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	**17**	16.604.586,20	11.647.208,98	13.700.000,00	8.750.000,00
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	**22**	1.747.057,64	1.649.794,21	1.287.958,27	1.252.164,05
		41.803.020,49	**35.554.548,33**	**34.798.891,25**	**30.642.438,20**
Σύνολο υποχρεώσεων		**56.190.582,44**	**49.165.275,39**	**44.943.661,47**	**41.275.963,48**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		**147.045.949,78**	**137.975.300,47**	**117.066.602,15**	**111.389.069,01**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	ΣΗΜ.	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Πωλήσεις	**23**	**115.858.599,37**	**107.047.446,78**	**81.112.589,16**	**83.680.192,65**
Κόστος πωληθέντων	**24**	(77.665.650,28)	(73.736.604,12)	(60.021.866,54)	(61.675.391,99)
Μικτό κέρδος		**38.192.949,09**	**33.310.842,66**	**21.090.722,62**	**22.004.800,66**
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) (καθαρά)	**26**	390.513,46	1.943.566,53	1.664.790,10	2.055.575,97
Έξοδα Διάθεσης	**24**	(18.624.356,47)	(18.628.767,01)	(12.207.866,07)	(13.587.984,85)
Έξοδα Διοίκησης	**24**	(12.347.457,52)	(9.578.000,07)	(7.807.366,65)	(6.661.853,37)
Έξοδα Ερευνών Αναπτύξεως	**24**	(1.511.130,39)	(1.423.242,48)	(1.325.700,71)	(1.248.463,27)
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων και χρηματοδοτικών αποτελεσμάτων		**6.100.518,17**	**5.624.399,63**	**1.414.579,29**	**2.562.075,14**
Χρηματοδοτικά έσοδα	**27**	570.701,59	550.238,17	176.997,26	312.958,14
Χρηματοδοτικά έξοδα	**27**	(1.367.460,29)	(1.356.899,78)	(1.060.028,95)	(911.240,94)
Έσοδα από μερίσματα	**27**	-	-	1.426.503,52	112.871,32
Αύξηση (μείωση) αξίας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	**27**	18.333,43	(13.673,11)	18.333,43	(13.673,11)
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων		**5.322.092,90**	**4.804.064,91**	**1.976.384,55**	**2.062.990,55**
Φόρος εισοδήματος	**28**	(1.333.584,45)	(1.182.130,99)	59.065,43	(103.359,43)
Κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους		**3.988.508,45**	**3.621.933,92**	**2.035.449,98**	**1.959.631,12**
Κατανεμημένα σε:					
-Μετόχους Μητρικής	**31**	3.536.596,60	2.840.264,65	2.035.449,98	1.959.631,12
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα		451.911,85	781.669,27	-	-
		3.988.508,45	**3.621.933,92**	**2.035.449,98**	**1.959.631,12**
Βασικά και απομειωμένα καθαρά κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή της Μητρικής Εταιρείας (σε απόλυτα ποσά)	**31**	0,1495	0,1201	0,0861	0,0829
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων		**8.317.781,82**	**7.751.698,29**	**2.984.468,23**	**4.025.755,13**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) χρήσης	**3.988.508,45**	**3.621.933,92**	**2.035.449,98**	**1.959.631,12**
Στοιχεία που δεν θα ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα:				
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(201.938,07)	12.763,33	(179.178,44)	18.406,75
Αναπροσαρμογή παγίων-λοιπά	153.658,11	23.903,82	153.563,61	(4.050,71)
Στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα:				
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.454.286,41)	(1.029.703,15)	-	-
Σύνολο λοιπών εσόδων	**(1.505.566,37)**	**(933.036,00)**	**(25.614,83)**	**(14.356,04)**
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	**(2.485.942,08)**	**(2.628.897,92)**	**2.009.835,15**	**1.973.987,16**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης μετά από φόρους	**2.485.942,08**	**2.628.897,92**	**2.009.835,15**	**1.973.987,16**
Κατανέμονται σε:				
-Μετόχους Μητρικής	2.308.397,74	2.093.823,72	2.009.835,15	1.973.987,16
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	177.544,34	535.074,20	-	-
	2.485.942,08	**2.628.897,92**	**2.009.835,15**	**1.973.987,16**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΟΜΙΛΟΣ							
	Μετοχικό κεφάλαιο	**Αποθεματικό υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό αποθεματικό**	**Λοιπά αποθεματικά**	**Υπόλοιπο κερδών εις νέο**	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων μετόχων Εταιρείας**	**Μη ελεγχόμενα δικαιώματα**	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015 όπως δημοσιεύθηκε	**8.277.045,00**	**19.196.751,62**	**2.725.610,52**	**37.415.614,72**	**13.596.644,41**	**81.211.666,27**	**8.817.913,51**	**90.029.579,78**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	-	-	-	(780.112,55)	2.865.188,53	2.085.075,98	543.821,94	2.628.897,92
Σχηματισμός μερισμάτων	-	-	-	-	-	-	(48.373,43)	(48.373,43)
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	-	(4.020.279,00)	-	-	-	(4.020.279,00)	-	(4.020.279,00)
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	-	-	992,33	1.161.843,92	(1.125.205,54)	37.630,71	182.569,10	220.199,81
Αγορές μεριδίων	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.726.602,85**	**37.797.346,09**	**15.336.627,40**	**79.314.093,96**	**9.495.931,12**	**88.810.025,08**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.726.602,85**	**37.797.346,09**	**15.336.627,40**	**79.314.093,96**	**9.495.931,12**	**88.810.025,08**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	-	-	-	(1.232.274,27)	3.536.596,61	2.304.322,34	181.619,74	2.485.942,08
Σχηματισμός μερισμάτων	-	-	-	-	-	-	(355.099,85)	(355.099,85)
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	-	-
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	-	-	64.790,86	1.345.925,95	(1.492.141,39)	(81.424,58)	(4.075,39)	(85.499,97)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.791.393,71**	**37.910.997,77**	**17.381.082,62**	**81.536.991,72**	**9.318.375,62**	**90.855.367,34**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	Μετοχικό κεφάλαιο	**Αποθεματικό υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό αποθεματικό**	**Λοιπά αποθεματικά**	**Υπόλοιπο κερδών εις νέο**	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015, όπως δημοσιεύθηκε	**8.277.045,00**	**19.196.751,62**	**2.058.857,03**	**37.661.608,75**	**8.341.027,76**	**75.535.290,16**
Προσαρμογές από απορρόφηση MODA LIFT A.B.E.E.	-	-	-	74.998,00	(3.450.890,78)	(3.375.892,78)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	-	-	-	14.356,03	1.959.631,12	1.973.987,15
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	-	(4.020.279,00)	-	-	-	(4.020.279,00)
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	-	-	-	1.013.382,93	(1.013.382,93)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.058.857,03**	**38.764.345,71**	**5.836.385,17**	**70.113.105,53**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.058.857,03**	**38.764.345,71**	**5.836.385,17**	**70.113.105,53**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	-	-	-	(25.614,83)	2.035.449,98	2.009.835,15
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	-	-	-	1.236.705,79	(1.236.705,79)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.058.857,03**	**39.975.436,67**	**6.635.129,36**	**72.122.940,68**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	ΣΗΜ.	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**29**	6.057.023,89	1.826.815,17	11.705.754,88	(5.195.973,20)
Καταβληθέντες τόκοι		(1.043.389,48)	(1.096.116,18)	(808.751,55)	(894.798,71)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(2.618.379,88)	(928.983,96)	(1.289.915,85)	(96.404,16)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**2.395.254,53**	**(198.284,97)**	**9.607.087,48**	**(6.187.176,07)**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων		468.000,00	(2.193.725,58)	(6.532.000,00)	(4.635.000,00)
Αγορές ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων		(3.180.096,62)	(3.782.193,19)	(1.188.920,55)	(1.114.437,53)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		116.657,43	186.380,64	-	173.495,15
Τόκοι εισπραχθέντες		178.389,09	320.951,09	176.997,26	312.958,14
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	1.080.317,09	112.871,32
Χρηματικά διαθ. απορροφ. θυγατρικής Moda Lift & εξαγορασθ. εταιρείας στην Αυστραλία		-	977.373,46	-	1.164.853,28
		(2.417.050,10)	**(4.491.213,58)**	**(6.463.606,20)**	**(3.985.259,64)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Πληρωμές για μείωση μετοχικού κεφαλαίου		-	(4.020.279,00)	-	(4.020.279,00)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		21.370.000,00	12.800.000,00	19.670.000,00	12.800.000,00
Εξοφλήσεις δανείων		(15.660.446,93)	(10.491.398,14)	(15.570.000,00)	(10.400.000,00)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		77.802,12	56.990,14	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα και αμοιβές Δ.Σ.		(708.256,78)	(423.071,70)	(297.560,79)	(318.018,27)
		5.079.0983,41	**(2.077.758,70)**	**3.802.439,21**	**(1.938.297,27)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών		**5.057.302,84**	**(6.767.257,25)**	**6.945.920,49**	**(12.110.732,98)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στην αρχή της χρήσης		20.663.911,90	27.431.169,16	5.231.366,75	17.342.099,73
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στο τέλος της χρήσης		**25.721.214,74**	**20.663.911,91**	**12.177.287,24**	**5.231.366,75**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. (η «Εταιρεία») ιδρύθηκε το 1983 και είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθμό 10920/06/Β/86/40. Η διάρκειά της έχει οριστεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2050, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Κύριο αντικείμενο της Εταιρείας είναι η παραγωγή και εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων, κατέχοντας ηγετική θέση στον κλάδο της. Η έδρα, τα κεντρικά γραφεία και η διεύθυνση επικοινωνίας της είναι στη ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχωρίου Κιλκίς, ενώ η ηλεκτρονική διεύθυνσή της είναι www.kleemann.gr.

Η μετοχή της Εταιρείας είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών από τον Απρίλιο του 1999. Το σύνολο των μετοχών σε κυκλοφορία την 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχεται σε 23.648.700 και είναι όλες κοινές ονομαστικές.

2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.1. ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Οι παρούσες ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει του Κανονισμού 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Ε.Ε. στις 19 Ιουλίου 2002 και με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας («going concern»).

2.2. ΒΑΣΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ

Οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους με εξαίρεση τα Γήπεδα-Οικόπεδα και τα Χρεόγραφα, τα οποία αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία.

2.3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Οι Οικονομικές Καταστάσεις και όλες οι οικονομικές πληροφορίες απεικονίζονται σε Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά), το οποίο αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας.

2.4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΩΝ

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων απαιτεί από τη Διοίκηση να παίρνει αποφάσεις και να κάνει εκτιμήσεις και υποθέσεις που επηρεάζουν την εφαρμογή λογιστικών πολιτικών, καθώς και τα καταχωρημένα ποσά στοιχείων ενεργητικού, παθητικού, εσόδων και εξόδων. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι αναθεωρήσεις των εκτιμήσεων και των σχετικών με αυτές υποθέσεων γίνονται σε συνεχή βάση και αναγνωρίζονται στην περίοδο που πραγματοποιήθηκαν και στις τυχόν επόμενες. Ιδιαίτερη πληροφόρηση σχετικά με τις περιοχές στις οποίες υπάρχει αβεβαιότητα εκτιμήσεων και κρίσιμες αποφάσεις όσον αφορά στην εφαρμογή λογιστικών πολιτικών, με σημαντική επίδραση στα ποσά που καταχωρούνται στις Οικονομικές Καταστάσεις, περιγράφονται στις ακόλουθες σημειώσεις:

- Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία (Σημείωση 5)
- Άυλα περιουσιακά στοιχεία (Σημείωση 7)
- Αποθέματα (Σημείωση 11)
- Απαιτήσεις από πελάτες (Σημείωση 12)
- Προβλέψεις (Σημείωση 22)
- Ενδεχόμενες Δεσμεύσεις, Ενδεχόμενες απαιτήσεις και Υποχρεώσεις (Σημείωση 32)

Οι λογιστικές πολιτικές που παρατίθενται παρακάτω έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται σε αυτές τις Οικονομικές Καταστάσεις και από όλες τις εταιρείες του Ομίλου.

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

3.1 ΒΑΣΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1.1 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Θυγατρικές εταιρείες είναι οι εταιρείες στις οποίες ασκείται έλεγχος από την Μητρική, με την έννοια ότι έχει τη δύναμη να ορίζει αποφάσεις, άμεσα ή έμμεσα, που αφορούν τις χρηματοοικονομικές αρχές διαχείρισης των θυγατρικών εταιρειών με σκοπό να έχει οφέλη από αυτές. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου, τα οποία είναι ασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η άσκηση ελέγχου.

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος αυτός δεν υφίσταται. Οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών έχουν αλλάξει όπου αυτό απαιτήθηκε προκειμένου να ευθυγραμμιστούν με αυτές του Ομίλου.

Η Εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μειούμενο με τυχόν απομείωση της αξίας τους.

3.1.2 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΑΛΕΙΦΟΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

Ενδοεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές και κέρδη και ζημιές που προέκυψαν από ενδοεταιρικές συναλλαγές απαλείφονται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, ενώ μη πραγματοποιημένα κέρδη και μη πραγματοποιημένες ζημιές από συναλλαγές με συνδεδεμένες, στην έκταση που δεν υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας, απαλείφονται μέχρι το ύψος της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές.

3.2 ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

Το Δ.Π.Χ.Α. 8 «Λειτουργικοί τομείς», θέτει κριτήρια για τον προσδιορισμό των διακεκριμένων τομέων δραστηριότητας των επιχειρήσεων, οι οποίοι ορίζονται με βάση τη διάρθρωση της Εταιρείας. Οι τομείς που πρέπει να αναφερθούν ξεχωριστά προσδιορίζονται με βάση τα ποσοτικά κριτήρια που θέτει το Πρότυπο.

3.3 ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

3.3.1 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΞΕΝΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Η Εταιρεία τηρεί τα λογιστικά της βιβλία σε Ευρώ. Συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα, μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή ξένου νομίσματος της ημέρας της συναλλαγής. Τα κέρδη ή οι ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

3.3.2 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Η μετατροπή των Οικονομικών Καταστάσεων όσων εταιρειών του Ομίλου δεν έχουν ως λειτουργικό νόμισμα το Ευρώ (καμία Εταιρεία του Ομίλου δεν λειτουργεί σε καθεστώς υπερπληθωριστικής οικονομίας) γίνεται ως εξής:

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των αλλοδαπών δραστηριοτήτων περιλαμβανομένων υπεραξίας και αναπροσαρμογών εύλογης αξίας από την ενοποίηση μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την ισχύουσα ισοτιμία κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τη μέση τιμή του ξένου νομίσματος κατά τη διάρκεια της χρήσης, η οποία προσεγγίζει την ισχύουσα ισοτιμία κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού και των σχετικών αντισταθμίσεων αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και παρουσιάζονται σε ξεχωριστή γραμμή στην καθαρή θέση.

3.4 ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Παρουσιάζονται στο ιστορικό κόστος κτήσης, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις άμεσα σχετιζόμενες δαπάνες για την απόκτησή τους, μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση της αξίας τους, με εξαίρεση τα Γήπεδα-Οικόπεδα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται ως αύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνο αν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Το κόστος κτήσης και οι σωρευμένες αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων που πωλούνται ή αποσύρονται, μεταφέρονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη στιγμή της πώλησης ή της απόσυρσης και οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 16, τα κόστη που σχετίζονται με τις υποχρεώσεις για απόσυρση ενσώματων ακινητοποιήσεων αναγνωρίζονται στην περίοδο που αυτές δημιουργούνται και στο βαθμό που μπορεί να γίνει μια λογική εκτίμηση της εύλογης αξίας τους. Τα εν λόγω κόστη κεφαλαιοποιούνται, ως μέρος της αξίας των αποκτώμενων ενσώματων ακινητοποιήσεων, και αποσβένονται ανάλογα.

Τα γήπεδα και οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των λοιπών ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους, η οποία έχει ως ακολούθως:

Κτίρια	8-50 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	1-20 έτη
Μέσα μεταφοράς	5-25 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	1-20 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και η ωφέλιμη ζωή των ενσώματων ακινητοποιήσεων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης αν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο, ενώ οι λογιστικές αξίες τους εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις (βλέπε σχετικά παράγραφο 3.6).

Στην περίπτωση αυτή προσδιορίζονται οι ανακτήσιμες αξίες και αν οι λογιστικές αξίες τις υπερβαίνουν, η διαφορά αναγνωρίζεται ως ζημία απομείωσης στα αποτελέσματα και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις μειώνονται στην ανακτήσιμη αξία τους, η οποία είναι η μεγαλύτερη, μεταξύ της εύλογης αξίας τους, μείον τα απαιτούμενα για την πώληση κόστη, και της αξίας χρήσης αυτών, για την εκτίμηση της οποίας, οι εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους, με ένα προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

3.5 ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις αφορούν άδειες λογισμικού, οι οποίες αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον σωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε σωρευμένη απομείωση. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στο διάστημα της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι έως 15 χρόνια.

Δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα στο έτος που προκύπτουν.

Κόστη και δαπάνες αναφορικά με την εσωτερική δημιουργία και ανάπτυξη λογισμικού κεφαλαιοποιούνται στο βαθμό που συντρέχουν οι πρόνοιες του σχετικού Προτύπου.

3.6 ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΑΞΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Οι λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι δεν είναι ανακτήσιμες. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται και καταχωρείται απ' ευθείας στα αποτελέσματα, όταν οι λογιστικές αξίες υπερβαίνουν το εκτιμώμενο ανακτήσιμο ποσό, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας, μείον τα απαιτούμενα για την πώληση κόστη, και της αξίας χρήσης αυτών, για την εκτίμηση της οποίας, οι εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους βάσει ενός προεξοφλητικού επιτοκίου που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους

κινδύνους που σχετίζονται με τα περιουσιακά στοιχεία. Για ένα περιουσιακό στοιχείο που δεν αποφέρει σημαντικές ανεξάρτητες ταμειακές εισροές, το ανακτήσιμο ποσό καθορίζεται για την μονάδα παραγωγής ταμειακών ροών, στην οποία το περιουσιακό στοιχείο ανήκει.

Μετά την αναγνώριση ζημίας απομείωσης ενός περιουσιακού στοιχείου, σε κάθε ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων εξετάζεται αν οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή της συνεχίζουν να υπάρχουν. Στην περίπτωση αυτή, επαναπροσδιορίζεται το ανακτήσιμο ποσό και η ζημία απομείωσης αντιλογίζεται, επαναφέροντας τη λογιστική αξία στο ανακτήσιμο ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει τη λογιστική αξία (καθαρή από αποσβέσεις) που θα είχε προσδιοριστεί αν δεν είχε καταχωρηθεί η αρχική ζημία απομείωσης.

3.7 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των επενδύσεων, κατά το χρόνο απόκτησής τους με βάση το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν και επανεξετάζει την ταξινόμησή τους σε κάθε ημερομηνία παρουσίασης.

3.7.1 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποκτήθηκαν με σκοπό την πώληση, σε σύντομο χρονικό διάστημα, ταξινομούνται στο Κυκλοφορούν Ενεργητικό εάν κατέχονται για εμπορία ή αναμένεται να πωληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

3.7.2 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΙΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΕΣ ΩΣ ΤΗΝ ΛΗΞΗ

Επενδύσεις με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη, τις οποίες ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να κρατήσουν ως την λήξη τους.

3.7.3 ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΓΙΑ ΠΩΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία ή δεν ταξινομούνται σε μια από τις ανωτέρω κατηγορίες και ταξινομούνται στο μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό, εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Οι αγορές και πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής στην οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να τις αγοράσει. Αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους, πλέον του κόστους συναλλαγής και διαγράφονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από αυτές λήγουν ή μεταβιβάζονται και ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία τους.

3.7.4 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Επενδύσεις σε ακίνητα θεωρούνται τα ακίνητα τα οποία κατέχονται είτε για την απόδοση ενοικίων είτε για κεφαλαιουχικό κέρδος είτε και για τα δύο. Ως ακίνητα για επένδυση θεωρούνται μόνο τα γήπεδα και τα κτίρια. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αρχικώς επιμετρούνται στο κόστος. Στο αρχικό κόστος περιλαμβάνονται και τα έξοδα συναλλαγών: επαγγελματικές και νομικές δαπάνες, φόροι μεταβίβασης και άλλα άμεσα κόστη.

Οι αποσβέσεις των επενδυτικών ακινήτων υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους, η οποία είναι 25 έως 42 χρόνια.

3.8 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσης ή κόστους παραγωγής, το οποίο προσδιορίζεται με την μέθοδο FIFO, και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, η οποία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων ολοκλήρωσης και πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση. Το κόστος παραγωγής περιλαμβάνει άμεσα υλικά, άμεσα εργατικά και τα αναλογούντα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα που πραγματοποιούνται προκειμένου να φέρουν τα αποθέματα στην παρούσα κατάσταση. Διαγραφές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτουν.

3.9 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ

Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία και ελέγχονται σε ετήσια βάση για περίπτωση απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλο το ποσό που οφείλεται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Οι διαγραφές απαιτήσεων που κρίνονται ως ανεπίδεκτες είσπραξης πραγματοποιούνται μέσω της σχηματισθείσας πρόβλεψης.

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου, μείον την πρόβλεψη για μείωση της αξίας τους. Στην περίπτωση που η αναπόσβεστη αξία ή το κόστος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου υπερβαίνει την παρούσα αξία, τότε το στοιχείο αυτό αποτιμάται στο ανακτήσιμο ποσό αυτού, δηλαδή στη παρούσα αξία των μελλοντικών ροών του περιουσιακού στοιχείου, η οποία υπολογίζεται με βάση το μέσο επιτόκιο δανεισμού της εταιρείας.

3.10 ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο καθώς επίσης και τις καταθέσεις όψεως.

3.11 ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους, ενώ μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης παρακολουθούνται στο ανεξόφλητο υπόλοιπό τους. Ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, οπότε ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

3.12 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΟΣ

Ο φόρος εισοδήματος χρήσης αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο και καταχωρείται στα αποτελέσματα, εκτός από την περίπτωση που αφορά κονδύλια που καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια, οπότε καταχωρείται κατά ανάλογο τρόπο σε αυτά.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος είναι ο αναμενόμενος πληρωτέος φόρος επί του φορολογητέου εισοδήματος χρήσης, βάσει των θεσπισμένων συντελεστών φόρου κατά την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται βάσει του ισολογισμού που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής αξίας και φορολογικής βάσης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Δεν λογίζεται αν προκύπτει από αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία, όταν έγινε η συναλλαγή, δεν επηρέασε το λογιστικό ή το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να ισχύσουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονιστεί η υποχρέωση, οι οποίοι βασίζονται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο στην έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και μειώνονται όταν αυτό υλοποιηθεί.

Όσον αφορά πρόσθετους φόρους, οι οποίοι είναι πιθανόν να προκύψουν από φορολογικούς ελέγχους, η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες του εσωτερικού χρησιμοποιούν ιστορικά στοιχεία από φορολογικούς ελέγχους παρελθόντων ελεγμένων φορολογικά χρήσεων και μέσω αυτών σχηματίζουν πρόβλεψη μελλοντικών φορολογικών διαφορών για τις ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που θα προκύψουν από φορολογικούς ελέγχους των φορολογικά ανέλεγκτων χρήσεων.

Πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων καταχωρούνται στον ίδιο χρόνο με αυτόν της υποχρέωσης καταβολής του σχετικού μερίσματος.

3.13 ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

3.13.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Οι υποχρεώσεις για εισφορές σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται ως έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά το χρόνο πραγματοποίησης τους.

3.13.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2112/1920 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Δ.Λ.Π. 19.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις, για τα προγράμματα παροχών είναι η παρούσα αξία των δουλευμένων παροχών, λαμβάνοντας υπόψη προσαρμογές για τυχόν αναλογιστικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημίες) και κόστος για υπηρεσίες παρελθόντων ετών.

Το ύψος της υποχρέωσης προσδιορίζεται ετησίως βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική Εταιρεία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method).

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές με το επιτόκιο που ισχύει για ομόλογο πιστωτικής διαβάθμισης ΑΑ, που έχει εκδοθεί σε νόμισμα κοινό με αυτό στο οποίο καταβάλλεται η καθορισμένη παροχή και έχει εναπομένουσα διάρκεια που εναρμονίζεται με τη διάρκεια της σχετικής υποχρέωσης.

Τα σωρευμένα αναλογιστικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την απόκλιση μεταξύ εκτιμήσεων και εμπειρίας και από την μεταβολή των χρησιμοποιούμενων αναλογιστικών υποθέσεων, κατά το μέρος που υπερβαίνουν το 10% του μεγαλύτερου μεταξύ των δουλευμένων υποχρεώσεων και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, αποσβένονται σε περίοδο ίση με τη μέση εναπομένουσα εργάσιμη ζωή του προσωπικού.

Το κόστος από την υπηρεσία παρελθόντων ετών αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως, εκτός αν οι μεταβολές στη βάση υπολογισμού της παροχής εξαρτώνται από την παραμονή των εργαζομένων στην υπηρεσία για καθορισμένη χρονική περίοδο, οπότε αποσβένεται με τη γραμμική μέθοδο στη διάρκεια της περιόδου αυτής.

3.14 ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια: α) Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και β) πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων, με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν, ενώ όσες σχετίζονται με την αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων, περιλαμβάνονται στις Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή αυτών.

3.15 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση, από την οποία είναι πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της, οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, και το ποσό της μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης και αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης, αντιλογίζονται, ενώ χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό για τον οποίο αρχικά δημιουργήθηκαν.

Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημίες. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

Προβλέψεις για αναδιοργάνωση αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει εγκεκριμένο λεπτομερές και επίσημο σχέδιο αναδιοργάνωσης, το οποίο έχει αρχίσει ή έχει ανακοινωθεί δημόσια. Μελλοντικά λειτουργικά κόστη δεν περιλαμβάνονται στην πρόβλεψη.

3.16 ΈΣΟΔΑ

Περιλαμβάνουν την εύλογη αξία πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρή από Φ.Π.Α., εκπτώσεις και επιστροφές, ενώ τα διεταιρικά έσοδα του Ομίλου απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

3.16.1 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ

Όταν οι κίνδυνοι και οι ανταμοιβές της ιδιοκτησίας έχουν μεταφερθεί στον αγοραστή, η είσπραξη του τιμήματος είναι εύλογα εξασφαλισμένη, οι σχετιζόμενες δαπάνες και πιθανές επιστροφές μπορούν να εκτιμηθούν αξιόπιστα και δεν υπάρχει συνεχιζόμενη ανάμειξη στη διαχείρισή τους.

3.16.2 ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Στην περίοδο παροχής των υπηρεσιών βάσει του σταδίου ολοκλήρωσης τους σε σχέση με το σύνολό τους.

3.16.3 ΈΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Με την έγκριση της διανομής τους από την Γενική Συνέλευση των μετόχων των θυγατρικών Εταιρειών.

3.17 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (ΚΑΘΑΡΑ)

Αποτελούνται από τους χρεωστικούς τόκους επί των δανείων, τα συναλλαγματικά κέρδη ή ζημιές από τον δανεισμό των εταιρειών και τα έσοδα από δεδουλευμένους πιστωτικούς τόκους από επενδυθέντα διαθέσιμα και τόκους από τρεχούμενους λογαριασμούς πελατών.

3.18 ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

Κριτήριο για το χαρακτηρισμό μιας μίσθωσης ως χρηματοδοτική ή λειτουργική είναι η ουσία της συναλλαγής και όχι ο τύπος της σύμβασης.

Ενδεικτικές περιπτώσεις κατά τις οποίες η μίσθωση θεωρείται ως χρηματοδοτική, και λογίζεται ως απόκτηση παγίου και ανάληψη μιας υποχρέωσης, είναι οι παρακάτω:

- Μεταφορά της ιδιοκτησίας του μισθωμένου παγίου στον μισθωτή στο τέλος της περιόδου μίσθωσης,
- δικαίωμα αγοράς του μισθωμένου παγίου από το μισθωτή στη λήξη της μίσθωσης με ευνοϊκούς όρους,
- διάρκεια της μίσθωσης μεγαλύτερη ή ίση με το 75% της οικονομικής ζωής του μισθωμένου παγίου,
- παρούσα αξία των ελάχιστων πληρωμών μίσθωσης μεγαλύτερη ή ίση με το 90% της πραγματικής αξίας του μισθωμένου παγίου.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις τα καταβαλλόμενα ενοίκια διαχωρίζονται σε χρηματοοικονομικά έξοδα (τόκους) που καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα και σε μείωση της αναληφθείσας υποχρέωσης.

Όλες οι υπόλοιπες συμβάσεις μίσθωσης χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές, οπότε τα ενοίκια καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα με την πραγματοποίησή τους.

3.19 ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους του Ομίλου αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στις Οικονομικές Καταστάσεις όταν η διανομή τους εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν στους μετόχους τους ως μέρισμα ποσοστό 35% επί των κερδών που προκύπτουν από τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος και του τακτικού αποθεματικού ή μπορούν να μη διανείμουν μέρισμα με τη σύμφωνη γνώμη του συνόλου των μετόχων τους.

Μέρισμα το οποίο είναι μικρότερο από το 35% των κερδών μετά φόρων και τακτικού αποθεματικού μπορεί να αναγγελθεί και να πληρωθεί με έγκριση του 70% των μετόχων. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει αν θα προτείνει ή όχι τη διανομή μερίσματος στη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων δεν προτίθεται να προτείνει την διανομή μερίσματος.

Οι κάτοχοι των μετοχών εισπράττουν μερίσματα, όπως διανέμονται κατά καιρούς, και έχουν δικαίωμα μιας ψήφου, ανά μετοχή, στις συνελεύσεις των μετόχων της Εταιρείας.

3.20 ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά και τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή, υπολογίζονται με τη διαίρεση του αναλογούντος στους μετόχους της Εταιρείας καθαρού κέρδους μετά τους φόρους με το σταθμισμένο μέσο αριθμό των σε κυκλοφορία κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια της χρήσης.

3.21 ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΥΙΟΘΕΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2016

Α. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις και Διερμηνείες των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2016 ή μεταγενέστερα. Τα σημαντικότερα Πρότυπα και Διερμηνείες αναφέρονται ακολούθως:

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές εργαζομένων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)

Τον Νοέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19 με τίτλο «Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών: Εισφορές Εργαζομένων». Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν εφαρμογή σε εισφορές εργαζομένων ή τρίτων μερών αναφορικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο σκοπός των τροποποιήσεων είναι να απλοποιήσουν την λογιστική αντιμετώπιση για τις εισφορές που είναι ανεξάρτητες από τα έτη υπηρεσίας των εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα, οι εισφορές που υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό επί της μισθοδοσίας. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2010-2012 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)

Τον Δεκέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2010-2012», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων αναφορικά με επτά θέματα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 2: Ορισμός των προϋποθέσεων κατοχύρωσης, ΔΠΧΑ 3: Λογιστική αντιμετώπιση ενός ενδεχόμενου ανταλλάγματος σε συνενώσεις επιχειρήσεων, ΔΠΧΑ 8: Συνάθροιση λειτουργικών τομέων, ΔΠΧΑ 8: Συμφωνία του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού των προς παρουσίαση τομέων με τα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης, ΔΠΧΑ 13: Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, ΔΛΠ 16 /ΔΛΠ 38: Μέθοδος αναπροσαρμογής – αναλογική αναδιατύπωση των σωρευμένων αποσβέσεων και ΔΛΠ 24: Υπηρεσίες Βασικών Διευθυντικών Στελεχών. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11: «Λογιστικός χειρισμός των Αποκτήσεων Συμμετοχών σε Από Κοινού Λειτουργίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 11. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προσθέτουν νέα καθοδήγηση σχετικά με τη λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης συμμετοχής σε μία από κοινού λειτουργία, η οποία συνιστά μία επιχείρηση και διευκρινίζουν τον κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τέτοιες αποκτήσεις. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38: «Διευκρινίσεις αναφορικά με Αποδεκτές Μεθόδους Αποσβέσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38. Το ΔΛΠ 16 και το ΔΛΠ 38 καθιερώνουν τις αρχές προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίον αντιμετωπίζονται οι αποσβέσεις στον ρυθμό της αναμενόμενης ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Το IASB έχει διευκρινίσει ότι η χρήση των μεθόδων που βασίζονται στα έσοδα για τον υπολογισμό της απόσβεσης ενός περιουσιακού στοιχείου δεν είναι κατάλληλη, διότι τα έσοδα που δημιουργούνται από μία δραστηριότητα που περιλαμβάνει τη χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου γενικά αντανακλούν παράγοντες διαφορετικούς από την ανάλωση των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 41: «Γεωργία: Καρποφόρες Φυτείες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Ιούνιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων μέσω των οποίων αλλάζει η χρηματοοικονομική αναφορά για τις καρποφόρες φυτείες. Με την τροποποίηση αυτή, αποφασίστηκε ότι οι καρποφόρες φυτείες, θα πρέπει να λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως τα ενσώματα πάγια (ΔΛΠ 16). Συνεπώς, με τις εν λόγω τροποποιήσεις οι καρποφόρες φυτείες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16, αντί του ΔΛΠ 41. Η παραγωγή που αναπτύσσεται στις καρποφόρες φυτείες παραμένει στο πεδίο εφαρμογής του

ΔΛΠ 41. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 27: «Μέθοδος της Καθαρής Θέσης σε Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Αύγουστο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 27. Με τις εν λόγω τροποποιήσεις, μία οικονομική οντότητα έχει την επιλογή να αναγνωρίσει τις επενδύσεις της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της, επιλογή η οποία έως και την έκδοση των συγκεκριμένων τροποποιήσεων, δεν ίσχυε. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2012-2014 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2012-2014», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε τέσσερα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι τα εξής: ΔΠΧΑ 5: Αλλαγές στις μεθόδους διάθεσης, ΔΠΧΑ 7: Συμβάσεις Υπηρεσίας και Εφαρμογή των τροποποιήσεων του ΔΠΧΑ 7 στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, ΔΛΠ 19: Επιτόκιο προεξόφλησης: θέμα τοπικής αγοράς, και ΔΛΠ 34: Γνωστοποιήσεις πληροφοριών στην ενδιάμεση οικονομική αναφορά. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1. Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν ως στόχο την επίλυση θεμάτων που αφορούν στις υφιστάμενες απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης, και τη διασφάλιση της ικανότητας άσκησης κρίσης από τις οικονομικές οντότητες κατά την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28: «Επενδυτικές Οντότητες: Εφαρμόζοντας την Εξαίρεση από την Ενοποίηση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν επεξηγήσεις αναφορικά με τις απαιτήσεις λογιστικοποίησης των επενδυτικών οντοτήτων, ενώ παρέχουν εξαιρέσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες θα μειώσουν τα κόστη που σχετίζονται με την εφαρμογή των Προτύπων. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Β. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Ιανουάριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 14. Σκοπός του ενδιάμεσου αυτού Προτύπου είναι η ενίσχυση της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών αναφορών των οικονομικών οντοτήτων που έχουν ρυθμιζόμενες δραστηριότητες. Σε πολλές χώρες, υπάρχουν κλάδοι που υπόκεινται σε ειδική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι κυβερνητικές αρχές ρυθμίζουν την παροχή και την τιμολόγηση συγκεκριμένων τύπων δραστηριοτήτων ιδιωτικών οικονομικών οντοτήτων. Ο Όμιλος θα εξετάσει

την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εν αναμονή της τελικής έκδοσης του Προτύπου.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28: «Πωλήσεις ή Εισφορές Περιουσιακών Στοιχείων μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του» (το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων)

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η αντιμετώπιση μίας αναγνωρισμένης ασυνέπειας μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και αυτών του ΔΛΠ 28, σχετικά με τον χειρισμό της πώλησης ή εισφοράς περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς ή της κοινοπραξίας του. Τον Δεκέμβριο του 2015, το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων, εν αναμονή των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την

εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017 και 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου, ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 όσον αφορά στο ΔΠΧΑ 12, και την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 όσον αφορά στα ΔΠΧΑ 1 και ΔΛΠ 28. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.22 ΑΡΧΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η Οικονομική Έκθεση του Ομίλου περιλαμβάνει την Μητρική Εταιρεία και τις θυγατρικές στις οποίες αυτή ασκεί έλεγχο, δηλαδή δυνατότητα της Μητρικής να ορίζει τις αποφάσεις που αφορούν τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές διαχείρισης των θυγατρικών, με σκοπό να έχει οφέλη από αυτές.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις των θυγατρικών καταρτίζονται την ίδια ημερομηνία και με τις ίδιες λογιστικές πολιτικές με τις Οικονομικές Καταστάσεις της Μητρικής και διενεργούνται αναγκαίες εγγραφές αναμόρφωσης, για να διασφαλιστεί η συνέπεια των ακολουθούμενων λογιστικών πολιτικών. Οι θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες ενοποιούνται, από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος μεταβιβάζεται εκτός Ομίλου, με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης, είναι οι ακόλουθες:

Επωνυμία	Δραστηριότητα	Έδρα	Συμμετοχή 31.12.16	Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις (*)
KLEFER A.E. (2)	Παραγωγή και εμπορία αυτομάτων θυρών ανελκυστήρων	ΒΙΠΕ Κιλκίς, Ελλάδα	50%	2010
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S. (2)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Κωνσταντινούπολη, Τουρκία	70%	-
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Βελιγράδι, Σερβία	100%	2007-2016
KLEEMANN LIFT RO S.R.L. (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Βουκουρέστι, Ρουμανία	100%	-
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED (1)	Συμμετοχή σε λοιπές επιχειρήσεις	Χονγκ-Κονγκ	100%	-
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD (2)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Οξφόρδη, Ηνωμένο Βασίλειο	100%	-
KLEEMANN SERVICES LTD (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Λευκωσία, Κύπρος	100%	-
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD (3)	Παραγωγή και εμπορία εξαρτημάτων ανελκυστήρων	Κουνσάν, Κίνα	100%	-
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD (3)	Εμπορία εξαρτημάτων ανελκυστήρων	Κουνσάν, Κίνα	100%	-
KLEEMANN LIFTS RUS (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Μόσχα, Ρωσία	99,5%	-
KLEEMANN DIZALA D.o.o. (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Ζάγκρεμπ, Κροατία	100%	-
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Σύδνεϋ, Αυστραλία	80,09%	-
KLEEMANN AUFZUGE GmbH (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Ντίσελντορφ, Γερμανία	100%	-
KLEEMANN LIFTS DMCC (4)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Ντουμπάι	100%	-

(*) Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις γίνεται αναλυτική αναφορά στις παραγράφους 28.1 και 28.2 παρακάτω
(1) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN LIFTS UK LTD
(2) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
(3) Είναι θυγατρική εταιρεία της HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED
(4) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN SERVICES LTD

Ενδοεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές, καθώς και κέρδη ή ζημιές από αυτές, απαλείφονται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, ενώ μη πραγματοποιημένα κέρδη και μη πραγματοποιημένες ζημιές από συναλλαγές με συνδεδεμένες εταιρείες απαλείφονται μέχρι το ύψος της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές.

Θυγατρικές εταιρείες με σημαντικό ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών

Ο παρακάτω πίνακας* συνοψίζει τις οικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών, στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό.

Συνοπτική Κατάσταση	**KLEFER S.A.**		**KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S.**		**KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY**	
Οικονομικής Θέσης	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Ποσά σε €						
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	3.274.368,35	3.474.302,00	554.845,04	707.586,00	406.976,92	331.980,45
Στοιχεία κυκλοφορούντων στοιχείων	15.222.676,65	14.603.977,00	10.560.790,83	15.725.701,00	6.934.576,33	4.245.754,71
Σύνολο Ενεργητικού	**18.497.045,00**	**18.078.279,00**	**11.115.635,87**	**16.433.287,00**	**7.341.553,25**	**4.577.735,16**
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	734.184,15	766.521,00	46.339,79	73.398,00	1.225.547,16	1.134.887,34
Βραχυπρόοθεσμες Υποχρεώσεις	2.416.054,70	2.559.320,00	6.593.849,44	9.785.119,00	4.155.436,30	2.255.172,48
Σύνολο Υποχρεώσεων	**3.150.238,85**	**3.325.841,00**	**6.640.189,23**	**9.858.517,00**	**5.380.983,46**	**3.390.059,82**
Ίδια Κεφάλαια	**15.346.806,15**	**14.752.438,00**	**4.475.446,64**	**6.574.770,00**	**1.960.569,79**	**1.187.675,34**
Ποσά που αναλογούν σε:						
Μετόχους της εταιρείας	7.673.403,08	7.376.219,00	3.132.812,65	4.602.339,00	1.570.220,34	951.209,18
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	7.673.403,08	7.376.219,00	1.342.633,99	1.972.431,00	390.349,45	236.466,16

Συνοπτική Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Κύκλος Εργασιών	16.321.769,25	16.706.937,00	12.518.200,00	17.492.490,00	11.024.753,45	4.324.509,63
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	1.222.711,67	1.248.899,00	(1.175.557,81)	376.880,00	946.932,42	295.299,13
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	(28.343,20)	(13.034,00)	(894.822,00)	(779.003,00)	37.539,40	(22.499,82)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα	**1.194.368,47**	**1.235.865,00**	**(2.070.379,81)**	**(402.123,00)**	**984.471,82**	**272.799,31**
Που αναλογούν σε:						
Μετόχους της εταιρείας	597.184,24	617.932,29	(1.449.265,87)	(281.486,10)	788.463,48	218.484,97
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	597.184,24	617.932,29	(621.113,94)	(120.636,90)	196.008,34	54.314,34

Συνοπτική Κατάσταση Ταμιακών Ροών	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Ταμιακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων	1.020.591,23	(246.547,00)	(174.628,79)	(834.864,00)	481.734,98	145.001,09
Ταμιακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων	(105.453,29)	(112.059,00)	(102.926,96)	(29.251,00)	(140.783,04)	926.837,87
Ταμιακές Ροές Χρημ/κών Δραστηριοτήτων	(656.240,00)	(56.680,00)	(28.943,01)	(164.656,75)	(117.297,70)	56.990,14
Καθαρή μεταβολή στα Χρηματικά Διαθέσιμα	**258.897,94**	**(415.286,00)**	**(306.498,76)**	**(1.028.771,75)**	**223.654,24**	**1.128.829,10**
Ταμιακά Διαθέσιμα Έναρξης	1.283.490,00	1.698.776,00	1.432.113,25	2.460.885,00	1.128.829,10	-
Ταμιακά Διαθέσιμα Λήξης	**1.542.387,94**	**1.283.490,00**	**1.125.614,49**	**1.432.113,25**	**1.352.483,34**	**1.128.829,10**

(*) Στοιχεία πριν τις απαλοιφές ενοποίησης

4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Αναφέρεται στους τομείς δραστηριότητας των εταιρειών του Ομίλου που πρέπει να αναφέρονται ξεχωριστά στις Οικονομικές Καταστάσεις. Η Διοίκηση αξιολογεί την επίδραση των τομέων δραστηριότητας, βασιζόμενη στα λειτουργικά και στα καθαρά κέρδη. Βάσει των ποσοτικών κριτηρίων που θέτει το σχετικό πρότυπο, η Ελλάδα, η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Τουρκία και οι λοιπές χώρες ορίστηκαν ως λειτουργικοί τομείς δραστηριότητας. Οι γεωγραφικοί τομείς δραστηριότητας του Ομίλου καθορίζονται από τη τοποθεσία των περιουσιακών στοιχείων και της δραστηριότητας στην οποία αυτός λειτουργεί, καθώς και από το ιδιαίτερο εμπορικό, τεχνικό και πολιτικοοικονομικό περιβάλλον. Ο κύκλος εργασιών στον γεωγραφικό τομέα, παρουσιάζεται στη γεωγραφική περιοχή, όπου ο πελάτης είναι εγκατεστημένος και περιλαμβάνει πωλήσεις προϊόντων και εμπορευμάτων.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΟΜΙΛΟΥ	1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016						1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2015					
	Ελλάδα	**Ε.Ε.**	**Τρίτες χώρες**	**Τουρκία**	**Λοιπά**	**Σύνολο**	**Ελλάδα**	**Ε.Ε.**	**Τρίτες χώρες**	**Τουρκία**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Έσοδα από πελάτες Ομίλου	21.826.399,42	48.212.225,74	67.548.199,17	20.403.763,49	-	**157.990.587,82**	20.727.326,13	40.838.739,43	52.803.449,56	32.529.305,82	-	**146.898.820,94**
Ενδοεταιρικές πωλήσεις	(10.869.320,08)	(9.246.157,15)	(14.360.788,07)	(7.655.723,15)	-	**(42.131.988,45)**	(10.002.702,80)	(6.127.036,99)	(9.330.338,57)	(14.391.295,80)	-	**(39.851.374,16)**
Σύνολο πωλήσεων	**10.957.079,34**	**38.966.068,59**	**53.187.411,10**	**12.748.040,34**	**-**	**115.858.599,37**	**10.724.623,33**	**34.711.702,44**	**43.473.110,99**	**18.138.010,02**	**-**	**107.047.446,78**
Κόστος πωληθέντων	(16.395.911,88)	(36.304.097,40)	(51.088.317,39)	(16.045.433,97)	-	**(119.833.760,64)**	(15.903.206,38)	(31.259.101,65)	(40.130.582,89)	(26.073.369,16)	-	**(113.366.260,08)**
Ενδοεταιρικό κόστος πωληθέντων	9.050.849,05	10.183.247,74	15.434.210,64	7.499.802,93	-	**42.168.110,36**	8.515.853,12	7.348.927,81	10.185.360,74	13.579.514,29	-	**39.629.655,96**
Μικτά αποτελέσματα	**3.612.016,51**	**12.845.218,93**	**17.533.304,35**	**4.202.409,30**	**-**	**38.192.949,09**	**3.337.270,07**	**10.801.528,60**	**13.527.888,84**	**5.644.155,15**	**-**	**33.310.842,66**
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	60.130,00	7.187,69	1.395,78	(409.973,64)	2.013.818,86	**1.672.558,69**	25.360,82	-	75.225,36	4.619,90	3.393.993,19	**3.499.199,27**
Ενδοεταιρικά άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	-	-	-	-	(1.282.045,23)	**(1.282.045,23)**	-	-	-	-	(1.555.632,74)	**(1.555.632,74)**
Έξοδα Διάθεσης	(2.249.712,31)	(5.734.539,42)	(7.056.624,48)	(3.570.429,78)	(13.050,48)	**(18.624.356,47)**	(2.377.978,88)	(5.600.551,43)	(7.136.018,26)	(3.514.218,44)	-	**(18.628.767,01)**
Έξοδα Διοίκησης	-	(491.141,21)	-	-	(13.138.361,54)	**(13.629.502,75)**	-	-	-	-	(10.458.632,81)	**(10.458.632,81)**
Ενδοεταιρικά έξοδα Διοίκησης	-	-	-	-	1.282.045,23	**1.282.045,23**	-	-	-	-	880.632,74	**880.632,74**
Έξοδα Ερευνών και Ανάπτυξης	(277.620,61)	(545.092,13)	(566.887,42)	(121.530,23)	-	**(1.511.130,39)**	(267.556,56)	(440.425,06)	(505.433,16)	(209.827,70)	-	**(1.423.242,48)**
Κέρδη/(ζημίες)προ φόρων, χρηματ. & επενδυτ. αποτ/των	**1.144.813,59**	**6.081.633,86**	**9.911.188,23**	**100.475,65**	**(11.137.593,16)**	**6.100.518,17**	**717.095,45**	**4.760.552,11**	**5.961.662,78**	**1.924.728,91**	**(7.739.639,62)**	**5.624.399,63**
Χρηματοδοτικά έσοδα	-	-	-	-	570.701,59	**570.701,59**	-	-	-	-	550.238,17	**550.238,17**
Χρηματοδοτικά έξοδα	-	-	-	-	(1.367.460,29)	**(1.367.460,29)**	-	-	-	-	(1.356.899,78)	**(1.356.899,78)**
Έσοδα από μερίσματα συμμετοχών και χρεογράφων	-	-	-	-	-	**-**	-	-	-	-	-	**-**
Αύξηση (μείωση) αξίας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	-	-	-	-	18.333,43	**18.333,43**	-	-	-	-	(13.673,11)	**(13.673,11)**
Κέρδη (ζημίες) προ φόρων	**1.144.813,59**	**6.081.633,86**	**9.911.188,23**	**100.475,65**	**(11.916.018,43)**	**5.322.092,90**	**717.095,45**	**4.760.552,11**	**5.961.662,78**	**1.924.728,91**	**(8.559.974,34)**	**4.804.064,91**
Φόρος εισοδήματος	-	-	-	-	(1.333.584,45)	**(1.333.584,45)**	-	-	-	-	(1.182.130,99)	**(1.182.130,99)**
Κέρδη (ζημίες) μετά φόρων	**1.144.813,59**	**6.081.633,86**	**9.911.188,23**	**100.475,65**	**(13.249.602,88)**	**3.988.508,45**	**717.095,45**	**4.760.552,11**	**5.961.662,78**	**1.924.728,91**	**(9.742.105,33)**	**3.621.933,92**
Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	-	-	-	-	(451.911,85)	**(451.911,85)**	-	-	-	-	(781.669,27)	**(781.669,27)**
Κέρδη (ζημίες) μετόχων Μητρικής	**1.144.813,59**	**6.081.633,86**	**9.911.188,23**	**100.475,65**	**(13.701.514,73)**	**3.536.596,60**	**717.095,45**	**4.760.552,11**	**5.961.662,78**	**1.924.728,91**	**(10.523.774,60)**	**2.840.264,65**

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΟΜΙΛΟΥ	1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016						1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2015					
	Ελλάδα	Ε.Ε.	Τρίτες χώρες	Τουρκία	Λοιπά	Σύνολο	Ελλάδα	Ε.Ε.	Τρίτες χώρες	Τουρκία	Λοιπά	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ												
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	27.502.453,21	389.727,80	5.829.256,24	211.740,24	-	**33.933.177,49**	28.525.460,48	275.833,36	4.458.647,23	317.735,98	-	**33.577.677,05**
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.922.865,30	256,08	10.233,31	5.576,56	-	**1.938.931,25**	1.423.312,43	198,82	20.461,23	9.441,00	-	**1.453.413,48**
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.424.912,30	-	-	85.851,37	-	**1.510.763,67**	1.480.479,74	-	114.077,27	-	-	**1.594.557,01**
Αποθέματα	-	-	-	-	28.137.564,77	**28.137.564,77**	-	-	-	-	26.319.537,38	**26.319.537,38**
Ενδοεταιρικά αποθέματα	-	-	-	-	(556.372,20)	**(556.372,20)**	-	-	-	-	(592.494,11)	**(592.494,11)**
Απαιτήσεις	14.843.901,00	14.007.161,33	8.894.881,43	9.151.503,50	-	**46.897.447,26**	13.630.416,24	11.052.454,46	9.376.796,44	15.922.111,34	-	**49.981.778,48**
Ενδοεταιρικές απαιτήσεις	-	-	-	-	(17.156.371,78)	**(17.156.371,78)**	-	-	-	-	(18.944.732,03)	**(18.944.732,03)**
Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις και χρεόγραφα	145.971,00	-	-	-	-	**145.971,00**	690.072,57	-	-	-	-	**690.072,57**
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	-	-	-	-	52.194.838,32	**52.194.838,32**	-	-	-	-	43.895.490,64	**43.895.490,64**
Σύνολο Ενεργητικού	**45.840.102,81**	**14.397.145,21**	**14.734.370,98**	**9.454.671,67**	**62.619.659,11**	**147.045.949,78**	**45.749.741,46**	**11.328.486,64**	**13.969.982,17**	**16.249.288,32**	**50.677.801,88**	**137.975.300,47**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ												
Προμηθευτές	18.943.962,08	3.333.538,69	3.913.226,98	3.252.497,34	-	**29.443.225,09**	16.825.153,05	5.093.614,13	3.314.845,07	6.240.931,52	81.355,68	**31.555.899,45**
Ενδοεταιρικοί προμηθευτές	(11.038.520,93)	(1.942.430,86)	(2.280.211,38)	(1.895.208,61)	-	**(17.156.371,78)**	(10.101.059,44)	(3.057.975,10)	(1.990.082,76)	(3.746.772,47)	(48.842,26)	**(18.944.732,03)**
Αποτελέσματα εις νέο	-	-	-	-	5.425.012,46	**5.425.012,46**	-	-	-	-	4.631.523,44	**4.631.523,44**
Ενδοεταιρικά αποτελέσματα εις νέο	-	-	-	-	(2.754.794,58)	**(2.754.794,58)**	-	-	-	-	(1.791.258,79)	**(1.791.258,79)**
Αποτελέσματα προηγούμενης χρήσης	-	-	-	-	20.382.209,25	**20.382.209,25**	-	-	-	-	19.205.508,69	**19.205.508,69**
Ενδοεταιρικά αποτελέσματα προηγούμενης χρήσης	-	-	-	-	(5.671.344,51)	**(5.671.344,51)**	-	-	-	-	(6.709.145,94)	**(6.709.145,94)**
Λοιπά στοιχεία παθητικού					151.347.796,29	**151.347.796,29**					140.342.274,79	**140.342.274,79**
Ενδοεταιρικά λοιπά στοιχεία παθητικού					(33.969.782,44)	(33.969.782,44)					(30.314.769,11)	**(30.314.769,11)**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	**7.905.441,15**	**1.391.107,83**	**1.633.015,60**	**1.357.288,73**	**134.759.096,47**	**147.045.949,78**	**6.724.093,61**	**2.035.639,03**	**1.324.762,31**	**2.494.159,05**	**125.396.646,50**	**137.975.300,50**

5. ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα γήπεδα και τα οικόπεδα του Ομίλου αποτιμήθηκαν κατά την ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α. (01/01/2004) στην εύλογη αξία (fair value). Ο Όμιλος κατά τακτά χρονικά διαστήματα προβαίνει σε επανεκτίμηση της αξίας των γηπέδων και οικοπέδων του. Η τελευταία αναπροσαρμογή πραγματοποιήθηκε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Από την αποτίμηση στην εύλογη αξία δεν προέκυψε ποσό για αναπροσαρμογή της αξίας των οικοπέδων και γηπέδων. Τα λοιπά ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια του Ομίλου αποτιμώνται με τη μέθοδο του ιστορικού κόστους. Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Έπιπλα και Η/Υ	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΟ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2015	**4.485.860,15**	**24.713.784,22**	**16.433.509,75**	**2.850.968,11**	**5.862.973,36**	**207.629,26**	**54.554.724,85**
Προσθήκες	-	18.660,20	433.647,91	295.128,71	278.226,12	2.778.444,67	**3.804.107,61**
Αναπροσαρμογές	466.421,53	-	-	50.332,19	-	(47.209,08)	**469.544,64**
Μεταφορές	-	16.643,63	181.968,29	-	7.270,53	(608.101,19)	**(402.218,74)**
Πωλήσεις	-	-	(384.507,94)	(6.168,39)	(1.317,73)	-	**(391.994,06)**
Καταστροφές	-	-	(25.208,77)	-	(687,54)	-	**(25.896,31)**
Συναλλαγματική διαφορά	(1.225,59)	(6.812,70)	43.351,95	5.846,19	(32.878,24)	(19.519,73)	**(11.238,12)**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2015	**4.951.056,09**	**24.742.275,35**	**16.682.761,19**	**3.196.106,81**	**6.113.586,50**	**2.311.243,93**	**57.997.029,87**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	**-**	**5.051.244,60**	**11.544.486,65**	**1.674.422,00**	**4.399.287,53**	**-**	**22.669.440,78**
Αποσβέσεις χρήσης	-	566.885,81	797.237,29	196.718,94	417.624,34	-	**1.978.466,38**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	(215.338,23)	(6.168,39)	(749,24)	-	**(222.255,86)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	(19.755,50)	-	(649,59)	-	**(20.405,09)**
Συναλλαγματική διαφορά	-	(701,54)	5.659,37	7.925,79	1.222,99	-	**14.106,61**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2015	**-**	**5.617.428,87**	**12.112.289,58**	**1.872.898,34**	**4.816.736,03**	**-**	**24.419.352,82**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	**4.951.056,09**	**19.124.846,48**	**4.570.471,61**	**1.323.208,47**	**1.296.850,47**	**2.311.243,93**	**33.577.677,05**
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2016	**4.951.056,09**	**24.742.275,35**	**16.682.761,19**	**3.196.106,81**	**6.113.586,50**	**2.311.243,93**	**57.997.029,87**
Προσθήκες	-	23.763,62	200.165,72	236.554,75	291.477,56	2.200.929,45	**2.952.891,10**
Αναπροσαρμογές	94,50	-	-	-	-	-	**94,50**
Μεταφορές	156.682,12	1.488.260,35	163.355,84	21.618,12	198.568,24	(2.586.449,76)	**(557.965,09)**
Πωλήσεις	-	-	-	-	(1.662,01)	-	**(1.662,01)**
Καταστροφές	-	-	(13.871,67)	(28.986,55)	(160.620,74)	-	**(203.478,96)**
Συναλλαγματική διαφορά	(4.146,53)	(22.233,58)	(19.350,05)	2.940,69	(71.306,87)	(29.480,47)	**(143.576,81)**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2016	**5.103.686,18**	**26.232.065,74**	**17.013.061,03**	**3.428.233,82**	**6.370.042,68**	**1.896.243,15**	**60.043.332,60**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	**-**	**5.617.428,87**	**12.112.289,58**	**1.872.898,34**	**4.816.735,99**	**-**	**24.419.352,78**
Αποσβέσεις χρήσης	-	574.394,47	733.029,41	230.141,53	376.909,88	-	**1.914.475,29**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	-	(1.661,01)	-	**(1.661,01)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	(12.563,36)	(8.858,92)	(160.369,94)	-	**(181.792,22)**
Συναλλαγματική διαφορά	-	(1.854,70)	(8.742,42)	(1.049,87)	(28.572,74)	-	**(40.219,73)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2016	**-**	**6.189.968,64**	**12.824.013,21**	**2.093.131,08**	**5.003.042,18**	**-**	**26.110.155,11**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	**5.103.686,18**	**20.042.097,10**	**4.189.047,82**	**1.335.102,74**	**1.367.000,50**	**1.896.243,15**	**33.933.177,49**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Έπιπλα και Η/Υ	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΟ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2015	3.734.495,73	20.819.629,34	11.009.049,21	2.324.867,45	4.271.313,57	43.739,43	42.203.094,73
Προσθήκες	-	17.807,76	299.158,37	84.472,30	185.854,33	386.322,75	**973.615,51**
Αναπροσαρμογές	438.467,00	-	-	-	-	-	**438.467,00**
Πάγια Απορρόφησης MODA LIFT	-	164.022,98	1.173.578,72	32.218,60	105.224,55	-	**1.475.044,85**
Μεταφορές	-	11.338,28	7.995,41	-	4.483,87	(419.086,65)	**(395.269,09)**
Πωλήσεις	-	-	(2.297,79)	-	-	-	**(2.297,79)**
Πωλήσεις Απορρόφησης MODA LIFT	-	-	(382.210,15)	-	-	-	**(382.210,15)**
Καταστροφές	-	-	(19.964,66)	-	-	-	**(19.964,66)**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2015	**4.172.962,73**	**21.012.798,36**	**12.085.309,11**	**2.441.558,35**	**4.566.876,32**	**10.975,53**	**44.290.480,40**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	-	4.284.718,25	8.261.977,00	1.376.570,09	3.452.866,15	-	17.376.131,49
Αποσβέσεις χρήσης	-	481.490,38	659.685,46	114.056,96	241.105,07	-	**1.496.337,87**
Αποσβέσεις Χρήσης Απορρόφησης MODA LIFT	-	57.593,16	430.235,29	16.809,92	78.353,41	-	**582.991,78**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	(143,64)	-	-	-	**(143,64)**
Αποσβέσεις Πωληθέντων Απορρόφησης MODA LIFT	-	-	(215.194,59)	-	-	-	**(215.194,59)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	(17.686,04)	-	-	-	**(17.686,04)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2015	**-**	**4.823.801,79**	**9.118.873,48**	**1.507.436,97**	**3.772.324,63**	**-**	**19.222.436,87**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	**4.172.962,73**	**16.188.996,57**	**2.966.435,63**	**934.121,38**	**794.551,69**	**10.975,53**	**25.068.043,53**
Αξία κτήσης01.01.2016	**4.172.962,73**	**21.012.798,36**	**12.085.309,11**	**2.441.558,35**	**4.566.876,32**	**10.975,53**	**44.290.480,40**
Προσθήκες	-	23.763,62	126.503,72	21.664,00	190.180,79	667.943,96	**1.030.056,09**
Αναπροσαρμογές	-	-	-	-	-	-	**-**
Μεταφορές	-	-	22.799,95	-	3.441,00	(584.206,04)	**(557.965,09)**
Πωλήσεις	-	-	-	-	(1.662,01)	-	**(1.662,01)**
Καταστροφές	-	-	-	-	(146.320,12)	-	**(146.320,12)**
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	-	**-**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2016	**4.172.962,73**	**21.036.561,98**	**12.234.612,78**	**2.463.222,35**	**4.612.515,98**	**94.713,45**	**44.614.589,27**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	**-**	**4.823.801,79**	**9.118.873,48**	**1.507.436,97**	**3.772.324,63**	**-**	**19.222.436,87**
Αποσβέσεις χρήσης	-	489.217,06	443.535,43	133.835,99	226.799,24	-	**1.293.387,72**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	-	(1.661,01)	-	**(1.661,01)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	-	-	(146.317,05)	-	**(146.317,05)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2016	**-**	**5.313.018,85**	**9.562.408,91**	**1.641.272,96**	**3.851.145,81**	**-**	**20.367.846,53**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	**4.172.962,73**	**15.723.543,13**	**2.672.203,87**	**821.949,39**	**761.370,17**	**94.713,45**	**24.246.742,74**

Για τα οικόπεδα και τα κτίρια δεν υφίστανται υποθήκες και εμπράγματα βάρη κατά την 31.12.2016 τόσο για τον Όμιλο όσο και για την εταιρεία.

6. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Οι επενδύσεις σε ακίνητα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2015	**1.684.613,63**	**1.606.931,61**
Προσθήκες/Πωλήσεις	20.618,00	20.618,00
Αναπροσαρμογές	(6.823,06)	(6.823,06)
Μεταφορές	41.135,47	-
Συναλλαγματική διαφορά	(931,81)	-
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2015	**1.738.612,23**	**1.620.726,55**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	**89.959,22**	**87.887,70**
Αποσβέσεις χρήσης	54.119,20	52.359,11
Συναλλαγματική διαφορά	(23,20)	-
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2015	**144.055,22**	**140.246,81**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	**1.594.557,01**	**1.480.479,74**
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2016	**1.738.612,23**	**1.620.726,55**
Προσθήκες	87.603,44	-
Αναπροσαρμογές	-	-
Μεταφορές	-	-
Πωλήσεις	(116.300,57)	-
Συναλλαγματική διαφορά	(1.585,11)	-
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2016	**1.708.329,99**	**1.620.726,55**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	**144.055,22**	**140.246,81**
Αποσβέσεις χρήσης	58.945,34	55.567,44
Αποσβέσεις πωληθέντων	(5.380,47)	-
Συναλλαγματική διαφορά	(53,77)	-
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2016	**197.566,32**	**195.814,25**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	**1.510.763,67**	**1.424.912,30**

Ο Όμιλος εφαρμόζει το μοντέλο κόστους για την επιμέτρηση των επενδύσεων σε ακίνητα, τα οποία έχει στην ιδιοκτησία του και δεν τα χρησιμοποιεί για τις συνήθεις παραγωγικές εργασίες τους, αλλά τα εκμισθώνει σε τρίτους. Τα έσοδα από ενοίκια προερχόμενα από επενδυτικά ακίνητα για τη χρήση είναι Ευρώ 34.722 (2015: Ευρώ 30.984).
Επί των ανωτέρω ακινήτων δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη. Επίσης, δεν πραγματοποιήθηκαν έξοδα για τα επενδυτικά ακίνητα εντός της χρήσης και δεν υπάρχουν λοιπές υποχρεώσεις που να προκύπτουν από συμβάσεις μισθώσεων ακινήτων.

Η λογιστική αξία των επενδυτικών ακινήτων της μητρικής εταιρείας την 31/12/2016 δεν απέχει σημαντικά από την εύλογη αξία τους. Ο προσδιορισμός της αξίας τους πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητο εξωτερικό ορκωτό εκτιμητή, μέλος του σώματος ορκωτών εκτιμητών και πιστοποιημένο κατά TEGoVA (The European Group of Valuers' Associations). Τα λοιπά επενδυτικά ακίνητα των θυγατρικών εταιρειών αφορούν ακίνητα τα οποία αποκτήθηκαν την κλειόμενη χρήση και η εύλογη αξία τους δεν απέχει σημαντικά από την αξία που εμφανίζεται στις οικονομικές καταστάσεις του ομίλου.

Οι αποσβέσεις τους υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους η οποία εκτιμάται στη χρονική διάρκεια 20 έως 50 ετών.

7. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αφορούν άδειες λογισμικών προγραμμάτων και κόστη και δαπάνες αναφορικά με την εσωτερική δημιουργία και ανάπτυξη λογισμικού.

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	**2.557.670,96**	**2.019.122,59**
Προσθήκες	130.492,97	120.203,42

Πάγια Απορρόφησης MODA LIFT	-	16.704,44
Μεταφορές	395.269,09	395.269,09
Συναλλαγματική διαφορά	76.377,39	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**3.159.810,41**	**2.551.299,54**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	**1.535.900,02**	**1.056.978,96**
Αποσβέσεις χρήσης	98.231,57	67.549,24
Αποσβέσεις Χρήσης Απορρόφησης MODA LIFT	-	13.998,94
Συναλλαγματική διαφορά	72.265,34	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**1.706.396,93**	**1.138.527,14**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	**1.453.413,48**	**1.412.772,40**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**3.159.810,41**	**2.551.299,54**
Προσθήκες	176.486,96	159.706,04
Μεταφορές	557.965,09	557.965,09
Συναλλαγματική διαφορά	(23.241,29)	-
		3.268.970,67
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**3.871.021,17**	
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	**1.706.396,93**	**1.138.527,14**
Αποσβέσεις χρήσης	246.940,26	219.891,11
Αποσβέσεις Καταστροφέντων	(2,88)	-
Συναλλαγματική διαφορά	(21.244,39)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**1.932.089,92**	**1.358.418,25**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	**1.938.931,25**	**1.910.552,42**

Εσωτερικώς δημιουργούμενα πάγια που συμπεριλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα υπάρχουν μόνο στην μητρική, και αφορούν την ανάπτυξη του λογισμικού προγράμματος ΔΙΑΣ. Τα στοιχεία για το πάγιο αυτό παρατίθενται παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ	**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	**410.788,59**	**410.788,59**
Προσθήκες	**-**	**-**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**410.788,59**	**410.788,59**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	**139.533,75**	**139.533,75**
Αποσβέσεις χρήσης	**27.086,14**	**27.086,14**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**166.619,89**	**166.619,89**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	**244.168,70**	**244.168,70**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**410.788,59**	**410.788,59**
Προσθήκες	**-**	**-**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**410.788,59**	**410.788,59**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	**166.619,89**	**166.619,89**
Αποσβέσεις περιόδου	**27.086,76**	**27.086,76**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**193.706,65**	**193.706,65**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	**217.081,94**	**217.081,94**

8. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Η Εταιρεία καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	**Χώρα Εγκατάστασης**	**Αξία κτήσης 01.01.2015**	**Μεταβολές**	**Αξία κτήσης 31.12.2015**	**% Συμμετοχής**
KLEFER A.E	ΕΛΛΑΔΑ	1.173.881,21	-	1.173.881,21	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	ΤΟΥΡΚΙΑ	232.206,36	-	232.206,36	70%

KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	ΣΕΡΒΙΑ	2.776.161,93	(2.776.161,93)	-	-
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	300.141,00	(300.141,00)	-	-
MODA LIFT A.B.E.E.	ΕΛΛΑΔΑ	2.773.002,00	(2.773.002,00)	-	-
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	3.595.376,50	(3.595.376,50)	-	-
KLEEMANN SERVICES LTD	ΚΥΠΡΟΣ	520.000,00	(520.000,00)	-	-
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	ΑΓΓΛΙΑ	-	10.891.538,43	10.891.538,43	100%
		11.370.769,00	**926.857,00**	**12.297.626,00**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2016	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2016	% Συμμετοχής
KLEFER A.E	ΕΛΛΑΔΑ	1.173.881,21	-	1.173.881,21	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	ΤΟΥΡΚΙΑ	232.206,36	-	232.206,36	70%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	ΑΓΓΛΙΑ	10.891.538,43	7.000.000,00	17.891.538,43	100%
		12.297.626,00	**7.000.000,00**	**19.297.626,00**	

Η εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2015	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2015	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	Ηνωμένο Βασίλειο	200.002,23	(200.002,23)	-	-
KLEEMANN LIFTS RUS	Ρωσία	242.780,00	(242.780,00)	-	-
KLEEMANN LIFTS DMCC	Ντουμπάι	-	52.507,00	52.507,00	100%
		442.782,23	**(390.275,23)**	**52.507,00**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2016	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2016	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS DMCC	Ντουμπάι	52.507,00	-	52.507,00	100%
		52.507,00	**-**	**52.507,00**	

Η Εταιρεία HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2015	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2015	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	Κίνα	3.331.522,62	2.468.516,16	5.800.038,78	100%
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	Κίνα	-	90.670,00	90.670,00	100%
		3.331.522,62	**2.559.186,16**	**5.890.708,78**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2016	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2016	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	Κίνα	5.800.038,78		5.800.038,78	100%
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	Κίνα	90.670,00		90.670,00	100%
		5.890.708,78		**5.890.708,78**	

Η Εταιρεία KLEEMANN LIFTS UK LTD καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2015	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2015	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS RUS	Ρωσία	-	242.780,00	242.780,00	99,5%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	Αυστραλία	-	2.520.598,07	2.520.598,07	80,1%
KLEEMANN AUFZUGE	Γερμανία	-	500.000,00	500.000,00	100,0%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O	Σερβία	-	3.776.162,00	3.776.162,00	100,0%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	Ρουμανία	-	300.000,00	300.000,00	100,0%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	Χονγκ-Κονγκ	-	6.095.376,50	6.095.376,50	
KLEEMANN SERVICES LTD	Κύπρος	-	77.218,00	77.218,00	100,0%
KLEEMANN DIZALA	Κροατία	-	200.000,00	200.000,00	100,0%
		-	**13.712.134,57**	**13.712.134,57**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2016	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2016	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS RUS	Ρωσία	242.780,00	-	242.780,00	99,5%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	Αυστραλία	2.520.598,07	-	2.520.598,07	80,1%
KLEEMANN AUFZUGE	Γερμανία	500.000,00	-	500.000,00	100,0%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O	Σερβία	3.776.162,00	-	3.776.162,00	100,0%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	Ρουμανία	300.000,00	3,87	300.003,87	100,0%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	Χονγκ-Κονγκ	6.095.376,50	1.500.000,00	7.595.376,50	
KLEEMANN SERVICES LTD	Κύπρος	77.218,00	-	77.218,00	100,0%
KLEEMANN DIZALA	Κροατία	200.000,00	-	200.000,00	100,0%
		13.712.134,57	**1.500.003,87**	**15.212.138,44**	

Η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι δεν προκύπτουν λόγοι απομείωσης της αξίας των συμμετοχών.

Δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί στην ικανότητα των παραπάνω επιχειρήσεων να μεταφέρουν κεφάλαια στην εταιρεία με τη μορφή ταμειακών μερισμάτων ή αποπληρωμές δανείων ή προκαταβολές. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος δεν έχει συμμετοχές σε μη ενοποιούμενες δομημένες οντότητες.

Μεταβολές στη σύνθεση του Ομίλου

Στις 3 Μαρτίου 2016 αποφασίστηκε να ολοκληρωθεί η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. στην KLEEMANN LIFTS UK Ltd, συνολικού πόσου Ευρώ 7 εκ. Το εν λόγω ποσό είχε σταλεί μέσα στο 2015 έπειτα από σχετική απόφαση για μελλοντική αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ώστε να χρηματοδοτηθούν οι

επενδύσεις της αγγλικής εταιρείας για α) εξαγορά εταιρείας στην Αυστραλία ύψους Ευρώ 2,5 εκ που έγινε τον Ιούλιο του 2015 β) ίδρυση θυγατρικής εταιρείας στη Γερμανία με κεφάλαιο Ευρώ 500 χιλ που έγινε τον Αύγουστο του 2015 γ) κάλυψη χρηματοδότησης επενδύσεων ύψους Ευρώ 4 εκ στη θυγατρική στη Κίνα.

Στις 28 Μαρτίου 2016 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 1,5 εκατ. στη θυγατρική Εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων στη Κίνα.

Υπεραξία

Η μεταβολή στο κονδύλι της υπεραξίας παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2016	**2015**
Λογιστική Αξία την 1/1	1.787.873,86	-
Προσθήκες		1.787.873,86
Απομειώσεις	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12	**1.787.873,86**	**1.787.873,86**

Τον Ιούνιο του 2015 ο Όμιλος απέκτησε το 80,09% της εταιρείας KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY, έναντι τιμήματος Ευρώ 2.520.598,07. Το κόστος απόκτησης της εν λόγω εταιρείας ήταν μεγαλύτερο από το αποκτώμενο μερίδιο του ομίλου στα ίδια κεφάλαιά της και επομένως ο όμιλος αναγνώρισε ως υπεραξία επιχείρησης τη διαφορά που φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Συνολικό τίμημα απόκτησης των μετοχών		**2.520.598,07**
Μείον:		
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εταιρείας	914.876,03	
Χ Ποσοστό συμμετοχής	80,09%	732.724,21
Υπεραξία επιχείρησης		**1.787.873,86**

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν καθώς και οι υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν από τον όμιλο κατά την απόκτηση της εταιρείας, ήταν τα ακόλουθα:

Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις εταιρείας	**Λογιστική αξία**	**Εύλογη αξία**
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	231.011,45	231.011,45
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	1.689.525,69	1.689.525,69
Λοιπές απαιτήσεις	62.604,45	62.604,45
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	2.030.480,96	2.030.480,96
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-1.053.433,79	-1.053.433,79
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις	-1.638.188,13	-1.638.188,13
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	-261.082,85	-261.082,85
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	-146.041,74	-146.041,74
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων εταιρείας	914.876,03	914.876,03
Ποσοστό επένδυσης που αποκτήθηκε από τη μητρική		80,09%
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων		**732.724,21**

Η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων και η προκύψασα υπεραξία, οριστικοποιήθηκε εντός του α' εξαμήνου του 2016 (δυνατότητα που παρέχεται από τις σχετικές διατάξεις του ΔΠΧΑ 3). Η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν κατά την εξαγορά και

των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν, είναι ίδιες με τις λογιστικές αξίες. Από την εκτίμηση των άυλων περιουσικαών στοιχείων δεν προέκυψε κάποια επιπλέον αξία.

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
Κατά την 31/12/2016 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36. Από τη διενέργεια του εν λόγω ελέγχου δεν ανέκυψε θέμα απομείωσης υπεραξίας κατά την 31/12/2016.

Η ανακτήσιμη αξία προσεγγίσθηκε βάσει αξίας χρήσεως (value in use). Η αξία χρήσεως προκύπτει ως η παρούσα αξία προβλεπόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών των εταιρειών προεξοφλημένες σε επιτόκιο που αντικατοπτρίζει τη χρονική αξία του χρήματος και τον κίνδυνο που σχετίζεται με τις εταιρείες. Ο υπολογισμός αυτός χρησιμοποιεί προβλέψεις ταμειακών ροών που έχουν εγκριθεί από τη διοίκηση και καλύπτουν τετραετή περίοδο με αναγωγή στο διηνεκές. Ο υπολογισμός της αξίας της χρήσης βασίστηκε στις παρακάτω βασικές παραδοχές.

Για τον υπολογισμό των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, η Διοίκηση χρησιμοποιεί παραδοχές τις οποίες θεωρεί λογικές και βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της και ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Έλεγχος απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις
Αντίστοιχα, πραγματοποιήθηκε έλεγχος απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της αξίας κτήσης θυγατρικών και δεν προέκυψε κάποια διαφορά.

Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης
Η ανακτήσιμη αξία κάθε ΜΔΤΡ (Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών) καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας χρήσης της (value in use). Ο προσδιορισμός προκύπτει μέσω της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών (μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών), όπως αναμένεται να παραχθούν από κάθε Θυγατρική Εταιρεία ως ξεχωριστή/διακριτή ΜΔΤΡ. Η συγκεκριμένη μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας χρήσης επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών:

- Κατάρτιση 5ετών επιχειρηματικών σχεδίων ανά ΜΔΤΡ:
  - ✓ Μέγιστη περίοδος 5 ετών. Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας εξάγονται συμπερασματικά χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης που αναφέρονται παρακάτω,
  - ✓ Βάσει πρόσφατα καταρτισμένων προϋπολογισμών και εκτιμήσεων,
  - ✓ Προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους και EBITDA & μελλοντικές εκτιμήσεις με χρήση εύλογων παραδοχών.

Οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των ΜΔΤΡ βασίστηκαν σε 5ετή επιχειρηματικά σχέδια εγκεκριμένα από τη Διοίκηση, τα οποία έχουν συμπεριλάβει τις απαραίτητες αναθεωρήσεις για την αποτύπωση της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας και αντανακλούν προηγούμενη εμπειρία, προβλέψεις κλαδικών μελετών και λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες από εξωτερικές πηγές.

- Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές:

Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας έχουν εξαχθεί συμπερασματικά χρησιμοποιώντας τις εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης στο διηνεκές, όπως αυτές λήφθηκαν από εξωτερικές πηγές (έως 2% ανάλογα τη χώρα δραστηριοποίησης της κάθε ΜΔΤΡ).

Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC):
Η μέθοδος του WACC αντανακλά το προεξοφλητικό επιτόκιο των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε ΜΔΤΡ, σύμφωνα με το οποίο σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού και τυχόν επιχορηγήσεις, προκειμένου για να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων της εταιρείας. Για τις χρήσεις 2020 και έπειτα έχει γίνει επαναπροσδιορισμός του μέσου σταθμισμένου κόστος κεφαλαίου (WACC στο διηνεκές) λόγω της προσδοκώμενης βελτίωσης των οικονομικών μεγεθών.

Οι βασικές παράμετροι προσδιορισμού του σταθμισμένου κόστους κεφαλαίου (WACC) περιλαμβάνουν:

- Απόδοση μηδενικού κινδύνου επιτοκίου της αγοράς (risk-free return):

Δεδομένου του προσδιορισμού όλων των ταμειακών ροών των επιχειρηματικών σχεδίων στο νόμισμα του ευρώ, ως απόδοση μηδενικού κινδύνου (risk-free return), χρησιμοποιήθηκε η απόδοση του δεκαετούς Γερμανικού Ομολόγου.

- Ειδικός κίνδυνος της χώρας (country risk premium):

Για τον υπολογισμό του ειδικού κινδύνου της χώρας (country risk premium) λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την δραστηριοποίηση στην κάθε αγορά (Κίνα, Αυστραλία κλπ), όπως αυτό προκύπτει από το προαναφερθέν country risk premium, έχει συμπεριληφθεί στο Κόστος Κεφαλαίου (Cost of Equity) της κάθε εταιρείας.

- Equity risk premium:

Για τον υπολογισμό του equity risk premium λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Οι δείκτες ευαισθησίας beta αξιολογούνται ετήσια με βάση δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς. Εκτός των ανωτέρω εκτιμήσεων σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ, δεν έχουν υποπέσει στην αντίληψη της Διοίκησης, μεταβολές στις συνθήκες που ενδεχομένως να επηρέαζαν τις λοιπές παραδοχές της.

Τα επιτόκια προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκαν στο διηνεκές εκτιμήθηκαν από 5% έως και 13% ανάλογα τη χώρα και γεωγραφική περιοχή (Ευρώπη, Ασία, Αυστραλία) δραστηριοποίησης της κάθε ΜΔΤΡ.

Ανάλυση ευαισθησίας των ανακτήσιμων ποσών:
Η Διοίκηση δεν γνωρίζει επί του παρόντος οποιοδήποτε άλλο γεγονός ή συνθήκη που θα επέφερε λογικά πιθανή μεταβολή σε κάποια από τις βασικές παραδοχές στις οποίες βασίστηκε ο προσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού των ΜΔΤΡ. Παρά ταύτα, την 31/12/2016, ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών ανά ΜΔΤΡ σε σχέση με μία μεταβολή σε κάποιες από τις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται ανωτέρω ενδεικτικά αναφέρεται μία αλλαγή:

(i) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο περιθώριο EBITDA έως το 2020 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο EBITDA έως το διηνεκές,
(ii) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το 2020 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το διηνεκές ή
(iii) μισής εκατοστιαίας μονάδας στον ρυθμό ανάπτυξης έως το διηνεκές.

Από τις σχετικές αναλύσεις ευαισθησίας δεν προκύπτει κάποιο ποσό απομείωσης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που αποτιμήθηκαν.

9. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Γραμμάτια εισπρακτέα μακρ. λήξης	4.686.783,72	5.836.060,71	4.686.783,72	5.836.060,71
Επιταγές εισπρακτέες μακρ. λήξης	187.856,10	214.952,15	187.856,10	214.952,15
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	674.374,76	666.518,35	215.035,57	316.795,84
	5.549.014,58	**6.717.531,21**	**5.089.675,39**	**6.367.808,70**

Η Εταιρεία έχει προχωρήσει σε συμφωνίες με ορισμένους πελάτες εσωτερικού, με βάση τις οποίες τα υπόλοιπα αυτών διακανονίζονται σε έντοκες ή άτοκες μηνιαίες δόσεις. Οι μακροπρόθεσμες αυτές απαιτήσεις εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο αναπόσβεστο κόστος. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε είναι το μέσο επιτόκιο δανεισμού της εταιρείας. Το επιτόκιο αυτό ανέρχεται σε περίπου 4,5% για τις χρήσεις 2016 και 2015.

10. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται επί των προσωρινών διαφορών, σύμφωνα με τη μέθοδο της υποχρέωσης, με τη χρησιμοποίηση των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρείες του Ομίλου.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων του Ομίλου επανεξετάζεται σε κάθε χρήση, προκειμένου το υπόλοιπο που εμφανίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης να απεικονίζει τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές.

Ο συντελεστής με τον οποίο υπολογίζεται ο αναβαλλόμενος φόρος είναι ίσος με αυτόν που εκτιμάται ότι θα ισχύει κατά την στιγμή αναστροφής των προσωρινών φορολογικών διαφορών. Ο αναβαλλόμενος φόρος της Εταιρείας έχει υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη τον φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά την ημερομηνία ανάκτησης των σχετικών αξιών.

Σύμφωνα με τον νέο φορολογικό νόμο 4334/2015 που ψηφίστηκε στις 16/07/2015, ο φορολογικός συντελεστής των νομικών προσώπων που εδρεύουν στην Ελλάδα, αυξήθηκε από 26% σε 29% για τις χρήσεις που αρχίζουν την 01/01/2015.

Οι κινήσεις στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2016 και 2015 έχουν ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ	**Υπόλοιπο 1 Ιαν. 15**	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 15**
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(1.731.543,74)	(180.379,87)	(164.934,07)	(57.300,62)	(2.134.158,30)
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(6.470,59)	(12.224,27)	(6.181,82)	(6.766,33)	(31.643,01)
Προβλέψεις για απαξ. αποθέμ.	343.396,86	21.880,57	34.620,53	(3.462,18)	396.435,78
Απαιτήσεις από πελάτες	1.768.376,36	322.199,34	179.326,98	(42.120,15)	2.227.782,53
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	487.515,01	70.532,63	49.688,19	(13.756,15)	593.979,68
Επανεκτίμηση γηπέδων	-	-	-	-	-
Επιχορηγήσεις παγίων	39.973,49	(40.013,24)	39,75	-	(0,00)
Άλλες προβλέψεις	427.396,61	97.611,48	55.484,22	119.637,50	700.129,81
Λοιπά	455,19	79.673,20	-	(38.908,80)	41.219,59
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**1.329.099,19**	**359.279,84**	**148.043,78**	**(42.676,73)**	**1.793.746,08**
Κατ/ση Οικονομικής Θέσης					
Αναβ/νες φορ/κές Απαιτ.	1.429.272,91				1.948.803,31
Αναβ/νες φορ/κές Υποχρ.	100.173,72				155.057,23
Σύνολο	**1.329.099,19**				**1.793.746,08**

	Υπόλοιπο 1 Ιαν. 16	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 16**
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(2.134.158,30)	(25.801,31)	-	6.799,15	(2.153.160,46)
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(31.643,01)	174,39	-	(4.643,26)	(36.111,88)
Προβλέψεις για απαξ. αποθέμ.	396.435,78	(68.982,49)	-	(2,22)	327.451,07
Απαιτήσεις από πελάτες	2.227.782,53	803.429,76	-	(21.063,54)	3.010.148,75
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	593.979,68	62.184,83	-	71.069,66	727.234,17
Επανεκτίμηση γηπέδων	-	-	-	-	-
Επιχορηγήσεις παγίων	(0,00)	-	-	-	(0,00)

Άλλες προβλέψεις	700.129,81	(287.822,15)	-	(47.653,93)	364.653,73
Λοιπά	41.219,59	127.828,95	-	(16.826,41)	152.222,13
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**1.793.746,08**	**611.011,98**	**-**	**(12.320,55)**	**2.392.437,51**
Κατ/ση Οικονομικής Θέσης					
Αναβ/νες φορ/κές Απαιτ.	1.948.803,31				2.500.889,91
Αναβ/νες φορ/κές Υποχρ.	155.057,23				108.452,04
Σύνολο	**1.793.746,08**				**2.392.437,51**

Τα αντίστοιχα ποσά για την Εταιρεία παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Υπόλοιπο 1 Ιαν. 15**	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 15**
Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	(1.429.428,57)	(139.977,45)	(164.934,07)	(144.576,55)	(1.878.916,64)
Ασώματες Ακινητοποιήσεις	(53.575,81)	(2.155,22)	(6.181,82)	-	(61.912,85)
Προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα	300.044,58	17.800,60	34.620,53	-	352.465,71
Απαιτήσεις από πελάτες	1.554.167,12	347.484,73	179.326,98	-	2.080.978,83
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	430.630,98	47.806,21	49.688,19	(7.518,25)	520.607,13
Αναπροσαρμογή Παγίων	-	-	-	-	-
Επιχορηγήσεις Παγίων	344,52	(384,27)	39,75		-
Άλλες προβλέψεις	480.863,24	24.800,60	55.484,22	120.396,62	681.544,68
Λοιπά	-	50.709,69	-	(50.709,69)	-
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**1.283.046,06**	**346.084,89**	**148.043,78**	**(82.407,87)**	**1.694.766,86**

	Υπόλοιπο 1 Ιαν. 16	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 16**
Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	(1.878.916,64)	7.574,46	-	-	(1.871.342,18)
Ασώματες Ακινητοποιήσεις	(61.912,85)	8.469,92	-	-	(53.442,93)
Προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα	352.465,71	(58.000,00)	-	-	294.465,71
Απαιτήσεις από πελάτες	2.080.978,83	765.896,92	-	-	2.846.875,75
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	520.607,13	46.136,10	-	73.185,56	639.928,79
Αναπροσαρμογή Παγίων	-	-	-	-	-
Επιχορηγήσεις Παγίων	-	-	-	-	-
Άλλες προβλέψεις	681.544,68	(361.313,61)	-	(62.723,17)	257.507,90
Λοιπά	-	73.500,90	-	-	73.500,90
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**1.694.766,86**	**482.264,69**	**-**	**10.462,39**	**2.187.493,94**

11. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα Αποθέματα έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	5.122.196,81	4.825.868,85	3.241.489,35	3.169.051,41
Πρώτες ύλες και λοιπά υλικά παραγωγής	21.497.756,93	20.195.636,67	16.931.978,79	16.368.643,24
Εμπορεύματα	2.647.000,47	2.665.593,28	-	55.667,26
Μείον: Ενδοεταιρικά αποθέματα	(556.372,20)	(592.494,11)	-	-
Μείον: Πρόβλεψη για υποτίμηση	(1.129.389,44)	(1.367.561,42)	(1.015.398,99)	(1.215.398,99)
Σύνολο	**27.581.192,57**	**25.727.043,27**	**19.158.069,15**	**18.377.962,92**

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη, επί του συνόλου των αποθεμάτων του Ομίλου.

12. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ

Στις απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνονται τα εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Πελάτες	52.167.513,70	47.004.421,63	30.861.125,76	32.402.766,36
Επιταγές εισπρακτέες μεταχρονολογημένες	4.643.518,68	9.402.613,15	4.016.015,65	4.264.976,73
Γραμμάτια εισπρακτέα	14.785.571,14	16.630.239,93	9.484.506,75	9.424.981,90
Μείον: προβλέψεις επισφαλειών	(24.699.156,26)	(23.055.496,23	(20.771.278,19)	(19.871.278,19)
Ενδοεταιρικές απαιτήσεις	(17.156.371,78)	(18.944.732,03)	-	-
Σύνολο	**29.741.075,48**	**31.037.046,45**	**23.590.369,97**	**26.221.446,80**

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση με την πιστωτική της πολιτική και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

Η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις έχει σχηματιστεί για συγκεκριμένα υπόλοιπα πελατών που έχουν ξεπεράσει την πιστωτική πολιτική του Ομίλου, για τα περισσότερα από τα οποία ο Όμιλος έχει προσφύγει στα δικαστήρια.

Επί των απαιτήσεων της Εταιρείας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.

13. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Απαιτήσεις έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Χρεώστες διάφοροι	5.052.807,08	4.448.101,24	5.071.718,70	11.220.160,42
Προκαταβολές προμηθευτών	797.327,44	751.294,55	643.748,14	639.449,81
Λογ. Διαχ. Προκ/λών & πιστώσεων	226.412,88	53.449,92	44.558,93	34.595,24
Έξοδα επόμενων χρήσεων	1.486.848,11	450.526,56	1.120.952,93	186.573,93
Αγορές υπό παραλαβή	275.854,06	510.513,99	-	465.943,34
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	7.067.314,44	4.670.641,03	956.923,30	-
Λοιπά	1.729.281,21	1.892.843,06	-	-
Σύνολο	**16.635.845,22**	**12.277.370,35**	**7.837.902,00**	**12.546.722,74**

Στο κονδύλι «Χρεώστες Διάφοροι» της μητρικής περιλαμβάνεται κατά κύριο λόγο απαίτηση Φ.Π.Α. (Ευρω 2,0 εκατ.) και προκαταβολή φόρου εισοδήματος (Ευρω 2,09 εκατ.).

14. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ

Οι Βραχυπρόθεσμες Επενδύσεις και Χρεόγραφα κατανέμονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία, μέσω των αποτελεσμάτων	145.971,00	690.072,57	145.971,00	690.072,57

Οι βραχυπρόθεσμες επενδύσεις και χρεόγραφα της Εταιρείας ταξινομούνται στην κατηγορία «Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμημένα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων».

Οι μεταβολές από την επιμέτρηση στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Αύξηση / (μείωση) αξίας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα» της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Η κίνηση των βραχυπρόθεσμων επενδύσεων για τον Όμιλο και την Εταιρεία είναι ως εξής:

	Σύνολο Μετοχών Εισηγμένων	**Σύνολο Μετοχών μη Εισηγμένων**	**Σύνολο**
2016			
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	684.066,57	6.006,00	**690.072,57**
Αγορές	-	-	**-**
Πωλήσεις	(468.000,00)	-	**(468.000,00)**
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση ή αποτίμηση	(76.101,57)	-	**(76.101,57)**
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**139.965,00**	**6.006,00**	**145.971,00**

	Σύνολο Μετοχών Εισηγμένων	**Σύνολο Μετοχών μη Εισηγμένων**	**Σύνολο**
2015			
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	12.739,68	6.006,00	**18.745,68**
Αγορές	935.000,00	-	**935.000,00**
Πωλήσεις	(250.000,00)	-	**(250.000,00)**
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση ή αποτίμηση	(13.673,11)	-	**(13.673,11)**
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**684.066,57**	**6.006,00**	**690.072,57**

15. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΑΥΤΩΝ

Τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Αυτών έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Ταμείο	91.653,43	287.582,88	72.285,53	197.801,50
Τραπεζικές καταθέσεις	25.629.561,32	20.376.329,03	12.105.001,71	5.033.565,25
Σύνολο	**25.721.214,75**	**20.663.911,91**	**12.177.287,24**	**5.231.366,75**

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στα ταμεία του Ομίλου και της Εταιρείας και τραπεζικές καταθέσεις διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση. Κατά τις ανωτέρω ημερομηνίες δεν υπήρχαν υπεραναλήψεις από τραπεζικούς λογαριασμούς.

16. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας αποτελείται από 23.648.700 ονομαστικές μετοχές των Ευρώ 0,35 η κάθε μία, δηλαδή συνολικά Ευρώ 8.277.045 και είναι ολοσχερώς καταβλημένο. Οι μετοχές της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και διαπραγματεύονται στην κύρια αγορά του Χ.Α. Δεν υπάρχουν στο τέλος της τρέχουσας χρήσης, μετοχές της μητρικής Εταιρείας που κατέχονται είτε από την ίδια είτε από θυγατρικές και συγγενείς της επιχειρήσεις.

Τα αποθεματικά διαμορφώθηκαν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	**15.176.472,62**	**15.176.472,62**	**15.176.472,62**	**15.176.472,62**
Λοιπά αποθεματικά:				
Τακτικό αποθεματικό	2.791.393,71	2.777.200,10	2.058.857,03	2.058.857,03
Ειδικά φορολογημένα αποθεματικά	12.286.844,98	12.286.844,98	11.896.844,98	11.896.844,98
Ειδικά αφορολόγητα αποθεματικά	-	-	-	-
Αποθεματικό IAS 19	242.874,20	425.571,98	246.393,54	425.571,98
Έκτακτο αποθεματικό	65.856,02	65.856,02	65.856,02	65.856,02
Διαφορά από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	1.621.263,98	1.606.697,11	1.288.596,28	1.288.596,28
Αφορολόγητα αποθ. αναπτυξιακών νόμων	28.045.257,98	26.776.106,52	26.613.946,02	25.377.240,23
Hedging αποτιμηση παραγωγων ΣΜΕ € / TRL	(203.326,31)	(356.889,92)	(204.450,37)	(358.013,98)
Αποθεματικά από έσοδα φορολογ. κατ' ειδικό τρόπο	170.259,10	68.250,20	68.250,20	68.250,20
Σύνολο	**45.020.423,66**	**43.649.636,99**	**42.034.293,70**	**40.823.202,74**

Αποθεματικό υπέρ το άρτιο

Το υπέρ το άρτιο αποθεματικό προέκυψε από την έκδοση μετοχών, έναντι μετρητών, σε αξία μεγαλύτερη της ονομαστικής τους αξίας, στις χρήσεις 1999 και 2000.

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας, ετησίως παρακρατείται το 5% τουλάχιστον των καθαρών κερδών για τη δημιουργία τακτικού αποθεματικού, το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την εξίσωση, πριν τη διανομή μερίσματος, του χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού κερδών και ζημιών και διανέμεται μόνο κατά τη διάλυση της Εταιρείας. Η παρακράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική, όταν το υπόλοιπό του φθάσει το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.

Ειδικά φορολογημένα αποθεματικά

Τα ειδικά φορολογημένα αποθεματικά της Εταιρείας αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη, από τα οποία, 2.410.000 Ευρώ αφορούν κάλυψη της ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενο επενδυτικό πρόγραμμα του Ν.3299/04, 440.000 Ευρώ αφορούν κάλυψη της ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενο επενδυτικό πρόγραμμα του Μέτρο 6.5, 173.859 Ευρώ αφορούν αναλογία μη διανεμηθέντων κερδών από παρακρατηθέντες φόρους μερισμάτων της θυγατρικής KLEFER A.E., 822.986 Ευρώ αφορούν αποθεματικό φορολογημένο για διανομή βάσει του Ν.4172/2013 και 8.050.000 Ευρώ αφορούν προαιρετικό ειδικό αποθεματικό για την υλοποίηση επενδύσεων που σχηματίστηκε στις χρήσεις 2007, 2008 και 2009.

Αποθεματικά IAS 19

Αφορά αποθεματικό αναλογιστικών διαφορών το οποίο δημιουργήθηκε μετά την τροποποίηση του Δ.Λ.Π. 19.

Έκτακτο αποθεματικό

Αφορά μη διανεμηθέντα αφορολόγητα κέρδη βάσει των διατάξεων του Ν.1892/90 για την κάλυψη ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενα επενδυτικά προγράμματα ενταγμένα στις διατάξεις του. Σε περίπτωση διανομής, θα φορολογηθούν με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Διαφορά από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων

Προέκυψε από την αναπροσαρμογή αξίας των Γηπέδων – Οικοπέδων στην εύλογη αξία βάσει του Δ.Λ.Π. 16 και από την διαφορά αναπροσαρμογής αξίας από την απορρόφηση της θυγατρικής Moda Lift ABEE

Αφορολόγητα αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων

Αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη απαλλασσόμενα της φορολογίας βάσει των αναπτυξιακών νόμων για επενδύσεις Ν.1828/89, Ν.1892/90, Ν.2601/98 και Ν.3299/04, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν επαρκή κέρδη για το σχηματισμό τους από το υπόλοιπο των κερδών που απομένουν μετά την διανομή μερισμάτων και αναλογούντων φόρων αυτών. Σε περίπτωση διανομής, θα φορολογηθούν με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα

Τα αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα αφορούν έσοδα από τόκους τραπεζών και υπόκεινται σε φορολόγηση στην περίπτωση διανομής τους με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο

Τα αποθεματικά φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο αφορούν έσοδα από τόκους. Έγινε παρακράτηση φόρου στην πηγή, ενώ πέρα των προπληρωμένων φόρων υπόκεινται σε φορολόγηση στην περίπτωση διανομής τους με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Λοιπά αποθεματικά
Τα λοιπά αποθεματικά περιλαμβάνουν το αποτέλεσμα της αποτίμησης των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης, τα οποία αποκτήθηκαν από τον όμιλο προκειμένου να αντισταθμιστεί ο κίνδυνος από τη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Για τα ανωτέρω αφορολόγητα αποθεματικά δεν έχουν λογιστικοποιηθεί αναβαλλόμενοι φόροι σε περίπτωση διανομής τους.

17. ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προσυμφωνημένα και προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων τα οποία, ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς, μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά. Ως αποτέλεσμα, οι επιπτώσεις των διακυμάνσεων επιτοκίων στα αποτελέσματα χρήσεως και τις ταμειακές ροές των λειτουργικών δραστηριοτήτων του Ομίλου είναι μικρές. Τα κυμαινόμενα επιτόκια υπολογίζονται βάσει του Euribor πλέον spread.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Μακροπρόθεσμες				
Ομολογιακά δάνεια	7.099.451,68	7.945.328,55	6.850.000,00	7.700.000,00
Βραχυπρόθεσμες				
Βραχυπρόθεσμοι τραπεζικοί λογ/μοί	16.604.586,20	11.647.208,98	13.700.000,00	8.750.000,00
Σύνολο	**23.704.037,88**	**19.592.537,53**	**20.550.000,00**	**16.450.000,00**

Το σύνολο του τραπεζικού δανεισμού είναι σε Ευρώ. Η λήξη των ομολογιακών δανείων και των βραχυπρόθεσμων τραπεζικών λογαριασμών παρουσιάζεται στη Σημείωση 34.5.

Τα πραγματικά επιτόκια έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Ομολογιακά δάνεια	4,29%	3,97%	4,40%	4,03%
Βραχυπρόθεσμοι τραπεζικοί λογ/μοί	4,78%	4,58%	4,94%	4,76%

Ο Όμιλος διατηρεί εγκεκριμένα συνολικά τραπεζικά όρια ύψους Ευρώ 32,0 εκατ. όπως και στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Η Μητρική Εταιρεία στις 31/12/2016 έχει ομολογιακά δάνεια το υπόλοιπο των οποίων ανέρχεται σε Ευρώ 6,85 εκατ. και βραχυπρόθεσμο δανεισμού ύψους Ευρώ 13,7 εκατ. Οι θυγατρικές της Εταιρείας έχουν δανεισμό ύψους Ευρώ 3,15 εκατ.

Η έκθεση των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου σε μεταβολές επιτοκίων και οι συμβατικές ημερομηνίες επαναποτίμησης περιορίζονται σε μια μέγιστη περίοδο 180 ημερών για τα ομολογιακά δάνεια και σε 30-90 ημέρες για τους βραχυπρόθεσμους τραπεζικούς λογαριασμούς.

Η εύλογη αξία αυτών των δανείων προσέγγιζε την λογιστική τους αξία στις διάφορες ημερομηνίες της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης καθώς η επίδραση προεξόφλησης δεν είναι σημαντική. Η εύλογη αξία έχει υπολογιστεί βάσει χρηματορροών οι οποίες έχουν προεξοφληθεί χρησιμοποιώντας ένα επιτόκιο σύμφωνο με τα τελευταία ισχύοντα κυμαινόμενα επιτόκια στο τέλος της χρήσης.

Η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων για τους τόκους έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	(465.903,84)	(556.674,39)	(501.253,49)	(547.420,05)
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	(476.124,77)	(311.180,67)	(324.936,96)	(149.776,45)
Σύνολο	**(942.028,61)**	**(867.855,06)**	**(826.190,45)**	**(697.196,50)**

18. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους, το ύψος της οποίας ποικίλει ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση) του εργαζομένου. Υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Στην Ελλάδα, υπάλληλοι που συνταξιοδοτούνται δικαιούνται το 40% τέτοιας αποζημίωσης σύμφωνα με το Ν.2112/1920. Αυτά τα προγράμματα δεν χρηματοδοτούνται και αποτελούν προγράμματα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19. Οι εκτιμήσεις για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών του Ομίλου σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 υπολογίστηκαν από ανεξάρτητες εταιρίες αναλογιστών.

Οι Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού Λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία είναι οι ακόλουθες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Παρούσα αξία μη χρηματοδ. Υποχρεώσεων	2.499.143,76	2.047.655,79	2.206.651,00	1.795.197,00
Μη καταχωρηθ. αναλ. Ζημίες	46.339,79	73.398,00	-	-
Υποχρέωση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	**2.545.483,55**	**2.121.053,79**	**2.206.651,00**	**1.795.197,00**
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης				
Καθαρή υποχρέωση στην έναρξη του έτους	2.122.030,91	1.926.191,78	1.795.197,00	1.656.273,00
Παροχές που πληρώθηκαν	(342.622,13)	(24.324,83)	(46.600,00)	(10.160,00)
Σύνολο δαπάνης στα Αποτελέσματα	463.549,48	262.685,27	205.690,00	175.009,00
Σύνολο αναλ. (κερδών)/ζημιών σε κατάσταση λοιπών εσόδων	302.525,29	(43.498,43)	252.364,00	(25.925,00)
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	**2.545.483,55**	**2.121.053,79**	**2.206.651,00**	**1.795.197,00**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	379.430,24	209.375,33	128.290,00	128.659,00
Τόκος στην υποχρέωση	54.338,87	41.591,94	46.507,00	34.658,00
Έξοδα & απόσβεση αναλογιστικής ζημιάς	(4.472,63)	(5.596,00)	-	-
Ζημία διακανονισμού / περικοπής / παύσης	34.253,00	17.314,00	30.893,00	11.692,00
Σύνολο δαπάνης στα αποτελέσματα	**463.549,48**	**262.685,27**	**205.690,00**	**175.009,00**

Οι παραδοχές στις οποίες βασίστηκε η αναλογιστική μελέτη για τον υπολογισμό της πρόβλεψης είναι οι εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	2,00%	2,60%	2,00%	2,60%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Μέση Μελλοντική Διάρκεια εργάσιμης ζωής	18,52	18,35	18,52	18,35

19. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Μακροπρ. γραμμάτια πληρωτέα	1.052.000,55	1.030.744,45	-	-
Επιχορ. επένδ. πάγιου ενεργητ.	268.910,36	285.411,33	-	-
Επιχορηγ. από επιδοτούμενα προγ. παγίων	1.088.119,22	1.138.328,28	1.088.119,22	1.138.328,28
Λοιπά	2.216.424,19	934.803,43	-	-
Σύνολο	**4.625.454,32**	**3.389.287,49**	**1.088.119,22**	**1.138.328,28**

20. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

Οι οφειλές προς τους Προμηθευτές έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Προμηθευτές	25.541.642,94	22.891.489,31	11.904.744,99	7.436.375,22
Επιταγές πληρωτέες	3.813.903,51	8.564.091,14	3.216.327,20	7.965.397,18
Γραμμάτια πληρωτέα	87.678,64	100.319,00	-	-
Ενδοεταιρικές υποχρεώσεις	(17.156.371,78)	(18.944.732,06)	-	-
Σύνολο	**12.286.853,31**	**12.611.167,39**	**15.121.072,19**	**15.401.772,40**

Οι εμπορικές υποχρεώσεις δεν φέρουν τόκους και διακανονίζονται κανονικά.

21. ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Αναλύονται ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Πιστωτές διάφοροι	172.916,71	7.275.942,82	141.927,75	260.824,20
Προκαταβολές πελατών	8.211.031,77	4.905.054,47	2.661.886,94	2.982.703,16
Μερίσματα	1.789,95	5.929,97	1.789,95	5.929,97
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	1.129.435,97	1.879.754,09	942.726,46	868.731,75
Λοιπά	1.712.964,24	1.431.270,11	-	-
Ενδοεταιρικές λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(3.174.465,57)	(8.057.577,47)	-	-
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	947.151,54	365.917,58	654.019,28	281.174,64
Σύνολο	**9.000.824,61**	**7.806.291,57**	**4.402.350,38**	**4.399.363,72**

22. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προβλέψεις αναλύονται ως εξής:

	Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις		Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	
	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
01/01/2015	**1.965.863,22**	**1.806.863,22**	**326.397,00**	**-**
Πρόσθετες Προβλέψεις Χρήσεως	543.511,99	402.800,83	-	-
Μεταφορά προβλέψεων από μακροπρόθεσμες σε βραχυπρόθεσμες	97.919,00	-	(97.919,00)	-
Μη χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις που αναστράφηκαν	(439.009,44)	(439.009,44)	(228.478,00)	-
Χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις Χρήσεως	(518.490,56)	(518.490,56)	-	-
31/12/2015	**1.649.794,21**	**1.252.164,05**	**-**	-
Προσθετες Προβλέψεις Χρήσεως	1.138.616,00	1.000.000,00	8.720,00	-
Μη χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις που αναστράφηκαν	(223.786,78)	(216.286,78)	-	-
Χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις Χρήσεως	(817.565,79)	(747.919,00)	-	-
31/12/2016	**1.747.057,64**	**1.287.958,27**	**8.720,00**	**-**

Οι μακροπρόθεσμες προβλέψεις δεν εμφανίζονται σε προεξοφλημένα ποσά, καθώς δεν υπάρχει ακριβής εκτίμηση του χρόνου καταβολής τους.

23. ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Η ανάλυση του κύκλου εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας για την τρέχουσα και προηγούμενη χρήση εξαιρουμένων των ενδοεταιρικών έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Προϊόντων, ετοίμων και ημιτελών	73.409.851,81	65.098.218,95	71.407.479,96	67.590.262,81
Εμπορευμάτων	30.913.211,51	36.393.748,46	6.515.229,89	6.781.603,74
Ά υλών	2.522.701,41	3.287.668,67	3.003.489,08	9.042.013,06
Υπηρεσιών	9.012.834,64	2.267.810,70	186.390,23	266.313,04
Σύνολο	**115.858.599,37**	**107.047.446,78**	**81.112.589,16**	**83.680.192,65**

24. ΕΞΟΔΑ

Τα Έξοδα που περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ 2015	**Κόστος Πωληθέντων**	**Έξοδα Διάθεσης**	**Έξοδα Διοίκησης**	**Έξοδα Έρ. & Αν/ξης**	**Σύνολο**
Παροχές σε εργαζομένους	11.620.496,74	8.047.304,80	4.470.957,65	1.036.732,85	**25.175.492,04**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	96.739.389,64	-	-	-	**96.739.389,64**
Αποσβέσεις	993.690,20	549.718,11	461.169,51	136.711,85	**2.141.289,67**
Λοιπά έξοδα	4.012.683,50	10.031.744,10	5.526.505,65	249.797,78	**19.820.731,03**
Αποκερδοποίηση αποθεμάτων	221.718,20	-	-	-	**221.718,20**
Λ. εγγραφές ενοποίησης/απαλοιφές	(39.851.374,16)	-	(880.632,74)	-	**(40.732.006,90)**
Σύνολο	**73.736.604,12**	**18.628.767,01**	**9.578.000,07**	**1.423.242,48**	**103.366.613,68**
ΟΜΙΛΟΣ 2016					
Παροχές σε εργαζομένους	15.229.787,06	7.374.187,11	5.630.507,60	953.825,49	**29.188.307,26**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	97.701.783,63	209.317,18	-	-	**97.911.100,81**
Αποσβέσεις	1.057.133,77	479.437,18	563.088,21	121.744,42	**2.221.403,58**
Λοιπά έξοδα	5.845.056,18	10.561.415,00	7.435.906,94	435.560,48	**24.277.938,60**
Αποκερδοποίηση αποθεμάτων	(36.121,91)	-	-	-	**(36.121,91)**
Λ. εγγραφές ενοποίησης/απαλοιφές	(42.131.988,45)	-	(1.282.045,23)	-	**(43.414.033,68)**
Σύνολο	**77.665.650,28**	**18.624.356,47**	**12.347.457,52**	**1.511.130,39**	**110.148.594,66**
ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2015					
Παροχές σε εργαζομένους	7.704.134,70	5.866.709,79	2.682.470,59	878.300,49	**17.131.615,57**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	51.392.656,44	-	-	-	**51.392.656,44**
Αποσβέσεις	554.158,04	428.773,35	357.629,39	136.023,85	**1.476.584,63**

Λοιπά έξοδα	2.024.442,81	7.292.501,71	3.621.753,39	234.138,93	**13.172.836,84**
Σύνολο	**61.675.391,99**	**13.587.984,85**	**6.661.853,37**	**1.248.463,27**	**83.173.693,48**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2016

Παροχές σε εργαζομένους	10.053.782,39	4.699.336,14	3.020.519,52	778.866,12	**18.552.504,17**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	47.861.022,05	-	-	-	**47.861.022,05**
Αποσβέσεις	631.023,87	360.277,22	457.639,67	120.948,18	**1.569.888,94**
Λοιπά έξοδα	1.476.038,23	7.148.252,71	4.329.207,46	425.886,41	**13.379.384,81**
Σύνολο	**60.021.866,54**	**12.207.866,07**	**7.807.366,65**	**1.325.700,71**	**81.362.799,97**

25. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το κόστος μισθοδοσίας που περιλαμβάνεται στις Οικονομικές Καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Μισθοί και ημερομίσθια	23.452.894,32	19.943.037,22	14.153.677,95	13.130.854,42
Εργοδοτικές εισφορές	4.790.103,34	4.389.415,57	3.669.692,28	3.370.526,85
Λοιπές παροχές στο προσωπικό	894.365,66	816.720,32	682.534,25	612.532,26
Αποζημιώσεις απόλυσης	50.943,94	26.318,94	46.599,69	17.702,04
Μισθοδοσία	**29.188.307,26**	**25.175.492,04**	**18.552.504,17**	**17.131.615,57**
Πρόβλ. για αποζ. προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	467.648,67	167.829,04	411.454,00	138.924,00
Σύνολο Δαπανών Μισθοδοσίας	**29.655.955,93**	**25.343.321,09**	**18.963.958,17**	**17.270.539,57**

26. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ / (ΕΞΟΔΑ)

Τα Λοιπά έσοδα / (έξοδα) είναι τα εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Επιχορηγήσεις & διάφορα έσοδα πωλήσεων	558.872,52	523.717,11	211.362,35	122.109,03
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	2.585.750,77	2.380.949,58	2.186.432,78	2.137.039,69
Έσοδα από προβλέψεις προηγ. χρήσεων	1.407.886,65	1.782.369,79	742.792,09	1.455.198,02
Συναλλαγματικές διαφορές	51.565,55	2.113.946,27	-	-
Αποζημιώσεις ασφαλειών	65.980,86	18.773,78	-	-
Επιστροφές από δικαστικές διεκδικήσεις	-	-	-	-
Άλλα έσοδα	1.186.268,67	391.016,71	756.705,86	121.491,06
Έσοδα/έξοδα προηγούμενων χρήσεων	(437.574,12)	1.259.586,68	(437.574,12)	1.241.190,12
Συνολικά Έσοδα	**5.418.750,90**	**8.470.359,92**	**3.459.718,96**	**5.077.027,92**
Άλλα έξοδα	(1.873.372,45)	(1.183.523,56)	(1.432.612,86)	(1.021.451,95)
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.872.819,76)	(3.787.637,08)	(362.316,00)	(2.000.000,00)
Ενδοεταιρικά λοιπά έσοδα / έξοδα	(1.282.045,23)	(1.555.632,75)	-	-
Συνολικά έξοδα	**(5.028.237,44)**	**(6.526.793,39)**	**(1.794.928,86)**	**(3.021.451,95)**
Σύνολο Άλλων εσόδων / (εξόδων) (καθαρά)	**390.513,46**	**1.943.566,53**	**1.664.790,10**	**2.055.575,97**

27. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ - ΕΣΟΔΑ

Τα Χρηματοοικονομικά Έξοδα - Έσοδα διαμορφώθηκαν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Έσοδα από τόκους	321.741,91	372.314,81	176.997,26	312.958,14
Έσοδα από μερίσματα *(*)*	-	-	1.426.503,52	112.871,32

Αύξηση (μείωση) αξιας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	18.333,43	(13.673,11)	18.333,43	(13.673,11)
Άλλα χρημ/κά Έσοδα	248.959,68	178.550,43	-	-
Άλλα χρημ/κά Έξοδα	(425.431,68)	(489.671,79)	(233.838,50)	(214.044,44)
Έξοδα από τόκους	(942.028,61)	(867.855,06)	(826.190,45)	(697.196,50)
Σύνολο	**(778.425,27)**	**(820.334,72)**	**561.805,26**	**(499.084,59)**

(*) Τα έσοδα από μερίσματα της μητρικής στη χρήση 2016 προέρχονται από τη θυγατρική Εταιρεία Klefer S.A., Kleemann Asansor San. Ve Tic AS, και Kleemann Lifts UK LTD.

28. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

28.1 ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Σύμφωνα με το φορολογικό νόμο 4334/2015 που ψηφίστηκε στις 16/07/2015, ο φορολογικός συντελεστής των νομικών προσώπων που εδρεύουν στην Ελλάδα, ανέρχεται σε 29% για τις χρήσεις που αρχίζουν την 01/01/2015. Η εταιρεία υπολόγισε το φόρο εισοδήματος και τον αναβαλλόμενο φόρο με φορολογικό συντελεστή 29%. Για τα διανεμόμενα κέρδη της χρήσης 2016 ο φόρος ανέρχεται σε 15%.

Σύμφωνα με τον Ν.3842/2010 άρθρο 17 παράγραφος 3 και την ΠΟΛ 1159/2011 που έχουν ισχύ για ισολογισμούς που κλείνουν από 30 Ιουνίου 2011 και μετά, ο φορολογικός έλεγχος των επιχειρήσεων που ελέγχονται υποχρεωτικά από Νόμιμους Ελεγκτές ή Ελεγκτικά γραφεία που είναι εγγεγραμμένα στο δημόσιο μητρώο του Ν. 3693/2008 (ΦΕΚ 174 Α΄), θα διενεργείται πλέον από αυτούς. Οι νόμιμοι ελεγκτές θα εκδίδουν «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης».

Σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/2016 του Υπουργείου Οικονομικών που αποδέχεται τη γνωμοδότηση υπ' αριθ. 256/2015 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επισημάνσεις για παραβιάσεις της φορολογικής νομοθεσίας δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου για την επιβολή επιπρόσθετων φόρων και προστίμων στο πλαίσιο των νομοθετικών περιορισμών (πέντε χρόνια από τη λήξη της χρήσης στην οποία η φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί).

Για τις χρήσεις που αρχίζουν από 01.01.2014 και εφεξής στο νόμο 4174/2013 ορίζεται ως γενικός χρόνος παραγραφής, η 5ετία από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης.

Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013, η μητρική εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο από Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο σύμφωνα με την ΠΟΛ 1159/26/7/2011 και έλαβαν Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης με Σύμφωνη Γνώμη χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Εκκρεμεί η οριστικοποίηση των ελέγχων από το Υπουργείο Οικονομικών.

Για τη χρήση 2014 και 2015, η μητρική Εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. έχουν ελεγχθεί φορολογικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65Α παραγρ. 1 Ν.4174/2013. Εκκρεμεί η οριστικοποίηση των ελέγχων από το Υπουργείο Οικονομικών.

Από τη χρήση 2016 με πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο συγκεκριμένος έλεγχος κατέστη πλέον προαιρετικός. Η μητρική Εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. επέλεξαν να συνεχίσουν να λαμβάνουν το Ετήσιο Πιστοποιητικό.

Για τη χρήση 2016, είναι ήδη σε εξέλιξη ο φορολογικός έλεγχος για την έκδοση «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» για τη μητρική Εταιρεία και τη θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. Η Διοίκηση της Ομίλου δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τη χρήση 2010, για την οποία και σχημάτισε πρόβλεψη για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις Ευρώ 95.000. Κατά συνέπεια, οι φορολογικές της υποχρεώσεις για τις ανέλεγκτες χρήσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές.

Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι πέρα των σχηματισμένων προβλέψεων, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν, δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας.

28.2 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Οι ισχύοντες εταιρικοί φόροι επί των κερδών και οι φόροι επί των διανεμομένων των θυγατρικών εταιρειών του εξωτερικού, έχουν ως εξής:

	Εταιρικός φόρος	Φόρος σε διανεμόμενα
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	20%	15%
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	15%	5%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	16%	0%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	0%	0%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	20%	0%
KLEEMANN SERVICES LTD	12,5%	0%
KLEEMANN LIFTS (CHINA) Co. Ltd	25%	5%
KUNSHAN KLEEMANN LIFTS TRADING CO. LTD	25%	5%
KLEEMANN LIFTS RUS	20%	15%
KLEEMANN ELEVATOR AUSTRALIA PTY LTD	30%	0%
KLEEMANN AUFZUGE GmbH	31,3%	0%
KLEEMANN DIZALA D.o.o.	20%	0%
KLEEMANN LIFTS DMCC	0%	0%

Επισημαίνεται ότι στην Τουρκία και Ρουμανία αντίστοιχα δεν πραγματοποιείται τακτικός έλεγχος από τις φορολογικές αρχές, οι οποίες έχουν δικαίωμα να ελέγξουν τα βιβλία της Εταιρείας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, μόνο σε περίπτωση όπου συντρέχει λόγος ή δειγματοληπτικά. Βάσει των ανωτέρω η KLEEMANN ASANSOR SAN. VE TIC. A.S. που εδρεύει στην Τουρκία έχει ελεγχθεί για το έτος 2005 δειγματοληπτικά, ενώ για τα έτη 2012 έως 2015 έχει ενταχθει στο Νόμο 6736 φορολογικής περαίωσης της Τουρκικής Κυβέρνησης πληρώνοντας περίπου 122 χιλ €. Η KLEEMANN LIFT RO S.R.L. που εδρεύει στην Ρουμανία όπως αναφέρθηκε ανωτέρω δεν υπόκειται σε τακτικό έλεγχο λόγω τοπικής νομοθεσίας, συνεπώς, επί της ουσίας δεν νοείται ο όρος «ανέλεγκτη χρήση» για αυτή την θυγατρική. Για την θυγατρική KLEEMANN LIFTOVI D.o.o. οι ανέλεγκτες χρήσεις είναι από το 2007 έως το 2016.

28.3 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ο φόρος εισοδήματος που επιβάρυνε τα αποτελέσματα αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1 Ιανουαρίου έως		1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Τρέχων φόρος εισοδήματος	1.524.844,81	1.689.747,33	3.447,64	597.488,10
Φόρος προηγ. χρήσεων	400.000,00	(292,73)	400.000,00	-
Πρόβλεψη φόρων φορολογικού ελέγχου	19.751,62	-	19.751,62	-
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	-	-	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(611.011,98)	(507.323,61)	(482.264,69)	(494.128,67)
Σύνολο	**1.333.584,45**	**1.182.130,99**	**(59.065,43)**	**103.359,43**

Η φορολογητέα βάση έχει προσαυξηθεί με τις μη εκπιπτόμενες δαπάνες και τις προβλεπόμενες λογιστικές διαφορές φορολογικού ελέγχου. Ο φόρος επί των κερδών του Ομίλου και της Εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου, επί των

κερδών. Επιπρόσθετα, ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής για τον Όμιλο διαμορφώνεται και από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές στις χώρες που ο Όμιλος δραστηριοποιείται.

Συμφωνία πραγματικού φορολογικού συντελεστή	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Κέρδος προ φόρων	5.322.092,90	4.804.064,91	1.976.384,55	2.062.990,55
Συντελεστής φόρου	29,00%	29,00%	29,00%	29,00%
Φόρος θεωρητικός βάσει του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή	**1.543.406,94**	**1.393.178,82**	**573.151,52**	**598.267,26**
Πλέον / Μείον:				
Επίδραση φορολογικών συντελεστών εξωτερικού	651.002,35	262.077,72	-	-
Φόρος επί μονίμων φορολογικών διαφορών	(715.598,67)	(199.927,86)	(790.182,18)	(289.355,89)
Φόρος που αναλογεί σε ζημίες	(13.963,72)	(396.218,53)	-	(409.835,77)
Φόρος που αναλογεί σε αφορολόγητα έσοδα	575.146,75	217.163,52	581.164,49	235.982,01
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή και φορολογικής αναπροσαρμογής παγίων	(67.461,86)	19.208,41	-	-
Φόροι έκτακτης εισφοράς επί των κερδών	13.132,00	-	-	-
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	-	-	-	-
Προβλέψεις ανέλεγκτων φορολ. χρήσεων	(423.199,26)	-	(423.199,26)	-
Φόροι επί ακινήτων	(214.897,04)	(94.757,02)	-	-
Λοιπές προσαρμογές σε επίδραση αναβαλ. φορολ. στη καθαρά θέση	(13.983,04)	(18.594,07)	-	(31.698,18)
Πραγματική φορολογική επιβάρυνση	**1.333.584,45**	**1.182.130,99**	**(59.065,43)**	**103.359,43**
Συντελεστής πραγματικής φορολ. Επιβάρυνσης	25,1%	24,6%	-3,0%	5,0%

28.4 ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1 Ιανουαρίου έως		**1 Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Φόρος εισοδήματος	1.426.018,40	1.867.791,64	53.923,74	608.559,77
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	-	(386.540,65)	-	-
Φ.Π.Α.	730.379,04	426.328,80	-	-
Φόροι τέλη αμοιβών προσωπικού	380.295,37	278.241,03	228.358,50	134.155,41
Λοιποί φόροι τέλη	(372.994,08)	(345.734,63)	5.228,17	96.422,85
Σύνολο	**2.163.698,73**	**1.840.086,19**	**287.510,41**	**839.138,03**

29. ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες, που περιλαμβάνονται στην κατάσταση ταμειακών ροών αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	Από 1 Ιανουαρίου έως		**Από 1 Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Κέρδη/ζημίες προ φόρων	**5.322.092,90**	**4.804.064,91**	**1.976.384,55**	**2.062.990,55**
Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	2.217.263,65	2.127.298,66	1.569.888,94	1.463.679,99
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	-	66.895,87	-	66.895,87
Προβλέψεις	1.636.747,07	2.665.599,27	315.241,56	1.577.081,12
Αύξηση υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης	773.312,94	198.485,94	411.454,00	122.007,00

Συναλλαγματικές διαφορές	(1.459.076,22)	(859.808,67)	-	-
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου	-	-	-	-
(Κέρδη)/Ζημιές από πώληση παγίων στοιχείων	14.034,15	(2.046,82)	3,99	(2.046,82)
(Κέρδη)/Ζημίες αποτίμησης χρεογράφων	-	-	-	-
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	1.075.823,75	1.127.936,75	808.751,55	911.240,94
Έσοδα από μερίσματα και τόκους	699.325,24	(342.986,90)	(1.603.500,78)	(425.829,46)
Αναλογούσες στην χρήση επιχορηγήσεις παγίων	(16.500,97)	(31.592,86)	-	(1.523,82)
	10.263.022,51	**9.753.846,15**	**3.478.223,81**	**5.774.495,37**
Μεταβολές Λειτουργικών Στοιχείων				
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	(1.494.903,67)	(3.728.467,42)	(580.106,23)	(1.872.287,55)
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων	(2.601.114,08)	(3.195.976,85)	8.124.794,32	(6.083.590,12)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων	(109.980,87)	(1.002.586,71)	682.842,98	(3.014.590,90)
	(4.205.998,62)	**(7.927.030,98)**	**8.227.531,07**	**(10.970.468,57)**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**6.057.023,89**	**1.826.815,17**	**11.705.754,88**	**(5.195.973,20)**

30. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν στους μετόχους τους ως μέρισμα ποσοστό 35% επί των κερδών που προκύπτουν από τις δημοσιευμένες Οικονομικές Καταστάσεις, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος και του τακτικού αποθεματικού ή μπορούν να μη διανείμουν μέρισμα με τη σύμφωνη γνώμη του συνόλου των μετόχων τους.

Μέρισμα το οποίο είναι μικρότερο από το 35% των κερδών μετά φόρων και τακτικού αποθεματικού μπορεί να αναγγελθεί και να πληρωθεί με έγκριση του 70% των μετόχων. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει αν θα προτείνει ή όχι τη διανομή μερίσματος στη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων δεν προτίθεται να προτείνει την διανομή μερίσματος.

31. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν με διαίρεση του καθαρού κέρδους των μετόχων της Εταιρείας, με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία στην διάρκεια τις χρήσης, εξαιρουμένων των ιδίων κοινών μετοχών που τυχόν αγοράσθηκαν από την επιχείρηση.

Τα κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή, τα οποία εμφανίζονται σε απόλυτα ποσά Ευρώ, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Κέρδη μετόχων της Μητρικής	**3.536.596,60**	**2.840.264,65**	**2.035.449,98**	**1.959.631,12**
Σταθμισμένος Μ.Ο. αριθμών μετοχών	23.648.700	23.648.700	23.648.700	23.648.700
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	**0,1495**	**0,1201**	**0,0861**	**0,0829**

32. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

32.1 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Οι λειτουργικές μισθώσεις αφορούν ενοίκια κτιρίων και αυτοκινήτων, ενώ ο Όμιλος υποχρεούται να εξαντλήσει τη διάρκεια της μίσθωσης κάθε συμβολαίου, αλλιώς επιβαρύνεται με σχετικές ρήτρες πρόωρης διακοπής.

Οι λειτουργικές μισθώσεις αναλύωνται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Μεταξύ ενός και πέντε ετών	367.490,43	789.811,49	335.338,76	377.498,86
Πάνω από πέντε έτη	-	-	-	-
	367.490,43	**789.811,49**	**335.338,76**	**377.498,86**

32.2 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας. Δεν αναμένονται ουσιώδεις επιβαρύνσεις από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις ούτε πρόσθετες πληρωμές, μετά την ημερομηνία σύνταξης αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Έναντι των τραπεζικών δανείων, που έχουν χορηγηθεί από τα πιστωτικά ιδρύματα στην Εταιρεία, δεν έχουν παραχωρηθεί εμπράγματες ασφάλειες. Η Εταιρεία παρέχει χρηματοοικονομικές εγγυήσεις στις θυγατρικές της για χορήγηση τραπεζικών πιστώσεων και ενίοτε για αγορές παγίων, οι οποίες την 31 Δεκεμβρίου 2016 αφορούν εγγύηση Ευρώ 3 εκατ. στην θυγατρική KLEEMANN ASANSOR S.A. και 0,4 εκ € στη θυγατρική KLEEMANN LIFTOVI για λήψη δανείου.

Οι δοθείσες εγγυητικές επιστολές του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχονται σε Ευρώ 253,0 χιλ. προς προμηθευτές και σε Ευρώ 72,5 χιλ. προς το Ελληνικό Δημόσιο, ενώ τις 31 Δεκεμβρίου 2015 σε Ευρώ 121,6 χιλ. σε προμηθευτές, Ευρώ 469,9 προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Δεν υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές αποφάσεις ούτε ενδεχόμενες απαιτήσεις, οι οποίες μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική κατάσταση του Ομίλου και τις Εταιρείας.

Επίσης, δεν υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις ή οποιαδήποτε άλλα βάρη, επί των παγίων στοιχείων του ενεργητικού έναντι δανεισμού.

33. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ως συνδεμένα μέρη του Ομίλου, θεωρούνται η Εταιρεία, οι θυγατρικές της εταιρείες, οι συγγενείς επιχειρήσεις, η Διοίκηση και τα ανώτατα στελέχη του και οι άμεσοι συγγενείς τους. Τα συνδεμένα μέρη αφορούν εταιρείες με κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς και / ή Διοίκηση με την Εταιρεία και τις συγγενείς τις εταιρείες.

Η Εταιρεία αγοράζει αγαθά (κυρίως θύρες ανελκυστήρα) και υπηρεσίες από συνδεμένα μέρη, ενώ επιπλέον παρέχει και πωλεί υπηρεσίες και αγαθά (κυρίως εμπορεύματα και προϊόντα) σε αυτά. Οι ανωτέρω συναλλαγές γίνονται στη βάση κόστους πλέον κέρδους.

Οι συναλλαγές με τα συνδεμένα μέρη παρουσιάζονται ως κάτωθι:

	Αγορές – Έξοδα		Πωλήσεις – Έσοδα	
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Εταιρείες του Ομίλου	11.413.420,45	10.106.442,35	25.195.859,33	24.831.488,83
Μέλη Δ.Σ.	293.420,77	320.160,00	1.754,80	786,87
Διευθυντικά στελέχη	461.534,08	455.914,15	(6.427,75)	13.458,58
Συνδεδεμένες εταιρείες	636.852,41	657.265,45	554.243,96	476.376,31
Σύνολο	**12.805.227,71**	**11.539.781,95**	**25.745.430,34**	**25.322.110,59**
ΟΜΙΛΟΣ				
Μέλη Δ.Σ.	446.237,16	407.592,50	1.754,80	786,87
Διευθυντικά στελέχη	1.076.063,82	952.119,87	(6.427,75)	13.458,58

Συνδεδεμένες εταιρείες	3.922.164,98	3.687.537,78	868.382,11	750.805,96
Σύνολο	**5.444.465,96**	**5.047.250,15**	**863.709,16**	**765.051,41**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Υποχρεώσεις**		**Απαιτήσεις**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Εταιρείες Ομίλου: KLEFER A.E.	6.182.660,63	5.600.647,69	12.774,03	15.112,05
KLEEMANN ASANSOR S.A.	-	97.220,52	2.515.289,92	4.099.097,30
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	370.097,49	24.484,94	453.899,28	1.733.030,78
KLEEMANN LIFT RO SRL	139.090,00	75.078,30	741.857,66	872.568,07
MODA LIFT A.B.E.E.	-	-	-	-
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	249.035,94	(32.281,42)	238.939,82	540.640,96
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	1.671,63	150.142,95	3.248.559,20	8.769.459,22
KLEEMANN SERVICES LTD	650,00	-	16.641,68	81.355,68
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	369.022,90	356.022,83
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS	-	-	-	-
KLEEMANN DIZALA	-	-	285.707,01	158.989,06
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	-	-	1.185.046,32	713.591,29
KLEEMANN AUFZUGE	11.934,53	-	23.611,79	-
KLEEMANN LIFTS DUBAI DMCC	-	-	-	-
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	10.816,72	-	-	-
Μέλη Δ.Σ.	-	-	3.306,28	664,27
Διευθυντικά στελέχη	-	-	2.060,00	9.865,04
Συνδεδεμένες εταιρείες:				
AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.	-	-	-	-
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.(ΠΡΩΗΝ YAPILIFT)	(116.717,29)	(159.727,63)	-	11.912,07
TECHNOLAMA	-	-	-	-
CITY LIFT	-	-	213,38	12,07
SKY LIFT	2.600,00	-	252.838,89	297.508,46
Σύνολο	**6.851.839,65**	**5.755.565,35**	**9.349.768,16**	**17.659.829,15**
ΟΜΙΛΟΣ				
Μέλη Δ.Σ.	-	-	3.306,28	664,27
Διευθυντικά στελέχη	-	-	2.060,00	9.865,04
Συνδεδεμένες εταιρείες:				
AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.	-	-	41.405,99	68.614,52
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.(ΠΡΩΗΝ YAPILIFT)	(116.717,29)	(159.727,63)	62.941,79	101.331,34
TECHNOLAMA	224.346,07	780.994,62	170,33	170,33
CITY LIFT	-	-	213,38	12,07
SKY LIFT	2.600,00	-	297.473,67	310.583,57
Σύνολο	**110.228,78**	**621.266,99**	**407.571,44**	**491.241,14**

Το Διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας απαρτίζεται από τους:

1. Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, Πρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
2. Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, Αντιπρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
3. Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
4. Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Γενικός Διευθυντής & Εκτελεστικό Μέλος
5. Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
6. Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος
7. Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

Με απόφαση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης την 11η Ιουνίου 2014, τα μέλη του Δ.Σ. επανεκλέχθηκαν και η θητεία των ανωτέρω μελών του Δ.Σ. λήγει την 30 Ιουνίου 2019.

Οι συνολικές αμοιβές που καταβλήθηκαν κατά την χρήση 2016 στα εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ανέρχονται σε Ευρώ 538.000,00 και Ευρώ 25.000,00, αντίστοιχα.

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

34.1 ΓΕΝΙΚΑ

Ο Όμιλος εκτίθεται στους παρακάτω κινδύνους από τη χρήση των χρηματοοικονομικών του μέσων:

- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος ρευστότητας
- Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Η σημείωση αυτή παρουσιάζει πληροφορίες για την έκθεση του Ομίλου σε κάθε έναν από τους ανωτέρω κινδύνους, για τους στόχους του Ομίλου, τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζει για την επιμέτρηση και τη διαχείριση του κινδύνου, καθώς και τη διαχείριση του κεφαλαίου του. Περισσότερα ποσοτικά στοιχεία για αυτές τις γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται σε όλο το εύρος των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο φέρει τη συνολική ευθύνη για τη δημιουργία και την εποπτεία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου.

Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου εφαρμόζονται προκειμένου να αναγνωρίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και να τίθενται όρια ανάληψης κινδύνου και να εφαρμόζονται έλεγχοι ως προς αυτά. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και τα σχετικά συστήματα εξετάζονται περιοδικά ώστε να ενσωματώνουν τις αλλαγές που παρατηρούνται στις συνθήκες τις αγοράς και τις δραστηριότητες του Ομίλου. Μέσω προτύπων και διαδικασιών που θέτει η Διοίκηση, ο Όμιλος στοχεύει στην ανάπτυξη του αποτελεσματικού γενικού περιβάλλοντος ελέγχου βάσει συγκεκριμένων αρχών στο οποίο όλοι οι εργαζόμενοι αντιλαμβάνονται το ρόλο και τις υποχρεώσεις τους.

Η Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου επιβλέπει τη Διοίκηση στον τρόπο που παρακολουθεί την τήρηση των πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και εξετάζει την επάρκεια του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου σε σχέση με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο Όμιλος. Η Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου επιβοηθείται στο ρόλο επίβλεψης που έχει αναλάβει από το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο πραγματοποιεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου, τα πορίσματα των οποίων γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου.

34.2 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Είναι ο κίνδυνος ζημίας του Ομίλου σε περίπτωση που πελάτης ή τρίτος σε συναλλαγή χρηματοοικονομικού μέσου δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τις απαιτήσεις από πελάτες και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα (investment securities).

Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Η έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο επηρεάζεται κυρίως από τα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη. Τα δημογραφικά στοιχεία της πελατειακής βάσης του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αθέτησης πληρωμών που χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη αγορά και τη χώρα στην οποία λειτουργούν οι πελάτες του, επηρεάζουν λιγότερο τον πιστωτικό κίνδυνο. Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου, καθώς οι πωλήσεις πραγματοποιούνται κυρίως σε πελάτες με μειωμένο εισπρακτικό ρίσκο, έχει συναφθεί ασφάλιση πιστώσεων για πωλήσεις στο εξωτερικό και υπάρχει ευρεία διασπορά του πιστωτικού κινδύνου, καθώς δεν υπάρχει πελάτης με ποσοστό μεγαλύτερο του 5% των συνολικών εσόδων του Ομίλου. Επίσης, γεωγραφικά δεν παρατηρείται συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, πλην τις Ελλάδος που στην παρούσα δυσμενή οικονομική πραγματικότητα δημιουργούνται προβλήματα ρευστότητας με αντίκτυπο στην εξυπηρέτηση των απαιτήσεων των πελατών.

Ο έλεγχος πιστοληπτικής ικανότητας που πραγματοποιεί ο Όμιλος για υπάρχοντες και νέους πελάτες γίνεται από την Εμπορική και Οικονομική Διεύθυνση επιλεκτικά, με κριτήρια το σύνολο των απαιτήσεων και το ύψος του τζίρου, και περιλαμβάνει την εξέταση τραπεζικών και άλλων πηγών πιστοληπτικής βαθμολόγησης, αν υπάρχουν.

Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την γεωγραφική κατανομή των πωλήσεων, τον βαθμό πιστωτικού κινδύνου και το ιστορικό εισπραξιμότητας και επισφάλειας.

Τα εμπορεύματα πωλούνται ως επί το πλείστον (περίπου το 90%) με ρήτρες παρακράτησης της κυριότητας, ώστε ο Όμιλος να έχει εξασφαλίσει την απαίτηση του σε περίπτωση αθέτησης της πληρωμής. Ο Όμιλος δεν απαιτεί εγγυητικές επιστολές για τις απαιτήσεις από πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις.

Ο Όμιλος καταχωρεί πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση του για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων σημαντικού ρίσκου και από συγκεντρωτικές ζημίες για κατηγορίες ομοειδών απαιτήσεων που εκτιμώνται ότι έχουν πραγματοποιηθεί αλλά δεν έχουν ακόμα γίνει γνωστές. Σε κάθε περίπτωση, υπάρχει συνεχής έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας των μεγάλων πελατών και με τον τρόπο αυτό περιορίζεται η έκθεση σε κίνδυνο, φροντίζοντας να υπάρχουν επαρκή ασφαλιστικά όρια για τους μεγάλους πελάτες.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από κάποια ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαίτησης.

Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου σε διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Χρηματικά Διαθέσιμα

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του με τον Όμιλο. Για την ελαχιστοποίηση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος θέτει όρια στο πόσο θα εκτίθεται σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα. Επίσης, όσον αφορά προϊόντα καταθέσεων, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο. Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	145.971,00	690.072,57	145.971,00	690.072,57
Απαιτήσεις	29.741.075,48	31.037.046,45	23.590.369,97	26.221.446,80
Λοιπές απαιτήσεις	16.635.845,22	12.777.370,35	7.837.902,00	12.546.722,74
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	25.721.214,75	20.663.911,91	12.177.287,24	5.231.366,75
	72.244.106,45	**65.168.401,28**	**43.751.530,21**	**44.689.608,86**

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο για τις εμπορικές απαιτήσεις κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ανά γεωγραφική περιοχή ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Εγχώριες	7.865.820,03	7.700.011,21	8.233.214,71	7.936.136,71
Χώρες Ευρωπαϊκής Ένωσης	9.813.628,71	8.110.357,60	6.189.967,93	6.417.741,66
Λοιπές χώρες	12.061.626,74	15.226.677,64	9.167.187,33	11.867.568,43
	29.741.075,48	**31.037.046,45**	**23.590.369,97**	**26.221.446,80**

Ενηλικίωση υπολοίπων

Η ενηλικίωση εμπορικών απαιτήσεων υπολογίζοντας της ημέρες από την ημερομηνία τιμολόγησης έως την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
0 ημέρες	1.635.932,82	1.558.381,65	-	-
1-45 ημέρες	14.046.673,73	19.281.169,18	8.667.080,36	10.812.054,58
45-90 ημέρες	7.242.962,67	6.277.763,66	6.786.124,33	5.087.840,48
91-150 ημέρες	2.754.179,66	3.214.095,25	3.765.543,24	3.070.007,78
150+ ημέρες	4.061.326,60	705.636,71	4.371.622,04	7.251.543,96
	29.741.075,48	**31.037.046,45**	**23.590.369,97**	**26.221.446,80**

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις κατά τη χρήση ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	23.055.496,23	20.938.207,83	19.871.278,19	17.583.219,49
Μείον: Διαγραφή απαιτήσεων	1.281.459,77	(727.942,47)	-	-
Πλέον: Πρόβλεψη περιόδου	362.200,26	2.845.230,87	900.000,00	2.288.058,70
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	**24.699.156,26**	**23.055.496,23**	**20.771.278,19**	**19.871.278,19**

34.3 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος να μην μπορεί να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις όταν αυτές λήγουν. Η προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει ότι σε κάθε περίπτωση θα διατηρεί αρκετή ρευστότητα για να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές λήγουν, κάτω από συνήθεις συνθήκες, χωρίς να υφίσταται μη αποδεκτές ζημίες ή να διακινδυνεύεται η φήμη του.

Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων. Οι αχρησιμοποίητες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τον Όμιλο είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων.

Γενικά ο Όμιλος εξασφαλίζει ότι διαθέτει αρκετά ταμειακά διαθέσιμα για να καλύψει τις λειτουργικές του ανάγκες για μια περίοδο τουλάχιστον 30 ημερών, συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεών του. Η πολιτική αυτή δε λαμβάνει υπόψη της τη σχετική επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν, όπως οι φυσικές καταστροφές.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 κρίνεται ότι δεν υπήρχε κανένας ουσιαστικός κίνδυνος ρευστότητας, που να μην καλύπτεται είτε από τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου είτε από εγκεκριμένα τραπεζικά όρια πίστωσης. Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζεται στην εύλογη αξία του επειδή τα επιτόκια εκτοκισμού και προεξόφλησης δεν διαφέρουν σημαντικά. Παρακάτω παρατίθενται οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών τόκων και εξαιρώντας τις συμφωνίες συμψηφισμού:

Ο ΟΜΙΛΟΣ

2015	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	17.644.122,75	2.101.274,73	2.532.255,94	9.284.529,02	3.726.063,07	-
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	-	-	-	-	-	-

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	22.590.183,71	22.590.183,71	-	-	-	-
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	11.640.446,93	11.640.446,93	-	-	-	-
	51.874.753,39	**36.331.905,37**	**2.532.255,94**	**9.284.529,02**	**3.726.063,07**	**-**

Ο ΟΜΙΛΟΣ

2016	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	7.099.451,68	15.536.950,42	2.101.274,73	2.532.255,94	6.924.867,42	3.978.552,33
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	29.443.225,09	24.987.127,29	24.987.127,29	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	16.604.586,20	16.592.982,26	16.604.586,20	0,00	0,00	0,00
	53.147.262,97	**57.117.059,97**	**43.692.988,22**	**2.532.255,94**	**6.924.867,42**	**3.978.552,33**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2015	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	17.631.416,27	2.101.274,73	2.532.255,94	9.273.477,25	3.724.408,36	-
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	-	-	-	-	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	15.401.772,40	15.401.772,40	-	-	-	-
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	8.750.000,00	8.750.000,00	-	-	-	-
	41.783.188,67	**26.253.047,13**	**2.532.255,94**	**9.273.477,25**	**3.724.408,36**	**-**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2016	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	6.850.000,00	15.524.243,94	2.101.274,73	2.532.255,94	6.913.815,65	3.976.897,62
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων						
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	15.121.072,19	15.401.772,40	15.401.772,40			
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	13.700.000,00	13.700.000,00	13.700.000,00			
	35.671.072,19	**44.626.016,34**	**31.203.047,13**	**2.532.255,94**	**6.913.815,65**	**3.976.897,62**

Η Διοίκηση κρίνει ότι δεν πρόκειται να υπάρξει πρόβλημα χρηματοδότησης της Εταιρείας λόγω της πολύ καλής ρευστότητας που διατηρεί.

34.4 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΓΟΡΑΣ

Συνίσταται στον κίνδυνο μεταβολής στον ρυθμό ανάπτυξης της οικοδομικής δραστηριότητας και μεταβολών τιμών υλικών, συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων και τιμών μετοχών, να επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου ή την αξία των χρηματοοικονομικών του μέσων. Περιλαμβάνει και την τιμή της βασικής πρώτης ύλης, του χάλυβα (χρηματιστηριακό είδος), η οποία επηρεάζεται από την προσφορά, τη ζήτηση και το ύψος

αποθεμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο σκοπός της διαχείρισης αυτού του κινδύνου είναι να ελέγχει την έκθεση του Ομίλου σε αυτόν, στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων. Η έκθεση των αποτελεσμάτων του Ομίλου στους ανωτέρω κινδύνους είναι μικρή.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από εισαγωγές και εξαγωγές σε ξένο νόμισμα και επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού και αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών. Ο κύριος όγκος των δραστηριοτήτων του πραγματοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς ως επί το πλείστον διεξάγεται σε Ευρώ, ενώ οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ και ως εκ τούτου ο συναλλαγματικός κίνδυνος περιορίζεται. Το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγματικών διαφορών του Ομίλου προέρχεται από την Τουρκία, λόγω της ισχυρής δραστηριοποίησης του Ομίλου και της έντονης μεταβλητότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας Ευρώ – Τούρκικης λίρας. Προκειμένου να μειωθεί περαιτέρω ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο Όμιλος προέβει σε συμβόλαια αντιστάθμισης (hedging currency) με προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), διασφαλίζοντας έτσι σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ Ευρώ – Τούρκικης λίρας και Ευρώ – Αμερικάνικου Δολαρίου.

Ο Όμιλος εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις δραστηριότητες σε Τουρκία, Σερβία, Ρουμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ρωσία και Κίνα, και τις μεταβολές των νομισμάτων αυτών έναντι του Ευρώ, αλλά οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του διεξάγεται σε Ευρώ. Αλλά και η δραστηριότητα που διεξάγεται εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης διενεργείται με ρήτρα Ευρώ, ως εκ τούτου υπάρχει μικρός συναλλαγματικός κίνδυνος.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ισοτιμίες μεταξύ του Ευρώ και των νομισμάτων των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές εταιρείες.

Ισοτιμία Ευρώ /	**Χώρα**	**Ισοτιμία 31.12.2016**	**Μέση ισοτιμία 2016**
Δηνάριο Σερβίας	Σερβία	123,472	123,055
Τούρκικη λίρα	Τουρκία	3,7029	3.3372
Ρουμάνικο Λέι	Ρουμανία	4,5390	4,4933
Λίρα Αγγλίας	Αγγλία	0,6041	0,8343
Κινέζικο RMB	Κίνα	7,3202	7,3465
Δολλάρια ΗΚ	Χονγκ-Κονγκ	8,1751	8,5626
Ρούβλι	Ρωσία	64,300	73,3091
Κούνα	Κροατία	7,5597	7,5363
Δολλάριο Αυστραλίας	Αυστραλία	1,4596	1,4852
Ντιρχάμ	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	4,1001	3,9619

Όλα τα δάνεια του Ομίλου έχουν συναφθεί σε Ευρώ και ως εκ τούτου δεν είναι εκτεθειμένα σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

Κίνδυνος επιτοκίων

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων, που ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά με αποτέλεσμα οι επιπτώσεις των διακυμάνσεών τους στα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές να είναι μικρές. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών αναγκών και ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες να καθορίζει τη σχέση μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων τραπεζικών δανείων.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Τα κυμαινόμενα επιτόκια υπολογίζονται βάσει του Euribor πλέον spread.

Ο Όμιλος δεν συνάπτει συμβόλαια αγαθών (commodity contracts) εκτός από αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη εκτιμώμενων αναγκών χρήσης και πώλησης. Τα συμβόλαια αυτά δεν διευθετούνται με συμψηφισμό.

Τέλος, ο Όμιλος δεν έχει καμία έκθεση σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου.

Η μητρική δραστηριοποιείται σε επιχειρηματικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από μεταβλητότητα στο ύψος των επιτοκίων, στις τιμές των πρώτων υλών και ενέργειας, η ανάλυση ευαισθησίας των οποίων δείχνει τα εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Κέρδη προ Φόρων	Μεταβολή στα Αποτελέσματα σε χιλ. €	Μεταβολή στα Ίδια Κεφάλαια σε χιλ. €
Δημοσιευμένα κέρδη 2016	2.063	0	0
+5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	1.339	(724)	(724)
-0,5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	2.135	72	72
Αύξηση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	(472)	(2.535)	(2.535)
Μείωση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	4.598	2.535	2.535
Αύξηση 10% τιμών ενέργειας	1.709	(354)	(354)
Μείωση 10% τιμών ενέργειας	2.417	354	354

Εύλογες αξίες

Εύλογες αξίες έναντι λογιστικών αξιών

Οι εύλογες και οι λογιστικές αξίες που εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης είναι οι εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2016		31 Δεκεμβρίου 2015	
Ο ΟΜΙΛΟΣ	**Λογιστική αξία**	**Εύλογη αξία**	**Λογιστική αξία**	**Εύλογη αξία**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Απαιτήσεις	29.741.075,48	29.741.075,48	31.037.046,45	31.037.046,45
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.549.014,58	5.549.014,58	6.717.531,21	6.717.531,21
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	25.721.214,75	25.721.214,75	20.663.911,91	20.663.911,91
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	7.099.451,68	7.099.451,68	7.945.328,55	7.945.328,55
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	16.604.586,20	16.604.586,20	11.647.208,98	11.647.208,98
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.625.454,32	4.625.454,32	3.389.287,49	3.389.287,49
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	12.286.853,31	12.286.853,31	12.611.167,39	12.611.167,39
Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Συμμετοχές σε θυγατρικές	19.297.626,00	19.297.626,00	12.297.626,00	12.297.626,00
Απαιτήσεις	23.590.369,97	23.590.369,97	26.221.446,80	26.221.446,80
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.089.675,39	5.089.675,39	6.367.808,70	6.367.808,70
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	12.177.287,24	12.177.287,24	5.231.366,75	5.231.366,75
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	6.850.000,00	6.850.000,00	7.700.000,00	7.700.000,00
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	13.700.000,00	13.700.000,00	8.750.000,00	8.750.000,00
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.088.119,22	1.088.119,22	1.138.328,28	1.138.328,28
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	15.121.072,19	15.121.072,19	15.401.772,40	15.401.772,40

Ο Όμιλος υιοθέτησε το τροποποιημένο Δ.Π.Χ.Α 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις». Το αναθεωρημένο κείμενο απαιτεί επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις αναφορικά με την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω ιεράρχησης τριών επιπέδων.

Ιεραρχία εύλογης αξίας

Ειδικότερα ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά μέσα στα κάτωθι τρία επίπεδα, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους:

- Επίπεδο 1: διαπραγματεύσιμες τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

- Επίπεδο 2: πρόκειται για τα δεδομένα που είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα και αφορούν τα στοιχεία προς αποτίμηση (στην κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία του επιπέδου 1).

- Επίπεδο 3: είναι δεδομένα τα οποία προκύπτουν από εκτιμήσεις της ίδιας της επιχείρησης καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 ούτε μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 για τη μέτρηση της εύλογης αξίας.

Τα ποσά που εμφανίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις για τα ταμειακά διαθέσιμα, τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, τις εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις καθώς και τις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες αξίες τους λόγω της βραχυπρόθεσμης λήξης τους. Η εύλογη αξία των μακροπροθέσμων δανείων είναι σχεδόν ίδια με τη λογιστική, καθώς τα δάνεια αυτά είναι σε τοπικό νόμισμα και έντοκα με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου και της Εταιρείας, που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, ταξινομούνται ως εξής:

Ιεραρχία εύλογης αξίας

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	ΣΥΝΟΛΟ
2016				
Μετοχές	139.965,00	-	6.006,00	145.971,00
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**139.965,00**	**-**	**6.006,00**	**145.971,00**

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	ΣΥΝΟΛΟ
2015				
Μετοχές	684.066,57	-	6.006,00	690.072,57
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**684.066,57**	**-**	**6.006,00**	**690.072,57**

Στον παραπάνω πίνακα τα στοιχεία είναι ίδια και για τη μητρική και για τον όμιλο.

34.5 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι στόχοι της διοίκησης όσον αφορά τη διαχείριση κεφαλαίου της Εταιρείας είναι να εξασφαλίζει την ικανότητα της να συνεχίσει τη δραστηριότητα της (going – concern). Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της διατήρησης υγιών δεικτών κεφαλαίου ώστε να υποστηρίζονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων.

Για τον σκοπό διαχείρισης κεφαλαίου ο Όμιλος παρακολουθεί τον δείκτη «Καθαρός δανεισμός προς Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων». Σαν καθαρό δανεισμό ο Όμιλος ορίζει το σύνολο των τοκοφόρων δανειακών υποχρεώσεων μείον το σύνολο των διαθεσίμων του.

Για τις χρήσεις 2016 και 2015 ο δείκτης αναλύεται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	7.099.451,68	7.945.328,55	6.850.000,00	7.700.000,00
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	16.604.586,20	11.647.208,98	13.700.000,00	8.750.000,00
Μειον: Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	25.721.214,75	20.663.911,91	12.177.287,24	5.231.366,75
Καθαρός Δανεισμός	**(2.017.176,87)**	**(1.071.374,38)**	**8.372.712,76**	**11.218.633,25**
Ίδια Κεφάλαια	**90.855.367,34**	**88.810.025,09**	**72.122.940,68**	**70.113.105,53**
Καθαρός Δανεισμός / Ίδια κεφάλαια	**(0,02)**	**(0,01)**	**0,12**	**0,16**

35. ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν υιοθετήσει και εφαρμόσει το τροποποιημένο Δ.Λ.Π. 23, σύμφωνα με το οποίο καθίσταται υποχρεωτική η κεφαλαιοποίηση του κόστους δανεισμού όταν αφορά άμεσα την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου.

36. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΒΑΡΗ

Δεν υφίστανται εμπράγματα ή άλλα βάρη επί των παγίων στοιχείων του Ομίλου.

37. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Δεν υπάρχουν άλλα γεγονότα μεταγενέστερα της 31 Δεκεμβρίου 2016 που να επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

Κιλκίς 26 Απριλίου 2017

Ο Πρόεδρος	Ο Αντιπρόεδρος	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος & Γενικός Διευθυντής	Ο Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου	Ο Οικονομικός Διευθυντής Μητρικής
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος	Νικόλαος Ν. Κουκούντζος	Αριστείδης Ν. Ζέρβας	Χρήστος Ν. Πετρίδης

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS -

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.

ΑΡ.Μ.Α.Ε: 10920/06/Β/86/40
Έδρα: ΒΙ.ΠΕ Σταυροχωρίου Κιλκίς
(δημοσιευόμενα βάσει του κ.ν. 2190/20, άρθρο 135, για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS - ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Εταιρεία, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.

Αρμόδια Εποπτική Αρχή:	**Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Διεύθυνση Α.Ε. και Πίστεως**
Διεύθυνση διαδικτύου:	www.kleemann.gr
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:	**Πρόεδρος:** Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, **Αντιπρόεδρος:** Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, **Διευθύνων Σύμβουλος:** Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, **Αναπ. Διευθ. Σύμβουλος, Γενικός Διευθυντής:** Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, **Μη εκτελεστικό μέλος:** Μαρία Δ. Καραδέδογλου, **Ανεξάρτητα μη Εκτελεστικά Μέλη:** Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Βασίλειος Θ. Ζιώγας
Ημερομηνία έγκρισης των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο:	**26 Απριλίου 2017**
Νόμιμος Ελεγκτής:	**Βαργιεμέζης Χρήστος (ΑΜ ΣΟΕΛ 30891)**
Ελεγκτική Εταιρεία:	**Grant Thornton (ΑΜ ΣΟΕΛ 127)**
Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών:	**Με σύμφωνη γνώμη**

1.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12. 2015**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	33.933	33.578	24.247	25.068
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.511	1.595	1.425	1.480
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.939	1.453	1.911	1.413
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	8.050	8.666	26.575	20.360
Αποθέματα	27.581	25.727	19.158	18.378
Απαιτήσεις από πελάτες	29.741	31.037	23.590	26.221
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	42.503	34.131	20.161	18.469
Υπεραξία	1.788	1.788	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**147.046**	**137.975**	**117.067**	**111.389**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό Κεφάλαιο	8.277	8.277	8.277	8.277
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	73.260	71.037	63.846	61.836
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και ιδιοκτητών Μητρικής (α)	81.537	79.314	72.123	70.113
Μη ελεγχόμενα δικαιώματα (β)	9.318	9.496	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)	90.855	88.810	72.123	70.113
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	7.099	7.945	6.850	7.700
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.288	5.665	3.295	2.934
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	16.605	11.647	13.700	8.750
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	25.199	23.908	21.099	21.892
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	56.191	49.165	44.944	41.276
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	**147.046**	**137.975**	**117.067**	**111.389**

1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	
	01.01-31.12. 2016	01.01-31.12. 2015	01.01-31.12. 2016	01.01-31.12. 2015
Κύκλος εργασιών	**115.859**	**107.047**	**81.113**	**83.680**
Μικτά κέρδη	**38.193**	**33.311**	**21.091**	**22.005**
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	**6.101**	**5.624**	**1.415**	**2.562**
Κέρδη (ζημίες) προ φόρων	**5.322**	**4.804**	**1.976**	**2.063**
Κέρδη (ζημίες) μετά από φόρους (Α)	**3.989**	**3.622**	**2.035**	**1.960**
- Ιδιοκτήτες Μητρικής	3.537	2.840	-	-
- Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	452	782	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	**(1.503)**	**(993)**	**(25)**	**14**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α+Β)	**2.486**	**2.629**	**2.010**	**1.974**
- Μετόχους Μητρικής	2.308	2.094	-	-
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	178	535	-	-
Κέρδη (ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή – βασικά (σε Ευρώ)	0,1495	0,1201	0,0861	0,0829
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε Ευρώ)	-	-	-	-
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	8.318	7.752	2.984	4.026

1.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσεως (01.01.2016 και 01.01.2015, αντίστοιχα)	88.810	90.030	70.113	75.535
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	2.486	2.629	2.010	1.974
Αύξηση / (μείωση) μετοχικού κεφαλαίου	-	(4.020)	-	(4.020)
Διανεμηθέντα μερίσματα	(355)	(48)	-	-
Αγορές / (πωλήσεις) ιδίων μετοχών	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές	(86)	219	-	(3.376)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσεως (31.12.2016 και 31.12.2015, αντίστοιχα)	**90.855**	**88.810**	**72.123**	**70.113**

1.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2015
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	5.322	4.804	1.976	2.063
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	2.217	2.127	1.570	1.464
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	-	67	-	67
Προβλέψεις	2.410	2.864	727	1.699
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.459)	(860)	-	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημίες) επενδυτικής δραστηριότητας	697	(377)	(1.603)	(429)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	1.076	1.128	809	911
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(1.495)	(3.728)	(580)	(1.872)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(2.601)	(3.196)	8.125	(6.084)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	(110)	(1.003)	683	(3.016)
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(1.043)	(1.096)	(809)	(895)
Καταβεβλημένοι φόροι	(2.619)	(929)	(1.290)	(96)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	***2.395***	***(199)***	9.608	***(6.188)***
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	468	(2.194)	(6.532)	(4.635)
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(3.180)	(3.782)	(1.189)	(1.114)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	117	186	-	173
Τόκοι εισπραχθέντες	178	322	177	313
Μερίσματα εισπραχθέντα	-	-	1.080	113
Χρηματικά διαθ. απορροφ. θυγατρικής Moda Lift & εξαγορασθ. εταιρείας στην Αυστραλία	-	977	-	1.165
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	***(2.417)***	***(4.491)***	***(6.464)***	***(3.985)***
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-
Πληρωμές για μείωση μετοχικού κεφαλαίου	-	(4.020)	-	(4.020)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	21.370	12.800	19.670	12.800
Εξοφλήσεις δανείων	(15.660)	(10.491)	(15.570)	(10.400)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	78	57	-	-
Εισπράξεις κρατικών επιχορηγήσεων	-	-	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα και αμοιβές Δ.Σ.	(709)	(423)	(298)	(318)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	***5.079***	***(2.077)***	***3.802***	***(1.938)***
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	**5.057**	**(6.767)**	**6.946**	**(12.111)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	**20.664**	**27.431**	**5.231**	**17.342**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	**25.721**	**20.664**	**12.177**	**5.231**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες: (Παρατίθενται διακριτά σε ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση)

1. Η Σημ. 3.22 των Οικονομικών Καταστάσεων περιλαμβάνει τις επωνυμίες όλων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου και τις λοιπές πληροφορίες που απαιτούνται (χώρα καταστατικής έδρας, ποσοστό συμμετοχής και μέθοδος ενοποίησης).

2. Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2016, έχουν συνταχθεί με βάση τις λογιστικές αρχές που ακολουθήθηκαν κατά τη σύνταξη των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

3. Οι χρήσεις, για τις οποίες δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά η Εταιρεία και οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου παρουσιάζονται αναλυτικά στη Σημείωση 28 των Οικονομικών Καταστάσεων.

4. Στη σημ. 8 παρατίθενται οι παρακάτω αλλαγές που αφορούν τις συμμετοχές της Εταιρείας. Στις 3 Μαρτίου 2016 αποφασίστηκε να ολοκληρωθεί η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. στην KLEEMANN LIFTS UK Ltd, συνολικού πόσου Ευρώ 7 εκ. Το εν λόγω ποσό είχε σταλεί μέσα στο 2015 έπειτα από σχετική απόφαση για μελλοντική αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ώστε να χρηματοδοτηθούν οι επενδύσεις της αγγλικής εταιρείας για α) εξαγορά εταιρείας στην Αυστραλία ύψους Ευρώ 2,5 εκ που έγινε τον Ιούλιο του 2015 β) ίδρυση θυγατρικής εταιρείας στη Γερμανία με κεφάλαιο Ευρώ 500 χιλ που έγινε τον Αύγουστο του 2015 γ) κάλυψη χρηματοδότησης επενδύσεων ύψους Ευρώ 4 εκ στη θυγατρική στη Κίνα. Στις 28 Μαρτίου 2016 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 1,5 εκατ. στη θυγατρική Εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων στη Κίνα.

5. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη στα ακίνητα της Μητρικής Εταιρείας καθώς και των θυγατρικών εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ανωτέρω ενοποίηση.

6. Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές της Εταιρείας και των θυγατρικών της εταιρειών, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρείας και του Ομίλου.

7. Το ποσό των σωρευτικών προβλέψεων που έχουν διενεργηθεί έως την 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι:

(ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Όμιλος	Εταιρεία
α) για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	931	400
β) για λοιπές προβλέψεις (υποτιμήσεις στοιχείων ενεργητικού - πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού κ.λπ.)	29.832	25.076

8. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας χρήσης ανήλθε στην Εταιρεία σε 806 άτομα (31 Δεκεμβρίου 2015: 786 άτομα) και στον Όμιλο σε 1.249 άτομα (31 Δεκεμβρίου 2015: 1.169 άτομα).

9. Τα ποσά των εσόδων και εξόδων σωρευτικά από την έναρξη της διαχειριστικής χρήσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της τρέχουσας περιόδου που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα, κατά την έννοια του ΔΛΠ 24, προς αυτήν μέρη είναι τα εξής:

(ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Όμιλος	Εταιρεία
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	864	25.745
β) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	5.444	12.805
γ) Απαιτήσεις	408	9.350
δ) Υποχρεώσεις	110	6.852
ε) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	1.518	750
στ) Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	5	5
ζ) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	0	0

10. Τα κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν με διαίρεση του καθαρού κέρδους που αναλογεί στους μετόχους της Μητρικής, με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών που είναι σε κυκλοφορία.

11. Τόσο η Μητρική Εταιρεία όσο και οι θυγατρικές και συγγενείς της επιχειρήσεις δεν κατέχουν μετοχές της Μητρικής την 31 Δεκεμβρίου 2016.

12. Δεν έχει επέλθει διακοπή εκμετάλευσης κλάδου ή Εταιρείας του Ομίλου.

13. Δεν υπάρχουν μεταβολές στη μέθοδο ενσωμάτωσης των εταιρειών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και δεν υπάρχουν εταιρείες ή/και κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει η Εταιρεία και δεν περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Δεν υπάρχουν εταιρείες ή/και κοινοπραξίες που:

α. Ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για πρώτη φορά στην τρέχουσα χρήση, ενώ δεν είχαν ενσωματωθεί στην προηγούμενη χρήση,

β. Δεν ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στην τρέχουσα χρήση ενώ είχαν ενσωματωθεί στην προηγούμενη χρήση.

14. Τα λοιπά συνολικά έσοδα (μετά από φόρους) που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια αναλύονται ως εξής (ποσά σε χιλ. Ευρώ):

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	01.01-31.12.16	**01.01-31.12.15**	**01.01-31.12.16**	**01.01-31.12.15**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής εκμεταλλεύσεων εξωτερικού	(1.454)	(1.030)	-	-
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(202)	13	(179)	18
Κρατικές επιχορηγήσεις	-	-	-	-
Αναπροσαρμογή παγίων	153	24	153	(4)
Σύνολο λοιπών εσόδων	**(1.503)**	**(993)**	**(26)**	**14**

15. Οι επενδύσεις κατά την χρήση 2016 ανήλθαν στον Όμιλο σε Ευρώ 3.217 χιλ. (2015: Ευρώ 3. 955 χιλ.) και στην Εταιρεία σε Ευρώ 1.190 χιλ. (2015: Ευρώ 2. 606 χιλ.).

16. Ο φόρος εισοδήματος στα στοιχεία της Κατάστασης Αποτελεσμάτων αναλύεται ως εξής (ποσά σε χιλ. Ευρώ):

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.16	**01.01-31.12.15**	**01.01-31.12.16**	**01.01-31.12.15**
Τρέχων φόρος εισοδήματος	1.525	1.690	3	597
Φόρος προηγ. Χρήσεων	400	-	400	-
Πρόβλεψη φόρων φορολογικού ελέγχου	20	-	20	-
Έκτακτη εισφορά	-	-	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(611)	(508)	(482)	(494)
Σύνολο	**1.334**	**1.182**	**(59)**	**103**

17. Τυχόν διαφορές στα αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

ΒΙ.ΠΕ Σταυροχωρίου Κιλκίς, 26 Απριλίου 2017

Ο Πρόεδρος	Ο Αντιπρόεδρος	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος & Γενικός Διευθυντής	Ο Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου	Ο Οικονομικός Διευθυντής Μητρικής
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454713	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454710	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΕ 171629	Νικόλαος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: Τ 230395	Αριστείδης Ν. Ζέρβας Α.ΑΔ Α΄ ΤΑΞΗΣ: 37232	Χρήστος Ν. Πετρίδης Α.ΑΔ Α΄ ΤΑΞΗΣ:20384

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Για τη διαρκή και έγκαιρη ενημέρωση των επενδυτών και των μετόχων της, η Εταιρεία διατηρεί ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.kleemann.gr.

Στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, και ειδικότερα στην ενότητα «Ενημέρωση Επενδυτών», βρίσκονται αναρτημένες οι ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, οι εκθέσεις ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή και οι εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS
ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016
ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4 ΤΟΥ Ν.3556/2007

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
Αρ. Μητρώου 10920/06/Β/86/40
Αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 14486435000
Έδρα: ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχώρι Κιλκίς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 3
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 4
ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ 43
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 45
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 46
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 47
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 48
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 49
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 50
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 51
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 52
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 101
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ 107

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ Ν.3556/2007)

Οι κάτωθι υπογεγραμμένοι με την παρούσα δηλώνουμε υπεύθυνα, ότι, εξ όσων γνωρίζουμε:

- οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, Ατομικές και Ενοποιημένες, της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS Ανώνυμος Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» για την χρήση από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσης της Εταιρείας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο,
- η συνημμένη Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν,
- οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» στις 26/04/2017 και πρόκειται να δημοσιοποιηθούν με την ανάρτηση τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.kleemann.gr.

Κιλκίς, 26 Απριλίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454713	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454710	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΕ 171629

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση (η «Έκθεση») του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και του Ομίλου KLEEMANN της χρήσης 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016, είναι εναρμονισμένη με τις διατάξεις του Ν.3556/2007 και τις επ' αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περιέχει όλες τις απαραίτητες βάσει του ως άνω νομοθετικού πλαισίου, θεματικές ενότητες.

Η Έκθεση απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπεριστατωμένη ενημέρωση για την δραστηριότητα της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την εν λόγω χρήση και περιλαμβάνεται αυτούσια στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016 μαζί με τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και τις δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι αναγνώστες που ενδιαφέρονται για περισσότερες πληροφορίες μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα της Μητρικής Εταιρείας στο www.kleemann.gr ή να απευθυνθούν κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες στα κεντρικά γραφεία της Εταιρείας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. (η «Μητρική» ή η «Εταιρεία») συστάθηκε νομότυπα τον Ιούνιο του 1983 (ΦΕΚ 2308/27.07.1983) και έχει αριθμό μητρώου Α.Ε. 10920/06/Β/86/40. Η διάρκεια λειτουργίας της έχει ορισθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2050, ενώ έδρα της είναι η ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχωρίου, Κιλκίς.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Οι θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες ενοποιούνται με την μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποίησης, είναι οι εξής:

		Συμμετοχή	
Εταιρεία	**Έδρα**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
KLEFER A.E. (2)	ΒΙΠΕ Κιλκίς, Ελλάδα	50%	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S. (2)	Κωνσταντινούπολη, Τουρκία	70%	70%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O (1)	Βελιγράδι, Σερβία	100%	100%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L. (1)	Βουκουρέστι, Ρουμανία	100%	100%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED (1)	Χονγκ-Κονγκ	100%	100%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD (2)	Οξφόρδη, Ηνωμένο Βασίλειο	100%	100%
KLEEMANN SERVICES LTD (1)	Λευκωσία, Κύπρος	100%	100%
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD (3)	Κουνσάν, Κίνα	100%	100%
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD (3)	Κουνσάν, Κίνα	100%	100%
KLEEMANN LIFTS RUS (1)	Μόσχα, Ρωσία	99,5%	99,5%
KLEEMANN DIZALA D.o.o. (1)	Ζάγκρεμπ, Κροατία	100%	100%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY (1)	Σύδνεϋ, Αυστραλία	80,09%	80,09%
KLEEMANN AUFZUGE GmbH (1)	Ντίσελντορφ, Γερμανία	100%	100%
KLEEMANN LIFTS DMCC (4)	Ντουμπάι	100%	100%

(1) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN LIFTS UK LTD
(2) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
(3) Είναι θυγατρική εταιρεία της HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED
(4) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN SERVICES LTD

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Κύρια δραστηριότητα των εταιρειών του Ομίλου είναι η παραγωγή και εμπορία συστημάτων ανελκυστήρων, όπως: Υδραυλικοί ανυψωτικοί μηχανισμοί (έμβολα, μονάδες ισχύος, σασί), ηλεκτρομηχανικοί ανυψωτικοί μηχανισμοί (μηχανές, σασί, αντίβαρα), θάλαμοι (επιβατικοί, φορτηγοί, πανοραμικοί), ηλεκτρονικοί πίνακες, ηλεκτρονικά συστήματα και ανελκυστήρες ανύψωσης φορτίων τύπου Compact. Η ανάγκη για άμεση προσαρμοστικότητα του Ομίλου στις απαιτήσεις των πελατών και τις τάσεις του κλάδου, δημιούργησε μία νέα επιχειρηματική δραστηριότητα που είναι η προσφορά του «Ολοκληρωμένου Πακέτου Ανελκυστήρα».

Νέα προϊόντα καλύπτουν όλες τις πιθανές ανάγκες κάθε κατασκευής, όπως: Υδραυλικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο (ARION Hydro MRL), ηλεκτρομηχανικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο (APOLLO Traction MRL και ATLAS Traction MRL), υδραυλικός ανελκυστήρας Maison Lift, ανελκυστήρας για μικρότερα φορτία DUMBWAITER και αντισεισμικός ανελκυστήρας.

Τα κυριότερα εξαρτήματα που εμπορεύονται, τα οποία προορίζονται για ανελκυστήρες κατοικιών και γραφείων, πανοραμικούς ανελκυστήρες εμπορικών κέντρων και ξενοδοχείων και ανελκυστήρες φορτίων βιομηχανικών χώρων, είναι τα εξής: Ηλεκτρομηχανικοί κινητήρες, οδηγοί (ράγες), λάδια, καλώδια, επικαθίσεις, συρματόσχοινα και λοιπά μηχανολογικά εξαρτήματα.

Τα προϊόντα και εμπορεύματα προορίζονται για ανελκυστήρες κατοικιών, γραφείων, εμπορικών κέντρων, ξενοδοχείων, βιομηχανικών χώρων, αεροδρομίων και λοιπών. Ο στόχος της KLEEMANN είναι να ικανοποιεί τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε πελάτη αυξάνοντας παράλληλα το μερίδιο αγοράς που κατέχει και την αναγνωρισιμότητα διεθνώς.

ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΜΙΛΟΥ

ΓΗΠΕΔΑ – ΟΙΚΟΠΕΔΑ	ΚΤΙΡΙΑ
KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.	
Οικόπεδα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς συνολικής έκτασης 53.632 τμ.	Ενιαίο κεντρικό κτίριο παραγωγής και αποθήκης επιφάνειας 21.242 τμ.
	Κτίριο πύργου δοκιμών ανελκυστήρων μεγάλων ταχυτήτων με γραφεία επιφάνειας 5.274 τμ.
	Κτίριο παραγωγής-αποθήκευσης (ηλεκτρονικά) και γραφείων απέναντι από τις κεντρικές εγκαταστάσεις στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς επιφάνειας 2.301 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης (θάλαμοι) κοντά στο κύριο συγκρότημα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς επιφάνειας 9.329 τμ μαζί με κτίριο γραφείων επιφάνειας 1.000 τμ.
Αγροτεμάχια εφαπτόμενα στα όρια της ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς και των οικοπέδων της Εταιρείας συνολικής έκτασης 99.840 τμ.	Κτίριο logistics με γραφεία επιφάνειας 15.511 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης με γραφεία επιφάνειας 3.952 τμ.
	Κτίριο αποθήκης ανακύκλωσης επιφάνειας 485,05 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης με γραφεία επιφάνειας 3.431 τμ.
Αγροτεμάχια στον Ασπρόπυργο Αττικής, στον οδικό άξονα της Αττικής Οδού συνολικής έκτασης 12.882 τμ.	Κέντρο διανομής στο αγροτεμάχιο επιφάνειας 3.642 τμ.
Οικόπεδο- Αγρός στην Πολίχνη συνολικής έκτασης 2.483 τμ.	Κτίρια με γραφεία επιφάνειας 1.160 τμ (υπόγειο 435 τμ, αποθήκη 435 τμ, ισόγειο 145 τμ και 1ος όροφος 145 τμ).
Διαμερίσματα	Ισόγειο κατάστημα στις οδούς Νέστορος 23 και Ακροπόλεως 52 στην Νίκαια Πειραιά επιφάνειας 122 τμ, το οποίο εκμισθώνεται.
	Ημιυπόγειος αποθήκη στην οδό Λέσβου 13 στο Γαλάτσι Αθηνών επιφάνειας 174 τμ, η οποία εκμισθώνεται.

	Διαμέρισμα στο Κιλκίς στην οδό Π. Μελά 19, επιφάνειας 81 τμ. το οποίο εκμισθώνεται.
	Διαμέρισμα στο Κιλκίς στην οδό 21ης Ιουνίου & Γρεβενών, επιφάνειας, 93 τμ., το οποίο ιδιοχρησιμοποιείται παρέχοντάς το ως κατοικία σε εργαζόμενους και συνεργάτες.
	Τετραόροφο κτίριο γραφείων & καταστημάτων στην οδό Δημοκρατίας 2 (πρώην Λυκόβρυσης), Αθήνα, συνολικής επιφάνειας 1.015,05 τμ (υπόγειο 262,60 τμ, ισόγειο 197,54 τμ, 1ος όροφος 197,54 τμ, 2ος όροφος 181,09 τμ, 3ος όροφος 153,52 τμ, δώμα & βοηθητικούς 22,76 τμ). Απο όλο το κτίριο η εταιρεία εκμισθώνει το υπόγειο & ισόγειο και το υπόλοιπο παραμένει κενό.
KLEFER A.E.	
Οικόπεδα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς συνολικής έκτασης 19.561 τμ.	Κτίρια παραγωγής και αποθήκης (πορτών) επιφάνειας 11.731 τμ (1.736 τμ αφορούν κτίρια Διοίκησης).
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	
Οικόπεδο στο Simanovci Δήμου Pecinci στο Βελιγράδι συνολικής έκτασης 30.859 τμ.	Κτίρια παραγωγής, αποθήκης και γραφείων, συνολικής επιφάνειας 8.282 τμ.

Μηχανολογικός εξοπλισμός

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός του Ομίλου είναι τελευταίας τεχνολογίας, μεγάλου βαθμού αυτοματοποίησης και υψηλής παραγωγικής ικανότητας.

Μεταφορικά μέσα

Ο ιδιόκτητος μεταφορικός στόλος του Ομίλου αποτελείται από εξήντα εννέα φορτηγά αυτοκίνητα μεταφοράς εμπορευμάτων και επαγγελματικά φορτηγάκια για το service, έξι λεωφορεία, είκοσι ένα αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, δέκα μοτοσικλέτες για την μεταφορά του προσωπικού, εβδομήντα κλαρκ εσωτερικής μεταφοράς (αυτοκινούμενα και χειροκίνητα) και δύο ανοιχτά αμαξίδια για μεταφορά επισκεπτών εντός των εγκαταστάσεων.

Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός

Τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός του Ομίλου περιλαμβάνουν: Έπιπλα, σκεύη, μηχανές γραφείων, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και συστήματα υπολογιστών, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό και κατασκευασμένα εκθέματα προβολής στις εγκαταστάσεις του και τις εγκαταστάσεις τρίτων-πελατών.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ – ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει συνάψει σειρά από ασφαλιστήρια συμβόλαια όπως, πυρός, απώλειας κερδών και πιστώσεων και αστικής ευθύνης προϊόντος και μεταφερόμενων φορτίων, ενώ από τις εγγυήσεις ύψους Ευρώ 3.000.000, που έχουν δοθεί για δανεισμό της θυγατρικής KLEEMANN ASANSOR S.A., αυτή έχει κάνει χρήση ποσού Ευρώ 2.800.000.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το στελεχιακό δυναμικό του Ομίλου είναι άριστα εκπαιδευμένο και εξειδικευμένο, ενώ προκειμένου να ανταποκριθεί με επιτυχία στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της αγοράς, ο Όμιλος επενδύει στην διαρκή εκπαίδευση και ενημέρωσή του. Επιπρόσθετα, η Διοίκηση έχει καταφέρει να διατηρεί άριστες σχέσεις με το προσωπικό, γεγονός που βοηθάει στην αρμονική λειτουργία του Ομίλου.

Η εξέλιξη του μέσου όρου προσωπικού του Ομίλου καθώς και του συνολικού αριθμού προσωπικού της εταιρείας και του Ομίλου αντίστοιχα παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Μέσος όρος Ομίλου	2016	2015	Συν. Αριθμός στη λήξη της περιόδου	31/12/2016	31/12/2015
Μισθωτοί	836	690	Μητρική	806	786
Ημερομίσθιοι	412	404	Όμιλος	1.249	1.169
ΣΥΝΟΛΟ	**1.248**	**1.094**			

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΑΔΟΥ

Γενικά στοιχεία κλάδου

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στο βιομηχανικό κλάδο παραγωγής και εμπορίας εξαρτημάτων ανελκυστήρων, των οποίων η ζήτηση κατά κύριο λόγο σχετίζεται με την οικοδομική δραστηριότητα και τον αριθμό και το είδος των κατοικιών και οικοδομών που κατασκευάζονται. Επηρεάζεται επίσης από γενικότερες τάσεις όπως η εξοικονόμηση ενέργειας, νέες τεχνολογίες, ανάγκη για καλύτερες υπηρεσίες και αυστηρότερους κανονισμούς ασφαλείας.

Ανάλογα με την δραστηριότητά τους, οι εταιρείες του κλάδου μπορούν να διαχωριστούν σε τέσσερις κατηγορίες:

- Παραγωγής εξαρτημάτων: Βιομηχανίες και βιοτεχνίες, οι οποίες παράγουν εξαρτήματα ανελκυστήρων.
- Εγκαταστάσεων και συντηρήσεων: Προμηθεύουν τον ανελκυστήρα στον κατασκευαστή του κτιρίου και αναλαμβάνουν την συντήρησή του.
- Εμπορίας εξαρτημάτων ανελκυστήρων: Δραστηριοποιούνται μεταξύ των δυο ανωτέρω αλλά αναπτύσσονται έχοντας διαφορετική λειτουργική δομή.
- Προμήθειας ολοκληρωμένων ανελκυστήρων: Εξελιγμένη μορφή εταιρειών εμπορίας εξαρτημάτων, αφού είναι σε θέση να προμηθεύσουν τις εταιρείες εγκατάστασης με ένα πλήρες πακέτο εξαρτημάτων.

Τα όρια ανάμεσα στις κατηγορίες δεν είναι ευδιάκριτα με συνέπεια να υπάρχουν εταιρείες οι οποίες συνδυάζουν τις ανωτέρω δραστηριότητες. Για παράδειγμα, στον κλάδο των ανελκυστήρων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο δραστηριοποιούνται αρκετές πολυεθνικές επιχειρήσεις, οι οποίες εκτός από παραγωγή συγκεκριμένων εξαρτημάτων, πραγματοποιούν την εγκατάσταση και την συντήρηση των ανελκυστήρων. Οι συγκεκριμένες εταιρείες έχουν δώσει τα τελευταία έτη, μεγαλύτερη βαρύτητα στην αγορά της συντήρησης, στην οποία δεν δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ο ανταγωνισμός του Ομίλου προέρχεται κατά κύριο λόγο από μικρές και μεσαίες βιοτεχνίες παραγωγής εξατομικευμένων εξαρτημάτων ανελκυστήρων, από ομοειδείς επιχειρήσεις αλλά και από εταιρείες ανταγωνιστές ως προς την παραγωγή και διάθεση εξαρτημάτων ανελκυστήρων, οι οποίες δύνανται να είναι και πελάτες του Ομίλου στις περιπτώσεις που λειτουργούν ως εγκαταστάτες και δεν δύνανται να προμηθευτούν εσωτερικά για δικούς τους λόγους τα εξαρτήματα του ανελκυστήρα.

Προοπτικές της παγκόσμιας αγοράς

Οι προοπτικές ανάπτυξης που παρουσιάζονται στο εμπόριο του ανελκυστήρα στα πλαίσια της διεθνούς αγοράς φαίνονται ευοίωνες. Αναμένεται αύξηση των πωλήσεων του κλάδου, γεγονός που έγκειται στην ανάκαμψη οικονομιών αναπτυσσόμενων χωρών όπως η Ινδία και η Κίνα και δεν είναι τυχαίο ότι αναμένεται να δημιουργήσει σχεδόν τη μισή από την παγκόσμια ζήτηση σε συνάρτηση με τα ποσοστά του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης και του κύματος αστυφιλίας λαμβάνοντας υπόψη πως αναφερόμαστε στις πλέον πυκνοκατοικημένες χώρες του πλανήτη.

Επιπλέον εκτιμάται ότι έως το 2030 τα 2/3 του πληθυσμού της γης θα ζουν σε πόλεις, ποσοστό πολύ αξιόλογο και ελπιδοφόρο για τον τομέα του ανελκυστήρα. Ακόμη όμως και στις αγορές της Ευρώπης, των Η.Π.Α. και της Ιαπωνίας όπου δεν αναμένεται σημαντική αύξηση ζήτησης νέων προϊόντων, εκτιμάται πως η αύξηση της ζήτησης σε προϊόντα ανακαίνισης θα είναι ισχυρή λόγω της ανάγκης συμμόρφωσης στην επιβολή νέων κανονισμών ασφαλείας. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί πως στην παρούσα περίοδο στην παγκόσμια αγορά υπάρχει μια τάση υπεροχής προϊόντων που έχουν καλύτερη ενεργειακή αποδοτικότητα, είναι φιλικά προς το περιβάλλον και έχουν βελτιωμένα χαρακτηριστικά ασφάλειας, άνεσης και αποδοτικότητας γεγονός που εκτιμάται ότι θα συμβάλλει στην αύξηση της ζήτησής τους.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2016

Τα σημαντικά γεγονότα της χρήσης 2016 και η επίδρασή τους στην Οικονομική Έκθεση είναι τα ακόλουθα:

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ KLEEMANN LIFTS UK LTD

Στις 3 Μαρτίου 2016 αποφασίστηκε να ολοκληρωθεί η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. στην KLEEMANN LIFTS UK Ltd, συνολικού πόσου Ευρώ 7 εκ. Το εν λόγω ποσό είχε σταλεί μέσα στο 2015 έπειτα από σχετική απόφαση για μελλοντική αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ώστε να χρηματοδοτηθούν οι επενδύσεις της αγγλικής εταιρείας για α) εξαγορά εταιρείας στην Αυστραλία ύψους Ευρώ 2,5 εκ που έγινε τον Ιούλιο του 2015 β) ίδρυση θυγατρικής εταιρείας στη Γερμανία με κεφάλαιο Ευρώ 500 χιλ που έγινε τον Αύγουστο του 2015 γ) κάλυψη χρηματοδότησης επενδύσεων ύψους Ευρώ 4 εκ στη θυγατρική στη Κίνα.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΣΤΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ

Στις 28 Μαρτίου 2016 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 1,5 εκατ. στη θυγατρική Εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων στη Κίνα.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ

Την 19 Σεπτεμβρίου 2016 οι μέτοχοι Νικόλαος Κουκούντζος του Κωνσταντίνου, Κωνσταντίνος Κουκούντζος του Νικολάου, Νικόλαος Κουκούντζος του Νικολάου, Αικατερίνη Κουκούντζου του Νικολάου, Μενέλαος Κουκούντζος του Κωνσταντίνου, Αικατερίνη Κουκούντζου του Μενελάου και Κωνσταντίνος Κουκούντζος του Μενελάου (οι Μέτοχοι) συμφώνησαν προφορικά μεταξύ τους να συντονισθούν κατά την έννοια του άρθρου 2 (ε) του Ν. 3461/2006 με σκοπό την από κοινού απόκτηση του ελέγχου της Εταιρείας.

Στο πλαίσιο αυτό, οι Μέτοχοι αντάλλαξαν τις μετοχές τους, με μετοχές εκδόσεως της MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD (MCA ή ο Προτείνων), σε εκτέλεση Συμφωνίας Ανταλλαγής Μετοχών που υπεγράφη την ίδια μέρα. Ως εκ τούτου, η MCA απέκτησε συνολικά 15.896.582 μετοχές και δικαιώματα ψήφου της Εταιρείας, οι οποίες αντιστοιχούσαν στο σύνολο των μετοχών εκδόσεως της Εταιρείας που κατείχαν οι Μέτοχοι, ήτοι ποσοστό 67,22% των συνολικών δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας, οπότε και δημιουργήθηκε η υποχρέωση για την υποβολή της Δημόσιας Πρότασης, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 3461/2006.

Την 21 Σεπτεμβρίου 2016 η MCA προχώρησε σε υποβολή υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης με προσφερόμενο αντάλλαγμα 2,02 € ανά μετοχή καταθέτοντας το σχέδιο του πληροφοριακού δελτίου προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ενημερώνοντας το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

Την 22 Νοεμβρίου 2016, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ενέκρινε το πληροφοριακό δελτίο της Δημόσιας Πρότασης. Η περίοδος αποδοχής της Δημόσιας Πρότασης ξεκίνησε την 25 Νοεμβρίου 2016 και έληξε με επιτυχία την 9 Ιανουαρίου 2017.

Την 2 Φεβρουαρίου 2017, η MCA υπέβαλε στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αίτημα για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς των υπόλοιπων κοινών μετοχών της Εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 3461/2006 με τίμημα ίσο με το προσφερόμενο τίμημα της δημόσιας πρότασης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς δυνάμει της από 4 Απριλίου 2017 απόφασής του ενέκρινε το αίτημα της MCA για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς και όρισε ως ημερομηνία παύσης της διαπραγμάτευσης των μετοχών της Εταιρείας την 21η Απριλίου 2017.

Την 27 Απριλίου 2017 ολοκληρώθηκε η διαδικασία άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς με την καταχώρηση της MCA στο Σύστημα Άυλων Τίτλων, ως νέου κατόχου 846.745 κοινών ονομαστικών μετοχών. Ως εκ τούτου, η MCA κατέχει πλέον, άμεσα, συνολικά 23.648.700 μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 100% επί του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας

Στη συνέχεια, δυνάμει σχετικής απόφασης που θα λάβει η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, θα υποβληθεί αίτημα της Εταιρείας για την διαγραφή των μετοχών της από το Χ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 5 του Ν. 3371/2005.

Μεταγενέστερα Γεγονότα

Δεν υπάρχουν λοιπά σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα μετά την λήξη της χρήσης 2016 έως σήμερα, τα οποία να χρήζουν ειδικής αναφοράς κατά τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

Με αύξηση κύκλου εργασιών σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, έκλεισε το έτος για τον Όμιλο Kleemann.

Συγκεκριμένα, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου το 2016 ανέρχεται σε 115,9 εκ. ευρώ έναντι 107,0 εκ. ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση 8,2%, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015.

Τα κέρδη προ φόρων του Ομίλου το 2016 ανήλθαν σε 5,3 εκ. € από 4,8 εκ. € το 2015 ενώ το EBITDA διαμορφώθηκε σε 8,3 εκ. € από 7,8 εκ. €. Το αντίστοιχο περιθώριο για τα κέρδη προ φόρων ανέρχεται σε 4,6% από 4,5%, ενώ το EBITDA 7,2% όσο και πέρσι.

Τέλος, τα κέρδη μετά από φόρους και μη ελεγχόμενα δικαιώματα διαμορφώθηκαν σε 3,5 εκ. ευρώ από 2,8 εκ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2015, με το περιθώριο να ανέρχεται σε 3,1% από 2,7%.

Παρά τις συνεχιζόμενες προκλήσεις το 2016 σε σημαντικές διεθνείς αγορές όπως η Τουρκία και το Ηνωμένο Βασίλειο, η Διοίκηση για το 2017 αναμένει τη διατήρηση της υγιούς ρευστότητας του Ομίλου, ενώ συνεχίζει την περαιτέρω διείσδυσή του σε αγορές που εμφανίζουν προοπτικές ανάπτυξης.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΜΕΓΕΘΩΝ

Η θετική πορεία του Ομίλου αποτυπώνεται στα οικονομικά αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης:

Κύκλος εργασιών: Ο κύκλος εργασιών Ομίλου ανήλθε σε Ευρώ 115,9 εκατ. (αύξηση 8,2%), ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 81,1 εκατ. (μείωση -3,1%) σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Ο Όμιλος παράλληλα με την εξωστρεφή στρατηγική του πέτυχε την περαιτέρω εξάπλωσή του διεθνώς και δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 100 χώρες, με το ποσοστό των διεθνών πωλήσεών του να ανέρχεται στο 91% από 90% πέρσι.

Μικτά κέρδη: Το μικτό περιθώριο του Ομίλου (33,0% το 2016 έναντι 31,1% το 2015) εμφανίζεται αυξημένο ενώ της Εταιρείας (26,0% έναντι 26,3% το 2015) εμφανίζεται ελάχιστα μειωμένο.

Αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA): Τα αποτελέσματα του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 8,3 εκατ. (2015: Ευρώ 7,8 εκατ.) και το περιθώριο EBITDA σε 7,2% (2015: 7,2%), ενώ της Εταιρείας ανήλθαν σε Ευρώ 2,9 εκατ. (2015: Ευρώ 4,0 εκατ.) και το περιθώριο EBITDA σε 3,7% (2015: 4,8%).

Καθαρά κέρδη μετά φόρων: Το αποτέλεσμα μετά φόρων του Ομίλου διαμορφώθηκε σε Ευρώ 4,0 εκατ. (2015: Ευρώ 3,6 εκατ.), ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 2,0 εκατ. (2015: Ευρώ 2,0 εκατ.).

Ταμειακές ροές: Οι ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες Ομίλου διαμορφώθηκαν σε εισροή Ευρώ 6,1 εκατ. (2015: εισροή Ευρώ 1,8 εκατ.) και της Εταιρείας σε εισροή Ευρώ 11,7 εκατ. (2015: εισροή Ευρώ -5,2 εκατ.).

Αποθέματα: Τα αποθέματα του Ομίλου ανέρχονται σε Ευρώ 27,6 εκατ. ή 18,8% του συνολικού Ενεργητικού (2015: Ευρώ 25,7 εκατ. ή 18,6% του συνολικού Ενεργητικού) και της Εταιρείας Ευρώ 19,2 εκατ. και 16,4% επί του συνολικού Ενεργητικού (2015: Ευρώ 18,4 εκατ. και 16,5% επί του συνολικού Ενεργητικού αντίστοιχα).

Απαιτήσεις από πελάτες: Οι απαιτήσεις από πελάτες για τον Όμιλο ύψους Ευρώ 29,7 εκατ. (2015: Ευρώ 31,0 εκατ.) ή 20,2% του συνόλου του Ενεργητικού του (2015: 22,5%) και για την Εταιρεία Ευρώ 23,6 εκατ. (2015: Ευρώ 26,2 εκατ.) ή 20,2% του συνόλου Ενεργητικού της (2015: 23,5%).

Προμηθευτές: Το υπόλοιπο των προμηθευτών του Ομίλου διαμορφώθηκε σε Ευρώ 12,3 εκατ. (2015: Ευρώ 12,6 εκατ.) ή 21,9% (2015: 25,7%) του συνόλου των υποχρεώσεων, ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 15,1 εκατ. (2015: Ευρώ 15,4 εκατ.) ή 33,6% (2015: 37,3%) του συνόλου των υποχρεώσεων.

Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις: Για τον Όμιλο ανήλθαν σε Ευρώ 7,1 εκατ. (2015: Ευρώ 7,9 εκατ.) και για την Εταιρεία ανήλθαν σε Ευρώ 6,9 εκατ. (2015: Ευρώ 7,7 εκατ.).

Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις: Για τον Όμιλο ανήλθαν σε Ευρώ 16,6 εκατ. (2015: Ευρώ 11,6 εκατ.) και για την Εταιρεία ανήλθαν σε Ευρώ 13,7 εκατ. (2015: Ευρώ 8,8 εκατ.).

Οι παρακάτω πίνακες παρέχουν ποσοστιαία ενημέρωση για τις μεταβολές των λογαριασμών της Κατάστασης Αποτελεσμάτων και Χρηματοοικονομικής Θέσης.

	Όμιλος		Εταιρεία	
Ενεργητικό	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	1,1%	5,3%	(3,3%)	1,0%
Αποθέματα	7,2%	12,8%	4,2%	6,4%
Απαιτήσεις από πελάτες	(4,2%)	2,3%	(10,0%)	(6,0%)
Συμμετοχές σε θυγατρικές	-	-	56,9%	8,2%
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	(17,4%)	(14,5%)	(20,1%)	(13,9%)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	28,3%	36,3%	29,1%	32,1%
Διαθέσιμα	24,5%	(24,7%)	132,8%	(69,8%)
Υποχρεώσεις				
Προμηθευτές	(2,6%)	(1,1%)	(1,8%)	(3,6%)
Τραπεζικές υποχρεώσεις	21,0%	13,8%	24,9%	24,2%
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(30,1%)	54,8%	-	-
Ίδια κεφάλαια	2,3%	(1,4%)	2,9%	(7,2%)

Επί της Κατάστασης Αποτελεσμάτων παραθέτεται ο ακόλουθος πίνακας (ποσά σε εκατ. Ευρώ).

	Όμιλος			Εταιρεία		
	Από 1 Ιανουαρίου έως			Από 1 Ιανουαρίου έως		
(Ποσά σε εκατ. Ευρώ)	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**%**	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**%**
Πωλήσεις	**115,86**	**107,05**	**8,2%**	**81,11**	**83,68**	**(3,1%)**
Κόστος πωληθέντων	(77,67)	**(73,74)**	5,3%	**(60,02)**	(61,68)	(2,7%)
Μικτά κέρδη	**38,19**	**33,31**	**14,7%**	**21,09**	**22,00**	**(4,1%)**
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	0,39	1,94	(79,9%)	1,66	2,06	(19,4%)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(12,35)	(9,58)	28,9%	(7,81)	(6,66)	17,3%
Έξοδα ερευνών & ανάπτυξης	(1,51)	(1,42)	6,3%	(1,33)	(1,25)	6,4%
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	(18,62)	(18,63)	(0,1%)	(12,21)	(13,59)	(10,2%)
Έσοδα χρεογράφων και συμμετοχών	-	-	-	1,43	0,11	1.200,0%
Κέρδος /(Ζημία) αποτίμησης χρεογράφων	0,02	(0,01)	(300,0%)	0,02	(0,01)	(300,0%)
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	(0,80)	(0,81)	(1,2%)	(0,87)	(0,60)	45,0%
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	**5,32**	**4,80**	**10,8%**	**1,98**	**2,06**	**(3,9%)**
Φόροι εισοδήματος	(1,33)	(1,18)	12,7%	0,06	(0,10)	(160,0%)
Κέρδος/ (ζημίες) μετά από φόρους	**3,99**	**3,62**	**10,2%**	**2,04**	**1,96**	**4,1%**

Για την καλύτερη κατανόηση των Οικονομικών Καταστάσεων, παρατίθενται οι ακόλουθοι οικονομικοί δείκτες για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	Όμιλος		Εταιρεία	
	2016	**2015**	**2016**	**2015**
ΕΞΕΛΙΞΗΣ (%)				
Μεταβολής Κύκλου Εργασιών	8,23%	9,27%	(3,07%)	7,01%
Μεταβολής καθαρών κερδών μετά φόρων	10,12%	20,88%	3,87%	(66,65%)
Μεταβολής παγίων	2,07%	6,16%	(1,36%)	2,39%
Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων	2,30%	(1,35%)	2,87%	(7,18%)
ΑΠΟΔΟΣΗΣ (σε χιλιάδες Ευρώ)				
Κέρδη μετά φόρων (ΕΑΤ)	3.989	3.622	2.035	1.960
Κέρδη προ φόρων (ΕΒΤ)	5.322	4.804	1.976	2.063
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)	8.318	7.752	2.984	4.026
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ (ημέρες)				
Μέση διάρκεια παραμονής απαιτήσεων (Πελ.+ Γραμ.+ Επιτ.)	94	102	109	115

Μέση διάρκεια παραμονής υποχρεώσεων (Προμηθ.+ Γραμ. + Επιτ.)	58	62	91	91
Μέση διάρκεια παραμονής αποθεμάτων	125	120	114	105
Μέση διάρκεια λειτουργικού κύκλου	219	222	223	220
Μέση διάρκεια εμπορικού κύκλου	161	161	132	129
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
Ίδια προς συνολικά κεφάλαια	0,62	0,64	0,62	0,63
Ίδια κεφάλαια προς συνολικές υποχρεώσεις	1,62	1,81	1,60	1,70
Τραπεζικά δάνεια προς ίδια κεφάλαια	0,26	0,22	0,28	0,23
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ				
Ολικής ρευστότητας	2,39	2,56	1,81	2,06
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς κέρδη μετά φόρων	11,82	12,52	17,10	15,64
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς ίδια κεφάλαια	0,46	0,40	0,48	0,44
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΙ				
Κεφάλαιο κίνησης ανά μετοχή (CFPS)	2,45	2,34	1,19	1,37
Λογιστική αξία ανά μετοχή (BVPS)	3,45	3,35	3,05	2,96
Χρηματιστηριακή τιμή μετοχής προς κέρδη μετά απο φόρους και δικ. μειοψηφίας (P/E)	13,51	12,74	23,47	18,46

Όπως και στα προηγούμενα έτη, η Εταιρεία και οι θυγατρικές της δεν προέβησαν σε αγορά ιδίων μετοχών κατά τη χρήση 2016.

Δεν υπάρχουν στο τέλος της τρέχουσας χρήσης μετοχές της μητρικής εταιρείας που κατέχονται από την ίδια ή και από τις θυγατρικές της.

Δεν προέκυψαν γεγονότα από την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης έως και το χρόνο υποβολής αυτής της Έκθεσης που να είναι ζημιογόνα και να υποδηλώνουν την ανάγκη προσαρμογών των στοιχείων Ενεργητικού και Ιδίων Κεφαλαίων-Υποχρεώσεων της δημοσιευμένης Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ή να απαιτούν αποκάλυψή τους στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της κλειόμενης χρήσης, κατά τη διάρκεια της οποίας, οι δραστηριότητες της Εταιρείας ήταν σύμφωνες με την ισχύουσα νομοθεσία και τους σκοπούς της, όπως ορίζονται στο Καταστατικό της.

Σχετικά με την διανομή μερίσματος, η Διοίκηση της Εταιρείας αναφέρει ότι η μερισματική πολιτική της είναι άμεσα συνδεμένη με την κεφαλαιουχική της διάρθρωση, την αποδοτικότητα της, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και την αυτοχρηματοδότηση των επενδύσεων της, με κύριο γνώμονα το μακροπρόθεσμο συμφέρον της Εταιρείας και των μετόχων της.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (ΕΔΜΑ) ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ ΚΑΙ ΑΓΟΡΩΝ (ESMA /2015/1415EL)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA/2015/1415el) δημοσίευσε τις τελικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους «Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης» (ΕΔΜΑ) ή Alternative Performance Measures (APMs) που εφαρμόζονται από την 3η Ιουλίου 2016 στις εταιρείες με κινητές αξίες που διαπραγματεύονται σε οργανωμένα χρηματιστήρια. Οι ΕΔΜΑ γνωστοποιούνται από τους εκδότες κατά τη δημοσίευση ρυθμιζόμενων πληροφοριών και έχουν ως στόχο να ενισχύσουν τη διαφάνεια και να προάγουν τη χρησιμότητα καθώς και την ορθή και πλήρη πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.
Ο Εναλλακτικός Δείκτης Μέτρησης Απόδοσης «ΕΔΜΑ» είναι μια προσαρμοσμένη οικονομική μέτρηση της ιστορικής ή μελλοντικής οικονομικής απόδοσης, της οικονομικής κατάστασης ή των ταμειακών ροών, διαφορετικής από την οικονομική μέτρηση που ορίζεται στο εφαρμοστέο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών αναφορών. Δηλαδή ο ΕΔΜΑ αφενός δεν βασίζεται αποκλειστικά στα πρότυπα των οικονομικών καταστάσεων, αφετέρου παρέχει ουσιαστική συμπληρωματική πληροφορία, εξαιρώντας στοιχεία που ενδεχομένως να διαφοροποιούνται από το λειτουργικό αποτέλεσμα ή τις ταμιακές ροές.
Συναλλαγές με μη λειτουργική ή μη ταμιακή αποτίμηση με σημαντική επίδραση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος θεωρούνται ως στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών σε ΕΔΜΑ. Αυτά τα μη επαναλαμβανόμενα, στις περισσότερες περιπτώσεις, κονδύλια θα μπορούσαν να προκύψουν μεταξύ άλλων από:

- απομειώσεις στοιχείων ενεργητικού

- μέτρα αναδιάρθρωσης
- μέτρα εξυγίανσης
- πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων ή εκχωρήσεις
- αλλαγές στη νομοθεσία, αποζημιώσεις για ζημίες ή νομικές διεκδικήσεις

Οι ΕΔΜΑ πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί με βάση τα ΔΠΧΑ και σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να θεωρηθούν ότι αντικαθιστούν αυτά. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί για πρώτη φορά τους προσαρμοσμένους δείκτες (ΕΔΜΑ) στη χρήση 2016, προκειμένου να αποτυπωθούν καλύτερα οι χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις που σχετίζονται με την καθαυτή δραστηριότητα του Ομίλου στη χρήση αναφοράς καθώς και την αντίστοιχη περσινή συγκρίσιμη περίοδο. Ο ορισμός, η ανάλυση και η βάση υπολογισμού των ΕΔΜΑ που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο παρατίθεται παρακάτω. Σημειώνεται ότι για τα στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή παρατίθεται αναλυτικός πίνακας στο τέλος του παρόντος κεφαλαίου.

1. Περιθώριο προσαρμοσμένου EBITDA (EBITDA Margin)

Ο Δείκτης αυτός είναι ευρύτατα διαδεδομένος στην επενδυτική κοινότητα και εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας, έχοντας το πλεονέκτημα ότι απομονώνει τις επιδράσεις των χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων, της φορολογίας εισοδήματος και της κυριότερης κατηγορίας μη ταμιακών εξόδων που είναι οι αποσβέσεις.
Στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος περιλαμβάνεται το «Αποτέλεσμα προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων / EBITDA», το οποίο προσαρμόζεται ως εξής:

Προσαρμοσμένο EBITDA =	Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	-	Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
EBITDA	**8.318**	**7.752**	**2.984**	**4.026**
Απομείωση απαιτήσεων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	1.644	1.997	900	2.288
Απομείωση αποθεμάτων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	(238)	796	(200)	811
Ζημία από ανάκτηση / (Επιστροφή Επιχορήγησεων)	616	-	460	-
Λοιπές προβλέψεις / (Αναστροφή προβλέψεων)	106	(642)	36	(555)
EBITDA προσαρμοσμένο	**10.445**	**9.903**	**4.180**	**6.570**
Απόκλιση %	**26%**	**28%**	**40%**	**63%**

Ο Δείκτης «Περιθώριο προσαρμοσμένου EBITDA (EBITDA Margin)» προκύπτει από τον πίνακα παρακάτω με διαίρεση του «EBITDA προσαρμοσμένου» με τον Κύκλο Εργασιών. Εκφράζει το ποσοστό που έχει το EBITDA επί του Κύκλου Εργασιών ή εναλλακτικά πόσα κέρδη EBITDA αντιστοιχούν σε μία μονάδα πωλήσεων. Η Διοίκηση του Ομίλου, χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο Δείκτη στο πλαίσιο της ευρύτερης αποτίμησης της λειτουργικής απόδοσης της επιχείρησης.

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Κύκλος Εργασιών	115.859	107.047	81.113	83.680
EBITDA προσαρμοσμένο	10.445	9.903	4.180	6.570
Περιθώριο προσαρμοσμένου EBITDA (EBITDA Margin)	**9,02%**	**9,25%**	**5,15%**	**7,85%**

2. Περιθώριο προσαρμοσμένου EBIT (EBIT Margin)

Ο Δείκτης αυτός, όπως και ο προηγούμενος, είναι ευρύτατα διαδεδομένος στην επενδυτική κοινότητα και εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας, έχοντας το πλεονέκτημα ότι απομονώνει τις επιδράσεις των χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και της φορολογίας εισοδήματος.
Στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος περιλαμβάνεται το «Αποτέλεσμα προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων / EBIT», το οποίο προσαρμόζεται ως εξής:

Προσαρμοσμένο EBIT =	Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων	-	Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
EBIT	**6.101**	**5.624**	**1.415**	**2.562**
Απομείωση απαιτήσεων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	1.644	1.997	900	2.288
Απομείωση αποθεμάτων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	(238)	796	(200)	811
Ζημία από ανάκτηση / (Επιστροφή Επιχορήγησεων)	616	-	460	-
Λοιπές προβλέψεις / (Αναστροφή προβλέψεων)	106	-642	36	-555
EBIT προσαρμοσμένο	**8.228**	**7.775**	**2.611**	**5.107**
Απόκλιση %	**35%**	**38%**	**85%**	**99%**

Ο Δείκτης «Περιθώριο προσαρμοσμένου EBIT (EBIT Margin)» προκύπτει από τον πίνακα παρακάτω με διαίρεση του «EBIT προσαρμοσμένου» με τον Κύκλο Εργασιών. Εκφράζει το ποσοστό που έχει το EBIT επί του Κύκλου Εργασιών. Η Διοίκηση του Ομίλου, χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο Δείκτη στο πλαίσιο της ευρύτερης αποτίμησης της λειτουργικής απόδοσης του ομίλου.

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Κύκλος Εργασιών	115.859	107.047	81.113	83.680
EBIT προσαρμοσμένο	8.228	7.775	2.611	5.107
Περιθώριο προσαρμοσμένου EBIT (EBIT Margin)	**7,10%**	**7,26%**	**3,22%**	**6,10%**

3. Περιθώρια προσαρμοσμένων EBT (EBT Margin) & EAT (EAT Margin)

Οι Δείκτες αυτοί, όπως και οι προηγούμενοι, εντάσσονται και αυτοί στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας. Στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος περιλαμβάνεται το «Αποτέλεσμα προ φόρων / EBT» και το «Αποτέλεσμα μετά φόρων / EAT», τα οποίο προσαρμόζονται ως εξής:

Προσαρμοσμένο EBT =	Κέρδη προ φόρων	-	Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
EBT	**5.322**	**4.804**	**1.976**	**2.063**
Απομείωση απαιτήσεων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	1.644	1.997	900	2.288
Απομείωση αποθεμάτων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	(238)	796	(200)	811
Ζημία από ανάκτηση / (Επιστροφή Επιχορήγησεων)	616	-	460	-
Λοιπές προβλέψεις / (Αναστροφή προβλέψεων)	106	(642)	36	(555)
EBT προσαρμοσμένο	**7.449**	**6.955**	**3.172**	**4.608**

Απόκλιση %	**40%**	**45%**	**61%**	**123%**

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Κύκλος Εργασιών	115.859	107.047	81.113	83.680
EBIT προσαρμοσμένο	7.449	6.955	3.172	4.608
Περιθώριο προσαρμοσμένου EBT (EBT Margin)	**6,43%**	**6,50%**	**3,91%**	**5,51%**

Προσαρμοσμένο ΕΑΤ =	Κέρδη μετά φόρων	-	Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
ΕΑΤ	**3.989**	**3.622**	**2.035**	**1.960**
Απομείωση απαιτήσεων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	1.644	1.997	900	2.288
Απομείωση αποθεμάτων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	(238)	796	(200)	811
Λοιπές προβλέψεις / (Αναστροφή προβλέψεων)	106	(642)	36	(555)
Ζημία από ανάκτηση / (Επιστροφή Επιχορήγησεων)	616	-	460	-
Προσαρμογή φόρου	(617)	(624)	(347)	(738)
ΕΑΤ προσαρμοσμένο	**5.499**	**5.149**	**2.885**	**3.766**
Απόκλιση %	**38%**	**42%**	**42%**	**92%**

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Κύκλος Εργασιών	115.859	107.047	81.113	83.680
ΕΑΤ προσαρμοσμένο	5.499	5.149	2.885	3.766
Περιθώριο προσαρμοσμένου ΕΑΤ (EAT Margin)	**4,75%**	**4,81%**	**3,56%**	**4,50%**

Οι Δείκτες «Περιθώριο προσαρμοσμένου EBT (EBT Margin)» και «Περιθώριο προσαρμοσμένου ΕΑΤ (EAT Margin)» προκύπτουν από τους παραπάνω πίνακες με διαίρεση του «EBT προσαρμοσμένου» και του «ΕΑΤ προσαρμοσμένου» με τον Κύκλο Εργασιών. Η Διοίκηση του Ομίλου, χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο Δείκτη στο πλαίσιο της ευρύτερης αποτίμησης της λειτουργικής απόδοσης του ομίλου.

4. Ελεύθερες Ταμιακές Ροές (Free Cash Flows to the Firm)

Ο Δείκτης αυτός εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας, καθώς δείχνει το ποσό των μετρητών που είναι διαθέσιμο για διανομή στους μετόχους και στους δανειστές της επιχείρησης και ταυτόχρονα είναι ένας από τους βασικούς δείκτες χρηματοοικονομικής ευρωστίας.
Ο Δείκτης υπολογίζεται εάν από στην Κατάσταση Ταμιακών Ροών προστεθεί το σύνολο εισροών/(εκροών) από Λειτουργικές Δραστηριότητες στο σύνολο των εισροών/(εκροών) από Επενδυτικές Δραστηριότητες.

Προσαρμοσμένες ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις =	Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	-	Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	2.395	(198)	9.607	(6.187)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(2.417)	(4.491)	(6.464)	(3.985)
Ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις	**(22)**	**(4.689)**	**3.143**	**(10.172)**
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	-	-	-	-
Προσαρμοσμένες ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	**(22)**	**(4.689)**	**3.143**	**(10.172)**

5. Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων

Γενικότερα η αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων δείχνει το κέρδος που αντιστοιχεί στην επένδυση των μετόχων μιας εταιρείας. Ανήκει στην ομάδα των δεικτών αποδοτικότητας και είναι επίσης γενικά διαδεδομένος για σκοπούς σύγκρισης ομοειδών επιχειρήσεων και αξιολόγησης της διοίκησης μιας εταιρείας.
Ο Δείκτης υπολογίζεται εάν διαιρεθεί το καθαρό εισόδημα (Κέρδη μετά από Φόρους – ΕΑΤ) με τον μέσο όρο των Ιδίων Κεφαλαίων αρχής και τέλους περιόδου.

$$\text{Προσαρμοσμένη Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη περιόδου μετά φόρων - Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (μέσο)}}$$

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	**4,44%**	**4,05%**	**2,86%**	**2,69%**
Καθαρά κέρδη περιόδου	3.989	3.622	2.035	1.960
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	1.510	1.527	849	1.807
Σύνολο	**5.499**	**5.149**	**2.885**	**3.766**
Μέσο Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	89.833	89.420	71.118	72.824
Προσαρμοσμένη απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	**6,12%**	**5,76%**	**4,06%**	**5,17%**
Απόκλιση %	**38%**	**42%**	**42%**	**92%**

Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

Όπως παρουσιάζονται ανωτέρω με την ανάλυση των επιμέρους ΕΔΜΑ, ο Όμιλος βελτιώνει σημαντικά την εικόνα του. Πιο συγκεκριμένα εξαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων προβλέψεων για τις χρήσεις 2016 και 2015, η εικόνα σε όλους σχεδόν τους επί μέρους ΕΔΜΑ εμφανίζεται βελτιωμένη και στις δύο χρήσεις. Με σκοπό την ασφαλέστερη παρουσίαση των οικονομικών δεδομένων προς τους μετόχους και επενδυτές και για λόγους συντηρητικότητας, ο Όμιλος καταχωρεί ποσά στα αποτελέσματα τα οποία επιβαρύνουν την εικόνα των οικονομικών καταστάσεων. Εξαιρουμένων αυτών των επιβαρύνσεων καταλήγουμε στα ΕΔΜΑ, την δημοσίευση των οποίων ξεκίνησε ο Όμιλος κατά την 31.12.2016.
Τα αναλυτικά στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών (ΕΔΜΑ) για τις χρήσεις 2016 και 2015 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Εταιρεία	
σε χιλ €	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος				
Απομείωση απαιτήσεων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	1.644	1.997	900	2.288
Απομείωση αποθεμάτων / (Αναστροφή πρόβλεψης)	(238)	796	(200)	811

Ζημία από ανάκτηση / (Επιστροφή Επιχορήγησεων)	616	-	460	-
Λοιπές προβλέψεις / (Αναστροφή προβλέψεων)	106	(642)	36	(555)
Προσαρμογή φόρου	(617)	(624)	(347)	(738)
Σύνολο	**1.510**	**1.527**	**849**	**1.807**

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ

Η διείσδυση σε ακόμα περισσότερες νέες αγορές του εξωτερικού θα συνεχίσει να είναι βασικός στόχος του Ομίλου και το 2017. Στο πλαίσιο αυτό, το στρατηγικό πλάνο περιλαμβάνει προωθητικές ενέργειες, όπως είναι η δημιουργία νέων γραφείων αντιπροσώπευσης στο εξωτερικό καθώς επίσης και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Φυσικά, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται συνεχώς σε project που περιλαμβάνουν την εύρεση και υλοποίηση ενεργειών περαιτέρω μείωσης κόστους για προσαρμογή στα νέα οικονομικά δεδομένα αλλά και για βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών, κυρίως στα παραγωγικά και διοικητικά τμήματα. Η Διοίκηση με γνώμονα την ικανότητα ανάπτυξης του Ομίλου, ο όποιος σε λίγα χρόνια άλλαξε επιτυχώς το πεδίο δραστηριότητας του από την εγχώρια στη παγκόσμια αγορά, εκτιμά ότι ο Όμιλος θα συνεχίσει την επιτυχημένη πορεία του και το 2017.

Παράλληλα, η ρευστότητα εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να διατηρείται σε υψηλά επίπεδα και να δίνει στον Όμιλο την απαιτούμενη ευελιξία και τη δυνατότητα να προχωράει σε νέες επενδύσεις. Ο Όμιλος είναι σε θέση να καλύπτει τις λειτουργικές του ανάγκες και επιπλέον να χρηματοδοτεί την γεωγραφική αλλά και προϊοντική του ανάπτυξη.

Τονίζεται ότι οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων στηρίζονται σε παραμέτρους των οποίων η θετική ή αρνητική μεταβολή δε μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια από τη Διοίκηση, οι κυριότερες των οποίων είναι η εξέλιξη της αγοράς της πρώτης ύλης, το κόστος ενέργειας, η πορεία της οικοδομικής δραστηριότητας, το ύψος των επιτοκίων, η πιστωτική επέκταση των τραπεζών, η τρέχουσα πορεία της Ελληνικής οικονομίας, ο πληθωρισμός και η αγοραστική δύναμη του καταναλωτικού κοινού.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η Εταιρεία και ο Όμιλος προβαίνουν στις απαιτούμενες ενέργειες περιορισμού της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα από τη διακύμανση στις μεταβλητές κόστους και πωλήσεων και την αδυναμία πρόβλεψης χρηματοοικονομικών αγορών, καθώς εκτίθενται στους κάτωθι χρηματοοικονομικούς κινδύνους:

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου, καθώς οι πωλήσεις πραγματοποιούνται κυρίως σε πελάτες με μειωμένο εισπρακτικό ρίσκο, έχει συναφθεί ασφάλιση πιστώσεων για πωλήσεις στο εξωτερικό και υπάρχει μεγάλη διασπορά των υπολοίπων, καθώς δεν υπάρχει πελάτης με ποσοστό άνω του 5% των συνολικών εσόδων του Ομίλου. Επίσης, γεωγραφικά δεν παρατηρείται συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, πλην της Ελλάδος στην οποία δημιουργούνται και λογίζονται προβλέψεις για επισφάλειες απαιτήσεων.

Η πρόβλεψη επισφάλειας αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της Εταιρείας για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες της και αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων σημαντικού ρίσκου και συγκεντρωτικές ζημίες για κατηγορίες ομοειδών απαιτήσεων που εκτιμώνται ότι έχουν πραγματοποιηθεί αλλά δεν έχουν ακόμα γίνει γνωστές. Υπάρχει συνεχής έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας των μεγάλων πελατών και έτσι περιορίζεται η έκθεση σε κίνδυνο, φροντίζοντας να υπάρχουν επαρκή ασφαλιστικά όρια σε αυτούς.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαίτησης.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν τα άμεσα ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία δεν επαρκούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία λήξης τους.

Η προσέγγιση του Ομίλου για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει ότι σε κάθε περίπτωση θα τη διατηρεί σε επαρκές ύψος ώστε να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του όταν λήγουν, κάτω από συνήθεις ή δύσκολες συνθήκες, χωρίς να υφίστανται μη αποδεκτές ζημίες ή να διακυβεύεται η φήμη του, μέσω της ύπαρξης του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων, ενώ οι αχρησιμοποίητες πιστώσεις προς τον Όμιλο, είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπισθεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμιακών διαθεσίμων.

Ο Όμιλος εξασφαλίζει ταμιακά διαθέσιμα για την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών για τουλάχιστον 30 ημέρες, περιλαμβανομένης της κάλυψης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεών του, χωρίς να λαμβάνει υπόψη του την επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν, όπως φυσικές καταστροφές. Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου σε διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος στις 31 Δεκεμβρίου 2016 διατηρεί εγκεκριμένα συνολικά τραπεζικά όρια πίστωσης Ευρώ 32,0 εκατ.

Επιδίωξη του Ομίλου είναι τα εγκεκριμένα τραπεζικά όρια να είναι σημαντικά μεγαλύτερα από τα επίπεδα δανεισμού της, συνθήκη που την παρούσα περίοδο επιτυγχάνεται. Όσον αφορά στην επενδυτική του πολιτική, ο Όμιλος περιορίζει την έκθεση του σε κινδύνους επενδύοντας επί του παρόντος μόνο σε άμεσα ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός κίνδυνος ρευστότητας, που να μην καλύπτεται είτε από τα ταμιακά διαθέσιμα του Ομίλου είτε από εγκεκριμένα τραπεζικά όρια πίστωσης.

Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Συνίσταται στον κίνδυνο μεταβολής στον ρυθμό ανάπτυξης της οικοδομικής δραστηριότητας και μεταβολές τιμών υλικών, συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων και τιμών μετοχών, που επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου ή την αξία των χρηματοοικονομικών του μέσων. Περιλαμβάνει και την τιμή της βασικής πρώτης ύλης (του χάλυβα), η οποία επηρεάζεται από την προσφορά, τη ζήτηση και το ύψος αποθεμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Μεταξύ των ενεργειών στις οποίες προβαίνει η Εταιρεία για να μειώσει την επίπτωσή της στο κόστος παραγωγής είναι η μαζική αγορά πρώτων υλών (οικονομίες κλίμακας) όταν η τιμή τους είναι χαμηλή. Ο σκοπός της διαχείρισης αυτού του κινδύνου είναι να ελέγχει την έκθεση του Ομίλου σε αυτόν, στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

α) Κίνδυνος μείωσης της μικτής κερδοφορίας λόγω ανατίμησης ξένων νομισμάτων:

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από εισαγωγές και εξαγωγές σε ξένο νόμισμα και επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού και αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών. Ο κύριος όγκος των δραστηριοτήτων του πραγματοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς ως επί το πλείστον διεξάγεται σε Ευρώ, ενώ οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ και ως εκ τούτου ο συναλλαγματικός κίνδυνος περιορίζεται. Το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγματικών διαφορών του Ομίλου προέρχεται από την Τουρκία, Αγγλία και Ρωσία, λόγω της ισχυρής δραστηριοποίησης του Ομίλου και της έντονης μεταβλητότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας των εν λόγω χωρών. Προκειμένου να μειωθεί περαιτέρω ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο Όμιλος προέβει σε συμβόλαια αντιστάθμισης (hedging currency) με προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), διασφαλίζοντας έτσι σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία.

β) Κίνδυνος από την μετατροπή οικονομικών καταστάσεων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα:

Ο Όμιλος έχει επενδύσεις σε ξένες επιχειρήσεις, των οποίων το λειτουργικό νόμισμα δεν είναι το ευρώ, συνεπώς οι οικονομικές τους καταστάσεις δεν συντάσσονται σε ευρώ. Εξαιτίας αυτού, ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μετατροπή των εν λόγω οικονομικών καταστάσεων σε ευρώ προκειμένου να ενοποιηθούν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος να διακυμαίνεται η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο επιτοκίου, καθώς ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός κατά την 31/12/2016 κυμαίνεται σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων στη βάση του διατραπεζικού επιτοκίου Euribor, που ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά, με αποτέλεσμα οι επιπτώσεις των διακυμάνσεών τους στα αποτελέσματα και τις ταμιακές ροές να είναι μικρές. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών

αναγκών και ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες να καθορίζει τη σχέση μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων τραπεζικών δανείων.

Ο Όμιλος δε συνάπτει συμβόλαια αγαθών (commodity contracts) εκτός από αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη εκτιμώμενων αναγκών χρήσης και πώλησης.

Η μητρική δραστηριοποιείται σε επιχειρηματικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από μεταβλητότητα στο ύψος των επιτοκίων, στις τιμές των πρώτων υλών και ενέργειας, η ανάλυση ευαισθησίας των οποίων δείχνει τα εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Κέρδη προ Φόρων	Μεταβολή στα Αποτελέσματα σε χιλ. €	Μεταβολή στα Ίδια Κεφάλαια σε χιλ. €
Δημοσιευμένα κέρδη 2016	1.976	0	0
+5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	250	(1.727)	(1.727)
-0,5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	1.695	(281)	(281)
Αύξηση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	(399)	(2.375)	(2.375)
Μείωση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	4.352	2.375	2.375
Αύξηση 10% τιμών ενέργειας	1.844	(132)	(132)
Μείωση 10% τιμών ενέργειας	2.108	132	132

Κίνδυνοι και τυχόν επιπτώσεις για τον Όμιλο από την προγραμματισμένη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (BREXIT)

Στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο ενεργοποίησε το άρθρο 50 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Article 50 of the Treaty on European Union) και πλέον ξεκίνησε επίσημα η νομική διαδικασία για την έξοδο της χώρας από την Ευρωπαϊκή Ένωση (γνωστό ως «BrExit»). Οι διαπραγματεύσεις με τα υπόλοιπα 27 μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους όρους της αποχώρησης έχουν ξεκινήσει και υπάρχει ένας χρονικός ορίζοντας 2 ετών για την ολοκλήρωσή τους.

Το βάθος και το εύρος των συνεπειών του BrExit θα εξαρτηθεί από την έκβαση των διαπραγματεύσεων μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες θα κινηθούν σε αχαρτογράφητα νερά, καθώς μέχρι τώρα δεν υπάρχει αντίστοιχο προηγούμενο. Το αποτέλεσμα αυτών των διαπραγματεύσεων θα καθορίσει κατά πόσο ορισμένες εξαιρέσεις και απαλλαγές που υπάρχουν επί του παρόντος βάσει της φορολογικής νομοθεσίας της ΕΕ θα συνεχίσουν να υφίστανται για τις οικονομικές οντότητες του Ηνωμένου Βασιλείου. Επίσης, ενδέχεται να υπάρξουν μεταβολές στη συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ Ευρώ και Αγγλικής Στερλίνας.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στο Ηνωμένο Βασίλειο, με την θυγατρική εταιρεία KLEEMANN LIFTS UK LTD, η οποία εδρεύει στο Λονδίνο. Η ισοτιμία της Αγγλικής Λίρας κατά την 31/12/2015 ήταν 0,734 £/€. Καθ' όλη την διάρκεια του έτους και μετά τη γνωστοποίηση του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος για την παραμονή της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Αγγλική Λίρα υποτιμήθηκε έναντι του Ευρώ και κατά την 31/12/2016 έφτασε στα 0,856 £/€. Η πτώση της Αγγλικής Λίρας είχε επίπτωση (€ -580 χιλ. ζημία) στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου της 31/12/2016.

Στην παρούσα φάση δεν μπορεί να εκτιμηθεί με σαφήνεια η επίδραση που θα έχει στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, η οριστική αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε κάθε περίπτωση η Διοίκηση αξιολογεί σε διαρκή βάση τα δεδομένα προκειμένου να εξασφαλίζει τα μέτρα και τις ενέργειες που θα πρέπει να ληφθούν προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στη δραστηριότητά του Ομίλου.

ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το όραμα της Διοίκησης είναι να γίνει ο Όμιλος πρώτης προτίμησης στη διεθνή αγορά ανελκυστήρων, καθώς αποτελεί μια σύγχρονη βιομηχανία, με ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση, στενή συνεργασία με τους πελάτες της, άριστη φήμη και ισχυρή θέση σε αυτή την αγορά. Προκειμένου να επιτευχθεί το όραμα του Ομίλου, έχουν τεθεί συγκεκριμένοι στρατηγικοί στόχοι, οι οποίοι είναι οι ακόλουθοι:

- **Υψηλή ποιότητα**: Επιδίωξη του Ομίλου αποτελεί η ποιότητα να είναι το βασικό χαρακτηριστικό των προϊόντων και υπηρεσιών του. Η ποιότητα των προϊόντων πρέπει να ξεπερνάει τις προσδοκίες των πελατών και παράλληλα να υπάρχουν εκείνες οι διαδικασίες οι οποίες διασφαλίζουν τη συνεχή βελτίωσή της.
- **Συνέπεια** – **Εξυπηρετικότητα**: Η συνέπεια και η εξυπηρετικότητα απέναντι στον πελάτη αποτελεί εκ των βασικών στρατηγικών στόχων του Ομίλου. Ο χρόνος παράδοσης των προϊόντων και εξυπηρέτησης των πελατών αποτελούν κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας των στόχων του Ομίλου.

- **Οικονομία – Αποδοτικότητα**: Πρέπει να επιτυγχάνεται το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα με τη χρήση των λιγότερων δυνατών πόρων. Τα οφέλη είναι πολλαπλά και διαχέονται τόσο εντός του Ομίλου (μέτοχοι, Διοίκηση, εργαζόμενοι, κ.α.) όσο και εκτός (πελάτες, προμηθευτές, κοινωνία, κ.α.)
- **Ανάπτυξη:** Η συνεχόμενη μεγέθυνση των εργασιών διασφαλίζει πρωταρχικώς την βιωσιμότητα της Εταιρείας και, στη συνέχεια, την διασφάλιση της ηγετικής της θέσης στην αγορά. Αντίθετα, η στασιμότητα εντός ενός ταχέως αναπτυσσόμενου επιχειρηματικού περιβάλλοντος έχει ως τελικό αποτέλεσμα τη συρρίκνωση των εργασιών και των μεγεθών του Ομίλου.

Για την επίτευξη του οράματος και των στρατηγικών στόχων, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Ομίλου συνοψίζονται στα εξής:

- **Αξιοπιστία** - Ο Όμιλος έχει καταφέρει να συνδέσει το όνομα του με την αξιοπιστία, αφού βασική επιδίωξη είναι η άμεση ανταπόκριση στις προσδοκίες και απαιτήσεις των πελατών, όσον αφορά το προϊόν, την ποιότητα, την ταχύτητα και την τιμή. Η παρουσία του σε σημαντικές διεθνείς εκθέσεις και οι καταχωρήσεις σε διεθνή κλαδικά έντυπα συντελούν ώστε το όνομά του να είναι αναγνωρίσιμο στη διεθνή αγορά ανελκυστήρων. Η διαπραγματευτική ισχύς σε σχέση με τους προμηθευτές και η καθετοποίηση του Ομίλου έχουν ως αποτέλεσμα τον απόλυτο έλεγχο στην ποιότητα και το κόστος παραγωγής του τελικού προϊόντος.

- **Τεχνολογία** - Ο Όμιλος αποτελεί μια βιομηχανία εντάσεως κεφαλαίου και καθίσταται από τους πλέον σύγχρονους τεχνολογικά στην Ευρώπη. Με αιχμή την επένδυση σε μηχανολογικό εξοπλισμό, η στρατηγική στηρίχθηκε στους άξονες της ποιότητας, καινοτομίας, ταχύτητας και ευελιξίας.

- **Λύσεις πακέτου** - Κατέχοντας ηγετική θέση, ο Όμιλος είναι ο μόνος στην Ελλάδα που δύναται να παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις ανελκυστήρων που εξασφαλίζουν συμβατότητα όλων των υλικών, απόλυτη ασφάλεια στον τελικό χρήστη και τον συντηρητή, ολοκληρωμένη και διαρκή τεχνική υποστήριξη πελατών και κάλυψη εξειδικευμένων λύσεων (π.χ. ανακαίνιση).

- **Τεχνογνωσία** – ο Όμιλος κατέχει την απαιτούμενη τεχνογνωσία για την ανάπτυξη καινοτόμων και διαφοροποιημένων προϊόντων που στηρίζεται στη 20ετή παρουσία στη διεθνή αγορά, στις μακροχρόνιες συνεργασίες με πελάτες/εγκαταστάτες, στην ανθρωποκεντρική κουλτούρα και στα 1.249 άτομα ανθρώπινο δυναμικό (435 πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης εκ των οποίων οι 304 είναι Μηχανολόγοι-Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί). Το Τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης υποστηρίζει την ανάπτυξη νέων προϊόντων υψηλής τεχνολογίας που απευθύνονται στις τάσεις της διεθνούς αγοράς, καθώς και στις νέες νομοθετικές απαιτήσεις, ενώ επιπρόσθετα, σχεδιάζονται και εισάγονται στην αγορά καινοτόμα προϊόντα, όπως ο αντισεισμικός ανελκυστήρας, ο υδραυλικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο, καινοτόμες λύσεις ανακαίνισης ανελκυστήρων ανυψωτικά συστήματα, διατάξεις μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης κ.α., για τα οποία ο Όμιλος έχει καταθέσει 21 αιτήσεις, σε Ελλάδα αλλά και διεθνώς, για κατοχύρωση βιομηχανικής πνευματικής ιδιοκτησίας και έχει λάβει τα σχετικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Η ενίσχυση της ηγετικής θέσης του Ομίλου στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή αγορά αποτελεί στρατηγικό στόχο της Διοίκησης, όπως επίσης η περαιτέρω ανάπτυξή του και βελτίωση των παραγόμενων συστημάτων και υπηρεσιών που προσφέρει. Η στρατηγική επίτευξης αυτού του στόχου προσδιορίζεται από την ανάπτυξη συνεργασιών σε εξωτερικό και εσωτερικό, την αναβάθμιση των μηχανογραφικών συστημάτων της Εταιρείας και αναδιάρθρωση της οργάνωσής της, την επέκταση της διεθνούς παρουσίας της Εταιρείας για την εκμετάλλευση ευκαιριών που παρουσιάζονται στο εξωτερικό, την αναβάθμιση των εκπαιδευτικών συστημάτων προσωπικού και συνεργατών της Εταιρείας, την ανάπτυξη νέων στελεχών, την υλοποίηση του σημαντικού επενδυτικού σχεδίου της Εταιρείας, το εκτεταμένο πρόγραμμα επενδύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη και την συνδεόμενη συνεχή ανάπτυξη της τεχνογνωσίας.

Στους άμεσους στόχους της Διοίκησης του Ομίλου εντάσσονται:

- **Η ανάπτυξη στην εγχώρια αγορά**. Ο Όμιλος προσβλέπει στην βελτίωση του μεριδίου της εγχώριας αγοράς ανελκυστήρων, η οποία στηρίζεται στη στρατηγική διείσδυσης σε αυτήν και στην προώθηση του πακέτου, στην ενδυνάμωση του δικτύου συνεργατών, στην ανάπτυξη εκθεσιακών χώρων, στην προώθηση νέων προτάσεων Kleemann Design, στην επικοινωνία με το ευρύ κοινό, καθώς και με το κοινό των μηχανικών / αρχιτεκτόνων και στην ανάπτυξη στις νέες αγορές στάθμευσης, stairlifts και σκαλών.

- **Η ανάπτυξη των εξαγωγών**. Με βάση τα ανωτέρω συγκριτικά του πλεονεκτήματα, ο Όμιλος, αναπτύσσει την στρατηγική του με την διεύρυνση της πελατειακής του βάσης και την επέκταση σε νέες απαιτητικές περιοχές, όπως για παράδειγμα οι ανεπτυγμένες τεχνολογικά χώρες της Ευρώπης με αυστηρότερες προδιαγραφές ποιότητας, υλικών και υπηρεσιών, ενώ παράλληλα πετυχαίνει τη μείωση της εξάρτησής από υπάρχουσες αγορές. Επιπλέον, ο Όμιλος αποσκοπεί στην προώθηση νέων προϊόντων και στην εφαρμογή

ανταγωνιστικότερης τιμολογιακής πολιτικής προκειμένου να αναπτύξει περαιτέρω την παρουσία τους στην διεθνή αγορά.

- **Η διείσδυση στην αγορά αντικατάστασης παλαιών ανελκυστήρων**. Στην Ελλάδα λειτουργούν περισσότεροι από 300.000 ανελκυστήρες άνω των 30 ετών, ένα σημαντικό ποσοστό των οποίων χρήζει μερικής ή ολικής αντικατάστασης. Η σχετική ΚΥΑ που αφορά την ασφάλεια του ανελκυστήρα και δόθηκε στη δημοσιότητα στο τέλος του 2008, μεταφέροντας την αντικατάσταση στα επόμενα έτη, γεγονός που δεν ενισχύει θετικά τη δραστηριότητα του Ομίλου, αλλά ούτε επηρεάζει ουσιωδώς τα μεγέθη του, καθώς η καθημερινή πραγματικότητα υποδεικνύει ότι υπάρχει ικανοποιητική κινητικότητα για επισκευές και συντηρήσεις λόγω παλαιότητας και ανάγκης εκσυγχρονισμού των ανελκυστήρων.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι σημαντικές συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεμένα μέρη, κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24, αφορούν θυγατρικές, συνδεδεμένες επιχειρήσεις, μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και διευθυντικά στελέχη. Παρουσιάζονται συνοπτικά στον επόμενο πίνακα:

2016	**Όμιλος**		**Εταιρεία**	
	Έσοδα / Πωλήσεις	**Έξοδα / Αγορές**	**Έσοδα / Πωλήσεις**	**Έξοδα / Αγορές**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	25.195.859,33	11.413.420,45
Συνδεδεμένες εταιρείες	868.382,11	3.922.164,98	554.243,96	636.852,41
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	(4.672,95)	1.522.300,98	(4.672,95)	754.954,85
Σύνολο	**863.709,16**	**5.444.465,96**	**25.745.430,34**	**12.805.227,71**
	Απαιτήσεις	**Υποχρεώσεις**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	9.091.349,61	6.965.956,94
Συνδεδεμένες εταιρείες	402.205,16	110.228,78	253.052,27	(114.117,29)
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	5.366,28	-	5.366,28	-
Σύνολο	**407.571,44**	**110.228,78**	**9.349.768,16**	**6.851.839,65**

2015	**Όμιλος**		**Εταιρεία**	
	Έσοδα / Πωλήσεις	**Έξοδα / Αγορές**	**Έσοδα / Πωλήσεις**	**Έξοδα / Αγορές**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	24.831.488,83	10.106.442,35
Συνδεδεμένες εταιρείες	750.805,96	3.687.537,78	476.376,31	657.265,45
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	14.245,45	1.359.712,37	14.245,45	776.074,15
Σύνολο	**765.051,41**	**5.047.250,15**	**25.322.110,59**	**11.539.781,95**
	Απαιτήσεις	**Υποχρεώσεις**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	17.339.867,24	5.915.292,98
Συνδεδεμένες εταιρείες	480.711,83	621.266,99	309.432,60	(159.727,63)
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	10.529,31	-	10.529,31	-
Σύνολο	**491.241,14**	**621.266,99**	**17.659.829,15**	**5.755.565,35**

Αναλυτικότερα, πωλήσεις και αγορές προς θυγατρικές για τις χρήσεις 2016 και 2015, αναλύονται ως εξής:

Πωλήσεις 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2016	**Εμπορεύματα**	**Προϊόντα**	**Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά**	**Υπηρεσίες**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
KLEFER A.E.	90,00	4.321,86	6.621,67	5.032,37	39.149,84	**55.215,74**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	470.291,85	4.866.514,37	326.544,07	802,62	33.371,64	**5.697.524,55**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	483.751,54	1.705.986,10	52.047,03	103,47	2.319,88	**2.244.208,02**
KLEEMANN LIFT RO SRL	54.192,41	2.045.274,27	36.766,38	612,92	66.278,39	**2.203.124,37**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	(2.444,03)	328.718,88	104.619,91	-	36.964,39	**467.859,15**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	12.095,88	4.844.923,32	260.499,63	62.566,88	294.535,15	**5.474.620,86**
KLEEMANN LIFT RUS	840.503,00	2.246.643,64	37.100,32	-	-	**3.124.246,96**

KLEEMANN DIZALA	99,34	147.650,45	5.939,91	767,00	6.161,25	**160.617,95**
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	212.310,04	3.919.763,45	60.376,24	137,50	173.515,83	**4.366.103,06**
KLEEMANN SERVICES LTD	126.636,74	1.195.521,03	-	8.188,79	48.380,32	**1.378.726,88**
KLEEMANN AUFZUGE	1.222,42	4.956,88	16.404,49	-	1.028,00	**23.611,79**
Σύνολο	**2.198.749,19**	**21.310.274,25**	**906.919,65**	**78.211,55**	**701.704,69**	**25.195.859,33**

Πωλήσεις 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2015	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	-	15.085,37	9.104,73	2.786,00	58.894,61	**85.870,71**
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S.	280.685,55	5.466.348,27	5.414.473,07	9.238,89	231.892,33	**11.402.638,11**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	42.962,00	1.549.839,96	314.513,07	710,00	-	**1.908.025,03**
KLEEMANN LIFT RO SRL	14.517,50	2.210.892,80	33.786,77	590,45	69.473,00	**2.329.260,52**
MODA LIFT A.B.E.E.	-	-	-	-	-	**-**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	-	179.181,26	78.366,72	-	30.226,00	**287.773,98**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	-	3.466.151,07	75.712,24	1.740,00	264.230,00	**3.807.833,31**
KLEEMANN LIFTS RUS	1.330.930,00	1.485.484,84	226.956,88	4.150,00	9.212,00	**3.056.733,72**
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS	-	-	-	-	-	**-**
KLEEMANN DIZALA	-	159.084,13	1.606,93	-	6.253,00	**166.944,06**
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	68.500,00	1.554.224,50	19.490,21	-	59.439,00	**1.701.653,71**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	84.755,68	-	-	-	**84.755,68**
Σύνολο	**1.737.595,05**	**16.171.047,88**	**6.174.010,62**	**19.215,34**	**729.619,94**	**24.831.488,83**

Αγορές 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2016	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	91.895,40	8.144.322,93	416.631,93	105.787,12	8.743,79	**8.767.381,17**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	98.245,21	56.114,03	2.100,00	-	-	**156.459,24**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	350.760,06	38.401,43	-	-	60.682,69	**449.844,18**
KLEEMANNLIFTROSRL	-	-	-	-	293.575,00	**293.575,00**
KLEEMANNLIFTS(CHINA)CO.LTD	428.125,56	457.582,68	-	-	200.764,79	**1.086.473,03**
KLEEMANNLIFTSRUS	-					**-**
KLEEMANNLIFTSU.K.LTD	-	-	-	1.671,63	-	**1.671,63**
KLEEMANN SERVICES LTD	650,00	-	-	-	-	**650,00**
KLEEMANN AUFZUGE	-	-	-	304.740,89	-	**304.740,89**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO, LTD	352.625,31	-	-	-	-	**352.625,31**
Σύνολο	**1.322.301,54**	**8.696.421,07**	**418.731,93**	**412.199,64**	**563.766,27**	**11.413.420,45**

Αγορές 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2015	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	72.071,07	7.734.760,48	386.189,41	111.196,28	-	**8.304.217,24**
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S.	272.488,62	-	-	-	-	**272.488,62**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	266.324,81	-	-	-	-	**266.324,81**
KLEEMANN LIFT RO SRL	-	-	-	-	139.470,85	**139.470,85**
MODA LIFT A.B.E.E.	-	-	-	-	-	**-**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	-	1.120.639,31	-	-	-	**1.120.639,31**
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	-	-	-	**-**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	-	-	-	3.301,52	-	**3.301,52**
Σύνολο	**610.884,50**	**8.855.399,79**	**386.189,41**	**114.497,80**	**139.470,85**	**10.106.442,35**

Πλην των προαναφερομένων, δεν υπάρχουν λοιπές συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Όσον αφορά απαιτήσεις και υποχρεώσεις της Εταιρείας έναντι των θυγατρικών της εταιρειών, παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας:

	Υποχρεώσεις		Απαιτήσεις	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
KLEFER A.E.	6.182.660,63	5.600.647,69	12.774,03	15.112,05
KLEEMANN ASANSOR S.A.	-	97.220,52	2.515.289,92	4.099.097,30
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	370.097,49	24.484,94	453.899,28	1.733.030,78
KLEEMANN LIFT RO SRL	139.090,00	75.078,30	741.857,66	872.568,07
MODA LIFT A.B.E.E.	-	-	-	-
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	249.035,94	(32.281,42)	238.939,82	540.640,96
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	1.671,63	150.142,95	3.248.559,20	8.769.459,22
KLEEMANN SERVICES LTD	650,00	-	16.641,68	81.355,68
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	369.022,90	356.022,83
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS	-	-	-	-
KLEEMANN DIZALA	-	-	285.707,01	158.989,06
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	-	-	1.185.046,32	713.591,29
KLEEMANN AUFZUGE	11.934,53	-	23.611,79	-
KLEEMANN LIFTS DUBAI DMCC	-	-	-	-
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	10.816,72	-	-	-
Σύνολο	**6.965.956,94**	**5.915.292,98**	**9.091.349,61**	**17.339.867,24**

Οι λοιπές συνδεμένες εταιρείες, οι οποίες δεν ενοποιούνται προκειμένου να προκύψουν τα αποτελέσματα του Ομίλου, είναι οι: AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.(Τουρκία), AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.(ΠΡΩΗΝ YAPILIFT-Τουρκία), TECHNOLAMA (Ισπανία), SKYLIFT (Ελλάδα) και CITYLIFT (Ελλάδα). Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις Εταιρείας και Ομίλου έναντι αυτών αναλύονται ως εξής:

	Υποχρεώσεις		Απαιτήσεις	
Εταιρεία	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.(ΠΡΩΗΝ YAPILIFT)	(116.717,29)	(159.727,63)	-	11.912,07
TECHNOLAMA	-	-	-	-
CITY LIFT	-	-	213,38	12,07
SKY LIFT	2.600,00	-	252.838,89	297.508,46
Σύνολο	**(114.117,29)**	**(159.727,63)**	**253.052,27**	**309.432,60**

Όμιλος	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.	-	-	41.405,99	68.614,52
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.(ΠΡΩΗΝ YAPILIFT)	(116.717,29)	(159.727,63)	62.941,79	101.331,34
TECHNOLAMA	224.346,07	780.994,62	170,33	170,33
CITY LIFT	-	-	213,38	12,07
SKY LIFT	2.600,00	-	297.473,67	310.583,57
Σύνολο	**110.228,78**	**621.266,99**	**402.205,16**	**480.711,83**

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ Ν. 3556/2007

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας περιλαμβάνει αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τα ζητήματα της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

Α) ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε Ευρώ 8.277.045,00, διαιρούμενο σε 23.648.700 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,35 η κάθε μία, οι οποίες είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Κάθε μετοχή της Εταιρείας ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας, το οποίο δεν περιέχει διατάξεις περισσότερο περιοριστικές από ότι προβλέπει ο Νόμος. Η κατοχή του τίτλου της μετοχής συνεπάγεται αυτοδίκαια την αποδοχή από τον κύριο αυτής του Καταστατικού της Εταιρείας και των νομίμων αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων, ακόμη και αν δεν έλαβε μέρος σε αυτές. Το Καταστατικό της Εταιρείας δεν περιέχει ειδικά δικαιώματα υπέρ συγκεκριμένων μετόχων.

Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται μέχρι το ύψος της ονομαστικής αξίας των μετοχών που κατέχουν και μετέχουν στη Διοίκηση και τα κέρδη της Εταιρείας ανάλογα και σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου και του Καταστατικού, ενώ τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από κάθε μετοχή την ακολουθούν σε οποιοδήποτε καθολικό ή ειδικό διάδοχο του μετόχου.

Οι μέτοχοι ασκούν τα δικαιώματά τους σε σχέση με τη Διοίκηση της Εταιρείας, μόνο μέσω των Γενικών Συνελεύσεων και έχουν δικαίωμα προτίμησης σε κάθε μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο μετοχικό κεφάλαιο, όπως ορίζεται στο άρθρο 13, παράγραφο 5 του Κ.Ν.2190/1920.

Οι δανειστές του κάθε μετόχου της Εταιρείας, και οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοι αυτών σε καμία περίπτωση δε μπορούν να προκαλέσουν κατάσχεση ή σφράγιση οποιασδήποτε περιουσίας ή των βιβλίων της Εταιρείας, ούτε να ζητήσουν τη διανομή ή εκκαθάρισή της, ούτε να αναμιχθούν με οποιοδήποτε τρόπο στη διοίκηση ή τη διαχείρισή της.

Κάθε μέτοχος, οπουδήποτε και αν κατοικεί, θεωρείται ότι έχει μόνιμη κατοικία την έδρα της Εταιρείας ως προς τις σχέσεις του με αυτή και υπόκειται στους Ελληνικούς νόμους. Κάθε διαφορά μεταξύ της Εταιρείας και των μετόχων ή οποιουδήποτε τρίτου, υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των Τακτικών Δικαστηρίων, η δε Εταιρεία ενάγεται μόνο ενώπιον των δικαστηρίων της έδρας της.

Κάθε κοινή μετοχή παρέχει το δικαίωμα μιας ψήφου. Συγκύριοι μετοχής, για να έχουν δικαίωμα ψήφου, πρέπει να υποδείξουν στην Εταιρεία εγγράφως ένα κοινό εκπρόσωπο για την μετοχή αυτή, ο οποίος θα τους εκπροσωπεί στη Γενική Συνέλευση, μέχρι δε τον καθορισμό αυτού αναστέλλεται η άσκηση των δικαιωμάτων τους.

Κάθε μέτοχος μπορεί να ζητήσει δέκα ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση, τις ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και τις σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της Εταιρείας.

Το μέρισμα κάθε μετοχής πληρώνεται στους μετόχους της Εταιρείας μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, με την προσκόμιση της βεβαίωσης Δικαιούχου Μερίσματος Ανωνύμων Αξιών στα γραφεία της Εταιρείας ή όπου αλλού ορισθεί. Τα μερίσματα τα οποία δεν ζητήθηκαν για μία πενταετία παραγράφονται υπέρ του Δημοσίου.

Σε ότι αφορά τη διαδικασία προκειμένου να συμμετάσχει ο μέτοχος στις Γενικές Συνελεύσεις της Εταιρείας και τη διαδικασία πληρωμής του μερίσματος θα εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας και Εκκαθάρισης του Συστήματος Άυλων Τίτλων, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει.

β) ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του Καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους.

γ) ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΑΜΕΣΕΣ Η ΕΜΜΕΣΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ Ν.3556/2007

Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του Ν.3556/2007, με ποσοστό μεγαλύτερο άμεσα ή έμμεσα από 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της Εταιρείας κατέχει άμεσα μόνο η εταιρεία MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD και έμμεσα τα πρόσωπα που ενεργούν συντονισμένα με αυτόν βάσει της συμφωνίας στις 19/09/2016 (ήτοι κκ. Κωνσταντίνος Κουκούντζος του Νικολάου, Νικόλαος Κουκούντζος του Νικολάου, Αικατερίνη Κουκούντζου του Νικολάου, Νικόλαος Κουκούντζος του Κωνσταντίνου, Μενέλαος Κουκούντζος του Κωνσταντίνου, Αικατερίνη Κουκούντζου του Μενελάου και Κωνσταντίνος Κουκούντζος του Μενελάου).

Συγκεκριμένα, στις 31/12/2016 ο αριθμός των μετοχών που ελέγχει η MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD άμεσα και τα φυσικά πρόσωπα έμμεσα ανέρχεται σε 18.630.071 μετοχές, που αντιπροσωπεύουν ποσοστό περίπου 78,78% του μετοχικού κεφαλαίου και δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρίας.

Το σύνολο των μετοχών σε κυκλοφορία την 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχεται σε 23.648.700 και είναι όλες κοινές ονομαστικές.

Σημειώνεται ότι στις 31/12/2016 βρισκόταν σε εξέλιξη η Δημόσια πρόταση που έιχε υποβάλει η MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD, για την οποία υπάρχουν περισσότερες λεπτομέρειες στην ενότητα «Σημαντικά γεγονότα της χρήσης 2016»

Δ) ΜΕΤΟΧΕΣ ΠΑΡΕΧΟΥΣΕΣ ΕΙΔΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Ε) ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ

Δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

ΣΤ) ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

Ζ) ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οι κανόνες που προβλέπει το Καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την τροποποίηση των διατάξεών του, δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν.2190/1920.

Η) ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΝΕΩΝ Η ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΙΔΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

α) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 στοιχ. β του Κ.Ν.2190/1920 και το άρθρο 6 του Καταστατικού της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν.2190/1920, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας με την έκδοση νέων μετοχών, με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του.

β) Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας μπορεί να προβαίνει στην αγορά ιδίων μετοχών μόνο στο πλαίσιο απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που έχει ληφθεί σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν.2190/1920, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στον Κ.Ν.2190/1920 όπως ισχύει τροποποιηθείς.

γ) Δεν υπάρχουν στο τέλος της τρέχουσας περιόδου μετοχές της Μητρικής εταιρείας που κατέχονται από την ίδια ή και από τις θυγατρικές της.

Θ) ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΟΥ ΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΕ ΙΣΧΥ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ Η ΛΗΓΟΥΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΟΠΙΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΥΤΗΣ

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Ι) ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΜΕ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ Η ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Δεν υπάρχουν ειδικές συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Δήλωση αυτή αφορά στο σύνολο των αρχών και πρακτικών που υιοθετεί η Εταιρεία προκειμένου να διασφαλίσει την απόδοσή της, τα συμφέροντα των μετόχων της και τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Η Εταιρεία σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 2 του Ν.3873/2010 και 43^{α} παρ. 29 του Κ.Ν. 2190/1920, δηλώνει τα ακόλουθα:

Η δομή της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης επικεντρώνεται στα παρακάτω θέματα:

1. Δήλωση Συμμόρφωσης με Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης
2. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης επιπλέον των απαιτήσεων του Νόμου
3. Περιγραφή του συστήματος Εσωτερικού Έλεγχου και διαχείρισης κίνδυνων αναφορικά με την διαδικασία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων
4. Αναφορά σε πληροφοριακά στοιχεία (γ), (δ), (στ), (η) και (θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ
5. Σχέσεις με τους μετόχους
6. Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και τυχόν άλλων εποπτικών οργάνων και επιτροπών της Εταιρεία
7. Αμοιβές
8. Πολιτική Εξασφάλισης Επαρκούς Πληροφόρησης
9. Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων & Πολιτική Προστασίας Απορρήτου
10. Πολιτική πολυμορφίας
11. Δομή εταιρείας για την καταπολέμηση της διαφθοράς
12. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολογήσεις

1. Δήλωση Συμμόρφωσης με Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ (εφεξής "Εταιρεία") συμμορφούμενη με τις επιταγές του νόμου 3873/2010, ακολουθεί τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που θεσπίστηκε από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος είναι αναρτημένος στον ιστότοπο:

http://www.helex.gr/documents/10180/906743/HCGC_GR_20131022.pdf/e8e7b6da-6dd0-4c30-90e9-79fe9ca8383d

2. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης επιπλέον των απαιτήσεων του νόμου

Η Εταιρεία δεν εφαρμόζει άλλες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης πλέον των προβλεπόμενων από τον νόμο.

3. Περιγραφή του συστήματος Εσωτερικού Έλεγχου και διαχείρισης κίνδυνων αναφορικά με την διαδικασία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει την τελική ευθύνη παρακολούθησης της επάρκειας και αξιολόγησης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Στο έργο αυτό συνεισφέρει η Επιτροπή Ελέγχου και η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, μέσω της οποίας παρακολουθείται η τήρηση του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Στα ανωτέρω συμπεριλαμβάνεται και η χρηματοοικονομική πληροφόρηση για την σύνταξη των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και της Ετήσιας Έκθεσης.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει η Εταιρεία σε σχέση με την διαδικασία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και της Οικονομικής έκθεσης είναι:

- Δημιουργία αυτοματοποιημένων διαδικασιών και συντονισμένων ενεργειών όλων των εταιρειών του Ομίλου για την σύνταξη Ενοποιημένων Οικονομικών καταστάσεων.
- Έλεγχος και διασταύρωση όλων των συναλλαγών που επηρεάζουν την σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου (συμφωνία, πωλήσεων-αγορών, απαιτήσεων-υποχρεώσεων, ενδοεταιρικών αποθεμάτων και λοιπών συναλλαγών).
- Αναθεώρηση λογιστικών αρχών και πολιτικών όποτε απαιτείται.
- Ύπαρξη καταγραμμένων εργασιών για την έκδοση Οικονομικών Καταστάσεων.
- Ύπαρξη δικλείδων ασφαλείας και ανάπτυξη ελεγκτικών μηχανισμών για την ασφάλεια και αξιοπιστία των χρησιμοποιούμενων πληροφοριών.
- Ανάπτυξη κοινής λογιστικής πλατφόρμας και δομής, για την ετοιμασία και έκδοση οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου.

- Επάρκεια σε γνώσεις, προσόντα των εμπλεκομένων στελεχών ανά αρμοδιότητα και περιοχή ευθύνης.
- Συνεχής εκπαίδευση και ενημέρωση πάνω στις νέες εξελίξεις.
- Τακτική επικοινωνία Επιτροπής Ελέγχου με Ανεξάρτητους Εξωτερικούς Ελεγκτές.
- Ανάπτυξη και παρουσίαση διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.
- Αξιολόγηση συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ελέγχου.
- Δημιουργία εταιρικών συμβάσεων με τις Διοικήσεις των εταιρειών του Ομίλου, όπου περιγράφονται και ορίζονται δικαιοδοσίες για διενέργεια πάσης φύσης συναλλαγών.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου καταρτίζει ετήσιο πλάνο ελέγχου βάσει πρότερης αξιολόγησης κινδύνων, και το οποίο παρέχει εύλογη διαβεβαίωση ως προς τις βασικές εταιρικές δραστηριότητες και τους οικονομικούς κινδύνους που αντιμετωπίζει η Εταιρεία. Το ετήσιο πλάνο Ελέγχων εγκρίνεται από την Επιτροπή Ελέγχου.

Η Εταιρεία έχει δημιουργήσει τις κατάλληλες δομές, διαδικασίες και ελεγκτικούς μηχανισμούς προκειμένου να αξιολογήσει και να διαχειριστεί κινδύνους που ενδέχεται να ανακύψουν σχετικά με τη σύνταξη ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ειδικές επιχειρησιακές διαδικασίες έχουν θεσπιστεί για περιοχές που ενέχουν υψηλούς κίνδυνους, στις οποίες περιγράφονται όλα τα εγκριτικά στάδια που απαιτούνται προκειμένου να εξασφαλιστεί ο αποτελεσματικός και ασφαλής έλεγχος των συναλλαγών αυτών.

Η Επιτροπή Ελέγχου επιλαμβάνεται όλων των σοβαρών θεμάτων ελέγχου που εγείρονται τόσο από την Διοίκηση όσο και από τους εσωτερικούς και εξωτερικούς ελεγκτές και υποβάλλει τις διαπιστώσεις της στο Διοικητικό Συμβούλιο. Για όλες τις διαπιστωμένες αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η Επιτροπή Ελέγχου διασφαλίζει ότι η Διοίκηση θα λάβει όλα τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα.

Οι κύριες αρμοδιότητες της επιτροπής ελέγχου είναι οι εξής:

Όσον αφορά στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου και τα συστήματα πληροφόρησης, η επιτροπή ελέγχου:

- παρακολουθεί τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας. Επίσης, θα πρέπει να επιβλέπει κάθε επίσημη ανακοίνωση που αφορά στη χρηματοοικονομική απόδοση της εταιρείας, και να εξετάζει τα βασικά σημεία των οικονομικών καταστάσεων που εμπεριέχουν σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις από πλευράς Διοίκησης,
- εποπτεύει τους εσωτερικούς χρηματοοικονομικούς ελέγχους της εταιρείας και παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας, εκτός εάν αυτή η ευθύνη ανήκει ρητά στο ίδιο το ΔΣ ή σε κάποια άλλη επιτροπή του. Για το σκοπό αυτό, η επιτροπή ελέγχου θα πρέπει να εξετάζει σε περιοδική βάση το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας, ώστε να διασφαλίζει ότι οι κυριότεροι κίνδυνοι προσδιορίζονται, αντιμετωπίζονται και δημοσιοποιούνται με ορθό τρόπο,
- εξετάζει συγκρούσεις συμφερόντων κατά τις συναλλαγές της εταιρείας και των θυγατρικών της με συνδεδεμένα μέρη και υποβάλλει στο ΔΣ σχετικές αναφορές,
- υποστηρίζει το ΔΣ ως προς την απόκτηση επαρκούς πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων μερών,
- εξετάζει την ύπαρξη και το περιεχόμενο των διαδικασιών εκείνων, σύμφωνα με τις οποίες το προσωπικό της εταιρείας θα μπορεί, υπό εχεμύθεια, να εκφράσει τις ανησυχίες του για ενδεχόμενες παρανομίες και παρατυπίες σε θέματα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ή για άλλα ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας της επιχείρησης. Η επιτροπή ελέγχου θα πρέπει να διασφαλίζει την ύπαρξη διαδικασιών για την αποτελεσματική και ανεξάρτητη διερεύνηση τέτοιων ζητημάτων, καθώς και για την κατάλληλη αντιμετώπισή τους.

Όσον αφορά στην εποπτεία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, η επιτροπή ελέγχου:

- εξασφαλίζει τη λειτουργία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου,
- προσδιορίζει και εξετάζει τον κανονισμό λειτουργίας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας,
- παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, και εξετάζει τις τριμηνιαίες εκθέσεις ελέγχου της μονάδας,

- διασφαλίζει την ανεξαρτησία του εσωτερικού ελέγχου, προτείνοντας στο ΔΣ το διορισμό και την ανάκληση του επικεφαλής της μονάδας εσωτερικού ελέγχου.
- αξιολογεί τον επικεφαλής της μονάδας εσωτερικού ελέγχου

Όσον αφορά στην εποπτεία του τακτικού ελέγχου, η επιτροπή ελέγχου:

- κάνει προτάσεις μέσω του Δ.Σ. στη Γενική Συνέλευση σχετικά με το διορισμό, τον επαναδιορισμό και την ανάκληση του τακτικού ελεγκτή, καθώς και για την έγκριση της αμοιβής και τους όρους πρόσληψης του τακτικού ελεγκτή,
- εξετάζει και παρακολουθεί την ανεξαρτησία του τακτικού ελεγκτή, την αντικειμενικότητα και την αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές επαγγελματικές και κανονιστικές απαιτήσεις στην Ελλάδα,
- εξετάζει και παρακολουθεί την παροχή επιπρόσθετων υπηρεσιών στην εταιρεία από την ελεγκτική εταιρεία στην οποία ανήκει ο/οι τακτικός/οί ελεγκτής/ες Για το σκοπό αυτό αναπτύσσει και εφαρμόζει πολιτική για την πρόσληψη τακτικών ελεγκτών σχετικά με την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών, και επιβλέπει την εφαρμογή της.
- συζητά με τον τακτικό ελεγκτή τις ουσιώδεις ελεγκτικές διαφορές που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ανεξάρτητα εάν αυτές επιλύθηκαν στη συνέχεια ή έμειναν ανεπίλυτες,
- συζητά με τον τακτικό ελεγκτή την έκθεσή που αναφέρει τις αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ιδίως δε αυτές που αφορούν στις διαδικασίες παροχής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

4. Αναφορά σε πληροφοριακά στοιχεία (γ), (δ), (στ), (η) και (θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ

Τα απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία (γ), (δ), (στ), (η) και (θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ εμπεριέχονται ήδη στο τμήμα της Επεξηγηματικής Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου της παρούσας Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης που αναφέρεται στις πρόσθετες πληροφορίες του άρθρου 4 παρ 7 του Ν.3556/2007.

5. Σχέσεις με τους μετόχους

Επικοινωνία με τους μετόχους

Η εταιρεία αναγνωρίζει τη σημασία της αποτελεσματικής και έγκαιρης επικοινωνίας με τους μετόχους και το ευρύτερο επενδυτικό κοινό. Τα ενδιάμεσα και ετήσια οικονομικά αποτελέσματα, οι ενοποιημένες οικονομικές εκθέσεις, καθώς και άλλες ανακοινώσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της εταιρείας. Η Εταιρεία διατηρεί τμήμα επενδυτικών σχέσεων, το οποίο αναρτά σχετικές πληροφορίες στον δικτυακό της τόπο, όπου οι μέτοχοι και οι πιθανοί επενδυτές μπορούν να βρουν πληροφορίες για τη διάρθρωση της Διοίκησης, στοιχεία για τους μετόχους, τα οικονομικά αποτελέσματα και τα δελτία τύπου.

Η εταιρεία διαθέτει στοιχεία επικοινωνίας των μετόχων με τον αρμόδιο τμήμα για την απάντηση ερωτήσεων από μέρους αυτών, τα οποία είναι αναρτημένα στον ιστότοπο της Εταιρείας.

Πληροφοριακά στοιχεία για τον τρόπο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων και τις βασικές της εξουσίες, καθώς και περιγραφή των δικαιωμάτων των μετόχων και του τρόπου άσκησης αυτών

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας, του οποίου η σύγκλιση πραγματοποιείται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει. Η Γενική Συνέλευση έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει για τα κάτωθι:

- Τροποποίηση Καταστατικού.
- Έγκριση ετησίων Ατομικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.
- Εκλογή μελών Διοικητικού Συμβουλίου και Ελεγκτών.
- Διάθεση εταιρικών κερδών.
- Συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, λύση της Εταιρείας.
- Διορισμό Εκκαθαριστών.

Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται πάντα από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνεδριάζει στην έδρα της Εταιρείας τουλάχιστον μια φορά το έτος και εντός εννιαμήνου από την λήξη της εταιρικής χρήσης η οποία ορίζεται από το

Καταστατικό στις 31 Δεκεμβρίου. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλοι οι μέτοχοι, είτε αυτοπροσώπως είτε δια νομίμως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, σύμφωνα πάντα με την προβλεπόμενη νομοθεσία. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης δεσμεύουν και τους μετόχους που απουσιάζουν ή διαφωνούν. Στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας δικαιούται να συμμετέχει και να ψηφίζει κάθε μέτοχος που εμφανίζεται με την ιδιότητα αυτή στα αρχεία του φορέα, στον οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Εταιρείας. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει την δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας.

Η Γενική Συνέλευση διασφαλίζει την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι ενημερώνονται για όλα τα θέματα της Γενικής Συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων και αυτών της ημερήσιας διάταξης. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, ο Γενικός Διευθυντής, οι Πρόεδροι των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Υπεύθυνος Εξυπηρέτησης Μετόχων και ο Υπεύθυνος Εταιρικών Ανακοινώσεων παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων που τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι. Επιπλέον, στην Γενική Συνέλευση των μετόχων παρίσταται και ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας. Αναλυτικότερα με την προετοιμασία της Γενικής Συνέλευσης και σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Νόμου 3884/2010, η Εταιρεία αναρτά στην ιστοσελίδα της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, πληροφορίες σχετικά με:

- Την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης.
- Τους βασικούς κανόνες και τις πρακτικές συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερήσια διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και των προθεσμιών εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν.
- Τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξουσίου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου.
- Την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφιση, αλλά και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων.
- Τον προτεινόμενο κατάλογο υποψήφιων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τα βιογραφικά τους (εφόσον υπάρχει θέμα εκλογής μελών).
- Το συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης.

Περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων καθίσταται διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Εταιρείας εντός πέντε (5) ημερών από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, μεταφρασμένη στην αγγλική γλώσσα.

6. Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και τυχόν άλλων εποπτικών οργάνων και επιτροπών της Εταιρείας

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το διοικητικό όργανο της Εταιρείας που κατά κύριο λόγο διαμορφώνει την στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξης του Ομίλου, με γνώμονα και σκοπό την αποτελεσματική διασφάλιση των συμφερόντων της εταιρείας (συμπεριλαμβανομένων και των συμμετοχών αυτής) καθώς και όλων των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται συνολικά από επτά (7) μέλη. Τα «εκτελεστικά μέλη» του Διοικητικού Συμβουλίου είναι 4 (τέσσερα), και τα «μη εκτελεστικά» είναι 3 (τρία). Από τα 3 (τρία) μη εκτελεστικά μελή τα 2 (δύο) είναι ανεξάρτητα και το 1 (ένα) έχει εξαρτημένη σχέση κατά την έννοια του άρθρου 4 του παρόντος νόμου και του κανόνα ΙΙ.2.5 του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου και δεν έχουν σχέση εξάρτησης με την Εταιρεία ή με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα. Τα ανεξάρτητα μέλη διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει εάν ένας υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας, προτού προταθεί η εκλογή του από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποστηρίζεται από τον εταιρικό γραμματέα Χρήστο Πετρίδη. Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες του εταιρικού γραμματέα, ο ρόλος του οποίου είναι να παρέχει πρακτική υποστήριξη στον Πρόεδρο και τα άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, με γνώμονα την συμμόρφωση του με τους εταιρικούς κανόνες και τις νομικές διατάξεις.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 έχει ως ακολούθως:

1) Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Εκτελεστικό Μέλος.

2) Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου &, Εκτελεστικό Μέλος.

3) Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

4) Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Γενικός Διευθυντής, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

5) Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

6) Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

7) Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η θητεία του ανωτέρω Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής (5) και λήγει την 30 Ιουνίου 2019.

Κατά την διάρκεια του έτους 2016 πραγματοποιήθηκαν 113 συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι παρουσίες κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου στις συνεδριάσεις του κατά την χρήση του έτους 2016 έχουν ως εξής:

Ονοματεπώνυμο	**Αριθμός Συνεδριάσεων που συμμετείχε**	**Αριθμός συνεδριάσεων που εκπροσωπήθηκε**
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος	109	0
Μενέλαος Κ. Κουκούντζος	109	0
Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος	109	2
Νικόλαος Ν. Κουκούντζος	105	0
Στέργιος Ν. Γεωργαλής	107	0
Βασίλειος Θ. Ζιώγας	16	0
Μαρία Δ. Καραδέδογλου	23	0
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ	**113**	

Η εταιρεία έχει υιοθετήσει πολιτική ποικιλομορφίας και ισορροπίας μεταξύ των φύλων τόσο των ανώτατων διευθυντικών στελεχών, όσο και των συμμετεχόντων στο Δ.Σ. Συγκεκριμένα, το ποσοστό εκπροσώπησης του γυναικείου φύλου στα ανώτατα διευθυντικά στελέχη είναι 22% ενώ στο Δ.Σ. είναι 14%.

Τα βιογραφικά σημειώματα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του εταιρικού Γραμματέα είναι ως κάτωθι:

Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος:

Γεννήθηκε το 1944 και είναι ο ιδρυτής και βασικός μέτοχος της Εταιρείας. Από την ίδρυση της Εταιρείας κατέχει τη θέση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου. Ασχολείται με την στρατηγική ανάπτυξη της Εταιρείας και την παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων στον κλάδο, σε θέματα μηχανολογικού εξοπλισμού, και παραγωγικής διαδικασίας. Βασικός του στόχος είναι η διατήρηση και η επέκταση της ανταγωνιστικής θέσης της Εταιρείας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, Αντιπρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος:

Γεννήθηκε το 1942 και είναι αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Διαθέτει πολυετή πείρα στο χώρο των ανελκυστήρων και των χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων. Είναι υπεύθυνος για την οικονομική διαχείριση της Εταιρείας και την παρακολούθηση των εξελίξεων στον χρηματοοικονομικό κλάδο.

Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος:

Γεννήθηκε το 1973 στη Θεσσαλονίκη. Είναι πτυχιούχος Μηχανολόγος Μηχανικός της Πολυτεχνικής σχολής του Α.Π.Θ. Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων MBA, του Boston University της Αμερικής.

Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Γενικός Διευθυντής & Εκτελεστικό Μέλος:

Γεννήθηκε το 1977 στη Θεσσαλονίκη. Είναι πτυχιούχος Μηχανολόγος Μηχανικός του King's University του Λονδίνου και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων MBA του Boston University της Αμερικής.

Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος (Πρόεδρος Επιτροπής Ελέγχου):

Γεννήθηκε το 1956 στη Φυτιά Βέροιας. Αποφοίτησε από την Ανωτάτη Βιομηχανική Σχολή Θεσσαλονίκης το 1979. Είναι ελεύθερος επαγγελματίας στην Βέροια και εργάζεται ως Οικονομολόγος σε Εταιρείες. Διαθέτει μεγάλη εμπειρία σε λογιστικά, φορολογικά και χρηματοοικονομικά θέματα καθώς και σε θέματα Χρηματιστηρίου (Δ.Π.Χ.Α. , Νομικές Υποχρεώσεις προς Χ.Α., Ε.Κ. κ.λ.π.)

Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος (Πρόεδρος Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών, Μέλος Επιτροπής Ελέγχου):

Γεννήθηκε το 1960 στο Κεραμίδι Βόλου. Αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης το 1978 με άριστα, ενώ έχει παρακολουθήσει μαθήματα στο Μεταπτυχιακό Τμήμα της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. στον Τομέα Ιδιωτικού Δικαίου. Είναι δικηγόρος στη Θεσσαλονίκη από το 1981, ασχολούμενος κυρίως με τον χειρισμό αστικών, εμπορικών και διοικητικών υποθέσεων.

Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος (Μέλος Επιτροπής Ελέγχου & Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών):

Γεννήθηκε το 1974 στη Θεσσαλονίκη. Απόφοιτος της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, γνωρίζει αγγλικά και γαλλικά. Ασκεί ενεργή δικηγορία στο Κιλκίς από το 1999, ασχολούμενη κυρίως με τον χειρισμό διοικητικών, αστικών και εμπορικών υποθέσεων. Νομική σύμβουλος της Εταιρείας από το έτος 2007.

Χρήστος Ν. Πετρίδης, Εταιρικός Γραμματέας:

Γεννήθηκε το 1962 στο Κιλκίς. Είναι απόφοιτος του Οικονομικού Τμήματος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Εργάζεται στην Εταιρεία από το 1988. Έχοντας εργαστεί σε όλα τα τμήματα της Οικονομικής Διεύθυνσης, σήμερα κατέχει την θέση του Οικονομικού Διευθυντή από το 1998. Διαθέτει μεγάλη πείρα σε φοροτεχνικά και λογιστικά θέματα, καθώς και σε θέματα χρηματοοικονομικής ανάλυσης και διαχείρισης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει γενικότερα την ευθύνη για τα εξής:

- Έγκριση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής και των λειτουργικών στόχων της Εταιρείας.
- Έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, του Κώδικα Δεοντολογίας και των αναθεωρήσεων τους.
- Έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού και του επιχειρηματικού σχεδίου καθώς και η λήψη αποφάσεων για μείζονες κεφαλαιουχικές δαπάνες, εξαγορές και εκποιήσεις.
- Ύπαρξη διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων και συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.
- Διασφάλιση της αξιοπιστίας και πληρότητας των δημοσιευόμενων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, των συστημάτων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και των στοιχείων που λαμβάνουν δημοσιότητα και της εύρυθμης λειτουργίας ελεγκτικών μηχανισμών.
- Δημιουργία καθεστώτος διαφάνειας στις εν γένει επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου.
- Διασφάλιση ύπαρξης αποτελεσματικής διαδικασίας κανονιστικής συμμόρφωσης του Ομίλου.
- Επιλογή υποψήφιων μελών Διοικητικού Συμβουλίου, Διευθύνοντος Συμβούλου καθώς και ανωτάτων στελεχών.

- Ύπαρξη οργανωτικής δομής για όλες τις εταιρείες του Ομίλου (οργανογράμματος), όπου σε κάθε πεδίο περιλαμβάνονται οι βασικές περιοχές ευθύνης και οι αντίστοιχες γραμμές αναφοράς, για όλες τις λειτουργικές δραστηριότητες και τις επιχειρησιακές μονάδες.

- Ευθύνη για την λήψη αποφάσεων και παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος Διοίκησης της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και ανάθεσης εξουσιών σε άλλα στελέχη.

- Έλεγχος απόδοσης της ανώτατης Διοίκησης και η εναρμόνιση των αμοιβών σύμφωνα με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της εταιρείας και των μετόχων της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει στην Έδρα της Εταιρείας τακτικά, τουλάχιστον μια φορά κάθε μήνα και έκτακτα όποτε ο Πρόεδρος κρίνει αναγκαία τη σύγκλιση του ή την ζητήσουν με έγγραφο τους δύο τουλάχιστον από τα μέλη του.

Οι αμοιβές του Διοικητικού Συμβουλίου εγκρίνονται από την τακτική Γενική Συνέλευση.

Την λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου υποστηρίζουν δύο επιτροπές, η Επιτροπή Ελέγχου και η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών.

Η Επιτροπή Ελέγχου είναι επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου που συγκροτείται με σκοπό την υποβοήθηση του για την εκπλήρωση της εποπτικής του ευθύνης όσον αφορά τη διαδικασία οικονομικής πληροφόρησης και ενημέρωσης, τη συμμόρφωση της Εταιρείας και των θυγατρικών της με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας, τη διαδικασία του συστήματος ελέγχου και την άσκηση της εποπτείας επί της ελεγκτικής λειτουργίας.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ορίζονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας κατόπιν σχετικής πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από δύο (2) ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη και ένα μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Ένα από τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη προεδρεύει των συνεδριάσεών της και έχει εμπειρία/γνώση χρηματοοικονομικών και λογιστικών θεμάτων.

Η παρούσα σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου περιλαμβάνει τα ακόλουθα τρία (3) μέλη:

- Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Πρόεδρος, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

- Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Μέλος, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

- Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μέλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Κατά την διάρκεια του έτους 2016 πραγματοποιήθηκαν οχτώ (8) συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου, κατά τις οποίες εξετάσθηκαν οι τριμηνιαίες εκθέσεις του Εσωτερικού Ελέγχου, έγινε πρόταση για τακτικό και αναπληρωματικό ελεγκτή για την χρήση 2016, έγιναν συζητήσεις με τους Ορκωτούς Λογιστές της Εταιρείας κι έλαβε χώρα έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας και του ομίλου καθώς και της κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήστης του 2016. Οι παρουσίες κάθε μέλους της Επιτροπής Ελέγχου στις συνεδριάσεις της κατά την χρήση του έτους 2016 έχουν ως εξής:

Ονοματεπώνυμο	**Αριθμός Συνεδριάσεων που συμμετείχε**
Στέργιος Ν. Γεωργαλής	8
Βασίλειος Θ. Ζιώγας	8
Μαρία Δ. Καραδέδογλου	8
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ	**8**

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών έχει ως αποστολή αφενός να υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο στον προγραμματισμό διαδοχής μελών του, της θέσης του Διευθύνοντος Συμβούλου, καθώς και την διαδοχή και ανάπτυξη των ανωτάτων στελεχών Διοίκησης του Ομίλου. Αφετέρου η Επιτροπή έχει ως ρόλο της την διαμόρφωση εταιρικών πολιτικών και αρχών που σχετίζονται με την παροχή αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανωτάτων στελεχών. Συγκεκριμένα, ελέγχει για όλα τα ανωτέρω πρόσωπα, τα συστήματα ανταμοιβών, αξιολογεί τις αποδόσεις των και εισηγείται -με προτάσεις προς το Δ.Σ.- μέτρα και ανταμοιβές, για την περαιτέρω εξέλιξη των όπως και την αύξηση της αποδοτικότητας των. Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) μέλη, ένα εκτελεστικό, ένα (1) μη εκτελεστικά και ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό.

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών συνεδριάζει όσες φορές κρίνεται αναγκαίο, τουλάχιστον όμως μια φορά το έτος μετά από πρόσκληση του Προέδρου της. Η παρούσα σύνθεση της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών περιλαμβάνει τα ακόλουθα τρία (3) μέλη:

- Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Πρόεδρος, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
- Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Εκτελεστικό Μέλος
- Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Κατά την διάρκεια του έτους 2016 η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών πραγματοποίησε μία (1) συνεδρίαση, κατά την οποία παρέστη το σύνολο των μελών, με θέμα τον καθορισμό - πρόταση αμοιβών των μελών του Δ.Σ.

Ονοματεπώνυμο	**Αριθμός Συνεδριάσεων που συμμετείχε**
Στέργιος Ν. Γεωργαλής	1
Νικόλαος Ν. Κουκούντζος	1
Μαρία Δ. Καραδέδογλου	1
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ	**1**

7. Αμοιβές

Η αμοιβή των εκτελεστικών μελών του ΔΣ στηρίζεται στην εταιρική στρατηγική, τους στόχους της εταιρείας και την επίτευξη τους, με τελικό σκοπό τη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας στην εταιρεία. Ένα μέρος της αμοιβής των εκτελεστικών μελών του ΔΣ διαμορφώνεται από το πάγιο-σταθερό ποσό, ενώ το υπόλοιπο μέρος ορίζεται ανάλογα με την απόδοση.

Το ΔΣ δεν μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή όλου ή μέρους του bonus που έχει απονεμηθεί, λόγω παραπτωμάτων ή ανακριβών οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού.

Η αμοιβή των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του ΔΣ εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, που τυγχάνει το ανώτατο όργανο της Εταιρείας, μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου και σχετική εισήγηση της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων & Αμοιβών.

Για τα εκτελεστικά μέλη λαμβάνονται υπόψη

- ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια,
- τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές τους,
- η επίδοσή τους σε σχέση με προκαθορισμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους από την εταιρεία,
- η οικονομική κατάσταση, η απόδοση και οι προοπτικές της εταιρείας,
- το ύψος των αμοιβών για παρόμοιες εκτελεστικές υπηρεσίες σε ομοειδείς εταιρείες,
- το ύψος των αμοιβών των εργαζομένων στην εταιρεία και στον Όμιλο.

Για τα δε μη εκτελεστικά μέλη, αμοιβή τους αντικατοπτρίζει το χρόνο απασχόλησής τους στην Εταιρεία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ως μη εκτελεστικών μελών.

Προβλέπεται τακτική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου, του Προέδρου αυτού καθώς και των σχετικών Επιτροπών του στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους, με σκοπό να αξιολογηθούν η αποδοτικότητά τους, να ανευρεθούν τυχόν αδύναμα σημεία στη λειτουργία τους και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά τους. Η αξιολόγηση των Επιτροπών και του Προέδρου του ΔΣ, διενεργείται από το Διοικητικό Συμβούλιο ανά διετία, ενώ η αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται από το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο υπό τη μορφή αυτοελέγχου και τα αποτελέσματα αναφέρονται στην Τακτική Γενική Συνέλευση, η οποία και θα είναι η τελική αρμόδια να επικυρώσει ή μη τα αποτελέσματα της αυτό-αξιολόγησης.

8. Πολιτική Εξασφάλισης Επαρκούς Πληροφόρησης

Το ΔΣ, ως μέρος των εσωτερικών κανονισμών της εταιρείας, έχει υιοθετήσει πολιτική που να εξασφαλίζουν ότι το ΔΣ διαθέτει επαρκή πληροφόρηση ώστε να βασίζει τις αποφάσεις του αναφορικά με τις συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών σύμφωνα με το πρότυπο του συνετού επιχειρηματία. Η πολιτική αυτή εφαρμόζεται στις συναλλαγές των θυγατρικών της εταιρείας με συνδεδεμένα μέρη.

9. Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων & Πολιτική Προστασίας Απορρήτου

Η εταιρεία έχει υιοθετήσει πολιτική διαχείρισης και αντιμετώπισης περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων ανάμεσα στα μέλη του ή σε πρόσωπα στα οποία το Δ.Σ έχει αναθέσει σημαντικές εξουσίες. Στα πλαίσια των εταιρικών πρακτικών, η εταιρεία έχει υιοθετήσει διαδικασία προστασίας δεδομένων και πολιτικές που αφορούν την εχεμύθεια και εμπιστευτικότητα των ευαίσθητων εταιρικών δεδομένων και πληροφοριών.

Οι πολιτικές αυτές, οι οποίες ισχύουν τόσο στην μητρική εταιρεία, όσο και στις θυγατρικές αυτής, περιλαμβάνουν διαδικασίες που περιγράφουν τους τρόπους επικοινωνίας των προσώπων προς το Δ.Σ. με τρόπο έγκαιρο και επαρκή για θέματα σύγκρουσης συμφερόντων και εχεμύθειας.

10. Πολιτική πολυμορφίας & διαφορετικότητας

Η εταιρεία έχει υιοθετήσει πολιτική ποικιλομορφίας και διαφορετικότητας, για την ισορροπία μεταξύ των φύλων τόσο των ανώτατων διευθυντικών στελεχών, όσο και των συμμετεχόντων στο Δ.Σ. Συγκεκριμένα, το ποσοστό εκπροσώπησης του γυναικείου φύλου στα ανώτατα διευθυντικά στελέχη είναι 22% ενώ στο Δ.Σ. είναι 14%.

11. Δομή εταιρείας για την καταπολέμηση της διαφθοράς

Με σκοπό την αποφυγή κινδύνων μη συμμόρφωσης με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο για την Εταιρεία και τους Εργαζόμενους, η εταιρεία έχει υιοθετήσει Πολιτική Διαχείρισης Καταγγελιών (Whistle Blower) η οποία υποστηρίζεται από τα σχετικά κανάλια επικοινωνίας (email, τηλέφωνο). Σχετικά άρθρα αναλύονται επίσης στον Κώδικα Δεοντολογίας Ομίλου, ο οποίος γνωστοποιείται σε όλους τους εργαζόμενους του ομίλου. Επιπλέον, τα ανώτατα Διευθυντικά Στελέχη δεσμεύονται με συμφωνητικό εχεμύθειες και εμπιστευτικότητας. Τέλος, διενεργείται σε ετήσια βάση εκτίμηση και αξιολόγηση κινδύνων απάτης, από το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου.

12. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολογήσεις

Η Εταιρεία εφαρμόζει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που συντάχθηκε με πρωτοβουλία του Ε.Σ.Ε.Δ. (Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης) για τις Εισηγμένες εταιρείες (έκδοση Οκτωβρίου 2013). Η Εταιρεία υπάγεται στις εξαιρέσεις από την πλήρη εφαρμογή του κώδικα, όπως ακριβώς περιγράφονται στο Παράρτημα Ι, ως εισηγμένη εταιρεία μικρότερου μεγέθους (λόγω του γεγονότος ότι δεν συμπεριλαμβάνεται στους δείκτες FTSE/ATHEX Large Cap και FTSE/ATHEX MID Cap). Βάσει των ανωτέρω, η πλήρης εφαρμογή των ειδικών πρακτικών του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης δεν είναι επιβεβλημένη, αλλά παρέχεται η δυνατότητα μόνο για συγκεκριμένα άρθρα η υιοθέτηση των ειδικών πρακτικών του Παραρτήματος Ι.

Οι αποκλίσεις από τα άρθρα του κώδικα περιγράφονται κατωτέρω:

§ ΚΩΔ	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ
Μέρος Α. Το Δ.Σ. και τα μέλη του		
ΙΙ. Μέγεθος και σύνθεση του Δ.Σ.		
2.2	Το Δ.Σ. θα πρέπει να αποτελείται κατά πλειοψηφία από μη εκτελεστικά μέλη (συμπεριλαμβανομένων ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών).	Η αδυναμία επίτευξης της συγκεκριμένης οδηγίας προέρχεται από το ότι παρουσιάζεται γενικότερα απροθυμία συμμετοχή σε Δ.Σ. Α.Ε. εισηγμένων στο χρηματιστήριο, λόγω της ανάληψης μεγάλου εύρους ευθυνών. Τα μέλη του Δ.Σ. εκτελούν με ευσυνειδησία και με πρέποντα και ορθό τρόπο τα καθήκοντα τους και υπόκεινται ανά πάσα στιγμή στον έλεγχο της Γ.Σ.
2.5	Στο πλαίσιο του καθορισμού της ανεξαρτησίας, τόσο των υποψηφίων όσο και των εν ενεργεία μελών του, το ΔΣ θα πρέπει να θεωρεί ότι σχέση εξάρτησης υπάρχει όταν το μέλος έχει υπηρετήσει στο ΔΣ για περισσότερα από 12 έτη, από την ημερομηνία της πρώτης εκλογής του.	Η Εταιρεία ακολουθεί τις διατάξεις του Ν. 3016/2002, Άρ. 4 παράγραφος 1, όσον αφορά τον καθορισμό της σχέσης εξάρτησης των μελών του ΔΣ.
ΙΙΙ. Ρόλος και απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου		
3.3	Το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να διορίσει έναν ανεξάρτητο Αντιπρόεδρο προερχόμενο από τα ανεξάρτητα μέλη του, στις περιπτώσεις που έχει επιλέξει α) να αναθέσει στο ίδιο πρόσωπο τα καθήκοντα του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, β) να διορίσει εκτελεστικό Πρόεδρο, ένα πρώην στέλεχος της Εταιρείας, το οποίο διορίζεται Πρόεδρος εντός τριών (3) ετών από τη λήξη της εκτελεστικής του θητείας, θα πρέπει να θεωρείται εκτελεστικός Πρόεδρος.	Η Εταιρεία ακολουθεί τις διατάξεις του Ν. 3016/2002. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας διαθέτει τέσσερα (4) εκτελεστικά και τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη εκ των οποίων δύο (2) είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι εκτελεστικός, το ίδιο και ο Αντιπρόεδρος. Η εταιρεία είναι οικογενειακή και συνεπώς δεν δύναται ο διορισμός ανεξάρτητου Αντιπροέδρου.
3.4	Οι αρμοδιότητες του ανεξάρτητου Αντιπροέδρου θα πρέπει να συνίστανται στο συντονισμό και την αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των μη εκτελεστικών και των εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου. Ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος θα πρέπει να προϊσταται στην αξιολόγηση του Προέδρου από το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς και στη συνεδρίαση των μη εκτελεστικών μελών (όπως περιγράφεται στο μέρος Α, ενότητα VI, παρ. 6.5). Θα πρέπει επίσης να βρίσκεται στη διάθεση των μετόχων για τη συζήτηση θεμάτων εταιρικής διακυβέρνησης, όποτε αυτό χρειάζεται.	
V. Ανάδειξη Υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου		

5.1	Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου θα πρέπει να εκλέγονται από τους μετόχους με μέγιστη θητεία τεσσάρων (4) χρόνων, χωρίς όμως να αποκλείεται η επανεκλογή τους. Θα πρέπει να αποφεύγεται η αντικατάσταση του συνόλου των μελών σε μία και μόνη Γενική Συνέλευση, και η διαδοχή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου να συντελείται σταδιακά.	Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση για πέντε (5) έτη – αντί τεσσάρων (4) που προβλέπει ο κώδικας. Η εταιρεία ακολουθεί τον Κ.Ν. 2190/1920, ο οποίος ορίζει ανώτατο όριο τα 6 έτη. Επιπλέον, οι μακροπρόθεσμες στρατηγικές της εταιρείας ωφελούνται από την αντίστοιχη μακροπρόθεσμη παρουσία και γνώση των ιδίων ατόμων-μελών του ΔΣ.
5.3	Τα εκτελεστικά μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν την παραίτησή τους από το Διοικητικό Συμβούλιο. μετά την με οποιοδήποτε τρόπο λήξη των εκτελεστικών καθηκόντων τους.	Είναι στρατηγική επιλογή της εταιρείας η απόκλιση από την συγκεκριμένη πρακτική του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και σε κάθε περίπτωση, αν τυχόν παραστεί προς τούτο ανάγκη, εξετάζεται κατά περίπτωση.
VI.Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου		
6.1	Ο κανονισμός λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου θα πρέπει να είναι σαφής και επαρκώς λεπτομερής	Η εταιρεία δεν έχει καταρτίσει συγκεκριμένο κανονισμό λειτουργίας Δ.Σ., καθώς οι όροι για την οργάνωση και την λειτουργία του Δ.Σ. έχουν προβλεφθεί στις διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρείας (Κεφάλαιο Γ', Διοικητικό Συμβούλιο).
6.5	Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει την ύπαρξη προγραμμάτων εισαγωγικής ενημέρωσης για τα νέα μέλη του ΔΣ, αλλά και τη διαρκή επαγγελματική επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη.	Δεν έχει μεταβληθεί η σύσταση του Δ.Σ., συνεπώς δεν έχει προκύψει η ανάγκη εφαρμογής της εν λόγω πρακτικής.
Μέρος Γ. Αμοιβές		
1.3	Οι συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του ΔΣ θα πρέπει να προβλέπουν ότι το ΔΣ μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή όλου ή μέρους του bonus που έχει απονεμηθεί, λόγω παραπτωμάτων ή ανακριβών οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού.	Δεν υφίστανται ο συγκεκριμένο όρος στις συμβάσεις της Εταιρείας με τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που να περιλαμβάνουν τον αναφερόμενο όρο στην ειδική πρακτική.

1.4	Η αμοιβή κάθε εκτελεστικού μέλους του ΔΣ θα πρέπει να εγκρίνεται από το ΔΣ μετά από πρόταση της επιτροπής αμοιβών, χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών. Στις περιπτώσεις που η έγκριση αποδοχών εναπόκειται στη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με το νόμο, η σχετική πρόταση θα πρέπει να διαμορφώνεται από το ΔΣ σύμφωνα με την παραπάνω διαδικασία. Κατά τον προσδιορισμό της αμοιβής των εκτελεστικών μελών του, το ΔΣ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη: • τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους, • την επίδοσή τους σε σχέση με προκαθορισμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους, • την οικονομική κατάσταση, την απόδοση και τις προοπτικές της εταιρείας, • το ύψος των αμοιβών για παρόμοιες εκτελεστικές υπηρεσίες σε ομοειδείς εταιρείες.	Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται κατά πλειοψηφία από τέσσερα (4) εκτελεστικά μέλη, οπότε δεν είναι δυνατή η λήψη απόφασης μόνο από τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
1.6	Το ΔΣ θα πρέπει να συστήσει επιτροπή αμοιβών, αποτελούμενη αποκλειστικά από μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα στην πλειονότητά τους μέλη του ΔΣ.	Η επιτροπή αμοιβών αποτελείται από τρία μέλη, από τα οποία το ένα είναι εκτελεστικό. Λόγω της σύνθεσης του ΔΣ και της αναλογίας των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του δεν είναι δυνατή η ακολούθηση της συγκεκριμένης πρακτικής.

Για όσες περιπτώσεις αναφέρονται στην παρούσα Δήλωση ως αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ε.Σ.Ε.Δ., και σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η Εταιρεία παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στα θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης που διαμορφώνονται στην Ελληνική πραγματικότητα, προτίθεται στο μέλλον και υπό κατάλληλες συνθήκες να προβεί στην πλήρη υιοθέτηση των εξελίξεων αυτών, έχοντας πάντοτε ως γνώμονα την προαγωγή της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας των λειτουργιών της.

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην Klemmann

Ο Όμιλος KLEEMANN επιδιώκει να αναπτύσσεται μέσα από τη συνεχή προσπάθεια για επέκταση και βελτίωση των προϊόντων και υπηρεσιών του, με υπεύθυνο τρόπο, συμβάλλοντας στην ευημερία των ανθρώπων του, φροντίζοντας για το περιβάλλον και υποστηρίζοντας την τοπική κοινωνία δίπλα στην οποία δραστηριοποιείται. Οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης αποτελούν οδηγό στη χάραξη της επιχειρηματικής στρατηγικής του Ομίλου, η οποία υλοποιείται στη βάση τεσσάρων αξόνων:

- Οικονομική ανάπτυξη
- Ευημερία εργαζομένων

- Περιβαλλοντική υπευθυνότητα
- Κοινωνική ευαισθησία

Στις αξίες της KLEEMANN αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά στοιχεία της εταιρικής κουλτούρας:

- ***Η Ασφάλεια***

Φροντίζουμε για την υγεία και την ασφάλεια τη δική μας και των ανθρώπων μας, των πελατών - χρηστών των προϊόντων μας, καθώς και για την ασφάλεια των εγκαταστάσεών μας.

- ***Η Εμπιστοσύνη***

Κάνουμε ό,τι λέμε και λέμε ό,τι κάνουμε. Εμπιστευόμαστε τους ανθρώπους και τις ικανότητές τους και για αυτό μπορούμε να ευθυγραμμιζόμαστε.

- ***Το Πάθος για τον Άνθρωπο***

Αγαπάμε και νοιαζόμαστε για το συνάδελφο, τον πελάτη και το συνάνθρωπό μας. Έχουμε άριστες σχέσεις μεταξύ μας. Αγαπάμε τη δουλειά μας και δημιουργούμε ευκαιρίες ανάπτυξης για όλους.

- ***Breakthrough Κουλτούρα***

Καινοτομούμε σε όλους τους τομείς, αναπτυσσόμαστε, εξελισσόμαστε διαρκώς και βελτιωνόμαστε. Θέτουμε εξαιρετικούς στόχους, δεσμευόμαστε, αναλαμβάνουμε το ρίσκο και δεν φοβόμαστε να αποτύχουμε.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τα θέματα που εντάσσονται στους άξονες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των συμμετόχων του. Οι συμμέτοχοι ή ενδιαφερόμενα μέρη της Kleeemann αποτελούν σημαντικό παράγοντα για τη συνεχή ανάπτυξη και βελτίωση της Εταιρείας καθώς απολαμβάνουν την προστιθέμενη αξία που δημιουργείται από την επιχειρηματική της δραστηριότητα. Οι συμμέτοχοι της Kleemann είναι:

1. Μέτοχοι
2. Εργαζόμενοι
3. Πελάτες
4. Προμηθευτές
5. Κράτος & ρυθμιστικές αρχές
6. Τοπικές κοινωνίες
7. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
8. Επιστημονική κοινότητα

Η επιχειρηματική δράση του Ομίλου KLEEMANN συνδέεται με τη διαρκή προσπάθεια να λειτουργεί πρώτα και πάνω από όλα με αίσθημα ευθύνης απέναντι στους πελάτες, το καταναλωτικό κοινό, τους συνεργάτες και τους επενδυτές που εμπιστεύονται τον Όμιλο, τους εργαζόμενους και την κοινωνία δίπλα στην οποία λειτουργεί και αναπτύσσεται.

2. Εταιρική διακυβέρνηση και καταπολέμηση της διαφθοράς

Πρωταρχικός στόχος του Ομίλου KLEEMANN είναι η παραγωγή αξίας για τους μετόχους του και κάθε συνδεδεμένο με αυτή μέρος, συμπεριλαμβανομένων όλων των συμμετόχων του. Ο Όμιλος KLEEMANN, μέσω της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, συνεισφέρει στην εθνική οικονομία, ενώ παράλληλα, μέσω των επενδύσεων που πραγματοποιεί σε ετήσια βάση, θέτει τις βάσεις για την επίτευξη της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Παράλληλα, οι ορθές πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται στην KLEEMANN αποτελούν παράγοντα σταθερότητας και προοπτικής.
Η Εταιρία έχει υιοθετήσει τις πρακτικές της Εταιρικής Διακυβέρνησης στον τρόπο διοίκησης και λειτουργίας της, όπως αυτές οριοθετούνται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που καθορίζεται για τις εισηγμένες εταιρίες του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Ν.3016/2002 και των προβλέψεων του Ν.3873/2010).
Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, όντας υπεύθυνη για τη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, διασφαλίζει την ορθή λειτουργία των πολιτικών που έχουν υιοθετεί από τον Όμιλο σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων και προστασία απορρήτου, την πολυμορφία και διαφορετικότητα εντός των εταιρειών και την πολιτική για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η οποία επιτυγχάνεται μέσω της Πολιτική Διαχείρισης Καταγγελιών (Whistle Blower).
Ο Όμιλος της KLEEMANN, δε δείχνει καμία ανοχή σε οποιαδήποτε μορφή δωροδοκίας ή διεφθαρμένης επαγγελματικής συμπεριφοράς και για το λόγο αυτό γίνεται ειδική αναφορά στον «Κώδικα Δεοντολογίας» που έχει αναπτύξει και ο οποίος ακολουθείται και εφαρμόζεται από όλους τους εργαζόμενους στον Όμιλο.

3. Υπευθυνότητα για τους Ανθρώπους μας

Η KLEEMANN φροντίζει για την ανάπτυξη των ανθρώπων της σε επαγγελματικό και προσωπικό επίπεδο γι' αυτό και επενδύει στο ταλέντο τους και αναγνωρίζει κι επιβραβεύει τις καλές επιδόσεις τους.

Επενδύουμε στο ανθρώπινο δυναμικό, αναγνωρίζοντας ότι οι «άνθρωποί μας» είναι η κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη και την επιτυχημένη πορεία της KLEEMANN.

Ο Όμιλος KLEEMANN αποτελεί σημαντικό εργοδότη, παρέχοντας κατά το 2016 απασχόληση σε 1.267 συνολικά άτομα, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 8% έναντι των απασχολουμένων της κατά το 2015.

Σύνολο ανθρώπινου δυναμικού ανά φύλο του Ομίλου				
	2015		***2016***	
	Άνδρες	***Γυναίκες***	***Άνδρες***	***Γυναίκες***
Όμιλος KLEEMANN	*961*	*212*	*1033*	*234*

Ο Όμιλος έχει ενσωματώσει υπεύθυνες εργασιακές πρακτικές στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τα εργασιακά θέματα. Το εργασιακό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από αξιοκρατία και παροχή ίσων ευκαιριών προς όλους τους εργαζόμενους.

Κώδικας Δεοντολογίας
Ο Όμιλος KLEEMANN έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Κώδικα Δεοντολογίας με κύριο στόχο να προάγει τη διαφάνεια, την ακεραιότητα, την αξιοπιστία, τον υγιή ανταγωνισμό εντός της επιχείρησης και ταυτόχρονα να διευρύνει την αλυσίδα της εταιρικής υπευθυνότητας. Ο Κώδικας Δεοντολογίας του Ομίλου KLEEMANN απευθύνεται σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιριών του, σε όλους τους εργαζομένους του, σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του (εξωτερικούς συνεργάτες, συμβούλους, πελάτες, προμηθευτές, μετόχους), καθώς και σε όλους όσους ενεργούν εκπροσωπώντας την εταιρία, ανεξάρτητα από τη χώρα όπου απασχολούνται.

Σύμφωνα με την Πολιτική Διαφορετικότητας του Ομίλου, κανενός είδους διάκριση δεν γίνεται αποδεκτή με βάση το φύλο ή άλλα χαρακτηριστικά. Το κοινωνικό ή εθνικό υπόβαθρο, οι πολιτικές ή οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, η ηλικία, οι σεξουαλικές προτιμήσεις, η φυσική ικανότητα και το φύλο δεν αποτελούν κριτήρια αξιολόγησης των εργαζομένων στην KLEEMANN, αλλά ευκαιρία για νέες καινοτομίες και καλύτερα αποτελέσματα. Η διαφορετικότητα είναι αλληλένδετη με την αξιοκρατία και την παροχή ίσων δυνατοτήτων και ευκαιριών εξέλιξης. Ενδεικτικά αναφέρουμε την πορεία του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών σε όλες τις βαθμίδες της ιεραρχίας:

Έτος	% γυναικών εταιρίας	% γυναικών διοίκησης	% γυναικών Πωλήσεις
2004	***12,6%***	***32,0%***	***5,3%***
2016	***20,0%***	***39,5%***	***35,6 %***

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης των εργαζομένων, πραγματοποιείται Αξιολόγηση της Απόδοσης του Ανθρώπινου Δυναμικού, η οποία αφορά όλους τους εργαζομένους ανεξαιρέτως και είναι ετήσια. Επιπρόσθετα, κάθε χρόνο η εταιρία εφαρμόζει την αξιολόγηση 360ο για όλους τους Διευθυντές/Προϊσταμένους και εργαζομένους, οι οποίοι κατέχουν θέσεις Ευθύνης/κρίσιμες θέσεις στην εταιρία, με στόχο να επιτευχθεί μια σφαιρική και ευρεία αξιολόγηση του εργαζόμενου μέσω πολλαπλών πηγών καθώς μέσω ανατροφοδότησης (feedback), την οποία θα λάβει κάθε αξιολογούμενος.

Επιπλέον, η εκπαίδευση των εργαζομένων στον Όμιλο Kleemann είναι προτεραιότητα και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ανάπτυξης των ανθρώπων του. Κάθε εργαζόμενος έχει ένα ατομικό Πλάνο Ανάπτυξης, το οποίο συμπληρώνεται κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Αξιολόγησης της Απόδοσης και ανανεώνεται μέσα στο έτος.

Ο Όμιλος, μεριμνώντας για την ανταμοιβή των εργαζομένων του, προσφέρει μια σειρά από πρόσθετες παροχές:

- Πρόσθετη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή κάλυψη
- Οικονομική κάλυψη σε περίπτωση πρόσκαιρης ή ολικής ανικανότητας για εργασία

- Ασφάλεια ζωής
- Δωρεάν μετακίνηση εργαζομένων με εταιρικά μέσα
- Γυμναστήριο και Playroom
- Παροχή επιδοτούμενου γεύματος σε οργανωμένο εστιατόριο εταιρίας
- Ιατρείο
- Happy Benefits
- Επιδότηση προσωπικής εκπαίδευσης
- Ετήσια μπόνους με βάση επίτευξη αποτελεσμάτων
- Επιβραβεύσεις για διάφορους λόγους.

Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία

Ο Όμιλος KLEEMANN δεσμεύεται για τη διαφύλαξη ενός υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας και υλοποιεί δράσεις πέρα από τις εκάστοτε νομοθετικές απαιτήσεις. Προκειμένου να εξαλειφθούν οι συνθήκες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε κάποιο συμβάν, ο Όμιλος έχει αναπτύξει Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας Προσωπικού και εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΣΔΥΑΕ), σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο OHSAS 18001. Ωστόσο, η διατήρηση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος απαιτεί τη συνεχή συνεργασία όλων των εργαζομένων και σε αυτό το πλαίσιο επενδύει σημαντικά στην συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευσης στα θέματα Υγείας & Ασφάλειας.

Δείκτης για την απόδοση της προληπτικής δράσης στην Υ&Α είναι ο AIR = Accident Incident Rate

$$AIR = \frac{Αριθμός\ Ατυχημάτων\ ή\ Περιστατικών}{Αριθμός\ εργαζομένων} \times 1000$$

Ο δείκτης AIR ατυχημάτων για το 2016 είναι **7,96** έναντι **10,96** του 2015
Ο δείκτης AIR περιστατικών για το 2016 είναι **33,07** έναντι **26,02** του 2015

Σημειώνεται πως η διακύμανση του δείκτη εξαρτάται από τα ατυχήματα - περιστατικά αλλά και από τον αριθμό των εργαζομένων. Καλή απόδοση σημαίνει μείωση του δείκτη.

Για τον Όμιλο αποτελεί συνεχής και αδιαπραγμάτευτος στόχος τα 0 ατυχήματα στην εργασία.

4. Φροντίδα για το Περιβάλλον

Η περιβαλλοντική διαχείριση για τον Όμιλο KLEEMANN αποτελεί βασικό μέρος της εταιρικής υπευθυνότητας. Ο Όμιλος δεσμεύεται για μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία του, καθώς η προστασία του περιβάλλοντος για τον Όμιλο αποτελεί όχι μόνο ανάγκη, αλλά είναι το μέσο για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης του οργανισμού. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι απόλυτα συνυφασμένη και συνδεδεμένη με τις βασικές μας αξίες του Ομίλου KLEEMANN.

Δεν μπορούμε να απολαμβάνουμε πραγματική υγεία και ασφάλεια σε ένα περιβάλλον επικίνδυνο. Δεν μπορούμε να έχουμε ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ως άνθρωποι αν δεν φροντίζαμε να αφήσουμε παρακαταθήκη στις επόμενες γενιές ένα ασφαλές και προστατευμένο περιβάλλον. Δεν θα είχε νόημα η ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ αν δεν φροντίζαμε για αυτά που τον περιβάλλουν και συνιστούν την ποιότητα της ζωής του.

Για όλους τους παραπάνω λόγους η Διοίκηση της KLEEMANN αποφάσισε να σχεδιάσει και να εγκαταστήσει ένα Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με το πρότυπο ELOT EN ISO 14001:2004. Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης καλύπτει το σχεδιασμό, την κατασκευή, τη συναρμολόγηση, τις μελέτες εγκαταστάσεων και τις μεθόδους τελικού ελέγχου και δοκιμών ανελκυστήρων και εξαρτημάτων.

Η KLEEMANN έχει επιπλέον λάβει πιστοποίηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ISO 14006 (Eco product design) το οποίο διαθέτουν ελάχιστες εταιρείες στην Ευρώπη. Το Eco product design αποτελεί πολύ σημαντικό εργαλείο που βοηθά την Εταιρεία στον υπολογισμό του οικολογικού αποτυπώματος των προϊόντων της σε όλο τον κύκλο ζωής τους από την παραγωγή μέχρι το σημείο της ανακύκλωσης τους. Με τον υπολογισμό του αποτυπώματος ο Όμιλος είναι σε θέση να επανασχεδιάσει τα προϊόντα με τέτοιο τρόπο ώστε να μειωθεί το οικολογικό αποτύπωμα τόσο κατά την παραγωγή τους όσο και κατά την λειτουργία τους.

Ο Όμιλος KLEEMANN με σκοπό τον περιορισμό των επιδράσεών του στο φυσικό περιβάλλον και τη συνακόλουθη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, προγραμματίζει και υλοποιεί σημαντικές επενδύσεις σε ετήσια βάση.

Ο Όμιλος, έχει εντοπίσει και διαχειρίζεται τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά θέματα τα οποία σχετίζονται με τη λειτουργία του και τα έχει κατανείμει σε 3 βασικές κατηγορίες αναφορικά με τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος:

- Κατανάλωση ενέργειας και εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου
- χρήση φυσικών πόρων όπως νερό, πρώτες και βοηθητικές ύλες
- διαχείριση στερεών και υδατικών αποβλήτων.

Κατανάλωση ενέργειας εντός του Ομίλου σε MWh	2016
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας	3.184,84
Κατανάλωση φυσικού αερίου	4.471,73

Ο Όμιλος KLEEMANN αναγνωρίζει τη σημασία της συμβολής του στην προσπάθεια καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, και για το λόγο αυτό καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη μείωση των αέριων εκπομπών του. Ο Όμιλος συμμορφώνεται πλήρως με την ισχύουσα νομοθεσία αναφορικά με τα ανώτατα όρια αέριων εκπομπών που προκύπτουν από τη λειτουργία του.

Από την παραγωγική διαδικασία του Ομίλου προκύπτουν απόβλητα, τα οποία διαχειρίζεται με τρόπο υπεύθυνο σε συνεργασία με αδειοδοτημένους συνεργάτες και πάντα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Διαχείριση αποβλήτων Ομίλου KLEEMAN 2016 ανά κατηγορία	2016
Ανακύκλωση	96,9%
Αξιοποίηση	0,1%
Διάθεση σε ΧΥΤΑ	2,9%

Βασική αρχή του Ομίλου KLEEMANN είναι η πλήρης συμμόρφωση με την κείμενη Εθνική και Ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία. Σε τριμηνιαία βάση πραγματοποιούνται περιβαλλοντικοί έλεγχοι στα εργοστάσια κατά τη διάρκεια των οποίων ελέγχεται η συμμόρφωση με τη νομοθεσία, καθώς και η τήρηση των διαδικασιών και περιβαλλοντικών μέτρων. Τα αποτελέσματα των περιβαλλοντικών ελέγχων αυτών, παρουσιάζονται στη Διοίκηση του Ομίλου και εφόσον απαιτείται λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα.

5. Υπευθυνότητα στην Αγορά

Ο Όμιλος Kleemann εξειδικεύεται στην κατασκευή και εμπορία ανελκυστήρων, ανυψωτικών μηχανημάτων και κυλιόμενων σκαλών-διαδρόμων. Διαθέτει εργοστάσια παραγωγής σε Ελλάδα, Κίνα, Σερβία, Ρωσία, θυγατρικές σε Τουρκία, Αυστραλία, Σερβία, Ρωσία, Κίνα, Μ. Βρετανία, Γερμανία, Ρουμανία, Κροατία και γραφεία σε Σαουδική Αραβία και Γαλλία. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω του δικτύου πελατών της (B2B) σε πάνω από 100 χώρες παγκοσμίως και οι κυριότερες αγορές του είναι η Αυστραλία, η Τουρκία, η Ελλάδα, η Μ. Βρετανία και η Ρωσία.

Διασφάλιση Ποιότητας

Ο Όμιλος KLEEMANN δεσμεύεται να σχεδιάζει, να παράγει και να προσφέρει στους πελάτες της προϊόντα και υπηρεσίες υψηλού επιπέδου. Έτσι το Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας, που εφαρμόζεται, πληροί όλες τις προδιαγραφές ασφάλειας και ποιότητας, όπως προβλέπονται από την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία. Το Σύστημα είναι σύμφωνο με τα παρακάτω:

- Lift Directive 95/16/EC, Annexes XIII and VIII, Module H and E
- EN ISO 9001: 2008 requirements
- OHSAS 18001:2007 [OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY MANAGEMENT SYSTEM]
- EN ISO 14001:2004 [ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM]
- EN ISO 14006:2011 [ECO Design ISO]

Ο Όμιλος KLEMANN δίνει ιδιαίτερη αξία στην πιστοποίηση ποιότητας και αξιοπιστίας των ανελκυστήρων και στις υπηρεσίες του. Για το λόγο αυτό ήταν από τους πρώτους στην Ελλάδα που ανέπτυξαν σύστημα διασφάλισης ποιότητας.

Ο ποιοτικός έλεγχος διενεργείται καθ' όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας των προϊόντων, είναι ενταγμένος απόλυτα στο σύστημα που εφαρμόζεται και πραγματοποιείται σε δύο επίπεδα. Το πρώτο, γίνεται από τους τεχνίτες της παραγωγής και το δεύτερο από ανεξάρτητους ελεγκτές. Ο ποιοτικός έλεγχος εφαρμόζεται σε τρεις κατευθύνσεις. Στις εισερχόμενες α' ύλες και εξαρτήματα, στα ενδιάμεσα προϊόντα και στο τελικό προϊόν. Οι προμηθευτές επιλέγονται με αυστηρά κριτήρια και αξιολογούνται κάθε χρόνο. Στα ημιενδιάμεσα και ενδιάμεσα προϊόντα γίνονται δειγματοληπτικοί έλεγχοι, ενώ το τελικό προϊόν ελέγχεται 100%.

Εξυπηρέτηση και Ικανοποίηση Πελατών
Στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των πελατών του, ο Όμιλος KLEEMANN εφαρμόζει συγκεκριμένες διαδικασίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της ικανοποίησης τους. Ειδικότερα καταγράφονται:

- Η ικανοποίηση του πελάτη όπως εκφράζεται μέσα από ένα ερωτηματολόγιο και αποτυπώνεται σε μία βαθμολογία που θα απορρέει από αυτό.
- Η ικανοποίηση του πελάτη από την αξιοπιστία του προϊόντος και τα παράπονα των πελατών.

Η διαδικασία Διαχείρισης Παραπόνων περιγράφει αναλυτικά τον χειρισμό των παραπόνων πελατών σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ISO 10002 και πάντα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 9001:2015.

Έρευνα και ανάπτυξη προϊόντων
Ο Όμιλος KLEEMANN, μένοντας πιστός στη δέσμευσή του για συνεχή ανάπτυξη και καινοτομία, έχει επενδύσει ιδιαίτερα στην Έρευνα & Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών. Το τμήμα R & D εστιάζει κυρίως στην αναζήτηση νέων τεχνολογιών και τάσεων της αγοράς, προκειμένου να βελτιώσει τα υπάρχοντα προϊόντα και να ενισχύσει, επίσης, το σχεδιασμό νέων, αξιόπιστων και καινοτόμων χαρακτηριστικών. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα KLEEMANN για όλα τα παραγόμενα προϊόντα, ο Όμιλος χρησιμοποιεί state-of-the-art μηχανολογικό εξοπλισμό και απασχολεί ομάδα εξειδικευμένων μηχανικών και τεχνικών. Η συνεργασία μηχανικών υψηλού επιστημονικού επίπεδου που το επανδρώνουν, επιφέρει αξιόπιστα και σύγχρονα τεχνολογικά προϊόντα αλλά και συνεχείς βελτιώσεις σε όλα τα προϊόντα του Ομίλου KLEEMANN.

6. Υπευθυνότητα για την Κοινωνία

Ο Όμιλος KLEEMANN και οι άνθρωποί του απαρτίζουν ουσιαστικά, μία επιχειρηματική ομάδα η οποία λειτουργεί ως ζωντανό κομμάτι της κοινωνίας. Διαχρονικός στόχος του Ομίλου είναι να αποτελεί έναν οργανισμό που συνεισφέρει στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας για όλους, βελτιώνοντας παράλληλα την ποιότητα ζωής της κοινωνίας. Σε αυτό το πλαίσιο αναπτύσσει προγράμματα και υλοποιεί δράσεις για την υποστήριξης της τοπικής κοινωνίας είτε αυτόνομα ως εταιρεία είτε σε συνεργασία με Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς. Ενδεικτικά κατά τη διάρκεια του 2016 πραγματοποίησε:

- Χορηγίες σε συλλόγους (πχ. αθλητικού εξοπλισμού σε πολιτιστικό σύλλογο Ν. ΑΓΙΟΝΕΡΙΟΥ και στον σύλλογο Δρομέων Υγείας Κιλκίς για αγώνα δρόμου)
- Χορηγία σε εκδήλωση του Make a wish
- Χορηγία σε συνέδρια τεχνολογίας (πχ. τριήμερο διαγωνισμό ρομποτικής στο Noesis σε συνεργασία με την Eduact) και παροχή των πρώτων υλών για το Ecothessworkshop2016, για την ανάπλαση πάρκου στη Θεσσαλονίκη
- Χορηγία εκδηλώσεων με στόχο την υποστήριξη ευπαθών κοινωνικά ομάδων (πχ. των ΘΕΡΜΑΙΔΩΝ για τη στήριξη της παιδοκαρδοχειρουργικής μονάδας ΑΧΕΠΑ και εκδήλωσης του συλλόγου "ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ" - Sail for Pink για τον καρκίνο του μαστού)
- Δωρεά τροφίμων για τη κατασκήνωση του Σώματος Ελλήνων οδηγών Κιλκίς
- Ποικίλες Δωρεές σε Δημοτικά σχολεία του Νομού Κιλκίς
- Συλλογή ρούχων και τροφίμων για τους πρόσφυγες της Συρίας
- Δωρεά 25 ποδηλάτων στη στέγη της Θεσσαλονίκης στο Χαμόγελου του Παιδιού.

Επιπλέον με την εθελοντική συνεισφορά των εργαζομένων του Ομίλου, παραδόθηκαν συνολικά 500 κιβώτια αλληλεγγύης. Τα πακέτα αλληλεγγύης ετοιμάζονται δύο φορές τον χρόνο από τους εργαζόμενους του Ομίλου και διανέμονται στις Μητροπόλεις και εκκλησίες τόσο του Κιλκίς αλλά και της Θεσσαλονίκης με στόχο την στήριξη των απόρων οικογενειών τις γιορτές των Χριστουγέννων και του Πάσχα.

	Αναλυτικότερα οι δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου KLEEMANN περιγράφονται στον Απολογισμό ΕΚΕ 2016 ο οποίος συντάσσεται με βάση το διεθνές πρότυπο GRI-G4 (βλ. http://www.kleemann.gr)

Κιλκίς, 26 Απριλίου 2017

Ο Πρόεδρος
του Διοικητικού Συμβουλίου

Νικόλαος Κ. Κουκούντζος

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε., οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, πού έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β΄/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.

β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.

γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 28 Απριλίου 2017
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Χρήστος Βαργιεμέζης
Α.Μ. ΣΟΕΛ 30891

Grant Thornton
An instinct for growth™
Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «KLEEMANN HELLAS Α.Β.Ε.Ε.» στις 26/04/2017 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση http://www.kleemann.gr καθώς και στον διαδικτυακό χώρο του Χ.Α.Α., όπου και θα παραμείνουν στην διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποιήσεώς τους.

Επισημαίνεται ότι τα δημοσιευθέντα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της εταιρείας, αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης, των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των ταμιακών ροών της Εταιρείας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΣΗΜ.	ΟΜΙΛΟΣ 2016	ΟΜΙΛΟΣ 2015	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2016	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	**5**	33.933.177,49	33.577.677,05	24.246.742,74	25.068.043,53
Επενδύσεις σε ακίνητα	**6**	1.510.763,67	1.594.557,01	1.424.912,30	1.480.479,74
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	**7**	1.938.931,25	1.453.413,48	1.910.552,42	1.412.772,40
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	**8**	-	-	19.297.626,00	12.297.626,00
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	**9**	5.549.014,58	6.717.531,21	5.089.675,39	6.367.808,70
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**10**	2.500.889,91	1.948.803,31	2.187.493,94	1.694.766,86
Υπεραξία	**8**	1.787.873,86	1.787.873,86	-	-
		47.220.650,76	**47.079.855,92**	**54.157.002,79**	**48.321.497,23**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	**11**	27.581.192,57	25.727.043,27	19.158.069,15	18.377.962,92
Απαιτήσεις από πελάτες	**12**	29.741.075,48	31.037.046,45	23.590.369,97	26.221.446,80
Λοιπές απαιτήσεις	**13**	16.635.845,22	12.777.370,35	7.837.902,00	12.546.722,74
Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις και χρεόγραφα	**14**	145.971,00	690.072,57	145.971,00	690.072,57
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	**15**	25.721.214,75	20.663.911,91	12.177.287,24	5.231.366,75
		99.825.299,02	**90.895.444,55**	**62.909.599,36**	**63.067.571,78**
Σύνολο Ενεργητικού		**147.045.949,78**	**137.975.300,47**	**117.066.602,15**	**111.389.069,01**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	**16**	8.277.045,00	8.277.045,00	8.277.045,00	8.277.045,00
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	**16**	15.176.472,62	15.176.472,62	15.176.472,62	15.176.472,62
Λοιπά αποθεματικά	**16**	45.020.423,66	43.649.636,99	42.034.293,70	40.823.202,74
Κέρδη εις νέο		17.381.082,62	15.336.627,40	6.635.129,36	5.836.385,17
Συν/κή διαφορά ενοπ. θυγατρικών εταιρειών		(4.318.032,18)	(3.125.688,05)	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Μετόχων Εταιρείας		**81.536.991,72**	**79.314.093,96**	**72.122.940,68**	**70.113.105,53**
Μη ελεγχόμενα δικαιώματα		9.318.375,	9.495.931,12	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**90.855.367,34**	**88.810.025,08**	**72.122.940,68**	**70.113.105,53**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	**17**	7.099.451,68	7.945.328,55	6.850.000,00	7.700.000,00
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	**18**	2.545.483,55	2.121.053,79	2.206.651,00	1.795.197,00
Προβλέψεις	**22**	8.720,00	-	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**19**	4.625.454,32	3.389.287,49	1.088.119,22	1.138.328,28
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**10**	108.452,04	155.057,23	-	-
		14.387.561,95	**13.610.727,06**	**10.144.770,22**	**10.633.525,28**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	**20**	12.286.853,31	12.611.167,39	15.121.072,19	15.401.772,40
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	**28**	2.163.698,73	1.840.086,18	287.510,41	839.138,03
Λοιπές υποχρεώσεις	**21**	9.000.824,61	7.806.291,57	4.402.350,38	4.399.363,72
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	**17**	16.604.586,20	11.647.208,98	13.700.000,00	8.750.000,00
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	**22**	1.747.057,64	1.649.794,21	1.287.958,27	1.252.164,05
		41.803.020,49	**35.554.548,33**	**34.798.891,25**	**30.642.438,20**
Σύνολο υποχρεώσεων		**56.190.582,44**	**49.165.275,39**	**44.943.661,47**	**41.275.963,48**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		**147.045.949,78**	**137.975.300,47**	**117.066.602,15**	**111.389.069,01**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	ΣΗΜ.	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Πωλήσεις	**23**	**115.858.599,37**	**107.047.446,78**	**81.112.589,16**	**83.680.192,65**
Κόστος πωληθέντων	**24**	(77.665.650,28)	(73.736.604,12)	(60.021.866,54)	(61.675.391,99)
Μικτό κέρδος		**38.192.949,09**	**33.310.842,66**	**21.090.722,62**	**22.004.800,66**
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) (καθαρά)	**26**	390.513,46	1.943.566,53	1.664.790,10	2.055.575,97
Έξοδα Διάθεσης	**24**	(18.624.356,47)	(18.628.767,01)	(12.207.866,07)	(13.587.984,85)
Έξοδα Διοίκησης	**24**	(12.347.457,52)	(9.578.000,07)	(7.807.366,65)	(6.661.853,37)
Έξοδα Ερευνών Αναπτύξεως	**24**	(1.511.130,39)	(1.423.242,48)	(1.325.700,71)	(1.248.463,27)
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων και χρηματοδοτικών αποτελεσμάτων		**6.100.518,17**	**5.624.399,63**	**1.414.579,29**	**2.562.075,14**
Χρηματοδοτικά έσοδα	**27**	570.701,59	550.238,17	176.997,26	312.958,14
Χρηματοδοτικά έξοδα	**27**	(1.367.460,29)	(1.356.899,78)	(1.060.028,95)	(911.240,94)
Έσοδα από μερίσματα	**27**	-	-	1.426.503,52	112.871,32
Αύξηση (μείωση) αξίας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	**27**	18.333,43	(13.673,11)	18.333,43	(13.673,11)
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων		**5.322.092,90**	**4.804.064,91**	**1.976.384,55**	**2.062.990,55**
Φόρος εισοδήματος	**28**	(1.333.584,45)	(1.182.130,99)	59.065,43	(103.359,43)
Κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους		**3.988.508,45**	**3.621.933,92**	**2.035.449,98**	**1.959.631,12**
Κατανεμημένα σε:					
-Μετόχους Μητρικής	**31**	3.536.596,60	2.840.264,65	2.035.449,98	1.959.631,12
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα		451.911,85	781.669,27	-	-
		3.988.508,45	**3.621.933,92**	**2.035.449,98**	**1.959.631,12**
Βασικά και απομειωμένα καθαρά κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή της Μητρικής Εταιρείας (σε απόλυτα ποσά)	**31**	0,1495	0,1201	0,0861	0,0829
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων		**8.317.781,82**	**7.751.698,29**	**2.984.468,23**	**4.025.755,13**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) χρήσης	**3.988.508,45**	**3.621.933,92**	**2.035.449,98**	**1.959.631,12**
Στοιχεία που δεν θα ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα:				
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(201.938,07)	12.763,33	(179.178,44)	18.406,75
Αναπροσαρμογή παγίων-λοιπά	153.658,11	23.903,82	153.563,61	(4.050,71)
Στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα:				
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.454.286,41)	(1.029.703,15)	-	-
Σύνολο λοιπών εσόδων	**(1.505.566,37)**	**(933.036,00)**	**(25.614,83)**	**(14.356,04)**
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	**(2.485.942,08)**	**(2.628.897,92)**	**2.009.835,15**	**1.973.987,16**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης μετά από φόρους	**2.485.942,08**	**2.628.897,92**	**2.009.835,15**	**1.973.987,16**
Κατανέμονται σε:				
-Μετόχους Μητρικής	2.308.397,74	2.093.823,72	2.009.835,15	1.973.987,16
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	177.544,34	535.074,20	-	-
	2.485.942,08	**2.628.897,92**	**2.009.835,15**	**1.973.987,16**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΟΜΙΛΟΣ							
	Μετοχικό κεφάλαιο	**Αποθεματικό υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό αποθεματικό**	**Λοιπά αποθεματικά**	**Υπόλοιπο κερδών εις νέο**	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων μετόχων Εταιρείας**	**Μη ελεγχόμενα δικαιώματα**	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015 όπως δημοσιεύθηκε	**8.277.045,00**	**19.196.751,62**	**2.725.610,52**	**37.415.614,72**	**13.596.644,41**	**81.211.666,27**	**8.817.913,51**	**90.029.579,78**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	-	-	-	(780.112,55)	2.865.188,53	2.085.075,98	543.821,94	2.628.897,92
Σχηματισμός μερισμάτων	-	-	-	-	-	-	(48.373,43)	(48.373,43)
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	-	(4.020.279,00)	-	-	-	(4.020.279,00)	-	(4.020.279,00)
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	-	-	992,33	1.161.843,92	(1.125.205,54)	37.630,71	182.569,10	220.199,81
Αγορές μεριδίων	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.726.602,85**	**37.797.346,09**	**15.336.627,40**	**79.314.093,96**	**9.495.931,12**	**88.810.025,08**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.726.602,85**	**37.797.346,09**	**15.336.627,40**	**79.314.093,96**	**9.495.931,12**	**88.810.025,08**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	-	-	-	(1.232.274,27)	3.536.596,61	2.304.322,34	181.619,74	2.485.942,08
Σχηματισμός μερισμάτων	-	-	-	-	-	-	(355.099,85)	(355.099,85)
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	-	-
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	-	-	64.790,86	1.345.925,95	(1.492.141,39)	(81.424,58)	(4.075,39)	(85.499,97)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.791.393,71**	**37.910.997,77**	**17.381.082,62**	**81.536.991,72**	**9.318.375,62**	**90.855.367,34**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	Μετοχικό κεφάλαιο	**Αποθεματικό υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό αποθεματικό**	**Λοιπά αποθεματικά**	**Υπόλοιπο κερδών εις νέο**	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015, όπως δημοσιεύθηκε	**8.277.045,00**	**19.196.751,62**	**2.058.857,03**	**37.661.608,75**	**8.341.027,76**	**75.535.290,16**
Προσαρμογές από απορρόφηση MODA LIFT A.B.E.E.	-	-	-	74.998,00	(3.450.890,78)	(3.375.892,78)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	-	-	-	14.356,03	1.959.631,12	1.973.987,15
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	-	(4.020.279,00)	-	-	-	(4.020.279,00)
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	-	-	-	1.013.382,93	(1.013.382,93)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.058.857,03**	**38.764.345,71**	**5.836.385,17**	**70.113.105,53**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.058.857,03**	**38.764.345,71**	**5.836.385,17**	**70.113.105,53**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	-	-	-	(25.614,83)	2.035.449,98	2.009.835,15
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	-	-	-	1.236.705,79	(1.236.705,79)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.058.857,03**	**39.975.436,67**	**6.635.129,36**	**72.122.940,68**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	ΣΗΜ.	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**29**	6.057.023,89	1.826.815,17	11.705.754,88	(5.195.973,20)
Καταβληθέντες τόκοι		(1.043.389,48)	(1.096.116,18)	(808.751,55)	(894.798,71)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(2.618.379,88)	(928.983,96)	(1.289.915,85)	(96.404,16)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**2.395.254,53**	**(198.284,97)**	**9.607.087,48**	**(6.187.176,07)**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων		468.000,00	(2.193.725,58)	(6.532.000,00)	(4.635.000,00)
Αγορές ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων		(3.180.096,62)	(3.782.193,19)	(1.188.920,55)	(1.114.437,53)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		116.657,43	186.380,64	-	173.495,15
Τόκοι εισπραχθέντες		178.389,09	320.951,09	176.997,26	312.958,14
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	1.080.317,09	112.871,32
Χρηματικά διαθ. απορροφ. θυγατρικής Moda Lift & εξαγορασθ. εταιρείας στην Αυστραλία		-	977.373,46	-	1.164.853,28
		(2.417.050,10)	**(4.491.213,58)**	**(6.463.606,20)**	**(3.985.259,64)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Πληρωμές για μείωση μετοχικού κεφαλαίου		-	(4.020.279,00)	-	(4.020.279,00)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		21.370.000,00	12.800.000,00	19.670.000,00	12.800.000,00
Εξοφλήσεις δανείων		(15.660.446,93)	(10.491.398,14)	(15.570.000,00)	(10.400.000,00)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		77.802,12	56.990,14	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα και αμοιβές Δ.Σ.		(708.256,78)	(423.071,70)	(297.560,79)	(318.018,27)
		5.079.0983,41	**(2.077.758,70)**	**3.802.439,21**	**(1.938.297,27)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών		**5.057.302,84**	**(6.767.257,25)**	**6.945.920,49**	**(12.110.732,98)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στην αρχή της χρήσης		20.663.911,90	27.431.169,16	5.231.366,75	17.342.099,73
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στο τέλος της χρήσης		**25.721.214,74**	**20.663.911,91**	**12.177.287,24**	**5.231.366,75**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. (η «Εταιρεία») ιδρύθηκε το 1983 και είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθμό 10920/06/Β/86/40. Η διάρκειά της έχει οριστεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2050, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Κύριο αντικείμενο της Εταιρείας είναι η παραγωγή και εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων, κατέχοντας ηγετική θέση στον κλάδο της. Η έδρα, τα κεντρικά γραφεία και η διεύθυνση επικοινωνίας της είναι στη ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχωρίου Κιλκίς, ενώ η ηλεκτρονική διεύθυνσή της είναι www.kleemann.gr.

Η μετοχή της Εταιρείας είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών από τον Απρίλιο του 1999. Το σύνολο των μετοχών σε κυκλοφορία την 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχεται σε 23.648.700 και είναι όλες κοινές ονομαστικές.

2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.1. ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Οι παρούσες ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει του Κανονισμού 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Ε.Ε. στις 19 Ιουλίου 2002 και με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας («going concern»).

2.2. ΒΑΣΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ

Οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους με εξαίρεση τα Γήπεδα-Οικόπεδα και τα Χρεόγραφα, τα οποία αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία.

2.3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Οι Οικονομικές Καταστάσεις και όλες οι οικονομικές πληροφορίες απεικονίζονται σε Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά), το οποίο αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας.

2.4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΩΝ

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων απαιτεί από τη Διοίκηση να παίρνει αποφάσεις και να κάνει εκτιμήσεις και υποθέσεις που επηρεάζουν την εφαρμογή λογιστικών πολιτικών, καθώς και τα καταχωρημένα ποσά στοιχείων ενεργητικού, παθητικού, εσόδων και εξόδων. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι αναθεωρήσεις των εκτιμήσεων και των σχετικών με αυτές υποθέσεων γίνονται σε συνεχή βάση και αναγνωρίζονται στην περίοδο που πραγματοποιήθηκαν και στις τυχόν επόμενες. Ιδιαίτερη πληροφόρηση σχετικά με τις περιοχές στις οποίες υπάρχει αβεβαιότητα εκτιμήσεων και κρίσιμες αποφάσεις όσον αφορά στην εφαρμογή λογιστικών πολιτικών, με σημαντική επίδραση στα ποσά που καταχωρούνται στις Οικονομικές Καταστάσεις, περιγράφονται στις ακόλουθες σημειώσεις:

- Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία (Σημείωση 5)
- Άυλα περιουσιακά στοιχεία (Σημείωση 7)
- Αποθέματα (Σημείωση 11)
- Απαιτήσεις από πελάτες (Σημείωση 12)
- Προβλέψεις (Σημείωση 22)
- Ενδεχόμενες Δεσμεύσεις, Ενδεχόμενες απαιτήσεις και Υποχρεώσεις (Σημείωση 32)

Οι λογιστικές πολιτικές που παρατίθενται παρακάτω έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται σε αυτές τις Οικονομικές Καταστάσεις και από όλες τις εταιρείες του Ομίλου.

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

3.1 ΒΑΣΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1.1 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Θυγατρικές εταιρείες είναι οι εταιρείες στις οποίες ασκείται έλεγχος από την Μητρική, με την έννοια ότι έχει τη δύναμη να ορίζει αποφάσεις, άμεσα ή έμμεσα, που αφορούν τις χρηματοοικονομικές αρχές διαχείρισης των θυγατρικών εταιρειών με σκοπό να έχει οφέλη από αυτές. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου, τα οποία είναι ασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η άσκηση ελέγχου.

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος αυτός δεν υφίσταται. Οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών έχουν αλλάξει όπου αυτό απαιτήθηκε προκειμένου να ευθυγραμμιστούν με αυτές του Ομίλου.

Η Εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μειούμενο με τυχόν απομείωση της αξίας τους.

3.1.2 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΑΛΕΙΦΟΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

Ενδοεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές και κέρδη και ζημιές που προέκυψαν από ενδοεταιρικές συναλλαγές απαλείφονται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, ενώ μη πραγματοποιημένα κέρδη και μη πραγματοποιημένες ζημιές από συναλλαγές με συνδεδεμένες, στην έκταση που δεν υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας, απαλείφονται μέχρι το ύψος της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές.

3.2 ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

Το Δ.Π.Χ.Α. 8 «Λειτουργικοί τομείς», θέτει κριτήρια για τον προσδιορισμό των διακεκριμένων τομέων δραστηριότητας των επιχειρήσεων, οι οποίοι ορίζονται με βάση τη διάρθρωση της Εταιρείας. Οι τομείς που πρέπει να αναφερθούν ξεχωριστά προσδιορίζονται με βάση τα ποσοτικά κριτήρια που θέτει το Πρότυπο.

3.3 ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

3.3.1 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΞΕΝΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Η Εταιρεία τηρεί τα λογιστικά της βιβλία σε Ευρώ. Συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα, μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή ξένου νομίσματος της ημέρας της συναλλαγής. Τα κέρδη ή οι ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

3.3.2 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Η μετατροπή των Οικονομικών Καταστάσεων όσων εταιρειών του Ομίλου δεν έχουν ως λειτουργικό νόμισμα το Ευρώ (καμία Εταιρεία του Ομίλου δεν λειτουργεί σε καθεστώς υπερπληθωριστικής οικονομίας) γίνεται ως εξής:

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των αλλοδαπών δραστηριοτήτων περιλαμβανομένων υπεραξίας και αναπροσαρμογών εύλογης αξίας από την ενοποίηση μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την ισχύουσα ισοτιμία κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τη μέση τιμή του ξένου νομίσματος κατά τη διάρκεια της χρήσης, η οποία προσεγγίζει την ισχύουσα ισοτιμία κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού και των σχετικών αντισταθμίσεων αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και παρουσιάζονται σε ξεχωριστή γραμμή στην καθαρή θέση.

3.4 ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Παρουσιάζονται στο ιστορικό κόστος κτήσης, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις άμεσα σχετιζόμενες δαπάνες για την απόκτησή τους, μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση της αξίας τους, με εξαίρεση τα Γήπεδα-Οικόπεδα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται ως αύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνο αν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Το κόστος κτήσης και οι σωρευμένες αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων που πωλούνται ή αποσύρονται, μεταφέρονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη στιγμή της πώλησης ή της απόσυρσης και οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 16, τα κόστη που σχετίζονται με τις υποχρεώσεις για απόσυρση ενσώματων ακινητοποιήσεων αναγνωρίζονται στην περίοδο που αυτές δημιουργούνται και στο βαθμό που μπορεί να γίνει μια λογική εκτίμηση της εύλογης αξίας τους. Τα εν λόγω κόστη κεφαλαιοποιούνται, ως μέρος της αξίας των αποκτώμενων ενσώματων ακινητοποιήσεων, και αποσβένονται ανάλογα.

Τα γήπεδα και οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των λοιπών ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους, η οποία έχει ως ακολούθως:

Κτίρια	8-50 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	1-20 έτη
Μέσα μεταφοράς	5-25 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	1-20 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και η ωφέλιμη ζωή των ενσώματων ακινητοποιήσεων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης αν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο, ενώ οι λογιστικές αξίες τους εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις (βλέπε σχετικά παράγραφο 3.6).

Στην περίπτωση αυτή προσδιορίζονται οι ανακτήσιμες αξίες και αν οι λογιστικές αξίες τις υπερβαίνουν, η διαφορά αναγνωρίζεται ως ζημία απομείωσης στα αποτελέσματα και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις μειώνονται στην ανακτήσιμη αξία τους, η οποία είναι η μεγαλύτερη, μεταξύ της εύλογης αξίας τους, μείον τα απαιτούμενα για την πώληση κόστη, και της αξίας χρήσης αυτών, για την εκτίμηση της οποίας, οι εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους, με ένα προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

3.5 ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις αφορούν άδειες λογισμικού, οι οποίες αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον σωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε σωρευμένη απομείωση. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στο διάστημα της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι έως 15 χρόνια.

Δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα στο έτος που προκύπτουν.

Κόστη και δαπάνες αναφορικά με την εσωτερική δημιουργία και ανάπτυξη λογισμικού κεφαλαιοποιούνται στο βαθμό που συντρέχουν οι πρόνοιες του σχετικού Προτύπου.

3.6 ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΑΞΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Οι λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι δεν είναι ανακτήσιμες. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται και καταχωρείται απ' ευθείας στα αποτελέσματα, όταν οι λογιστικές αξίες υπερβαίνουν το εκτιμώμενο ανακτήσιμο ποσό, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας, μείον τα απαιτούμενα για την πώληση κόστη, και της αξίας χρήσης αυτών, για την εκτίμηση της οποίας, οι εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους βάσει ενός προεξοφλητικού επιτοκίου που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους

κινδύνους που σχετίζονται με τα περιουσιακά στοιχεία. Για ένα περιουσιακό στοιχείο που δεν αποφέρει σημαντικές ανεξάρτητες ταμειακές εισροές, το ανακτήσιμο ποσό καθορίζεται για την μονάδα παραγωγής ταμειακών ροών, στην οποία το περιουσιακό στοιχείο ανήκει.

Μετά την αναγνώριση ζημίας απομείωσης ενός περιουσιακού στοιχείου, σε κάθε ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων εξετάζεται αν οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή της συνεχίζουν να υπάρχουν. Στην περίπτωση αυτή, επαναπροσδιορίζεται το ανακτήσιμο ποσό και η ζημία απομείωσης αντιλογίζεται, επαναφέροντας τη λογιστική αξία στο ανακτήσιμο ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει τη λογιστική αξία (καθαρή από αποσβέσεις) που θα είχε προσδιοριστεί αν δεν είχε καταχωρηθεί η αρχική ζημία απομείωσης.

3.7 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των επενδύσεων, κατά το χρόνο απόκτησής τους με βάση το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν και επανεξετάζει την ταξινόμησή τους σε κάθε ημερομηνία παρουσίασης.

3.7.1 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποκτήθηκαν με σκοπό την πώληση, σε σύντομο χρονικό διάστημα, ταξινομούνται στο Κυκλοφορούν Ενεργητικό εάν κατέχονται για εμπορία ή αναμένεται να πωληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

3.7.2 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΙΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΕΣ ΩΣ ΤΗΝ ΛΗΞΗ

Επενδύσεις με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη, τις οποίες ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να κρατήσουν ως την λήξη τους.

3.7.3 ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΓΙΑ ΠΩΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία ή δεν ταξινομούνται σε μια από τις ανωτέρω κατηγορίες και ταξινομούνται στο μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό, εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Οι αγορές και πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής στην οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να τις αγοράσει. Αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους, πλέον του κόστους συναλλαγής και διαγράφονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από αυτές λήγουν ή μεταβιβάζονται και ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία τους.

3.7.4 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Επενδύσεις σε ακίνητα θεωρούνται τα ακίνητα τα οποία κατέχονται είτε για την απόδοση ενοικίων είτε για κεφαλαιουχικό κέρδος είτε και για τα δύο. Ως ακίνητα για επένδυση θεωρούνται μόνο τα γήπεδα και τα κτίρια. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αρχικώς επιμετρούνται στο κόστος. Στο αρχικό κόστος περιλαμβάνονται και τα έξοδα συναλλαγών: επαγγελματικές και νομικές δαπάνες, φόροι μεταβίβασης και άλλα άμεσα κόστη.

Οι αποσβέσεις των επενδυτικών ακινήτων υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους, η οποία είναι 25 έως 42 χρόνια.

3.8 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσης ή κόστους παραγωγής, το οποίο προσδιορίζεται με την μέθοδο FIFO, και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, η οποία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων ολοκλήρωσης και πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση. Το κόστος παραγωγής περιλαμβάνει άμεσα υλικά, άμεσα εργατικά και τα αναλογούντα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα που πραγματοποιούνται προκειμένου να φέρουν τα αποθέματα στην παρούσα κατάσταση. Διαγραφές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτουν.

3.9 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ

Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία και ελέγχονται σε ετήσια βάση για περίπτωση απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλο το ποσό που οφείλεται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Οι διαγραφές απαιτήσεων που κρίνονται ως ανεπίδεκτες είσπραξης πραγματοποιούνται μέσω της σχηματισθείσας πρόβλεψης.

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου, μείον την πρόβλεψη για μείωση της αξίας τους. Στην περίπτωση που η αναπόσβεστη αξία ή το κόστος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου υπερβαίνει την παρούσα αξία, τότε το στοιχείο αυτό αποτιμάται στο ανακτήσιμο ποσό αυτού, δηλαδή στη παρούσα αξία των μελλοντικών ροών του περιουσιακού στοιχείου, η οποία υπολογίζεται με βάση το μέσο επιτόκιο δανεισμού της εταιρείας.

3.10 ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο καθώς επίσης και τις καταθέσεις όψεως.

3.11 ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους, ενώ μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης παρακολουθούνται στο ανεξόφλητο υπόλοιπό τους. Ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, οπότε ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

3.12 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΟΣ

Ο φόρος εισοδήματος χρήσης αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο και καταχωρείται στα αποτελέσματα, εκτός από την περίπτωση που αφορά κονδύλια που καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια, οπότε καταχωρείται κατά ανάλογο τρόπο σε αυτά.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος είναι ο αναμενόμενος πληρωτέος φόρος επί του φορολογητέου εισοδήματος χρήσης, βάσει των θεσπισμένων συντελεστών φόρου κατά την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται βάσει του ισολογισμού που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής αξίας και φορολογικής βάσης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Δεν λογίζεται αν προκύπτει από αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία, όταν έγινε η συναλλαγή, δεν επηρέασε το λογιστικό ή το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να ισχύσουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονιστεί η υποχρέωση, οι οποίοι βασίζονται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο στην έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και μειώνονται όταν αυτό υλοποιηθεί.

Όσον αφορά πρόσθετους φόρους, οι οποίοι είναι πιθανόν να προκύψουν από φορολογικούς ελέγχους, η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες του εσωτερικού χρησιμοποιούν ιστορικά στοιχεία από φορολογικούς ελέγχους παρελθόντων ελεγμένων φορολογικά χρήσεων και μέσω αυτών σχηματίζουν πρόβλεψη μελλοντικών φορολογικών διαφορών για τις ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που θα προκύψουν από φορολογικούς ελέγχους των φορολογικά ανέλεγκτων χρήσεων.

Πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων καταχωρούνται στον ίδιο χρόνο με αυτόν της υποχρέωσης καταβολής του σχετικού μερίσματος.

3.13 ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

3.13.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Οι υποχρεώσεις για εισφορές σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται ως έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά το χρόνο πραγματοποίησης τους.

3.13.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2112/1920 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Δ.Λ.Π. 19.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις, για τα προγράμματα παροχών είναι η παρούσα αξία των δουλευμένων παροχών, λαμβάνοντας υπόψη προσαρμογές για τυχόν αναλογιστικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημίες) και κόστος για υπηρεσίες παρελθόντων ετών.

Το ύψος της υποχρέωσης προσδιορίζεται ετησίως βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική Εταιρεία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method).

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές με το επιτόκιο που ισχύει για ομόλογο πιστωτικής διαβάθμισης ΑΑ, που έχει εκδοθεί σε νόμισμα κοινό με αυτό στο οποίο καταβάλλεται η καθορισμένη παροχή και έχει εναπομένουσα διάρκεια που εναρμονίζεται με τη διάρκεια της σχετικής υποχρέωσης.

Τα σωρευμένα αναλογιστικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την απόκλιση μεταξύ εκτιμήσεων και εμπειρίας και από την μεταβολή των χρησιμοποιούμενων αναλογιστικών υποθέσεων, κατά το μέρος που υπερβαίνουν το 10% του μεγαλύτερου μεταξύ των δουλευμένων υποχρεώσεων και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, αποσβένονται σε περίοδο ίση με τη μέση εναπομένουσα εργάσιμη ζωή του προσωπικού.

Το κόστος από την υπηρεσία παρελθόντων ετών αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως, εκτός αν οι μεταβολές στη βάση υπολογισμού της παροχής εξαρτώνται από την παραμονή των εργαζομένων στην υπηρεσία για καθορισμένη χρονική περίοδο, οπότε αποσβένεται με τη γραμμική μέθοδο στη διάρκεια της περιόδου αυτής.

3.14 ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια: α) Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και β) πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων, με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν, ενώ όσες σχετίζονται με την αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων, περιλαμβάνονται στις Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή αυτών.

3.15 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση, από την οποία είναι πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της, οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, και το ποσό της μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης και αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης, αντιλογίζονται, ενώ χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό για τον οποίο αρχικά δημιουργήθηκαν.

Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημίες. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

Προβλέψεις για αναδιοργάνωση αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει εγκεκριμένο λεπτομερές και επίσημο σχέδιο αναδιοργάνωσης, το οποίο έχει αρχίσει ή έχει ανακοινωθεί δημόσια. Μελλοντικά λειτουργικά κόστη δεν περιλαμβάνονται στην πρόβλεψη.

3.16 ΈΣΟΔΑ

Περιλαμβάνουν την εύλογη αξία πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρή από Φ.Π.Α., εκπτώσεις και επιστροφές, ενώ τα διεταιρικά έσοδα του Ομίλου απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

3.16.1 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ

Όταν οι κίνδυνοι και οι ανταμοιβές της ιδιοκτησίας έχουν μεταφερθεί στον αγοραστή, η είσπραξη του τιμήματος είναι εύλογα εξασφαλισμένη, οι σχετιζόμενες δαπάνες και πιθανές επιστροφές μπορούν να εκτιμηθούν αξιόπιστα και δεν υπάρχει συνεχιζόμενη ανάμειξη στη διαχείρισή τους.

3.16.2 ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Στην περίοδο παροχής των υπηρεσιών βάσει του σταδίου ολοκλήρωσης τους σε σχέση με το σύνολό τους.

3.16.3 ΈΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Με την έγκριση της διανομής τους από την Γενική Συνέλευση των μετόχων των θυγατρικών Εταιρειών.

3.17 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (ΚΑΘΑΡΑ)

Αποτελούνται από τους χρεωστικούς τόκους επί των δανείων, τα συναλλαγματικά κέρδη ή ζημιές από τον δανεισμό των εταιρειών και τα έσοδα από δεδουλευμένους πιστωτικούς τόκους από επενδυθέντα διαθέσιμα και τόκους από τρεχούμενους λογαριασμούς πελατών.

3.18 ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

Κριτήριο για το χαρακτηρισμό μιας μίσθωσης ως χρηματοδοτική ή λειτουργική είναι η ουσία της συναλλαγής και όχι ο τύπος της σύμβασης.

Ενδεικτικές περιπτώσεις κατά τις οποίες η μίσθωση θεωρείται ως χρηματοδοτική, και λογίζεται ως απόκτηση παγίου και ανάληψη μιας υποχρέωσης, είναι οι παρακάτω:

- Μεταφορά της ιδιοκτησίας του μισθωμένου παγίου στον μισθωτή στο τέλος της περιόδου μίσθωσης,
- δικαίωμα αγοράς του μισθωμένου παγίου από το μισθωτή στη λήξη της μίσθωσης με ευνοϊκούς όρους,
- διάρκεια της μίσθωσης μεγαλύτερη ή ίση με το 75% της οικονομικής ζωής του μισθωμένου παγίου,
- παρούσα αξία των ελάχιστων πληρωμών μίσθωσης μεγαλύτερη ή ίση με το 90% της πραγματικής αξίας του μισθωμένου παγίου.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις τα καταβαλλόμενα ενοίκια διαχωρίζονται σε χρηματοοικονομικά έξοδα (τόκους) που καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα και σε μείωση της αναληφθείσας υποχρέωσης.

Όλες οι υπόλοιπες συμβάσεις μίσθωσης χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές, οπότε τα ενοίκια καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα με την πραγματοποίησή τους.

3.19 ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους του Ομίλου αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στις Οικονομικές Καταστάσεις όταν η διανομή τους εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν στους μετόχους τους ως μέρισμα ποσοστό 35% επί των κερδών που προκύπτουν από τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος και του τακτικού αποθεματικού ή μπορούν να μη διανείμουν μέρισμα με τη σύμφωνη γνώμη του συνόλου των μετόχων τους.

Μέρισμα το οποίο είναι μικρότερο από το 35% των κερδών μετά φόρων και τακτικού αποθεματικού μπορεί να αναγγελθεί και να πληρωθεί με έγκριση του 70% των μετόχων. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει αν θα προτείνει ή όχι τη διανομή μερίσματος στη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων δεν προτίθεται να προτείνει την διανομή μερίσματος.

Οι κάτοχοι των μετοχών εισπράττουν μερίσματα, όπως διανέμονται κατά καιρούς, και έχουν δικαίωμα μιας ψήφου, ανά μετοχή, στις συνελεύσεις των μετόχων της Εταιρείας.

3.20 ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά και τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή, υπολογίζονται με τη διαίρεση του αναλογούντος στους μετόχους της Εταιρείας καθαρού κέρδους μετά τους φόρους με το σταθμισμένο μέσο αριθμό των σε κυκλοφορία κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια της χρήσης.

3.21 ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΥΙΟΘΕΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2016

Α. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις και Διερμηνείες των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2016 ή μεταγενέστερα. Τα σημαντικότερα Πρότυπα και Διερμηνείες αναφέρονται ακολούθως:

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές εργαζομένων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)

Τον Νοέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19 με τίτλο «Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών: Εισφορές Εργαζομένων». Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν εφαρμογή σε εισφορές εργαζομένων ή τρίτων μερών αναφορικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο σκοπός των τροποποιήσεων είναι να απλοποιήσουν την λογιστική αντιμετώπιση για τις εισφορές που είναι ανεξάρτητες από τα έτη υπηρεσίας των εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα, οι εισφορές που υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό επί της μισθοδοσίας. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2010-2012 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)

Τον Δεκέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2010-2012», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων αναφορικά με επτά θέματα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 2: Ορισμός των προϋποθέσεων κατοχύρωσης, ΔΠΧΑ 3: Λογιστική αντιμετώπιση ενός ενδεχόμενου ανταλλάγματος σε συνενώσεις επιχειρήσεων, ΔΠΧΑ 8: Συνάθροιση λειτουργικών τομέων, ΔΠΧΑ 8: Συμφωνία του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού των προς παρουσίαση τομέων με τα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης, ΔΠΧΑ 13: Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, ΔΛΠ 16 /ΔΛΠ 38: Μέθοδος αναπροσαρμογής – αναλογική αναδιατύπωση των σωρευμένων αποσβέσεων και ΔΛΠ 24: Υπηρεσίες Βασικών Διευθυντικών Στελεχών. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11: «Λογιστικός χειρισμός των Αποκτήσεων Συμμετοχών σε Από Κοινού Λειτουργίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 11. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προσθέτουν νέα καθοδήγηση σχετικά με τη λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης συμμετοχής σε μία από κοινού λειτουργία, η οποία συνιστά μία επιχείρηση και διευκρινίζουν τον κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τέτοιες αποκτήσεις. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38: «Διευκρινίσεις αναφορικά με Αποδεκτές Μεθόδους Αποσβέσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38. Το ΔΛΠ 16 και το ΔΛΠ 38 καθιερώνουν τις αρχές προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίον αντιμετωπίζονται οι αποσβέσεις στον ρυθμό της αναμενόμενης ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Το IASB έχει διευκρινίσει ότι η χρήση των μεθόδων που βασίζονται στα έσοδα για τον υπολογισμό της απόσβεσης ενός περιουσιακού στοιχείου δεν είναι κατάλληλη, διότι τα έσοδα που δημιουργούνται από μία δραστηριότητα που περιλαμβάνει τη χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου γενικά αντανακλούν παράγοντες διαφορετικούς από την ανάλωση των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 41: «Γεωργία: Καρποφόρες Φυτείες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Ιούνιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων μέσω των οποίων αλλάζει η χρηματοοικονομική αναφορά για τις καρποφόρες φυτείες. Με την τροποποίηση αυτή, αποφασίστηκε ότι οι καρποφόρες φυτείες, θα πρέπει να λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως τα ενσώματα πάγια (ΔΛΠ 16). Συνεπώς, με τις εν λόγω τροποποιήσεις οι καρποφόρες φυτείες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16, αντί του ΔΛΠ 41. Η παραγωγή που αναπτύσσεται στις καρποφόρες φυτείες παραμένει στο πεδίο εφαρμογής του

ΔΛΠ 41. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 27: «Μέθοδος της Καθαρής Θέσης σε Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Αύγουστο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 27. Με τις εν λόγω τροποποιήσεις, μία οικονομική οντότητα έχει την επιλογή να αναγνωρίσει τις επενδύσεις της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της, επιλογή η οποία έως και την έκδοση των συγκεκριμένων τροποποιήσεων, δεν ίσχυε. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2012-2014 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2012-2014», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε τέσσερα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι τα εξής: ΔΠΧΑ 5: Αλλαγές στις μεθόδους διάθεσης, ΔΠΧΑ 7: Συμβάσεις Υπηρεσίας και Εφαρμογή των τροποποιήσεων του ΔΠΧΑ 7 στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, ΔΛΠ 19: Επιτόκιο προεξόφλησης: θέμα τοπικής αγοράς, και ΔΛΠ 34: Γνωστοποιήσεις πληροφοριών στην ενδιάμεση οικονομική αναφορά. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1. Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν ως στόχο την επίλυση θεμάτων που αφορούν στις υφιστάμενες απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης, και τη διασφάλιση της ικανότητας άσκησης κρίσης από τις οικονομικές οντότητες κατά την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28: «Επενδυτικές Οντότητες: Εφαρμόζοντας την Εξαίρεση από την Ενοποίηση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν επεξηγήσεις αναφορικά με τις απαιτήσεις λογιστικοποίησης των επενδυτικών οντοτήτων, ενώ παρέχουν εξαιρέσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες θα μειώσουν τα κόστη που σχετίζονται με την εφαρμογή των Προτύπων. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και δεν προέκυψε καμία επίπτωση.

Β. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Ιανουάριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 14. Σκοπός του ενδιάμεσου αυτού Προτύπου είναι η ενίσχυση της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών αναφορών των οικονομικών οντοτήτων που έχουν ρυθμιζόμενες δραστηριότητες. Σε πολλές χώρες, υπάρχουν κλάδοι που υπόκεινται σε ειδική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι κυβερνητικές αρχές ρυθμίζουν την παροχή και την τιμολόγηση συγκεκριμένων τύπων δραστηριοτήτων ιδιωτικών οικονομικών οντοτήτων. Ο Όμιλος θα εξετάσει

την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εν αναμονή της τελικής έκδοσης του Προτύπου.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28: «Πωλήσεις ή Εισφορές Περιουσιακών Στοιχείων μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του» (το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων)

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η αντιμετώπιση μίας αναγνωρισμένης ασυνέπειας μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και αυτών του ΔΛΠ 28, σχετικά με τον χειρισμό της πώλησης ή εισφοράς περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς ή της κοινοπραξίας του. Τον Δεκέμβριο του 2015, το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων, εν αναμονή των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την

εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017 και 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου, ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 όσον αφορά στο ΔΠΧΑ 12, και την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 όσον αφορά στα ΔΠΧΑ 1 και ΔΛΠ 28. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.22 ΑΡΧΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η Οικονομική Έκθεση του Ομίλου περιλαμβάνει την Μητρική Εταιρεία και τις θυγατρικές στις οποίες αυτή ασκεί έλεγχο, δηλαδή δυνατότητα της Μητρικής να ορίζει τις αποφάσεις που αφορούν τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές διαχείρισης των θυγατρικών, με σκοπό να έχει οφέλη από αυτές.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις των θυγατρικών καταρτίζονται την ίδια ημερομηνία και με τις ίδιες λογιστικές πολιτικές με τις Οικονομικές Καταστάσεις της Μητρικής και διενεργούνται αναγκαίες εγγραφές αναμόρφωσης, για να διασφαλιστεί η συνέπεια των ακολουθούμενων λογιστικών πολιτικών. Οι θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες ενοποιούνται, από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος μεταβιβάζεται εκτός Ομίλου, με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης, είναι οι ακόλουθες:

Επωνυμία	Δραστηριότητα	Έδρα	Συμμετοχή 31.12.16	Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις (*)
KLEFER A.E. (2)	Παραγωγή και εμπορία αυτομάτων θυρών ανελκυστήρων	ΒΙΠΕ Κιλκίς, Ελλάδα	50%	2010
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S. (2)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Κωνσταντινούπολη, Τουρκία	70%	-
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Βελιγράδι, Σερβία	100%	2007-2016
KLEEMANN LIFT RO S.R.L. (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Βουκουρέστι, Ρουμανία	100%	-
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED (1)	Συμμετοχή σε λοιπές επιχειρήσεις	Χονγκ-Κονγκ	100%	-
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD (2)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Οξφόρδη, Ηνωμένο Βασίλειο	100%	-
KLEEMANN SERVICES LTD (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Λευκωσία, Κύπρος	100%	-
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD (3)	Παραγωγή και εμπορία εξαρτημάτων ανελκυστήρων	Κουνσάν, Κίνα	100%	-
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD (3)	Εμπορία εξαρτημάτων ανελκυστήρων	Κουνσάν, Κίνα	100%	-
KLEEMANN LIFTS RUS (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Μόσχα, Ρωσία	99,5%	-
KLEEMANN DIZALA D.o.o. (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Ζάγκρεμπ, Κροατία	100%	-
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Σύδνεϋ, Αυστραλία	80,09%	-
KLEEMANN AUFZUGE GmbH (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Ντίσελντορφ, Γερμανία	100%	-
KLEEMANN LIFTS DMCC (4)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Ντουμπάι	100%	-

(*) Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις γίνεται αναλυτική αναφορά στις παραγράφους 28.1 και 28.2 παρακάτω
(1) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN LIFTS UK LTD
(2) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
(3) Είναι θυγατρική εταιρεία της HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED
(4) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN SERVICES LTD

Ενδοεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές, καθώς και κέρδη ή ζημιές από αυτές, απαλείφονται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, ενώ μη πραγματοποιημένα κέρδη και μη πραγματοποιημένες ζημιές από συναλλαγές με συνδεδεμένες εταιρείες απαλείφονται μέχρι το ύψος της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές.

Θυγατρικές εταιρείες με σημαντικό ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών

Ο παρακάτω πίνακας* συνοψίζει τις οικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών, στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό.

Συνοπτική Κατάσταση	**KLEFER S.A.**		**KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S.**		**KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY**	
Οικονομικής Θέσης	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Ποσά σε €						
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	3.274.368,35	3.474.302,00	554.845,04	707.586,00	406.976,92	331.980,45
Στοιχεία κυκλοφορούντων στοιχείων	15.222.676,65	14.603.977,00	10.560.790,83	15.725.701,00	6.934.576,33	4.245.754,71
Σύνολο Ενεργητικού	**18.497.045,00**	**18.078.279,00**	**11.115.635,87**	**16.433.287,00**	**7.341.553,25**	**4.577.735,16**
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	734.184,15	766.521,00	46.339,79	73.398,00	1.225.547,16	1.134.887,34
Βραχυπρόοθεσμες Υποχρεώσεις	2.416.054,70	2.559.320,00	6.593.849,44	9.785.119,00	4.155.436,30	2.255.172,48
Σύνολο Υποχρεώσεων	**3.150.238,85**	**3.325.841,00**	**6.640.189,23**	**9.858.517,00**	**5.380.983,46**	**3.390.059,82**
Ίδια Κεφάλαια	**15.346.806,15**	**14.752.438,00**	**4.475.446,64**	**6.574.770,00**	**1.960.569,79**	**1.187.675,34**
Ποσά που αναλογούν σε:						
Μετόχους της εταιρείας	7.673.403,08	7.376.219,00	3.132.812,65	4.602.339,00	1.570.220,34	951.209,18
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	7.673.403,08	7.376.219,00	1.342.633,99	1.972.431,00	390.349,45	236.466,16

Συνοπτική Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Κύκλος Εργασιών	16.321.769,25	16.706.937,00	12.518.200,00	17.492.490,00	11.024.753,45	4.324.509,63
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	1.222.711,67	1.248.899,00	(1.175.557,81)	376.880,00	946.932,42	295.299,13
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	(28.343,20)	(13.034,00)	(894.822,00)	(779.003,00)	37.539,40	(22.499,82)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα	**1.194.368,47**	**1.235.865,00**	**(2.070.379,81)**	**(402.123,00)**	**984.471,82**	**272.799,31**
Που αναλογούν σε:						
Μετόχους της εταιρείας	597.184,24	617.932,29	(1.449.265,87)	(281.486,10)	788.463,48	218.484,97
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	597.184,24	617.932,29	(621.113,94)	(120.636,90)	196.008,34	54.314,34

Συνοπτική Κατάσταση Ταμιακών Ροών	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Ταμιακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων	1.020.591,23	(246.547,00)	(174.628,79)	(834.864,00)	481.734,98	145.001,09
Ταμιακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων	(105.453,29)	(112.059,00)	(102.926,96)	(29.251,00)	(140.783,04)	926.837,87
Ταμιακές Ροές Χρημ/κών Δραστηριοτήτων	(656.240,00)	(56.680,00)	(28.943,01)	(164.656,75)	(117.297,70)	56.990,14
Καθαρή μεταβολή στα Χρηματικά Διαθέσιμα	**258.897,94**	**(415.286,00)**	**(306.498,76)**	**(1.028.771,75)**	**223.654,24**	**1.128.829,10**
Ταμιακά Διαθέσιμα Έναρξης	1.283.490,00	1.698.776,00	1.432.113,25	2.460.885,00	1.128.829,10	-
Ταμιακά Διαθέσιμα Λήξης	**1.542.387,94**	**1.283.490,00**	**1.125.614,49**	**1.432.113,25**	**1.352.483,34**	**1.128.829,10**

(*) Στοιχεία πριν τις απαλοιφές ενοποίησης

4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Αναφέρεται στους τομείς δραστηριότητας των εταιρειών του Ομίλου που πρέπει να αναφέρονται ξεχωριστά στις Οικονομικές Καταστάσεις. Η Διοίκηση αξιολογεί την επίδραση των τομέων δραστηριότητας, βασιζόμενη στα λειτουργικά και στα καθαρά κέρδη. Βάσει των ποσοτικών κριτηρίων που θέτει το σχετικό πρότυπο, η Ελλάδα, η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Τουρκία και οι λοιπές χώρες ορίστηκαν ως λειτουργικοί τομείς δραστηριότητας. Οι γεωγραφικοί τομείς δραστηριότητας του Ομίλου καθορίζονται από τη τοποθεσία των περιουσιακών στοιχείων και της δραστηριότητας στην οποία αυτός λειτουργεί, καθώς και από το ιδιαίτερο εμπορικό, τεχνικό και πολιτικοοικονομικό περιβάλλον. Ο κύκλος εργασιών στον γεωγραφικό τομέα, παρουσιάζεται στη γεωγραφική περιοχή, όπου ο πελάτης είναι εγκατεστημένος και περιλαμβάνει πωλήσεις προϊόντων και εμπορευμάτων.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΟΜΙΛΟΥ	1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016						1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2015					
	Ελλάδα	**Ε.Ε.**	**Τρίτες χώρες**	**Τουρκία**	**Λοιπά**	**Σύνολο**	**Ελλάδα**	**Ε.Ε.**	**Τρίτες χώρες**	**Τουρκία**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Έσοδα από πελάτες Ομίλου	21.826.399,42	48.212.225,74	67.548.199,17	20.403.763,49	-	**157.990.587,82**	20.727.326,13	40.838.739,43	52.803.449,56	32.529.305,82	-	**146.898.820,94**
Ενδοεταιρικές πωλήσεις	(10.869.320,08)	(9.246.157,15)	(14.360.788,07)	(7.655.723,15)	-	**(42.131.988,45)**	(10.002.702,80)	(6.127.036,99)	(9.330.338,57)	(14.391.295,80)	-	**(39.851.374,16)**
Σύνολο πωλήσεων	**10.957.079,34**	**38.966.068,59**	**53.187.411,10**	**12.748.040,34**	**-**	**115.858.599,37**	**10.724.623,33**	**34.711.702,44**	**43.473.110,99**	**18.138.010,02**	**-**	**107.047.446,78**
Κόστος πωληθέντων	(16.395.911,88)	(36.304.097,40)	(51.088.317,39)	(16.045.433,97)	-	**(119.833.760,64)**	(15.903.206,38)	(31.259.101,65)	(40.130.582,89)	(26.073.369,16)	-	**(113.366.260,08)**
Ενδοεταιρικό κόστος πωληθέντων	9.050.849,05	10.183.247,74	15.434.210,64	7.499.802,93	-	**42.168.110,36**	8.515.853,12	7.348.927,81	10.185.360,74	13.579.514,29	-	**39.629.655,96**
Μικτά αποτελέσματα	**3.612.016,51**	**12.845.218,93**	**17.533.304,35**	**4.202.409,30**	**-**	**38.192.949,09**	**3.337.270,07**	**10.801.528,60**	**13.527.888,84**	**5.644.155,15**	**-**	**33.310.842,66**
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	60.130,00	7.187,69	1.395,78	(409.973,64)	2.013.818,86	**1.672.558,69**	25.360,82	-	75.225,36	4.619,90	3.393.993,19	**3.499.199,27**
Ενδοεταιρικά άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	-	-	-	-	(1.282.045,23)	**(1.282.045,23)**	-	-	-	-	(1.555.632,74)	**(1.555.632,74)**
Έξοδα Διάθεσης	(2.249.712,31)	(5.734.539,42)	(7.056.624,48)	(3.570.429,78)	(13.050,48)	**(18.624.356,47)**	(2.377.978,88)	(5.600.551,43)	(7.136.018,26)	(3.514.218,44)	-	**(18.628.767,01)**
Έξοδα Διοίκησης	-	(491.141,21)	-	-	(13.138.361,54)	**(13.629.502,75)**	-	-	-	-	(10.458.632,81)	**(10.458.632,81)**
Ενδοεταιρικά έξοδα Διοίκησης	-	-	-	-	1.282.045,23	**1.282.045,23**	-	-	-	-	880.632,74	**880.632,74**
Έξοδα Ερευνών και Ανάπτυξης	(277.620,61)	(545.092,13)	(566.887,42)	(121.530,23)	-	**(1.511.130,39)**	(267.556,56)	(440.425,06)	(505.433,16)	(209.827,70)	-	**(1.423.242,48)**
Κέρδη/(ζημίες)προ φόρων, χρηματ. & επενδυτ. αποτ/των	**1.144.813,59**	**6.081.633,86**	**9.911.188,23**	**100.475,65**	**(11.137.593,16)**	**6.100.518,17**	**717.095,45**	**4.760.552,11**	**5.961.662,78**	**1.924.728,91**	**(7.739.639,62)**	**5.624.399,63**
Χρηματοδοτικά έσοδα	-	-	-	-	570.701,59	**570.701,59**	-	-	-	-	550.238,17	**550.238,17**
Χρηματοδοτικά έξοδα	-	-	-	-	(1.367.460,29)	**(1.367.460,29)**	-	-	-	-	(1.356.899,78)	**(1.356.899,78)**
Έσοδα από μερίσματα συμμετοχών και χρεογράφων	-	-	-	-	-	**-**	-	-	-	-	-	**-**
Αύξηση (μείωση) αξίας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	-	-	-	-	18.333,43	**18.333,43**	-	-	-	-	(13.673,11)	**(13.673,11)**
Κέρδη (ζημίες) προ φόρων	**1.144.813,59**	**6.081.633,86**	**9.911.188,23**	**100.475,65**	**(11.916.018,43)**	**5.322.092,90**	**717.095,45**	**4.760.552,11**	**5.961.662,78**	**1.924.728,91**	**(8.559.974,34)**	**4.804.064,91**
Φόρος εισοδήματος	-	-	-	-	(1.333.584,45)	**(1.333.584,45)**	-	-	-	-	(1.182.130,99)	**(1.182.130,99)**
Κέρδη (ζημίες) μετά φόρων	**1.144.813,59**	**6.081.633,86**	**9.911.188,23**	**100.475,65**	**(13.249.602,88)**	**3.988.508,45**	**717.095,45**	**4.760.552,11**	**5.961.662,78**	**1.924.728,91**	**(9.742.105,33)**	**3.621.933,92**
Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	-	-	-	-	(451.911,85)	**(451.911,85)**	-	-	-	-	(781.669,27)	**(781.669,27)**
Κέρδη (ζημίες) μετόχων Μητρικής	**1.144.813,59**	**6.081.633,86**	**9.911.188,23**	**100.475,65**	**(13.701.514,73)**	**3.536.596,60**	**717.095,45**	**4.760.552,11**	**5.961.662,78**	**1.924.728,91**	**(10.523.774,60)**	**2.840.264,65**

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΟΜΙΛΟΥ	1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016						1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2015					
	Ελλάδα	Ε.Ε.	Τρίτες χώρες	Τουρκία	Λοιπά	Σύνολο	Ελλάδα	Ε.Ε.	Τρίτες χώρες	Τουρκία	Λοιπά	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ												
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	27.502.453,21	389.727,80	5.829.256,24	211.740,24	-	**33.933.177,49**	28.525.460,48	275.833,36	4.458.647,23	317.735,98	-	**33.577.677,05**
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.922.865,30	256,08	10.233,31	5.576,56	-	**1.938.931,25**	1.423.312,43	198,82	20.461,23	9.441,00	-	**1.453.413,48**
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.424.912,30	-	-	85.851,37	-	**1.510.763,67**	1.480.479,74	-	114.077,27	-	-	**1.594.557,01**
Αποθέματα	-	-	-	-	28.137.564,77	**28.137.564,77**	-	-	-	-	26.319.537,38	**26.319.537,38**
Ενδοεταιρικά αποθέματα	-	-	-	-	(556.372,20)	**(556.372,20)**	-	-	-	-	(592.494,11)	**(592.494,11)**
Απαιτήσεις	14.843.901,00	14.007.161,33	8.894.881,43	9.151.503,50	-	**46.897.447,26**	13.630.416,24	11.052.454,46	9.376.796,44	15.922.111,34	-	**49.981.778,48**
Ενδοεταιρικές απαιτήσεις	-	-	-	-	(17.156.371,78)	**(17.156.371,78)**	-	-	-	-	(18.944.732,03)	**(18.944.732,03)**
Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις και χρεόγραφα	145.971,00	-	-	-	-	**145.971,00**	690.072,57	-	-	-	-	**690.072,57**
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	-	-	-	-	52.194.838,32	**52.194.838,32**	-	-	-	-	43.895.490,64	**43.895.490,64**
Σύνολο Ενεργητικού	**45.840.102,81**	**14.397.145,21**	**14.734.370,98**	**9.454.671,67**	**62.619.659,11**	**147.045.949,78**	**45.749.741,46**	**11.328.486,64**	**13.969.982,17**	**16.249.288,32**	**50.677.801,88**	**137.975.300,47**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ												
Προμηθευτές	18.943.962,08	3.333.538,69	3.913.226,98	3.252.497,34	-	**29.443.225,09**	16.825.153,05	5.093.614,13	3.314.845,07	6.240.931,52	81.355,68	**31.555.899,45**
Ενδοεταιρικοί προμηθευτές	(11.038.520,93)	(1.942.430,86)	(2.280.211,38)	(1.895.208,61)	-	**(17.156.371,78)**	(10.101.059,44)	(3.057.975,10)	(1.990.082,76)	(3.746.772,47)	(48.842,26)	**(18.944.732,03)**
Αποτελέσματα εις νέο	-	-	-	-	5.425.012,46	**5.425.012,46**	-	-	-	-	4.631.523,44	**4.631.523,44**
Ενδοεταιρικά αποτελέσματα εις νέο	-	-	-	-	(2.754.794,58)	**(2.754.794,58)**	-	-	-	-	(1.791.258,79)	**(1.791.258,79)**
Αποτελέσματα προηγούμενης χρήσης	-	-	-	-	20.382.209,25	**20.382.209,25**	-	-	-	-	19.205.508,69	**19.205.508,69**
Ενδοεταιρικά αποτελέσματα προηγούμενης χρήσης	-	-	-	-	(5.671.344,51)	**(5.671.344,51)**	-	-	-	-	(6.709.145,94)	**(6.709.145,94)**
Λοιπά στοιχεία παθητικού					151.347.796,29	**151.347.796,29**					140.342.274,79	**140.342.274,79**
Ενδοεταιρικά λοιπά στοιχεία παθητικού					(33.969.782,44)	(33.969.782,44)					(30.314.769,11)	**(30.314.769,11)**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	**7.905.441,15**	**1.391.107,83**	**1.633.015,60**	**1.357.288,73**	**134.759.096,47**	**147.045.949,78**	**6.724.093,61**	**2.035.639,03**	**1.324.762,31**	**2.494.159,05**	**125.396.646,50**	**137.975.300,50**

5. ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα γήπεδα και τα οικόπεδα του Ομίλου αποτιμήθηκαν κατά την ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α. (01/01/2004) στην εύλογη αξία (fair value). Ο Όμιλος κατά τακτά χρονικά διαστήματα προβαίνει σε επανεκτίμηση της αξίας των γηπέδων και οικοπέδων του. Η τελευταία αναπροσαρμογή πραγματοποιήθηκε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Από την αποτίμηση στην εύλογη αξία δεν προέκυψε ποσό για αναπροσαρμογή της αξίας των οικοπέδων και γηπέδων. Τα λοιπά ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια του Ομίλου αποτιμώνται με τη μέθοδο του ιστορικού κόστους. Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Έπιπλα και Η/Υ	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΟ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2015	**4.485.860,15**	**24.713.784,22**	**16.433.509,75**	**2.850.968,11**	**5.862.973,36**	**207.629,26**	**54.554.724,85**
Προσθήκες	-	18.660,20	433.647,91	295.128,71	278.226,12	2.778.444,67	**3.804.107,61**
Αναπροσαρμογές	466.421,53	-	-	50.332,19	-	(47.209,08)	**469.544,64**
Μεταφορές	-	16.643,63	181.968,29	-	7.270,53	(608.101,19)	**(402.218,74)**
Πωλήσεις	-	-	(384.507,94)	(6.168,39)	(1.317,73)	-	**(391.994,06)**
Καταστροφές	-	-	(25.208,77)	-	(687,54)	-	**(25.896,31)**
Συναλλαγματική διαφορά	(1.225,59)	(6.812,70)	43.351,95	5.846,19	(32.878,24)	(19.519,73)	**(11.238,12)**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2015	**4.951.056,09**	**24.742.275,35**	**16.682.761,19**	**3.196.106,81**	**6.113.586,50**	**2.311.243,93**	**57.997.029,87**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	**-**	**5.051.244,60**	**11.544.486,65**	**1.674.422,00**	**4.399.287,53**	**-**	**22.669.440,78**
Αποσβέσεις χρήσης	-	566.885,81	797.237,29	196.718,94	417.624,34	-	**1.978.466,38**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	(215.338,23)	(6.168,39)	(749,24)	-	**(222.255,86)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	(19.755,50)	-	(649,59)	-	**(20.405,09)**
Συναλλαγματική διαφορά	-	(701,54)	5.659,37	7.925,79	1.222,99	-	**14.106,61**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2015	**-**	**5.617.428,87**	**12.112.289,58**	**1.872.898,34**	**4.816.736,03**	**-**	**24.419.352,82**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	**4.951.056,09**	**19.124.846,48**	**4.570.471,61**	**1.323.208,47**	**1.296.850,47**	**2.311.243,93**	**33.577.677,05**
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2016	**4.951.056,09**	**24.742.275,35**	**16.682.761,19**	**3.196.106,81**	**6.113.586,50**	**2.311.243,93**	**57.997.029,87**
Προσθήκες	-	23.763,62	200.165,72	236.554,75	291.477,56	2.200.929,45	**2.952.891,10**
Αναπροσαρμογές	94,50	-	-	-	-	-	**94,50**
Μεταφορές	156.682,12	1.488.260,35	163.355,84	21.618,12	198.568,24	(2.586.449,76)	**(557.965,09)**
Πωλήσεις	-	-	-	-	(1.662,01)	-	**(1.662,01)**
Καταστροφές	-	-	(13.871,67)	(28.986,55)	(160.620,74)	-	**(203.478,96)**
Συναλλαγματική διαφορά	(4.146,53)	(22.233,58)	(19.350,05)	2.940,69	(71.306,87)	(29.480,47)	**(143.576,81)**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2016	**5.103.686,18**	**26.232.065,74**	**17.013.061,03**	**3.428.233,82**	**6.370.042,68**	**1.896.243,15**	**60.043.332,60**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	**-**	**5.617.428,87**	**12.112.289,58**	**1.872.898,34**	**4.816.735,99**	**-**	**24.419.352,78**
Αποσβέσεις χρήσης	-	574.394,47	733.029,41	230.141,53	376.909,88	-	**1.914.475,29**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	-	(1.661,01)	-	**(1.661,01)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	(12.563,36)	(8.858,92)	(160.369,94)	-	**(181.792,22)**
Συναλλαγματική διαφορά	-	(1.854,70)	(8.742,42)	(1.049,87)	(28.572,74)	-	**(40.219,73)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2016	**-**	**6.189.968,64**	**12.824.013,21**	**2.093.131,08**	**5.003.042,18**	**-**	**26.110.155,11**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	**5.103.686,18**	**20.042.097,10**	**4.189.047,82**	**1.335.102,74**	**1.367.000,50**	**1.896.243,15**	**33.933.177,49**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Έπιπλα και Η/Υ	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΟ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2015	3.734.495,73	20.819.629,34	11.009.049,21	2.324.867,45	4.271.313,57	43.739,43	42.203.094,73
Προσθήκες	-	17.807,76	299.158,37	84.472,30	185.854,33	386.322,75	**973.615,51**
Αναπροσαρμογές	438.467,00	-	-	-	-	-	**438.467,00**
Πάγια Απορρόφησης MODA LIFT	-	164.022,98	1.173.578,72	32.218,60	105.224,55	-	**1.475.044,85**
Μεταφορές	-	11.338,28	7.995,41	-	4.483,87	(419.086,65)	**(395.269,09)**
Πωλήσεις	-	-	(2.297,79)	-	-	-	**(2.297,79)**
Πωλήσεις Απορρόφησης MODA LIFT	-	-	(382.210,15)	-	-	-	**(382.210,15)**
Καταστροφές	-	-	(19.964,66)	-	-	-	**(19.964,66)**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2015	**4.172.962,73**	**21.012.798,36**	**12.085.309,11**	**2.441.558,35**	**4.566.876,32**	**10.975,53**	**44.290.480,40**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	-	4.284.718,25	8.261.977,00	1.376.570,09	3.452.866,15	-	17.376.131,49
Αποσβέσεις χρήσης	-	481.490,38	659.685,46	114.056,96	241.105,07	-	**1.496.337,87**
Αποσβέσεις Χρήσης Απορρόφησης MODA LIFT	-	57.593,16	430.235,29	16.809,92	78.353,41	-	**582.991,78**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	(143,64)	-	-	-	**(143,64)**
Αποσβέσεις Πωληθέντων Απορρόφησης MODA LIFT	-	-	(215.194,59)	-	-	-	**(215.194,59)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	(17.686,04)	-	-	-	**(17.686,04)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2015	**-**	**4.823.801,79**	**9.118.873,48**	**1.507.436,97**	**3.772.324,63**	**-**	**19.222.436,87**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	**4.172.962,73**	**16.188.996,57**	**2.966.435,63**	**934.121,38**	**794.551,69**	**10.975,53**	**25.068.043,53**
Αξία κτήσης01.01.2016	**4.172.962,73**	**21.012.798,36**	**12.085.309,11**	**2.441.558,35**	**4.566.876,32**	**10.975,53**	**44.290.480,40**
Προσθήκες	-	23.763,62	126.503,72	21.664,00	190.180,79	667.943,96	**1.030.056,09**
Αναπροσαρμογές	-	-	-	-	-	-	**-**
Μεταφορές	-	-	22.799,95	-	3.441,00	(584.206,04)	**(557.965,09)**
Πωλήσεις	-	-	-	-	(1.662,01)	-	**(1.662,01)**
Καταστροφές	-	-	-	-	(146.320,12)	-	**(146.320,12)**
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	-	**-**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2016	**4.172.962,73**	**21.036.561,98**	**12.234.612,78**	**2.463.222,35**	**4.612.515,98**	**94.713,45**	**44.614.589,27**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	**-**	**4.823.801,79**	**9.118.873,48**	**1.507.436,97**	**3.772.324,63**	**-**	**19.222.436,87**
Αποσβέσεις χρήσης	-	489.217,06	443.535,43	133.835,99	226.799,24	-	**1.293.387,72**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	-	(1.661,01)	-	**(1.661,01)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	-	-	(146.317,05)	-	**(146.317,05)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2016	**-**	**5.313.018,85**	**9.562.408,91**	**1.641.272,96**	**3.851.145,81**	**-**	**20.367.846,53**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	**4.172.962,73**	**15.723.543,13**	**2.672.203,87**	**821.949,39**	**761.370,17**	**94.713,45**	**24.246.742,74**

Για τα οικόπεδα και τα κτίρια δεν υφίστανται υποθήκες και εμπράγματα βάρη κατά την 31.12.2016 τόσο για τον Όμιλο όσο και για την εταιρεία.

6. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Οι επενδύσεις σε ακίνητα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2015	**1.684.613,63**	**1.606.931,61**
Προσθήκες/Πωλήσεις	20.618,00	20.618,00
Αναπροσαρμογές	(6.823,06)	(6.823,06)
Μεταφορές	41.135,47	-
Συναλλαγματική διαφορά	(931,81)	-
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2015	**1.738.612,23**	**1.620.726,55**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	**89.959,22**	**87.887,70**
Αποσβέσεις χρήσης	54.119,20	52.359,11
Συναλλαγματική διαφορά	(23,20)	-
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2015	**144.055,22**	**140.246,81**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	**1.594.557,01**	**1.480.479,74**
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2016	**1.738.612,23**	**1.620.726,55**
Προσθήκες	87.603,44	-
Αναπροσαρμογές	-	-
Μεταφορές	-	-
Πωλήσεις	(116.300,57)	-
Συναλλαγματική διαφορά	(1.585,11)	-
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2016	**1.708.329,99**	**1.620.726,55**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	**144.055,22**	**140.246,81**
Αποσβέσεις χρήσης	58.945,34	55.567,44
Αποσβέσεις πωληθέντων	(5.380,47)	-
Συναλλαγματική διαφορά	(53,77)	-
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2016	**197.566,32**	**195.814,25**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	**1.510.763,67**	**1.424.912,30**

Ο Όμιλος εφαρμόζει το μοντέλο κόστους για την επιμέτρηση των επενδύσεων σε ακίνητα, τα οποία έχει στην ιδιοκτησία του και δεν τα χρησιμοποιεί για τις συνήθεις παραγωγικές εργασίες τους, αλλά τα εκμισθώνει σε τρίτους. Τα έσοδα από ενοίκια προερχόμενα από επενδυτικά ακίνητα για τη χρήση είναι Ευρώ 34.722 (2015: Ευρώ 30.984).
Επί των ανωτέρω ακινήτων δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη. Επίσης, δεν πραγματοποιήθηκαν έξοδα για τα επενδυτικά ακίνητα εντός της χρήσης και δεν υπάρχουν λοιπές υποχρεώσεις που να προκύπτουν από συμβάσεις μισθώσεων ακινήτων.

Η λογιστική αξία των επενδυτικών ακινήτων της μητρικής εταιρείας την 31/12/2016 δεν απέχει σημαντικά από την εύλογη αξία τους. Ο προσδιορισμός της αξίας τους πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητο εξωτερικό ορκωτό εκτιμητή, μέλος του σώματος ορκωτών εκτιμητών και πιστοποιημένο κατά TEGoVA (The European Group of Valuers' Associations). Τα λοιπά επενδυτικά ακίνητα των θυγατρικών εταιρειών αφορούν ακίνητα τα οποία αποκτήθηκαν την κλειόμενη χρήση και η εύλογη αξία τους δεν απέχει σημαντικά από την αξία που εμφανίζεται στις οικονομικές καταστάσεις του ομίλου.

Οι αποσβέσεις τους υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους η οποία εκτιμάται στη χρονική διάρκεια 20 έως 50 ετών.

7. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αφορούν άδειες λογισμικών προγραμμάτων και κόστη και δαπάνες αναφορικά με την εσωτερική δημιουργία και ανάπτυξη λογισμικού.

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	**2.557.670,96**	**2.019.122,59**
Προσθήκες	130.492,97	120.203,42

Πάγια Απορρόφησης MODA LIFT	-	16.704,44
Μεταφορές	395.269,09	395.269,09
Συναλλαγματική διαφορά	76.377,39	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**3.159.810,41**	**2.551.299,54**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	**1.535.900,02**	**1.056.978,96**
Αποσβέσεις χρήσης	98.231,57	67.549,24
Αποσβέσεις Χρήσης Απορρόφησης MODA LIFT	-	13.998,94
Συναλλαγματική διαφορά	72.265,34	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**1.706.396,93**	**1.138.527,14**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	**1.453.413,48**	**1.412.772,40**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**3.159.810,41**	**2.551.299,54**
Προσθήκες	176.486,96	159.706,04
Μεταφορές	557.965,09	557.965,09
Συναλλαγματική διαφορά	(23.241,29)	-
		3.268.970,67
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**3.871.021,17**	
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	**1.706.396,93**	**1.138.527,14**
Αποσβέσεις χρήσης	246.940,26	219.891,11
Αποσβέσεις Καταστροφέντων	(2,88)	-
Συναλλαγματική διαφορά	(21.244,39)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**1.932.089,92**	**1.358.418,25**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	**1.938.931,25**	**1.910.552,42**

Εσωτερικώς δημιουργούμενα πάγια που συμπεριλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα υπάρχουν μόνο στην μητρική, και αφορούν την ανάπτυξη του λογισμικού προγράμματος ΔΙΑΣ. Τα στοιχεία για το πάγιο αυτό παρατίθενται παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ	**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	**410.788,59**	**410.788,59**
Προσθήκες	**-**	**-**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**410.788,59**	**410.788,59**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	**139.533,75**	**139.533,75**
Αποσβέσεις χρήσης	**27.086,14**	**27.086,14**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**166.619,89**	**166.619,89**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	**244.168,70**	**244.168,70**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**410.788,59**	**410.788,59**
Προσθήκες	**-**	**-**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**410.788,59**	**410.788,59**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	**166.619,89**	**166.619,89**
Αποσβέσεις περιόδου	**27.086,76**	**27.086,76**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**193.706,65**	**193.706,65**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	**217.081,94**	**217.081,94**

8. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Η Εταιρεία καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	**Χώρα Εγκατάστασης**	**Αξία κτήσης 01.01.2015**	**Μεταβολές**	**Αξία κτήσης 31.12.2015**	**% Συμμετοχής**
KLEFER A.E	ΕΛΛΑΔΑ	1.173.881,21	-	1.173.881,21	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	ΤΟΥΡΚΙΑ	232.206,36	-	232.206,36	70%

KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	ΣΕΡΒΙΑ	2.776.161,93	(2.776.161,93)	-	-
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	300.141,00	(300.141,00)	-	-
MODA LIFT A.B.E.E.	ΕΛΛΑΔΑ	2.773.002,00	(2.773.002,00)	-	-
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	3.595.376,50	(3.595.376,50)	-	-
KLEEMANN SERVICES LTD	ΚΥΠΡΟΣ	520.000,00	(520.000,00)	-	-
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	ΑΓΓΛΙΑ	-	10.891.538,43	10.891.538,43	100%
		11.370.769,00	**926.857,00**	**12.297.626,00**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2016	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2016	% Συμμετοχής
KLEFER A.E	ΕΛΛΑΔΑ	1.173.881,21	-	1.173.881,21	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	ΤΟΥΡΚΙΑ	232.206,36	-	232.206,36	70%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	ΑΓΓΛΙΑ	10.891.538,43	7.000.000,00	17.891.538,43	100%
		12.297.626,00	**7.000.000,00**	**19.297.626,00**	

Η εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2015	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2015	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	Ηνωμένο Βασίλειο	200.002,23	(200.002,23)	-	-
KLEEMANN LIFTS RUS	Ρωσία	242.780,00	(242.780,00)	-	-
KLEEMANN LIFTS DMCC	Ντουμπάι	-	52.507,00	52.507,00	100%
		442.782,23	**(390.275,23)**	**52.507,00**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2016	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2016	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS DMCC	Ντουμπάι	52.507,00	-	52.507,00	100%
		52.507,00	**-**	**52.507,00**	

Η Εταιρεία HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2015	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2015	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	Κίνα	3.331.522,62	2.468.516,16	5.800.038,78	100%
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	Κίνα	-	90.670,00	90.670,00	100%
		3.331.522,62	**2.559.186,16**	**5.890.708,78**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2016	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2016	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	Κίνα	5.800.038,78		5.800.038,78	100%
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	Κίνα	90.670,00		90.670,00	100%
		5.890.708,78		**5.890.708,78**	

Η Εταιρεία KLEEMANN LIFTS UK LTD καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2015	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2015	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS RUS	Ρωσία	-	242.780,00	242.780,00	99,5%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	Αυστραλία	-	2.520.598,07	2.520.598,07	80,1%
KLEEMANN AUFZUGE	Γερμανία	-	500.000,00	500.000,00	100,0%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O	Σερβία	-	3.776.162,00	3.776.162,00	100,0%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	Ρουμανία	-	300.000,00	300.000,00	100,0%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	Χονγκ-Κονγκ	-	6.095.376,50	6.095.376,50	
KLEEMANN SERVICES LTD	Κύπρος	-	77.218,00	77.218,00	100,0%
KLEEMANN DIZALA	Κροατία	-	200.000,00	200.000,00	100,0%
		-	**13.712.134,57**	**13.712.134,57**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2016	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2016	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS RUS	Ρωσία	242.780,00	-	242.780,00	99,5%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	Αυστραλία	2.520.598,07	-	2.520.598,07	80,1%
KLEEMANN AUFZUGE	Γερμανία	500.000,00	-	500.000,00	100,0%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O	Σερβία	3.776.162,00	-	3.776.162,00	100,0%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	Ρουμανία	300.000,00	3,87	300.003,87	100,0%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	Χονγκ-Κονγκ	6.095.376,50	1.500.000,00	7.595.376,50	
KLEEMANN SERVICES LTD	Κύπρος	77.218,00	-	77.218,00	100,0%
KLEEMANN DIZALA	Κροατία	200.000,00	-	200.000,00	100,0%
		13.712.134,57	**1.500.003,87**	**15.212.138,44**	

Η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι δεν προκύπτουν λόγοι απομείωσης της αξίας των συμμετοχών.

Δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί στην ικανότητα των παραπάνω επιχειρήσεων να μεταφέρουν κεφάλαια στην εταιρεία με τη μορφή ταμειακών μερισμάτων ή αποπληρωμές δανείων ή προκαταβολές. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος δεν έχει συμμετοχές σε μη ενοποιούμενες δομημένες οντότητες.

Μεταβολές στη σύνθεση του Ομίλου

Στις 3 Μαρτίου 2016 αποφασίστηκε να ολοκληρωθεί η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. στην KLEEMANN LIFTS UK Ltd, συνολικού πόσου Ευρώ 7 εκ. Το εν λόγω ποσό είχε σταλεί μέσα στο 2015 έπειτα από σχετική απόφαση για μελλοντική αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ώστε να χρηματοδοτηθούν οι

επενδύσεις της αγγλικής εταιρείας για α) εξαγορά εταιρείας στην Αυστραλία ύψους Ευρώ 2,5 εκ που έγινε τον Ιούλιο του 2015 β) ίδρυση θυγατρικής εταιρείας στη Γερμανία με κεφάλαιο Ευρώ 500 χιλ που έγινε τον Αύγουστο του 2015 γ) κάλυψη χρηματοδότησης επενδύσεων ύψους Ευρώ 4 εκ στη θυγατρική στη Κίνα.

Στις 28 Μαρτίου 2016 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 1,5 εκατ. στη θυγατρική Εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων στη Κίνα.

Υπεραξία

Η μεταβολή στο κονδύλι της υπεραξίας παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2016	**2015**
Λογιστική Αξία την 1/1	1.787.873,86	-
Προσθήκες		1.787.873,86
Απομειώσεις	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12	**1.787.873,86**	**1.787.873,86**

Τον Ιούνιο του 2015 ο Όμιλος απέκτησε το 80,09% της εταιρείας KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY, έναντι τιμήματος Ευρώ 2.520.598,07. Το κόστος απόκτησης της εν λόγω εταιρείας ήταν μεγαλύτερο από το αποκτώμενο μερίδιο του ομίλου στα ίδια κεφάλαιά της και επομένως ο όμιλος αναγνώρισε ως υπεραξία επιχείρησης τη διαφορά που φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Συνολικό τίμημα απόκτησης των μετοχών		**2.520.598,07**
Μείον:		
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εταιρείας	914.876,03	
Χ Ποσοστό συμμετοχής	80,09%	732.724,21
Υπεραξία επιχείρησης		**1.787.873,86**

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν καθώς και οι υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν από τον όμιλο κατά την απόκτηση της εταιρείας, ήταν τα ακόλουθα:

Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις εταιρείας	**Λογιστική αξία**	**Εύλογη αξία**
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	231.011,45	231.011,45
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	1.689.525,69	1.689.525,69
Λοιπές απαιτήσεις	62.604,45	62.604,45
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	2.030.480,96	2.030.480,96
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-1.053.433,79	-1.053.433,79
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις	-1.638.188,13	-1.638.188,13
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	-261.082,85	-261.082,85
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	-146.041,74	-146.041,74
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων εταιρείας	914.876,03	914.876,03
Ποσοστό επένδυσης που αποκτήθηκε από τη μητρική		80,09%
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων		**732.724,21**

Η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων και η προκύψασα υπεραξία, οριστικοποιήθηκε εντός του α' εξαμήνου του 2016 (δυνατότητα που παρέχεται από τις σχετικές διατάξεις του ΔΠΧΑ 3). Η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν κατά την εξαγορά και

των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν, είναι ίδιες με τις λογιστικές αξίες. Από την εκτίμηση των άυλων περιουσικαών στοιχείων δεν προέκυψε κάποια επιπλέον αξία.

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
Κατά την 31/12/2016 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36. Από τη διενέργεια του εν λόγω ελέγχου δεν ανέκυψε θέμα απομείωσης υπεραξίας κατά την 31/12/2016.

Η ανακτήσιμη αξία προσεγγίσθηκε βάσει αξίας χρήσεως (value in use). Η αξία χρήσεως προκύπτει ως η παρούσα αξία προβλεπόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών των εταιρειών προεξοφλημένες σε επιτόκιο που αντικατοπτρίζει τη χρονική αξία του χρήματος και τον κίνδυνο που σχετίζεται με τις εταιρείες. Ο υπολογισμός αυτός χρησιμοποιεί προβλέψεις ταμειακών ροών που έχουν εγκριθεί από τη διοίκηση και καλύπτουν τετραετή περίοδο με αναγωγή στο διηνεκές. Ο υπολογισμός της αξίας της χρήσης βασίστηκε στις παρακάτω βασικές παραδοχές.

Για τον υπολογισμό των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, η Διοίκηση χρησιμοποιεί παραδοχές τις οποίες θεωρεί λογικές και βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της και ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Έλεγχος απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις
Αντίστοιχα, πραγματοποιήθηκε έλεγχος απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της αξίας κτήσης θυγατρικών και δεν προέκυψε κάποια διαφορά.

Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης
Η ανακτήσιμη αξία κάθε ΜΔΤΡ (Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών) καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας χρήσης της (value in use). Ο προσδιορισμός προκύπτει μέσω της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών (μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών), όπως αναμένεται να παραχθούν από κάθε Θυγατρική Εταιρεία ως ξεχωριστή/διακριτή ΜΔΤΡ. Η συγκεκριμένη μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας χρήσης επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών:

- Κατάρτιση 5ετών επιχειρηματικών σχεδίων ανά ΜΔΤΡ:
  - ✓ Μέγιστη περίοδος 5 ετών. Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας εξάγονται συμπερασματικά χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης που αναφέρονται παρακάτω,
  - ✓ Βάσει πρόσφατα καταρτισμένων προϋπολογισμών και εκτιμήσεων,
  - ✓ Προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους και EBITDA & μελλοντικές εκτιμήσεις με χρήση εύλογων παραδοχών.

Οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των ΜΔΤΡ βασίστηκαν σε 5ετή επιχειρηματικά σχέδια εγκεκριμένα από τη Διοίκηση, τα οποία έχουν συμπεριλάβει τις απαραίτητες αναθεωρήσεις για την αποτύπωση της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας και αντανακλούν προηγούμενη εμπειρία, προβλέψεις κλαδικών μελετών και λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες από εξωτερικές πηγές.

- Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές:

Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας έχουν εξαχθεί συμπερασματικά χρησιμοποιώντας τις εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης στο διηνεκές, όπως αυτές λήφθηκαν από εξωτερικές πηγές (έως 2% ανάλογα τη χώρα δραστηριοποίησης της κάθε ΜΔΤΡ).

Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC):
Η μέθοδος του WACC αντανακλά το προεξοφλητικό επιτόκιο των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε ΜΔΤΡ, σύμφωνα με το οποίο σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού και τυχόν επιχορηγήσεις, προκειμένου για να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων της εταιρείας. Για τις χρήσεις 2020 και έπειτα έχει γίνει επαναπροσδιορισμός του μέσου σταθμισμένου κόστος κεφαλαίου (WACC στο διηνεκές) λόγω της προσδοκώμενης βελτίωσης των οικονομικών μεγεθών.

Οι βασικές παράμετροι προσδιορισμού του σταθμισμένου κόστους κεφαλαίου (WACC) περιλαμβάνουν:

- Απόδοση μηδενικού κινδύνου επιτοκίου της αγοράς (risk-free return):

Δεδομένου του προσδιορισμού όλων των ταμειακών ροών των επιχειρηματικών σχεδίων στο νόμισμα του ευρώ, ως απόδοση μηδενικού κινδύνου (risk-free return), χρησιμοποιήθηκε η απόδοση του δεκαετούς Γερμανικού Ομολόγου.

- Ειδικός κίνδυνος της χώρας (country risk premium):

Για τον υπολογισμό του ειδικού κινδύνου της χώρας (country risk premium) λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την δραστηριοποίηση στην κάθε αγορά (Κίνα, Αυστραλία κλπ), όπως αυτό προκύπτει από το προαναφερθέν country risk premium, έχει συμπεριληφθεί στο Κόστος Κεφαλαίου (Cost of Equity) της κάθε εταιρείας.

- Equity risk premium:

Για τον υπολογισμό του equity risk premium λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Οι δείκτες ευαισθησίας beta αξιολογούνται ετήσια με βάση δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς. Εκτός των ανωτέρω εκτιμήσεων σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ, δεν έχουν υποπέσει στην αντίληψη της Διοίκησης, μεταβολές στις συνθήκες που ενδεχομένως να επηρέαζαν τις λοιπές παραδοχές της.

Τα επιτόκια προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκαν στο διηνεκές εκτιμήθηκαν από 5% έως και 13% ανάλογα τη χώρα και γεωγραφική περιοχή (Ευρώπη, Ασία, Αυστραλία) δραστηριοποίησης της κάθε ΜΔΤΡ.

Ανάλυση ευαισθησίας των ανακτήσιμων ποσών:
Η Διοίκηση δεν γνωρίζει επί του παρόντος οποιοδήποτε άλλο γεγονός ή συνθήκη που θα επέφερε λογικά πιθανή μεταβολή σε κάποια από τις βασικές παραδοχές στις οποίες βασίστηκε ο προσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού των ΜΔΤΡ. Παρά ταύτα, την 31/12/2016, ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών ανά ΜΔΤΡ σε σχέση με μία μεταβολή σε κάποιες από τις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται ανωτέρω ενδεικτικά αναφέρεται μία αλλαγή:

(i) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο περιθώριο EBITDA έως το 2020 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο EBITDA έως το διηνεκές,
(ii) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το 2020 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το διηνεκές ή
(iii) μισής εκατοστιαίας μονάδας στον ρυθμό ανάπτυξης έως το διηνεκές.

Από τις σχετικές αναλύσεις ευαισθησίας δεν προκύπτει κάποιο ποσό απομείωσης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που αποτιμήθηκαν.

9. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Γραμμάτια εισπρακτέα μακρ. λήξης	4.686.783,72	5.836.060,71	4.686.783,72	5.836.060,71
Επιταγές εισπρακτέες μακρ. λήξης	187.856,10	214.952,15	187.856,10	214.952,15
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	674.374,76	666.518,35	215.035,57	316.795,84
	5.549.014,58	**6.717.531,21**	**5.089.675,39**	**6.367.808,70**

Η Εταιρεία έχει προχωρήσει σε συμφωνίες με ορισμένους πελάτες εσωτερικού, με βάση τις οποίες τα υπόλοιπα αυτών διακανονίζονται σε έντοκες ή άτοκες μηνιαίες δόσεις. Οι μακροπρόθεσμες αυτές απαιτήσεις εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο αναπόσβεστο κόστος. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε είναι το μέσο επιτόκιο δανεισμού της εταιρείας. Το επιτόκιο αυτό ανέρχεται σε περίπου 4,5% για τις χρήσεις 2016 και 2015.

10. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται επί των προσωρινών διαφορών, σύμφωνα με τη μέθοδο της υποχρέωσης, με τη χρησιμοποίηση των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρείες του Ομίλου.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων του Ομίλου επανεξετάζεται σε κάθε χρήση, προκειμένου το υπόλοιπο που εμφανίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης να απεικονίζει τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές.

Ο συντελεστής με τον οποίο υπολογίζεται ο αναβαλλόμενος φόρος είναι ίσος με αυτόν που εκτιμάται ότι θα ισχύει κατά την στιγμή αναστροφής των προσωρινών φορολογικών διαφορών. Ο αναβαλλόμενος φόρος της Εταιρείας έχει υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη τον φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά την ημερομηνία ανάκτησης των σχετικών αξιών.

Σύμφωνα με τον νέο φορολογικό νόμο 4334/2015 που ψηφίστηκε στις 16/07/2015, ο φορολογικός συντελεστής των νομικών προσώπων που εδρεύουν στην Ελλάδα, αυξήθηκε από 26% σε 29% για τις χρήσεις που αρχίζουν την 01/01/2015.

Οι κινήσεις στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2016 και 2015 έχουν ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ	**Υπόλοιπο 1 Ιαν. 15**	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 15**
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(1.731.543,74)	(180.379,87)	(164.934,07)	(57.300,62)	(2.134.158,30)
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(6.470,59)	(12.224,27)	(6.181,82)	(6.766,33)	(31.643,01)
Προβλέψεις για απαξ. αποθέμ.	343.396,86	21.880,57	34.620,53	(3.462,18)	396.435,78
Απαιτήσεις από πελάτες	1.768.376,36	322.199,34	179.326,98	(42.120,15)	2.227.782,53
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	487.515,01	70.532,63	49.688,19	(13.756,15)	593.979,68
Επανεκτίμηση γηπέδων	-	-	-	-	-
Επιχορηγήσεις παγίων	39.973,49	(40.013,24)	39,75	-	(0,00)
Άλλες προβλέψεις	427.396,61	97.611,48	55.484,22	119.637,50	700.129,81
Λοιπά	455,19	79.673,20	-	(38.908,80)	41.219,59
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**1.329.099,19**	**359.279,84**	**148.043,78**	**(42.676,73)**	**1.793.746,08**
Κατ/ση Οικονομικής Θέσης					
Αναβ/νες φορ/κές Απαιτ.	1.429.272,91				1.948.803,31
Αναβ/νες φορ/κές Υποχρ.	100.173,72				155.057,23
Σύνολο	**1.329.099,19**				**1.793.746,08**

	Υπόλοιπο 1 Ιαν. 16	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 16**
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(2.134.158,30)	(25.801,31)	-	6.799,15	(2.153.160,46)
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(31.643,01)	174,39	-	(4.643,26)	(36.111,88)
Προβλέψεις για απαξ. αποθέμ.	396.435,78	(68.982,49)	-	(2,22)	327.451,07
Απαιτήσεις από πελάτες	2.227.782,53	803.429,76	-	(21.063,54)	3.010.148,75
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	593.979,68	62.184,83	-	71.069,66	727.234,17
Επανεκτίμηση γηπέδων	-	-	-	-	-
Επιχορηγήσεις παγίων	(0,00)	-	-	-	(0,00)

Άλλες προβλέψεις	700.129,81	(287.822,15)	-	(47.653,93)	364.653,73
Λοιπά	41.219,59	127.828,95	-	(16.826,41)	152.222,13
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**1.793.746,08**	**611.011,98**	**-**	**(12.320,55)**	**2.392.437,51**
Κατ/ση Οικονομικής Θέσης					
Αναβ/νες φορ/κές Απαιτ.	1.948.803,31				2.500.889,91
Αναβ/νες φορ/κές Υποχρ.	155.057,23				108.452,04
Σύνολο	**1.793.746,08**				**2.392.437,51**

Τα αντίστοιχα ποσά για την Εταιρεία παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Υπόλοιπο 1 Ιαν. 15**	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 15**
Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	(1.429.428,57)	(139.977,45)	(164.934,07)	(144.576,55)	(1.878.916,64)
Ασώματες Ακινητοποιήσεις	(53.575,81)	(2.155,22)	(6.181,82)	-	(61.912,85)
Προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα	300.044,58	17.800,60	34.620,53	-	352.465,71
Απαιτήσεις από πελάτες	1.554.167,12	347.484,73	179.326,98	-	2.080.978,83
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	430.630,98	47.806,21	49.688,19	(7.518,25)	520.607,13
Αναπροσαρμογή Παγίων	-	-	-	-	-
Επιχορηγήσεις Παγίων	344,52	(384,27)	39,75		-
Άλλες προβλέψεις	480.863,24	24.800,60	55.484,22	120.396,62	681.544,68
Λοιπά	-	50.709,69	-	(50.709,69)	-
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**1.283.046,06**	**346.084,89**	**148.043,78**	**(82.407,87)**	**1.694.766,86**

	Υπόλοιπο 1 Ιαν. 16	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 16**
Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	(1.878.916,64)	7.574,46	-	-	(1.871.342,18)
Ασώματες Ακινητοποιήσεις	(61.912,85)	8.469,92	-	-	(53.442,93)
Προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα	352.465,71	(58.000,00)	-	-	294.465,71
Απαιτήσεις από πελάτες	2.080.978,83	765.896,92	-	-	2.846.875,75
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	520.607,13	46.136,10	-	73.185,56	639.928,79
Αναπροσαρμογή Παγίων	-	-	-	-	-
Επιχορηγήσεις Παγίων	-	-	-	-	-
Άλλες προβλέψεις	681.544,68	(361.313,61)	-	(62.723,17)	257.507,90
Λοιπά	-	73.500,90	-	-	73.500,90
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**1.694.766,86**	**482.264,69**	**-**	**10.462,39**	**2.187.493,94**

11. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα Αποθέματα έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	5.122.196,81	4.825.868,85	3.241.489,35	3.169.051,41
Πρώτες ύλες και λοιπά υλικά παραγωγής	21.497.756,93	20.195.636,67	16.931.978,79	16.368.643,24
Εμπορεύματα	2.647.000,47	2.665.593,28	-	55.667,26
Μείον: Ενδοεταιρικά αποθέματα	(556.372,20)	(592.494,11)	-	-
Μείον: Πρόβλεψη για υποτίμηση	(1.129.389,44)	(1.367.561,42)	(1.015.398,99)	(1.215.398,99)
Σύνολο	**27.581.192,57**	**25.727.043,27**	**19.158.069,15**	**18.377.962,92**

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη, επί του συνόλου των αποθεμάτων του Ομίλου.

12. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ

Στις απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνονται τα εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Πελάτες	52.167.513,70	47.004.421,63	30.861.125,76	32.402.766,36
Επιταγές εισπρακτέες μεταχρονολογημένες	4.643.518,68	9.402.613,15	4.016.015,65	4.264.976,73
Γραμμάτια εισπρακτέα	14.785.571,14	16.630.239,93	9.484.506,75	9.424.981,90
Μείον: προβλέψεις επισφαλειών	(24.699.156,26)	(23.055.496,23	(20.771.278,19)	(19.871.278,19)
Ενδοεταιρικές απαιτήσεις	(17.156.371,78)	(18.944.732,03)	-	-
Σύνολο	**29.741.075,48**	**31.037.046,45**	**23.590.369,97**	**26.221.446,80**

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση με την πιστωτική της πολιτική και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

Η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις έχει σχηματιστεί για συγκεκριμένα υπόλοιπα πελατών που έχουν ξεπεράσει την πιστωτική πολιτική του Ομίλου, για τα περισσότερα από τα οποία ο Όμιλος έχει προσφύγει στα δικαστήρια.

Επί των απαιτήσεων της Εταιρείας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.

13. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Απαιτήσεις έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Χρεώστες διάφοροι	5.052.807,08	4.448.101,24	5.071.718,70	11.220.160,42
Προκαταβολές προμηθευτών	797.327,44	751.294,55	643.748,14	639.449,81
Λογ. Διαχ. Προκ/λών & πιστώσεων	226.412,88	53.449,92	44.558,93	34.595,24
Έξοδα επόμενων χρήσεων	1.486.848,11	450.526,56	1.120.952,93	186.573,93
Αγορές υπό παραλαβή	275.854,06	510.513,99	-	465.943,34
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	7.067.314,44	4.670.641,03	956.923,30	-
Λοιπά	1.729.281,21	1.892.843,06	-	-
Σύνολο	**16.635.845,22**	**12.277.370,35**	**7.837.902,00**	**12.546.722,74**

Στο κονδύλι «Χρεώστες Διάφοροι» της μητρικής περιλαμβάνεται κατά κύριο λόγο απαίτηση Φ.Π.Α. (Ευρω 2,0 εκατ.) και προκαταβολή φόρου εισοδήματος (Ευρω 2,09 εκατ.).

14. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ

Οι Βραχυπρόθεσμες Επενδύσεις και Χρεόγραφα κατανέμονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία, μέσω των αποτελεσμάτων	145.971,00	690.072,57	145.971,00	690.072,57

Οι βραχυπρόθεσμες επενδύσεις και χρεόγραφα της Εταιρείας ταξινομούνται στην κατηγορία «Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμημένα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων».

Οι μεταβολές από την επιμέτρηση στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Αύξηση / (μείωση) αξίας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα» της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Η κίνηση των βραχυπρόθεσμων επενδύσεων για τον Όμιλο και την Εταιρεία είναι ως εξής:

	Σύνολο Μετοχών Εισηγμένων	**Σύνολο Μετοχών μη Εισηγμένων**	**Σύνολο**
2016			
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	684.066,57	6.006,00	**690.072,57**
Αγορές	-	-	**-**
Πωλήσεις	(468.000,00)	-	**(468.000,00)**
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση ή αποτίμηση	(76.101,57)	-	**(76.101,57)**
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**139.965,00**	**6.006,00**	**145.971,00**

	Σύνολο Μετοχών Εισηγμένων	**Σύνολο Μετοχών μη Εισηγμένων**	**Σύνολο**
2015			
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	12.739,68	6.006,00	**18.745,68**
Αγορές	935.000,00	-	**935.000,00**
Πωλήσεις	(250.000,00)	-	**(250.000,00)**
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση ή αποτίμηση	(13.673,11)	-	**(13.673,11)**
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**684.066,57**	**6.006,00**	**690.072,57**

15. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΑΥΤΩΝ

Τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Αυτών έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Ταμείο	91.653,43	287.582,88	72.285,53	197.801,50
Τραπεζικές καταθέσεις	25.629.561,32	20.376.329,03	12.105.001,71	5.033.565,25
Σύνολο	**25.721.214,75**	**20.663.911,91**	**12.177.287,24**	**5.231.366,75**

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στα ταμεία του Ομίλου και της Εταιρείας και τραπεζικές καταθέσεις διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση. Κατά τις ανωτέρω ημερομηνίες δεν υπήρχαν υπεραναλήψεις από τραπεζικούς λογαριασμούς.

16. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας αποτελείται από 23.648.700 ονομαστικές μετοχές των Ευρώ 0,35 η κάθε μία, δηλαδή συνολικά Ευρώ 8.277.045 και είναι ολοσχερώς καταβλημένο. Οι μετοχές της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και διαπραγματεύονται στην κύρια αγορά του Χ.Α. Δεν υπάρχουν στο τέλος της τρέχουσας χρήσης, μετοχές της μητρικής Εταιρείας που κατέχονται είτε από την ίδια είτε από θυγατρικές και συγγενείς της επιχειρήσεις.

Τα αποθεματικά διαμορφώθηκαν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	**15.176.472,62**	**15.176.472,62**	**15.176.472,62**	**15.176.472,62**
Λοιπά αποθεματικά:				
Τακτικό αποθεματικό	2.791.393,71	2.777.200,10	2.058.857,03	2.058.857,03
Ειδικά φορολογημένα αποθεματικά	12.286.844,98	12.286.844,98	11.896.844,98	11.896.844,98
Ειδικά αφορολόγητα αποθεματικά	-	-	-	-
Αποθεματικό IAS 19	242.874,20	425.571,98	246.393,54	425.571,98
Έκτακτο αποθεματικό	65.856,02	65.856,02	65.856,02	65.856,02
Διαφορά από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	1.621.263,98	1.606.697,11	1.288.596,28	1.288.596,28
Αφορολόγητα αποθ. αναπτυξιακών νόμων	28.045.257,98	26.776.106,52	26.613.946,02	25.377.240,23
Hedging αποτιμηση παραγωγων ΣΜΕ € / TRL	(203.326,31)	(356.889,92)	(204.450,37)	(358.013,98)
Αποθεματικά από έσοδα φορολογ. κατ' ειδικό τρόπο	170.259,10	68.250,20	68.250,20	68.250,20
Σύνολο	**45.020.423,66**	**43.649.636,99**	**42.034.293,70**	**40.823.202,74**

Αποθεματικό υπέρ το άρτιο

Το υπέρ το άρτιο αποθεματικό προέκυψε από την έκδοση μετοχών, έναντι μετρητών, σε αξία μεγαλύτερη της ονομαστικής τους αξίας, στις χρήσεις 1999 και 2000.

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας, ετησίως παρακρατείται το 5% τουλάχιστον των καθαρών κερδών για τη δημιουργία τακτικού αποθεματικού, το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την εξίσωση, πριν τη διανομή μερίσματος, του χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού κερδών και ζημιών και διανέμεται μόνο κατά τη διάλυση της Εταιρείας. Η παρακράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική, όταν το υπόλοιπό του φθάσει το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.

Ειδικά φορολογημένα αποθεματικά

Τα ειδικά φορολογημένα αποθεματικά της Εταιρείας αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη, από τα οποία, 2.410.000 Ευρώ αφορούν κάλυψη της ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενο επενδυτικό πρόγραμμα του Ν.3299/04, 440.000 Ευρώ αφορούν κάλυψη της ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενο επενδυτικό πρόγραμμα του Μέτρο 6.5, 173.859 Ευρώ αφορούν αναλογία μη διανεμηθέντων κερδών από παρακρατηθέντες φόρους μερισμάτων της θυγατρικής KLEFER A.E., 822.986 Ευρώ αφορούν αποθεματικό φορολογημένο για διανομή βάσει του Ν.4172/2013 και 8.050.000 Ευρώ αφορούν προαιρετικό ειδικό αποθεματικό για την υλοποίηση επενδύσεων που σχηματίστηκε στις χρήσεις 2007, 2008 και 2009.

Αποθεματικά IAS 19

Αφορά αποθεματικό αναλογιστικών διαφορών το οποίο δημιουργήθηκε μετά την τροποποίηση του Δ.Λ.Π. 19.

Έκτακτο αποθεματικό

Αφορά μη διανεμηθέντα αφορολόγητα κέρδη βάσει των διατάξεων του Ν.1892/90 για την κάλυψη ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενα επενδυτικά προγράμματα ενταγμένα στις διατάξεις του. Σε περίπτωση διανομής, θα φορολογηθούν με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Διαφορά από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων

Προέκυψε από την αναπροσαρμογή αξίας των Γηπέδων – Οικοπέδων στην εύλογη αξία βάσει του Δ.Λ.Π. 16 και από την διαφορά αναπροσαρμογής αξίας από την απορρόφηση της θυγατρικής Moda Lift ABEE

Αφορολόγητα αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων

Αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη απαλλασσόμενα της φορολογίας βάσει των αναπτυξιακών νόμων για επενδύσεις Ν.1828/89, Ν.1892/90, Ν.2601/98 και Ν.3299/04, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν επαρκή κέρδη για το σχηματισμό τους από το υπόλοιπο των κερδών που απομένουν μετά την διανομή μερισμάτων και αναλογούντων φόρων αυτών. Σε περίπτωση διανομής, θα φορολογηθούν με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα

Τα αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα αφορούν έσοδα από τόκους τραπεζών και υπόκεινται σε φορολόγηση στην περίπτωση διανομής τους με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο

Τα αποθεματικά φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο αφορούν έσοδα από τόκους. Έγινε παρακράτηση φόρου στην πηγή, ενώ πέρα των προπληρωμένων φόρων υπόκεινται σε φορολόγηση στην περίπτωση διανομής τους με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Λοιπά αποθεματικά
Τα λοιπά αποθεματικά περιλαμβάνουν το αποτέλεσμα της αποτίμησης των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης, τα οποία αποκτήθηκαν από τον όμιλο προκειμένου να αντισταθμιστεί ο κίνδυνος από τη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Για τα ανωτέρω αφορολόγητα αποθεματικά δεν έχουν λογιστικοποιηθεί αναβαλλόμενοι φόροι σε περίπτωση διανομής τους.

17. ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προσυμφωνημένα και προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων τα οποία, ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς, μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά. Ως αποτέλεσμα, οι επιπτώσεις των διακυμάνσεων επιτοκίων στα αποτελέσματα χρήσεως και τις ταμειακές ροές των λειτουργικών δραστηριοτήτων του Ομίλου είναι μικρές. Τα κυμαινόμενα επιτόκια υπολογίζονται βάσει του Euribor πλέον spread.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Μακροπρόθεσμες				
Ομολογιακά δάνεια	7.099.451,68	7.945.328,55	6.850.000,00	7.700.000,00
Βραχυπρόθεσμες				
Βραχυπρόθεσμοι τραπεζικοί λογ/μοί	16.604.586,20	11.647.208,98	13.700.000,00	8.750.000,00
Σύνολο	**23.704.037,88**	**19.592.537,53**	**20.550.000,00**	**16.450.000,00**

Το σύνολο του τραπεζικού δανεισμού είναι σε Ευρώ. Η λήξη των ομολογιακών δανείων και των βραχυπρόθεσμων τραπεζικών λογαριασμών παρουσιάζεται στη Σημείωση 34.5.

Τα πραγματικά επιτόκια έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Ομολογιακά δάνεια	4,29%	3,97%	4,40%	4,03%
Βραχυπρόθεσμοι τραπεζικοί λογ/μοί	4,78%	4,58%	4,94%	4,76%

Ο Όμιλος διατηρεί εγκεκριμένα συνολικά τραπεζικά όρια ύψους Ευρώ 32,0 εκατ. όπως και στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Η Μητρική Εταιρεία στις 31/12/2016 έχει ομολογιακά δάνεια το υπόλοιπο των οποίων ανέρχεται σε Ευρώ 6,85 εκατ. και βραχυπρόθεσμο δανεισμού ύψους Ευρώ 13,7 εκατ. Οι θυγατρικές της Εταιρείας έχουν δανεισμό ύψους Ευρώ 3,15 εκατ.

Η έκθεση των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου σε μεταβολές επιτοκίων και οι συμβατικές ημερομηνίες επαναποτίμησης περιορίζονται σε μια μέγιστη περίοδο 180 ημερών για τα ομολογιακά δάνεια και σε 30-90 ημέρες για τους βραχυπρόθεσμους τραπεζικούς λογαριασμούς.

Η εύλογη αξία αυτών των δανείων προσέγγιζε την λογιστική τους αξία στις διάφορες ημερομηνίες της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης καθώς η επίδραση προεξόφλησης δεν είναι σημαντική. Η εύλογη αξία έχει υπολογιστεί βάσει χρηματορροών οι οποίες έχουν προεξοφληθεί χρησιμοποιώντας ένα επιτόκιο σύμφωνο με τα τελευταία ισχύοντα κυμαινόμενα επιτόκια στο τέλος της χρήσης.

Η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων για τους τόκους έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	(465.903,84)	(556.674,39)	(501.253,49)	(547.420,05)
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	(476.124,77)	(311.180,67)	(324.936,96)	(149.776,45)
Σύνολο	**(942.028,61)**	**(867.855,06)**	**(826.190,45)**	**(697.196,50)**

18. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους, το ύψος της οποίας ποικίλει ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση) του εργαζομένου. Υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Στην Ελλάδα, υπάλληλοι που συνταξιοδοτούνται δικαιούνται το 40% τέτοιας αποζημίωσης σύμφωνα με το Ν.2112/1920. Αυτά τα προγράμματα δεν χρηματοδοτούνται και αποτελούν προγράμματα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19. Οι εκτιμήσεις για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών του Ομίλου σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 υπολογίστηκαν από ανεξάρτητες εταιρίες αναλογιστών.

Οι Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού Λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία είναι οι ακόλουθες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Παρούσα αξία μη χρηματοδ. Υποχρεώσεων	2.499.143,76	2.047.655,79	2.206.651,00	1.795.197,00
Μη καταχωρηθ. αναλ. Ζημίες	46.339,79	73.398,00	-	-
Υποχρέωση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	**2.545.483,55**	**2.121.053,79**	**2.206.651,00**	**1.795.197,00**
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης				
Καθαρή υποχρέωση στην έναρξη του έτους	2.122.030,91	1.926.191,78	1.795.197,00	1.656.273,00
Παροχές που πληρώθηκαν	(342.622,13)	(24.324,83)	(46.600,00)	(10.160,00)
Σύνολο δαπάνης στα Αποτελέσματα	463.549,48	262.685,27	205.690,00	175.009,00
Σύνολο αναλ. (κερδών)/ζημιών σε κατάσταση λοιπών εσόδων	302.525,29	(43.498,43)	252.364,00	(25.925,00)
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	**2.545.483,55**	**2.121.053,79**	**2.206.651,00**	**1.795.197,00**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	379.430,24	209.375,33	128.290,00	128.659,00
Τόκος στην υποχρέωση	54.338,87	41.591,94	46.507,00	34.658,00
Έξοδα & απόσβεση αναλογιστικής ζημιάς	(4.472,63)	(5.596,00)	-	-
Ζημία διακανονισμού / περικοπής / παύσης	34.253,00	17.314,00	30.893,00	11.692,00
Σύνολο δαπάνης στα αποτελέσματα	**463.549,48**	**262.685,27**	**205.690,00**	**175.009,00**

Οι παραδοχές στις οποίες βασίστηκε η αναλογιστική μελέτη για τον υπολογισμό της πρόβλεψης είναι οι εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	2,00%	2,60%	2,00%	2,60%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Μέση Μελλοντική Διάρκεια εργάσιμης ζωής	18,52	18,35	18,52	18,35

19. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Μακροπρ. γραμμάτια πληρωτέα	1.052.000,55	1.030.744,45	-	-
Επιχορ. επένδ. πάγιου ενεργητ.	268.910,36	285.411,33	-	-
Επιχορηγ. από επιδοτούμενα προγ. παγίων	1.088.119,22	1.138.328,28	1.088.119,22	1.138.328,28
Λοιπά	2.216.424,19	934.803,43	-	-
Σύνολο	**4.625.454,32**	**3.389.287,49**	**1.088.119,22**	**1.138.328,28**

20. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

Οι οφειλές προς τους Προμηθευτές έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Προμηθευτές	25.541.642,94	22.891.489,31	11.904.744,99	7.436.375,22
Επιταγές πληρωτέες	3.813.903,51	8.564.091,14	3.216.327,20	7.965.397,18
Γραμμάτια πληρωτέα	87.678,64	100.319,00	-	-
Ενδοεταιρικές υποχρεώσεις	(17.156.371,78)	(18.944.732,06)	-	-
Σύνολο	**12.286.853,31**	**12.611.167,39**	**15.121.072,19**	**15.401.772,40**

Οι εμπορικές υποχρεώσεις δεν φέρουν τόκους και διακανονίζονται κανονικά.

21. ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Αναλύονται ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Πιστωτές διάφοροι	172.916,71	7.275.942,82	141.927,75	260.824,20
Προκαταβολές πελατών	8.211.031,77	4.905.054,47	2.661.886,94	2.982.703,16
Μερίσματα	1.789,95	5.929,97	1.789,95	5.929,97
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	1.129.435,97	1.879.754,09	942.726,46	868.731,75
Λοιπά	1.712.964,24	1.431.270,11	-	-
Ενδοεταιρικές λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(3.174.465,57)	(8.057.577,47)	-	-
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	947.151,54	365.917,58	654.019,28	281.174,64
Σύνολο	**9.000.824,61**	**7.806.291,57**	**4.402.350,38**	**4.399.363,72**

22. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προβλέψεις αναλύονται ως εξής:

	Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις		Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	
	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
01/01/2015	**1.965.863,22**	**1.806.863,22**	**326.397,00**	**-**
Πρόσθετες Προβλέψεις Χρήσεως	543.511,99	402.800,83	-	-
Μεταφορά προβλέψεων από μακροπρόθεσμες σε βραχυπρόθεσμες	97.919,00	-	(97.919,00)	-
Μη χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις που αναστράφηκαν	(439.009,44)	(439.009,44)	(228.478,00)	-
Χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις Χρήσεως	(518.490,56)	(518.490,56)	-	-
31/12/2015	**1.649.794,21**	**1.252.164,05**	**-**	-
Προσθετες Προβλέψεις Χρήσεως	1.138.616,00	1.000.000,00	8.720,00	-
Μη χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις που αναστράφηκαν	(223.786,78)	(216.286,78)	-	-
Χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις Χρήσεως	(817.565,79)	(747.919,00)	-	-
31/12/2016	**1.747.057,64**	**1.287.958,27**	**8.720,00**	**-**

Οι μακροπρόθεσμες προβλέψεις δεν εμφανίζονται σε προεξοφλημένα ποσά, καθώς δεν υπάρχει ακριβής εκτίμηση του χρόνου καταβολής τους.

23. ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Η ανάλυση του κύκλου εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας για την τρέχουσα και προηγούμενη χρήση εξαιρουμένων των ενδοεταιρικών έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Προϊόντων, ετοίμων και ημιτελών	73.409.851,81	65.098.218,95	71.407.479,96	67.590.262,81
Εμπορευμάτων	30.913.211,51	36.393.748,46	6.515.229,89	6.781.603,74
Ά υλών	2.522.701,41	3.287.668,67	3.003.489,08	9.042.013,06
Υπηρεσιών	9.012.834,64	2.267.810,70	186.390,23	266.313,04
Σύνολο	**115.858.599,37**	**107.047.446,78**	**81.112.589,16**	**83.680.192,65**

24. ΕΞΟΔΑ

Τα Έξοδα που περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ 2015	**Κόστος Πωληθέντων**	**Έξοδα Διάθεσης**	**Έξοδα Διοίκησης**	**Έξοδα Έρ. & Αν/ξης**	**Σύνολο**
Παροχές σε εργαζομένους	11.620.496,74	8.047.304,80	4.470.957,65	1.036.732,85	**25.175.492,04**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	96.739.389,64	-	-	-	**96.739.389,64**
Αποσβέσεις	993.690,20	549.718,11	461.169,51	136.711,85	**2.141.289,67**
Λοιπά έξοδα	4.012.683,50	10.031.744,10	5.526.505,65	249.797,78	**19.820.731,03**
Αποκερδοποίηση αποθεμάτων	221.718,20	-	-	-	**221.718,20**
Λ. εγγραφές ενοποίησης/απαλοιφές	(39.851.374,16)	-	(880.632,74)	-	**(40.732.006,90)**
Σύνολο	**73.736.604,12**	**18.628.767,01**	**9.578.000,07**	**1.423.242,48**	**103.366.613,68**
ΟΜΙΛΟΣ 2016					
Παροχές σε εργαζομένους	15.229.787,06	7.374.187,11	5.630.507,60	953.825,49	**29.188.307,26**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	97.701.783,63	209.317,18	-	-	**97.911.100,81**
Αποσβέσεις	1.057.133,77	479.437,18	563.088,21	121.744,42	**2.221.403,58**
Λοιπά έξοδα	5.845.056,18	10.561.415,00	7.435.906,94	435.560,48	**24.277.938,60**
Αποκερδοποίηση αποθεμάτων	(36.121,91)	-	-	-	**(36.121,91)**
Λ. εγγραφές ενοποίησης/απαλοιφές	(42.131.988,45)	-	(1.282.045,23)	-	**(43.414.033,68)**
Σύνολο	**77.665.650,28**	**18.624.356,47**	**12.347.457,52**	**1.511.130,39**	**110.148.594,66**
ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2015					
Παροχές σε εργαζομένους	7.704.134,70	5.866.709,79	2.682.470,59	878.300,49	**17.131.615,57**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	51.392.656,44	-	-	-	**51.392.656,44**
Αποσβέσεις	554.158,04	428.773,35	357.629,39	136.023,85	**1.476.584,63**

Λοιπά έξοδα	2.024.442,81	7.292.501,71	3.621.753,39	234.138,93	**13.172.836,84**
Σύνολο	**61.675.391,99**	**13.587.984,85**	**6.661.853,37**	**1.248.463,27**	**83.173.693,48**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2016

Παροχές σε εργαζομένους	10.053.782,39	4.699.336,14	3.020.519,52	778.866,12	**18.552.504,17**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	47.861.022,05	-	-	-	**47.861.022,05**
Αποσβέσεις	631.023,87	360.277,22	457.639,67	120.948,18	**1.569.888,94**
Λοιπά έξοδα	1.476.038,23	7.148.252,71	4.329.207,46	425.886,41	**13.379.384,81**
Σύνολο	**60.021.866,54**	**12.207.866,07**	**7.807.366,65**	**1.325.700,71**	**81.362.799,97**

25. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το κόστος μισθοδοσίας που περιλαμβάνεται στις Οικονομικές Καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Μισθοί και ημερομίσθια	23.452.894,32	19.943.037,22	14.153.677,95	13.130.854,42
Εργοδοτικές εισφορές	4.790.103,34	4.389.415,57	3.669.692,28	3.370.526,85
Λοιπές παροχές στο προσωπικό	894.365,66	816.720,32	682.534,25	612.532,26
Αποζημιώσεις απόλυσης	50.943,94	26.318,94	46.599,69	17.702,04
Μισθοδοσία	**29.188.307,26**	**25.175.492,04**	**18.552.504,17**	**17.131.615,57**
Πρόβλ. για αποζ. προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	467.648,67	167.829,04	411.454,00	138.924,00
Σύνολο Δαπανών Μισθοδοσίας	**29.655.955,93**	**25.343.321,09**	**18.963.958,17**	**17.270.539,57**

26. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ / (ΕΞΟΔΑ)

Τα Λοιπά έσοδα / (έξοδα) είναι τα εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Επιχορηγήσεις & διάφορα έσοδα πωλήσεων	558.872,52	523.717,11	211.362,35	122.109,03
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	2.585.750,77	2.380.949,58	2.186.432,78	2.137.039,69
Έσοδα από προβλέψεις προηγ. χρήσεων	1.407.886,65	1.782.369,79	742.792,09	1.455.198,02
Συναλλαγματικές διαφορές	51.565,55	2.113.946,27	-	-
Αποζημιώσεις ασφαλειών	65.980,86	18.773,78	-	-
Επιστροφές από δικαστικές διεκδικήσεις	-	-	-	-
Άλλα έσοδα	1.186.268,67	391.016,71	756.705,86	121.491,06
Έσοδα/έξοδα προηγούμενων χρήσεων	(437.574,12)	1.259.586,68	(437.574,12)	1.241.190,12
Συνολικά Έσοδα	**5.418.750,90**	**8.470.359,92**	**3.459.718,96**	**5.077.027,92**
Άλλα έξοδα	(1.873.372,45)	(1.183.523,56)	(1.432.612,86)	(1.021.451,95)
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.872.819,76)	(3.787.637,08)	(362.316,00)	(2.000.000,00)
Ενδοεταιρικά λοιπά έσοδα / έξοδα	(1.282.045,23)	(1.555.632,75)	-	-
Συνολικά έξοδα	**(5.028.237,44)**	**(6.526.793,39)**	**(1.794.928,86)**	**(3.021.451,95)**
Σύνολο Άλλων εσόδων / (εξόδων) (καθαρά)	**390.513,46**	**1.943.566,53**	**1.664.790,10**	**2.055.575,97**

27. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ - ΕΣΟΔΑ

Τα Χρηματοοικονομικά Έξοδα - Έσοδα διαμορφώθηκαν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Έσοδα από τόκους	321.741,91	372.314,81	176.997,26	312.958,14
Έσοδα από μερίσματα *(*)*	-	-	1.426.503,52	112.871,32

Αύξηση (μείωση) αξιας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	18.333,43	(13.673,11)	18.333,43	(13.673,11)
Άλλα χρημ/κά Έσοδα	248.959,68	178.550,43	-	-
Άλλα χρημ/κά Έξοδα	(425.431,68)	(489.671,79)	(233.838,50)	(214.044,44)
Έξοδα από τόκους	(942.028,61)	(867.855,06)	(826.190,45)	(697.196,50)
Σύνολο	**(778.425,27)**	**(820.334,72)**	**561.805,26**	**(499.084,59)**

(*) Τα έσοδα από μερίσματα της μητρικής στη χρήση 2016 προέρχονται από τη θυγατρική Εταιρεία Klefer S.A., Kleemann Asansor San. Ve Tic AS, και Kleemann Lifts UK LTD.

28. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

28.1 ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Σύμφωνα με το φορολογικό νόμο 4334/2015 που ψηφίστηκε στις 16/07/2015, ο φορολογικός συντελεστής των νομικών προσώπων που εδρεύουν στην Ελλάδα, ανέρχεται σε 29% για τις χρήσεις που αρχίζουν την 01/01/2015. Η εταιρεία υπολόγισε το φόρο εισοδήματος και τον αναβαλλόμενο φόρο με φορολογικό συντελεστή 29%. Για τα διανεμόμενα κέρδη της χρήσης 2016 ο φόρος ανέρχεται σε 15%.

Σύμφωνα με τον Ν.3842/2010 άρθρο 17 παράγραφος 3 και την ΠΟΛ 1159/2011 που έχουν ισχύ για ισολογισμούς που κλείνουν από 30 Ιουνίου 2011 και μετά, ο φορολογικός έλεγχος των επιχειρήσεων που ελέγχονται υποχρεωτικά από Νόμιμους Ελεγκτές ή Ελεγκτικά γραφεία που είναι εγγεγραμμένα στο δημόσιο μητρώο του Ν. 3693/2008 (ΦΕΚ 174 Α΄), θα διενεργείται πλέον από αυτούς. Οι νόμιμοι ελεγκτές θα εκδίδουν «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης».

Σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/2016 του Υπουργείου Οικονομικών που αποδέχεται τη γνωμοδότηση υπ' αριθ. 256/2015 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επισημάνσεις για παραβιάσεις της φορολογικής νομοθεσίας δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου για την επιβολή επιπρόσθετων φόρων και προστίμων στο πλαίσιο των νομοθετικών περιορισμών (πέντε χρόνια από τη λήξη της χρήσης στην οποία η φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί).

Για τις χρήσεις που αρχίζουν από 01.01.2014 και εφεξής στο νόμο 4174/2013 ορίζεται ως γενικός χρόνος παραγραφής, η 5ετία από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης.

Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013, η μητρική εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο από Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο σύμφωνα με την ΠΟΛ 1159/26/7/2011 και έλαβαν Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης με Σύμφωνη Γνώμη χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Εκκρεμεί η οριστικοποίηση των ελέγχων από το Υπουργείο Οικονομικών.

Για τη χρήση 2014 και 2015, η μητρική Εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. έχουν ελεγχθεί φορολογικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65Α παραγρ. 1 Ν.4174/2013. Εκκρεμεί η οριστικοποίηση των ελέγχων από το Υπουργείο Οικονομικών.

Από τη χρήση 2016 με πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο συγκεκριμένος έλεγχος κατέστη πλέον προαιρετικός. Η μητρική Εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. επέλεξαν να συνεχίσουν να λαμβάνουν το Ετήσιο Πιστοποιητικό.

Για τη χρήση 2016, είναι ήδη σε εξέλιξη ο φορολογικός έλεγχος για την έκδοση «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» για τη μητρική Εταιρεία και τη θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. Η Διοίκηση της Ομίλου δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τη χρήση 2010, για την οποία και σχημάτισε πρόβλεψη για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις Ευρώ 95.000. Κατά συνέπεια, οι φορολογικές της υποχρεώσεις για τις ανέλεγκτες χρήσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές.

Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι πέρα των σχηματισμένων προβλέψεων, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν, δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας.

28.2 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Οι ισχύοντες εταιρικοί φόροι επί των κερδών και οι φόροι επί των διανεμομένων των θυγατρικών εταιρειών του εξωτερικού, έχουν ως εξής:

	Εταιρικός φόρος	Φόρος σε διανεμόμενα
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	20%	15%
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	15%	5%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	16%	0%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	0%	0%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	20%	0%
KLEEMANN SERVICES LTD	12,5%	0%
KLEEMANN LIFTS (CHINA) Co. Ltd	25%	5%
KUNSHAN KLEEMANN LIFTS TRADING CO. LTD	25%	5%
KLEEMANN LIFTS RUS	20%	15%
KLEEMANN ELEVATOR AUSTRALIA PTY LTD	30%	0%
KLEEMANN AUFZUGE GmbH	31,3%	0%
KLEEMANN DIZALA D.o.o.	20%	0%
KLEEMANN LIFTS DMCC	0%	0%

Επισημαίνεται ότι στην Τουρκία και Ρουμανία αντίστοιχα δεν πραγματοποιείται τακτικός έλεγχος από τις φορολογικές αρχές, οι οποίες έχουν δικαίωμα να ελέγξουν τα βιβλία της Εταιρείας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, μόνο σε περίπτωση όπου συντρέχει λόγος ή δειγματοληπτικά. Βάσει των ανωτέρω η KLEEMANN ASANSOR SAN. VE TIC. A.S. που εδρεύει στην Τουρκία έχει ελεγχθεί για το έτος 2005 δειγματοληπτικά, ενώ για τα έτη 2012 έως 2015 έχει ενταχθει στο Νόμο 6736 φορολογικής περαίωσης της Τουρκικής Κυβέρνησης πληρώνοντας περίπου 122 χιλ €. Η KLEEMANN LIFT RO S.R.L. που εδρεύει στην Ρουμανία όπως αναφέρθηκε ανωτέρω δεν υπόκειται σε τακτικό έλεγχο λόγω τοπικής νομοθεσίας, συνεπώς, επί της ουσίας δεν νοείται ο όρος «ανέλεγκτη χρήση» για αυτή την θυγατρική. Για την θυγατρική KLEEMANN LIFTOVI D.o.o. οι ανέλεγκτες χρήσεις είναι από το 2007 έως το 2016.

28.3 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ο φόρος εισοδήματος που επιβάρυνε τα αποτελέσματα αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1 Ιανουαρίου έως		1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Τρέχων φόρος εισοδήματος	1.524.844,81	1.689.747,33	3.447,64	597.488,10
Φόρος προηγ. χρήσεων	400.000,00	(292,73)	400.000,00	-
Πρόβλεψη φόρων φορολογικού ελέγχου	19.751,62	-	19.751,62	-
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	-	-	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(611.011,98)	(507.323,61)	(482.264,69)	(494.128,67)
Σύνολο	**1.333.584,45**	**1.182.130,99**	**(59.065,43)**	**103.359,43**

Η φορολογητέα βάση έχει προσαυξηθεί με τις μη εκπιπτόμενες δαπάνες και τις προβλεπόμενες λογιστικές διαφορές φορολογικού ελέγχου. Ο φόρος επί των κερδών του Ομίλου και της Εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου, επί των

κερδών. Επιπρόσθετα, ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής για τον Όμιλο διαμορφώνεται και από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές στις χώρες που ο Όμιλος δραστηριοποιείται.

Συμφωνία πραγματικού φορολογικού συντελεστή	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Κέρδος προ φόρων	5.322.092,90	4.804.064,91	1.976.384,55	2.062.990,55
Συντελεστής φόρου	29,00%	29,00%	29,00%	29,00%
Φόρος θεωρητικός βάσει του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή	**1.543.406,94**	**1.393.178,82**	**573.151,52**	**598.267,26**
Πλέον / Μείον:				
Επίδραση φορολογικών συντελεστών εξωτερικού	651.002,35	262.077,72	-	-
Φόρος επί μονίμων φορολογικών διαφορών	(715.598,67)	(199.927,86)	(790.182,18)	(289.355,89)
Φόρος που αναλογεί σε ζημίες	(13.963,72)	(396.218,53)	-	(409.835,77)
Φόρος που αναλογεί σε αφορολόγητα έσοδα	575.146,75	217.163,52	581.164,49	235.982,01
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή και φορολογικής αναπροσαρμογής παγίων	(67.461,86)	19.208,41	-	-
Φόροι έκτακτης εισφοράς επί των κερδών	13.132,00	-	-	-
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	-	-	-	-
Προβλέψεις ανέλεγκτων φορολ. χρήσεων	(423.199,26)	-	(423.199,26)	-
Φόροι επί ακινήτων	(214.897,04)	(94.757,02)	-	-
Λοιπές προσαρμογές σε επίδραση αναβαλ. φορολ. στη καθαρά θέση	(13.983,04)	(18.594,07)	-	(31.698,18)
Πραγματική φορολογική επιβάρυνση	**1.333.584,45**	**1.182.130,99**	**(59.065,43)**	**103.359,43**
Συντελεστής πραγματικής φορολ. Επιβάρυνσης	25,1%	24,6%	-3,0%	5,0%

28.4 ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1 Ιανουαρίου έως		**1 Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Φόρος εισοδήματος	1.426.018,40	1.867.791,64	53.923,74	608.559,77
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	-	(386.540,65)	-	-
Φ.Π.Α.	730.379,04	426.328,80	-	-
Φόροι τέλη αμοιβών προσωπικού	380.295,37	278.241,03	228.358,50	134.155,41
Λοιποί φόροι τέλη	(372.994,08)	(345.734,63)	5.228,17	96.422,85
Σύνολο	**2.163.698,73**	**1.840.086,19**	**287.510,41**	**839.138,03**

29. ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες, που περιλαμβάνονται στην κατάσταση ταμειακών ροών αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	Από 1 Ιανουαρίου έως		**Από 1 Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Κέρδη/ζημίες προ φόρων	**5.322.092,90**	**4.804.064,91**	**1.976.384,55**	**2.062.990,55**
Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	2.217.263,65	2.127.298,66	1.569.888,94	1.463.679,99
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	-	66.895,87	-	66.895,87
Προβλέψεις	1.636.747,07	2.665.599,27	315.241,56	1.577.081,12
Αύξηση υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης	773.312,94	198.485,94	411.454,00	122.007,00

Συναλλαγματικές διαφορές	(1.459.076,22)	(859.808,67)	-	-
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου	-	-	-	-
(Κέρδη)/Ζημιές από πώληση παγίων στοιχείων	14.034,15	(2.046,82)	3,99	(2.046,82)
(Κέρδη)/Ζημίες αποτίμησης χρεογράφων	-	-	-	-
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	1.075.823,75	1.127.936,75	808.751,55	911.240,94
Έσοδα από μερίσματα και τόκους	699.325,24	(342.986,90)	(1.603.500,78)	(425.829,46)
Αναλογούσες στην χρήση επιχορηγήσεις παγίων	(16.500,97)	(31.592,86)	-	(1.523,82)
	10.263.022,51	**9.753.846,15**	**3.478.223,81**	**5.774.495,37**
Μεταβολές Λειτουργικών Στοιχείων				
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	(1.494.903,67)	(3.728.467,42)	(580.106,23)	(1.872.287,55)
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων	(2.601.114,08)	(3.195.976,85)	8.124.794,32	(6.083.590,12)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων	(109.980,87)	(1.002.586,71)	682.842,98	(3.014.590,90)
	(4.205.998,62)	**(7.927.030,98)**	**8.227.531,07**	**(10.970.468,57)**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**6.057.023,89**	**1.826.815,17**	**11.705.754,88**	**(5.195.973,20)**

30. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν στους μετόχους τους ως μέρισμα ποσοστό 35% επί των κερδών που προκύπτουν από τις δημοσιευμένες Οικονομικές Καταστάσεις, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος και του τακτικού αποθεματικού ή μπορούν να μη διανείμουν μέρισμα με τη σύμφωνη γνώμη του συνόλου των μετόχων τους.

Μέρισμα το οποίο είναι μικρότερο από το 35% των κερδών μετά φόρων και τακτικού αποθεματικού μπορεί να αναγγελθεί και να πληρωθεί με έγκριση του 70% των μετόχων. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει αν θα προτείνει ή όχι τη διανομή μερίσματος στη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων δεν προτίθεται να προτείνει την διανομή μερίσματος.

31. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν με διαίρεση του καθαρού κέρδους των μετόχων της Εταιρείας, με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία στην διάρκεια τις χρήσης, εξαιρουμένων των ιδίων κοινών μετοχών που τυχόν αγοράσθηκαν από την επιχείρηση.

Τα κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή, τα οποία εμφανίζονται σε απόλυτα ποσά Ευρώ, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Κέρδη μετόχων της Μητρικής	**3.536.596,60**	**2.840.264,65**	**2.035.449,98**	**1.959.631,12**
Σταθμισμένος Μ.Ο. αριθμών μετοχών	23.648.700	23.648.700	23.648.700	23.648.700
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	**0,1495**	**0,1201**	**0,0861**	**0,0829**

32. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

32.1 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Οι λειτουργικές μισθώσεις αφορούν ενοίκια κτιρίων και αυτοκινήτων, ενώ ο Όμιλος υποχρεούται να εξαντλήσει τη διάρκεια της μίσθωσης κάθε συμβολαίου, αλλιώς επιβαρύνεται με σχετικές ρήτρες πρόωρης διακοπής.

Οι λειτουργικές μισθώσεις αναλύωνται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Μεταξύ ενός και πέντε ετών	367.490,43	789.811,49	335.338,76	377.498,86
Πάνω από πέντε έτη	-	-	-	-
	367.490,43	**789.811,49**	**335.338,76**	**377.498,86**

32.2 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας. Δεν αναμένονται ουσιώδεις επιβαρύνσεις από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις ούτε πρόσθετες πληρωμές, μετά την ημερομηνία σύνταξης αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Έναντι των τραπεζικών δανείων, που έχουν χορηγηθεί από τα πιστωτικά ιδρύματα στην Εταιρεία, δεν έχουν παραχωρηθεί εμπράγματες ασφάλειες. Η Εταιρεία παρέχει χρηματοοικονομικές εγγυήσεις στις θυγατρικές της για χορήγηση τραπεζικών πιστώσεων και ενίοτε για αγορές παγίων, οι οποίες την 31 Δεκεμβρίου 2016 αφορούν εγγύηση Ευρώ 3 εκατ. στην θυγατρική KLEEMANN ASANSOR S.A. και 0,4 εκ € στη θυγατρική KLEEMANN LIFTOVI για λήψη δανείου.

Οι δοθείσες εγγυητικές επιστολές του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχονται σε Ευρώ 253,0 χιλ. προς προμηθευτές και σε Ευρώ 72,5 χιλ. προς το Ελληνικό Δημόσιο, ενώ τις 31 Δεκεμβρίου 2015 σε Ευρώ 121,6 χιλ. σε προμηθευτές, Ευρώ 469,9 προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Δεν υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές αποφάσεις ούτε ενδεχόμενες απαιτήσεις, οι οποίες μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική κατάσταση του Ομίλου και τις Εταιρείας.

Επίσης, δεν υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις ή οποιαδήποτε άλλα βάρη, επί των παγίων στοιχείων του ενεργητικού έναντι δανεισμού.

33. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ως συνδεμένα μέρη του Ομίλου, θεωρούνται η Εταιρεία, οι θυγατρικές της εταιρείες, οι συγγενείς επιχειρήσεις, η Διοίκηση και τα ανώτατα στελέχη του και οι άμεσοι συγγενείς τους. Τα συνδεμένα μέρη αφορούν εταιρείες με κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς και / ή Διοίκηση με την Εταιρεία και τις συγγενείς τις εταιρείες.

Η Εταιρεία αγοράζει αγαθά (κυρίως θύρες ανελκυστήρα) και υπηρεσίες από συνδεμένα μέρη, ενώ επιπλέον παρέχει και πωλεί υπηρεσίες και αγαθά (κυρίως εμπορεύματα και προϊόντα) σε αυτά. Οι ανωτέρω συναλλαγές γίνονται στη βάση κόστους πλέον κέρδους.

Οι συναλλαγές με τα συνδεμένα μέρη παρουσιάζονται ως κάτωθι:

	Αγορές – Έξοδα		Πωλήσεις – Έσοδα	
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Εταιρείες του Ομίλου	11.413.420,45	10.106.442,35	25.195.859,33	24.831.488,83
Μέλη Δ.Σ.	293.420,77	320.160,00	1.754,80	786,87
Διευθυντικά στελέχη	461.534,08	455.914,15	(6.427,75)	13.458,58
Συνδεδεμένες εταιρείες	636.852,41	657.265,45	554.243,96	476.376,31
Σύνολο	**12.805.227,71**	**11.539.781,95**	**25.745.430,34**	**25.322.110,59**
ΟΜΙΛΟΣ				
Μέλη Δ.Σ.	446.237,16	407.592,50	1.754,80	786,87
Διευθυντικά στελέχη	1.076.063,82	952.119,87	(6.427,75)	13.458,58

Συνδεδεμένες εταιρείες	3.922.164,98	3.687.537,78	868.382,11	750.805,96
Σύνολο	**5.444.465,96**	**5.047.250,15**	**863.709,16**	**765.051,41**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Υποχρεώσεις**		**Απαιτήσεις**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Εταιρείες Ομίλου: KLEFER A.E.	6.182.660,63	5.600.647,69	12.774,03	15.112,05
KLEEMANN ASANSOR S.A.	-	97.220,52	2.515.289,92	4.099.097,30
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	370.097,49	24.484,94	453.899,28	1.733.030,78
KLEEMANN LIFT RO SRL	139.090,00	75.078,30	741.857,66	872.568,07
MODA LIFT A.B.E.E.	-	-	-	-
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	249.035,94	(32.281,42)	238.939,82	540.640,96
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	1.671,63	150.142,95	3.248.559,20	8.769.459,22
KLEEMANN SERVICES LTD	650,00	-	16.641,68	81.355,68
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	369.022,90	356.022,83
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS	-	-	-	-
KLEEMANN DIZALA	-	-	285.707,01	158.989,06
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	-	-	1.185.046,32	713.591,29
KLEEMANN AUFZUGE	11.934,53	-	23.611,79	-
KLEEMANN LIFTS DUBAI DMCC	-	-	-	-
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	10.816,72	-	-	-
Μέλη Δ.Σ.	-	-	3.306,28	664,27
Διευθυντικά στελέχη	-	-	2.060,00	9.865,04
Συνδεδεμένες εταιρείες:				
AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.	-	-	-	-
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.(ΠΡΩΗΝ YAPILIFT)	(116.717,29)	(159.727,63)	-	11.912,07
TECHNOLAMA	-	-	-	-
CITY LIFT	-	-	213,38	12,07
SKY LIFT	2.600,00	-	252.838,89	297.508,46
Σύνολο	**6.851.839,65**	**5.755.565,35**	**9.349.768,16**	**17.659.829,15**
ΟΜΙΛΟΣ				
Μέλη Δ.Σ.	-	-	3.306,28	664,27
Διευθυντικά στελέχη	-	-	2.060,00	9.865,04
Συνδεδεμένες εταιρείες:				
AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.	-	-	41.405,99	68.614,52
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.(ΠΡΩΗΝ YAPILIFT)	(116.717,29)	(159.727,63)	62.941,79	101.331,34
TECHNOLAMA	224.346,07	780.994,62	170,33	170,33
CITY LIFT	-	-	213,38	12,07
SKY LIFT	2.600,00	-	297.473,67	310.583,57
Σύνολο	**110.228,78**	**621.266,99**	**407.571,44**	**491.241,14**

Το Διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας απαρτίζεται από τους:

1. Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, Πρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
2. Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, Αντιπρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
3. Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
4. Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Γενικός Διευθυντής & Εκτελεστικό Μέλος
5. Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
6. Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος
7. Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

Με απόφαση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης την 11η Ιουνίου 2014, τα μέλη του Δ.Σ. επανεκλέχθηκαν και η θητεία των ανωτέρω μελών του Δ.Σ. λήγει την 30 Ιουνίου 2019.

Οι συνολικές αμοιβές που καταβλήθηκαν κατά την χρήση 2016 στα εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ανέρχονται σε Ευρώ 538.000,00 και Ευρώ 25.000,00, αντίστοιχα.

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

34.1 ΓΕΝΙΚΑ

Ο Όμιλος εκτίθεται στους παρακάτω κινδύνους από τη χρήση των χρηματοοικονομικών του μέσων:

- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος ρευστότητας
- Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Η σημείωση αυτή παρουσιάζει πληροφορίες για την έκθεση του Ομίλου σε κάθε έναν από τους ανωτέρω κινδύνους, για τους στόχους του Ομίλου, τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζει για την επιμέτρηση και τη διαχείριση του κινδύνου, καθώς και τη διαχείριση του κεφαλαίου του. Περισσότερα ποσοτικά στοιχεία για αυτές τις γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται σε όλο το εύρος των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο φέρει τη συνολική ευθύνη για τη δημιουργία και την εποπτεία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου.

Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου εφαρμόζονται προκειμένου να αναγνωρίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και να τίθενται όρια ανάληψης κινδύνου και να εφαρμόζονται έλεγχοι ως προς αυτά. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και τα σχετικά συστήματα εξετάζονται περιοδικά ώστε να ενσωματώνουν τις αλλαγές που παρατηρούνται στις συνθήκες τις αγοράς και τις δραστηριότητες του Ομίλου. Μέσω προτύπων και διαδικασιών που θέτει η Διοίκηση, ο Όμιλος στοχεύει στην ανάπτυξη του αποτελεσματικού γενικού περιβάλλοντος ελέγχου βάσει συγκεκριμένων αρχών στο οποίο όλοι οι εργαζόμενοι αντιλαμβάνονται το ρόλο και τις υποχρεώσεις τους.

Η Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου επιβλέπει τη Διοίκηση στον τρόπο που παρακολουθεί την τήρηση των πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και εξετάζει την επάρκεια του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου σε σχέση με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο Όμιλος. Η Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου επιβοηθείται στο ρόλο επίβλεψης που έχει αναλάβει από το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο πραγματοποιεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου, τα πορίσματα των οποίων γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου.

34.2 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Είναι ο κίνδυνος ζημίας του Ομίλου σε περίπτωση που πελάτης ή τρίτος σε συναλλαγή χρηματοοικονομικού μέσου δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τις απαιτήσεις από πελάτες και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα (investment securities).

Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Η έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο επηρεάζεται κυρίως από τα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη. Τα δημογραφικά στοιχεία της πελατειακής βάσης του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αθέτησης πληρωμών που χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη αγορά και τη χώρα στην οποία λειτουργούν οι πελάτες του, επηρεάζουν λιγότερο τον πιστωτικό κίνδυνο. Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου, καθώς οι πωλήσεις πραγματοποιούνται κυρίως σε πελάτες με μειωμένο εισπρακτικό ρίσκο, έχει συναφθεί ασφάλιση πιστώσεων για πωλήσεις στο εξωτερικό και υπάρχει ευρεία διασπορά του πιστωτικού κινδύνου, καθώς δεν υπάρχει πελάτης με ποσοστό μεγαλύτερο του 5% των συνολικών εσόδων του Ομίλου. Επίσης, γεωγραφικά δεν παρατηρείται συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, πλην τις Ελλάδος που στην παρούσα δυσμενή οικονομική πραγματικότητα δημιουργούνται προβλήματα ρευστότητας με αντίκτυπο στην εξυπηρέτηση των απαιτήσεων των πελατών.

Ο έλεγχος πιστοληπτικής ικανότητας που πραγματοποιεί ο Όμιλος για υπάρχοντες και νέους πελάτες γίνεται από την Εμπορική και Οικονομική Διεύθυνση επιλεκτικά, με κριτήρια το σύνολο των απαιτήσεων και το ύψος του τζίρου, και περιλαμβάνει την εξέταση τραπεζικών και άλλων πηγών πιστοληπτικής βαθμολόγησης, αν υπάρχουν.

Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την γεωγραφική κατανομή των πωλήσεων, τον βαθμό πιστωτικού κινδύνου και το ιστορικό εισπραξιμότητας και επισφάλειας.

Τα εμπορεύματα πωλούνται ως επί το πλείστον (περίπου το 90%) με ρήτρες παρακράτησης της κυριότητας, ώστε ο Όμιλος να έχει εξασφαλίσει την απαίτηση του σε περίπτωση αθέτησης της πληρωμής. Ο Όμιλος δεν απαιτεί εγγυητικές επιστολές για τις απαιτήσεις από πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις.

Ο Όμιλος καταχωρεί πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση του για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων σημαντικού ρίσκου και από συγκεντρωτικές ζημίες για κατηγορίες ομοειδών απαιτήσεων που εκτιμώνται ότι έχουν πραγματοποιηθεί αλλά δεν έχουν ακόμα γίνει γνωστές. Σε κάθε περίπτωση, υπάρχει συνεχής έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας των μεγάλων πελατών και με τον τρόπο αυτό περιορίζεται η έκθεση σε κίνδυνο, φροντίζοντας να υπάρχουν επαρκή ασφαλιστικά όρια για τους μεγάλους πελάτες.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από κάποια ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαίτησης.

Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου σε διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Χρηματικά Διαθέσιμα

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του με τον Όμιλο. Για την ελαχιστοποίηση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος θέτει όρια στο πόσο θα εκτίθεται σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα. Επίσης, όσον αφορά προϊόντα καταθέσεων, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο. Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	145.971,00	690.072,57	145.971,00	690.072,57
Απαιτήσεις	29.741.075,48	31.037.046,45	23.590.369,97	26.221.446,80
Λοιπές απαιτήσεις	16.635.845,22	12.777.370,35	7.837.902,00	12.546.722,74
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	25.721.214,75	20.663.911,91	12.177.287,24	5.231.366,75
	72.244.106,45	**65.168.401,28**	**43.751.530,21**	**44.689.608,86**

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο για τις εμπορικές απαιτήσεις κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ανά γεωγραφική περιοχή ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Εγχώριες	7.865.820,03	7.700.011,21	8.233.214,71	7.936.136,71
Χώρες Ευρωπαϊκής Ένωσης	9.813.628,71	8.110.357,60	6.189.967,93	6.417.741,66
Λοιπές χώρες	12.061.626,74	15.226.677,64	9.167.187,33	11.867.568,43
	29.741.075,48	**31.037.046,45**	**23.590.369,97**	**26.221.446,80**

Ενηλικίωση υπολοίπων

Η ενηλικίωση εμπορικών απαιτήσεων υπολογίζοντας της ημέρες από την ημερομηνία τιμολόγησης έως την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
0 ημέρες	1.635.932,82	1.558.381,65	-	-
1-45 ημέρες	14.046.673,73	19.281.169,18	8.667.080,36	10.812.054,58
45-90 ημέρες	7.242.962,67	6.277.763,66	6.786.124,33	5.087.840,48
91-150 ημέρες	2.754.179,66	3.214.095,25	3.765.543,24	3.070.007,78
150+ ημέρες	4.061.326,60	705.636,71	4.371.622,04	7.251.543,96
	29.741.075,48	**31.037.046,45**	**23.590.369,97**	**26.221.446,80**

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις κατά τη χρήση ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	23.055.496,23	20.938.207,83	19.871.278,19	17.583.219,49
Μείον: Διαγραφή απαιτήσεων	1.281.459,77	(727.942,47)	-	-
Πλέον: Πρόβλεψη περιόδου	362.200,26	2.845.230,87	900.000,00	2.288.058,70
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	**24.699.156,26**	**23.055.496,23**	**20.771.278,19**	**19.871.278,19**

34.3 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος να μην μπορεί να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις όταν αυτές λήγουν. Η προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει ότι σε κάθε περίπτωση θα διατηρεί αρκετή ρευστότητα για να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές λήγουν, κάτω από συνήθεις συνθήκες, χωρίς να υφίσταται μη αποδεκτές ζημίες ή να διακινδυνεύεται η φήμη του.

Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων. Οι αχρησιμοποίητες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τον Όμιλο είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων.

Γενικά ο Όμιλος εξασφαλίζει ότι διαθέτει αρκετά ταμειακά διαθέσιμα για να καλύψει τις λειτουργικές του ανάγκες για μια περίοδο τουλάχιστον 30 ημερών, συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεών του. Η πολιτική αυτή δε λαμβάνει υπόψη της τη σχετική επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν, όπως οι φυσικές καταστροφές.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 κρίνεται ότι δεν υπήρχε κανένας ουσιαστικός κίνδυνος ρευστότητας, που να μην καλύπτεται είτε από τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου είτε από εγκεκριμένα τραπεζικά όρια πίστωσης. Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζεται στην εύλογη αξία του επειδή τα επιτόκια εκτοκισμού και προεξόφλησης δεν διαφέρουν σημαντικά. Παρακάτω παρατίθενται οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών τόκων και εξαιρώντας τις συμφωνίες συμψηφισμού:

Ο ΟΜΙΛΟΣ

2015	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	17.644.122,75	2.101.274,73	2.532.255,94	9.284.529,02	3.726.063,07	-
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	-	-	-	-	-	-

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	22.590.183,71	22.590.183,71	-	-	-	-
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	11.640.446,93	11.640.446,93	-	-	-	-
	51.874.753,39	**36.331.905,37**	**2.532.255,94**	**9.284.529,02**	**3.726.063,07**	**-**

Ο ΟΜΙΛΟΣ

2016	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	7.099.451,68	15.536.950,42	2.101.274,73	2.532.255,94	6.924.867,42	3.978.552,33
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	29.443.225,09	24.987.127,29	24.987.127,29	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	16.604.586,20	16.592.982,26	16.604.586,20	0,00	0,00	0,00
	53.147.262,97	**57.117.059,97**	**43.692.988,22**	**2.532.255,94**	**6.924.867,42**	**3.978.552,33**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2015	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	17.631.416,27	2.101.274,73	2.532.255,94	9.273.477,25	3.724.408,36	-
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	-	-	-	-	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	15.401.772,40	15.401.772,40	-	-	-	-
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	8.750.000,00	8.750.000,00	-	-	-	-
	41.783.188,67	**26.253.047,13**	**2.532.255,94**	**9.273.477,25**	**3.724.408,36**	**-**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2016	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	6.850.000,00	15.524.243,94	2.101.274,73	2.532.255,94	6.913.815,65	3.976.897,62
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων						
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	15.121.072,19	15.401.772,40	15.401.772,40			
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	13.700.000,00	13.700.000,00	13.700.000,00			
	35.671.072,19	**44.626.016,34**	**31.203.047,13**	**2.532.255,94**	**6.913.815,65**	**3.976.897,62**

Η Διοίκηση κρίνει ότι δεν πρόκειται να υπάρξει πρόβλημα χρηματοδότησης της Εταιρείας λόγω της πολύ καλής ρευστότητας που διατηρεί.

34.4 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΓΟΡΑΣ

Συνίσταται στον κίνδυνο μεταβολής στον ρυθμό ανάπτυξης της οικοδομικής δραστηριότητας και μεταβολών τιμών υλικών, συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων και τιμών μετοχών, να επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου ή την αξία των χρηματοοικονομικών του μέσων. Περιλαμβάνει και την τιμή της βασικής πρώτης ύλης, του χάλυβα (χρηματιστηριακό είδος), η οποία επηρεάζεται από την προσφορά, τη ζήτηση και το ύψος

αποθεμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο σκοπός της διαχείρισης αυτού του κινδύνου είναι να ελέγχει την έκθεση του Ομίλου σε αυτόν, στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων. Η έκθεση των αποτελεσμάτων του Ομίλου στους ανωτέρω κινδύνους είναι μικρή.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από εισαγωγές και εξαγωγές σε ξένο νόμισμα και επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού και αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών. Ο κύριος όγκος των δραστηριοτήτων του πραγματοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς ως επί το πλείστον διεξάγεται σε Ευρώ, ενώ οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ και ως εκ τούτου ο συναλλαγματικός κίνδυνος περιορίζεται. Το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγματικών διαφορών του Ομίλου προέρχεται από την Τουρκία, λόγω της ισχυρής δραστηριοποίησης του Ομίλου και της έντονης μεταβλητότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας Ευρώ – Τούρκικης λίρας. Προκειμένου να μειωθεί περαιτέρω ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο Όμιλος προέβει σε συμβόλαια αντιστάθμισης (hedging currency) με προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), διασφαλίζοντας έτσι σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ Ευρώ – Τούρκικης λίρας και Ευρώ – Αμερικάνικου Δολαρίου.

Ο Όμιλος εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις δραστηριότητες σε Τουρκία, Σερβία, Ρουμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ρωσία και Κίνα, και τις μεταβολές των νομισμάτων αυτών έναντι του Ευρώ, αλλά οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του διεξάγεται σε Ευρώ. Αλλά και η δραστηριότητα που διεξάγεται εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης διενεργείται με ρήτρα Ευρώ, ως εκ τούτου υπάρχει μικρός συναλλαγματικός κίνδυνος.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ισοτιμίες μεταξύ του Ευρώ και των νομισμάτων των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές εταιρείες.

Ισοτιμία Ευρώ /	**Χώρα**	**Ισοτιμία 31.12.2016**	**Μέση ισοτιμία 2016**
Δηνάριο Σερβίας	Σερβία	123,472	123,055
Τούρκικη λίρα	Τουρκία	3,7029	3.3372
Ρουμάνικο Λέι	Ρουμανία	4,5390	4,4933
Λίρα Αγγλίας	Αγγλία	0,6041	0,8343
Κινέζικο RMB	Κίνα	7,3202	7,3465
Δολλάρια ΗΚ	Χονγκ-Κονγκ	8,1751	8,5626
Ρούβλι	Ρωσία	64,300	73,3091
Κούνα	Κροατία	7,5597	7,5363
Δολλάριο Αυστραλίας	Αυστραλία	1,4596	1,4852
Ντιρχάμ	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	4,1001	3,9619

Όλα τα δάνεια του Ομίλου έχουν συναφθεί σε Ευρώ και ως εκ τούτου δεν είναι εκτεθειμένα σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

Κίνδυνος επιτοκίων

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων, που ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά με αποτέλεσμα οι επιπτώσεις των διακυμάνσεών τους στα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές να είναι μικρές. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών αναγκών και ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες να καθορίζει τη σχέση μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων τραπεζικών δανείων.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Τα κυμαινόμενα επιτόκια υπολογίζονται βάσει του Euribor πλέον spread.

Ο Όμιλος δεν συνάπτει συμβόλαια αγαθών (commodity contracts) εκτός από αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη εκτιμώμενων αναγκών χρήσης και πώλησης. Τα συμβόλαια αυτά δεν διευθετούνται με συμψηφισμό.

Τέλος, ο Όμιλος δεν έχει καμία έκθεση σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου.

Η μητρική δραστηριοποιείται σε επιχειρηματικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από μεταβλητότητα στο ύψος των επιτοκίων, στις τιμές των πρώτων υλών και ενέργειας, η ανάλυση ευαισθησίας των οποίων δείχνει τα εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Κέρδη προ Φόρων	Μεταβολή στα Αποτελέσματα σε χιλ. €	Μεταβολή στα Ίδια Κεφάλαια σε χιλ. €
Δημοσιευμένα κέρδη 2016	2.063	0	0
+5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	1.339	(724)	(724)
-0,5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	2.135	72	72
Αύξηση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	(472)	(2.535)	(2.535)
Μείωση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	4.598	2.535	2.535
Αύξηση 10% τιμών ενέργειας	1.709	(354)	(354)
Μείωση 10% τιμών ενέργειας	2.417	354	354

Εύλογες αξίες

Εύλογες αξίες έναντι λογιστικών αξιών

Οι εύλογες και οι λογιστικές αξίες που εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης είναι οι εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2016		31 Δεκεμβρίου 2015	
Ο ΟΜΙΛΟΣ	**Λογιστική αξία**	**Εύλογη αξία**	**Λογιστική αξία**	**Εύλογη αξία**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Απαιτήσεις	29.741.075,48	29.741.075,48	31.037.046,45	31.037.046,45
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.549.014,58	5.549.014,58	6.717.531,21	6.717.531,21
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	25.721.214,75	25.721.214,75	20.663.911,91	20.663.911,91
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	7.099.451,68	7.099.451,68	7.945.328,55	7.945.328,55
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	16.604.586,20	16.604.586,20	11.647.208,98	11.647.208,98
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.625.454,32	4.625.454,32	3.389.287,49	3.389.287,49
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	12.286.853,31	12.286.853,31	12.611.167,39	12.611.167,39
Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Συμμετοχές σε θυγατρικές	19.297.626,00	19.297.626,00	12.297.626,00	12.297.626,00
Απαιτήσεις	23.590.369,97	23.590.369,97	26.221.446,80	26.221.446,80
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.089.675,39	5.089.675,39	6.367.808,70	6.367.808,70
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	12.177.287,24	12.177.287,24	5.231.366,75	5.231.366,75
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	6.850.000,00	6.850.000,00	7.700.000,00	7.700.000,00
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	13.700.000,00	13.700.000,00	8.750.000,00	8.750.000,00
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.088.119,22	1.088.119,22	1.138.328,28	1.138.328,28
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	15.121.072,19	15.121.072,19	15.401.772,40	15.401.772,40

Ο Όμιλος υιοθέτησε το τροποποιημένο Δ.Π.Χ.Α 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις». Το αναθεωρημένο κείμενο απαιτεί επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις αναφορικά με την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω ιεράρχησης τριών επιπέδων.

Ιεραρχία εύλογης αξίας

Ειδικότερα ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά μέσα στα κάτωθι τρία επίπεδα, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους:

- Επίπεδο 1: διαπραγματεύσιμες τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

- Επίπεδο 2: πρόκειται για τα δεδομένα που είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα και αφορούν τα στοιχεία προς αποτίμηση (στην κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία του επιπέδου 1).

- Επίπεδο 3: είναι δεδομένα τα οποία προκύπτουν από εκτιμήσεις της ίδιας της επιχείρησης καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 ούτε μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 για τη μέτρηση της εύλογης αξίας.

Τα ποσά που εμφανίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις για τα ταμειακά διαθέσιμα, τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, τις εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις καθώς και τις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες αξίες τους λόγω της βραχυπρόθεσμης λήξης τους. Η εύλογη αξία των μακροπροθέσμων δανείων είναι σχεδόν ίδια με τη λογιστική, καθώς τα δάνεια αυτά είναι σε τοπικό νόμισμα και έντοκα με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου και της Εταιρείας, που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, ταξινομούνται ως εξής:

Ιεραρχία εύλογης αξίας

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	ΣΥΝΟΛΟ
2016				
Μετοχές	139.965,00	-	6.006,00	145.971,00
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**139.965,00**	**-**	**6.006,00**	**145.971,00**

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	ΣΥΝΟΛΟ
2015				
Μετοχές	684.066,57	-	6.006,00	690.072,57
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**684.066,57**	**-**	**6.006,00**	**690.072,57**

Στον παραπάνω πίνακα τα στοιχεία είναι ίδια και για τη μητρική και για τον όμιλο.

34.5 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι στόχοι της διοίκησης όσον αφορά τη διαχείριση κεφαλαίου της Εταιρείας είναι να εξασφαλίζει την ικανότητα της να συνεχίσει τη δραστηριότητα της (going – concern). Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της διατήρησης υγιών δεικτών κεφαλαίου ώστε να υποστηρίζονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων.

Για τον σκοπό διαχείρισης κεφαλαίου ο Όμιλος παρακολουθεί τον δείκτη «Καθαρός δανεισμός προς Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων». Σαν καθαρό δανεισμό ο Όμιλος ορίζει το σύνολο των τοκοφόρων δανειακών υποχρεώσεων μείον το σύνολο των διαθεσίμων του.

Για τις χρήσεις 2016 και 2015 ο δείκτης αναλύεται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	7.099.451,68	7.945.328,55	6.850.000,00	7.700.000,00
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	16.604.586,20	11.647.208,98	13.700.000,00	8.750.000,00
Μειον: Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	25.721.214,75	20.663.911,91	12.177.287,24	5.231.366,75
Καθαρός Δανεισμός	**(2.017.176,87)**	**(1.071.374,38)**	**8.372.712,76**	**11.218.633,25**
Ίδια Κεφάλαια	**90.855.367,34**	**88.810.025,09**	**72.122.940,68**	**70.113.105,53**
Καθαρός Δανεισμός / Ίδια κεφάλαια	**(0,02)**	**(0,01)**	**0,12**	**0,16**

35. ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν υιοθετήσει και εφαρμόσει το τροποποιημένο Δ.Λ.Π. 23, σύμφωνα με το οποίο καθίσταται υποχρεωτική η κεφαλαιοποίηση του κόστους δανεισμού όταν αφορά άμεσα την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου.

36. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΒΑΡΗ

Δεν υφίστανται εμπράγματα ή άλλα βάρη επί των παγίων στοιχείων του Ομίλου.

37. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Δεν υπάρχουν άλλα γεγονότα μεταγενέστερα της 31 Δεκεμβρίου 2016 που να επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

Κιλκίς 26 Απριλίου 2017

Ο Πρόεδρος	Ο Αντιπρόεδρος	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος & Γενικός Διευθυντής	Ο Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου	Ο Οικονομικός Διευθυντής Μητρικής
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος	Νικόλαος Ν. Κουκούντζος	Αριστείδης Ν. Ζέρβας	Χρήστος Ν. Πετρίδης

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS -

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.

ΑΡ.Μ.Α.Ε: 10920/06/Β/86/40
Έδρα: ΒΙ.ΠΕ Σταυροχωρίου Κιλκίς
(δημοσιευόμενα βάσει του κ.ν. 2190/20, άρθρο 135, για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS - ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Εταιρεία, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.

Αρμόδια Εποπτική Αρχή:	**Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Διεύθυνση Α.Ε. και Πίστεως**
Διεύθυνση διαδικτύου:	www.kleemann.gr
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:	**Πρόεδρος:** Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, **Αντιπρόεδρος:** Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, **Διευθύνων Σύμβουλος:** Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, **Αναπ. Διευθ. Σύμβουλος, Γενικός Διευθυντής:** Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, **Μη εκτελεστικό μέλος:** Μαρία Δ. Καραδέδογλου, **Ανεξάρτητα μη Εκτελεστικά Μέλη:** Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Βασίλειος Θ. Ζιώγας
Ημερομηνία έγκρισης των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο:	**26 Απριλίου 2017**
Νόμιμος Ελεγκτής:	**Βαργιεμέζης Χρήστος (ΑΜ ΣΟΕΛ 30891)**
Ελεγκτική Εταιρεία:	**Grant Thornton (ΑΜ ΣΟΕΛ 127)**
Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών:	**Με σύμφωνη γνώμη**

1.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12. 2015**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	33.933	33.578	24.247	25.068
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.511	1.595	1.425	1.480
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.939	1.453	1.911	1.413
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	8.050	8.666	26.575	20.360
Αποθέματα	27.581	25.727	19.158	18.378
Απαιτήσεις από πελάτες	29.741	31.037	23.590	26.221
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	42.503	34.131	20.161	18.469
Υπεραξία	1.788	1.788	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**147.046**	**137.975**	**117.067**	**111.389**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό Κεφάλαιο	8.277	8.277	8.277	8.277
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	73.260	71.037	63.846	61.836
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και ιδιοκτητών Μητρικής (α)	81.537	79.314	72.123	70.113
Μη ελεγχόμενα δικαιώματα (β)	9.318	9.496	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)	90.855	88.810	72.123	70.113
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	7.099	7.945	6.850	7.700
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.288	5.665	3.295	2.934
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	16.605	11.647	13.700	8.750
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	25.199	23.908	21.099	21.892
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	56.191	49.165	44.944	41.276
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	**147.046**	**137.975**	**117.067**	**111.389**

1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	
	01.01-31.12. 2016	01.01-31.12. 2015	01.01-31.12. 2016	01.01-31.12. 2015
Κύκλος εργασιών	**115.859**	**107.047**	**81.113**	**83.680**
Μικτά κέρδη	**38.193**	**33.311**	**21.091**	**22.005**
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	**6.101**	**5.624**	**1.415**	**2.562**
Κέρδη (ζημίες) προ φόρων	**5.322**	**4.804**	**1.976**	**2.063**
Κέρδη (ζημίες) μετά από φόρους (Α)	**3.989**	**3.622**	**2.035**	**1.960**
- Ιδιοκτήτες Μητρικής	3.537	2.840	-	-
- Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	452	782	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	**(1.503)**	**(993)**	**(25)**	**14**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α+Β)	**2.486**	**2.629**	**2.010**	**1.974**
- Μετόχους Μητρικής	2.308	2.094	-	-
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	178	535	-	-
Κέρδη (ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή – βασικά (σε Ευρώ)	0,1495	0,1201	0,0861	0,0829
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε Ευρώ)	-	-	-	-
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	8.318	7.752	2.984	4.026

1.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσεως (01.01.2016 και 01.01.2015, αντίστοιχα)	88.810	90.030	70.113	75.535
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	2.486	2.629	2.010	1.974
Αύξηση / (μείωση) μετοχικού κεφαλαίου	-	(4.020)	-	(4.020)
Διανεμηθέντα μερίσματα	(355)	(48)	-	-
Αγορές / (πωλήσεις) ιδίων μετοχών	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές	(86)	219	-	(3.376)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσεως (31.12.2016 και 31.12.2015, αντίστοιχα)	**90.855**	**88.810**	**72.123**	**70.113**

1.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2015
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	5.322	4.804	1.976	2.063
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	2.217	2.127	1.570	1.464
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	-	67	-	67
Προβλέψεις	2.410	2.864	727	1.699
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.459)	(860)	-	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημίες) επενδυτικής δραστηριότητας	697	(377)	(1.603)	(429)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	1.076	1.128	809	911
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(1.495)	(3.728)	(580)	(1.872)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(2.601)	(3.196)	8.125	(6.084)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	(110)	(1.003)	683	(3.016)
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(1.043)	(1.096)	(809)	(895)
Καταβεβλημένοι φόροι	(2.619)	(929)	(1.290)	(96)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	***2.395***	***(199)***	9.608	***(6.188)***
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	468	(2.194)	(6.532)	(4.635)
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(3.180)	(3.782)	(1.189)	(1.114)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	117	186	-	173
Τόκοι εισπραχθέντες	178	322	177	313
Μερίσματα εισπραχθέντα	-	-	1.080	113
Χρηματικά διαθ. απορροφ. θυγατρικής Moda Lift & εξαγορασθ. εταιρείας στην Αυστραλία	-	977	-	1.165
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	***(2.417)***	***(4.491)***	***(6.464)***	***(3.985)***
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-
Πληρωμές για μείωση μετοχικού κεφαλαίου	-	(4.020)	-	(4.020)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	21.370	12.800	19.670	12.800
Εξοφλήσεις δανείων	(15.660)	(10.491)	(15.570)	(10.400)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	78	57	-	-
Εισπράξεις κρατικών επιχορηγήσεων	-	-	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα και αμοιβές Δ.Σ.	(709)	(423)	(298)	(318)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	***5.079***	***(2.077)***	***3.802***	***(1.938)***
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	**5.057**	**(6.767)**	**6.946**	**(12.111)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	**20.664**	**27.431**	**5.231**	**17.342**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	**25.721**	**20.664**	**12.177**	**5.231**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες: (Παρατίθενται διακριτά σε ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση)

1. Η Σημ. 3.22 των Οικονομικών Καταστάσεων περιλαμβάνει τις επωνυμίες όλων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου και τις λοιπές πληροφορίες που απαιτούνται (χώρα καταστατικής έδρας, ποσοστό συμμετοχής και μέθοδος ενοποίησης).

2. Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2016, έχουν συνταχθεί με βάση τις λογιστικές αρχές που ακολουθήθηκαν κατά τη σύνταξη των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

3. Οι χρήσεις, για τις οποίες δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά η Εταιρεία και οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου παρουσιάζονται αναλυτικά στη Σημείωση 28 των Οικονομικών Καταστάσεων.

4. Στη σημ. 8 παρατίθενται οι παρακάτω αλλαγές που αφορούν τις συμμετοχές της Εταιρείας. Στις 3 Μαρτίου 2016 αποφασίστηκε να ολοκληρωθεί η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. στην KLEEMANN LIFTS UK Ltd, συνολικού πόσου Ευρώ 7 εκ. Το εν λόγω ποσό είχε σταλεί μέσα στο 2015 έπειτα από σχετική απόφαση για μελλοντική αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ώστε να χρηματοδοτηθούν οι επενδύσεις της αγγλικής εταιρείας για α) εξαγορά εταιρείας στην Αυστραλία ύψους Ευρώ 2,5 εκ που έγινε τον Ιούλιο του 2015 β) ίδρυση θυγατρικής εταιρείας στη Γερμανία με κεφάλαιο Ευρώ 500 χιλ που έγινε τον Αύγουστο του 2015 γ) κάλυψη χρηματοδότησης επενδύσεων ύψους Ευρώ 4 εκ στη θυγατρική στη Κίνα. Στις 28 Μαρτίου 2016 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 1,5 εκατ. στη θυγατρική Εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων στη Κίνα.

5. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη στα ακίνητα της Μητρικής Εταιρείας καθώς και των θυγατρικών εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ανωτέρω ενοποίηση.

6. Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές της Εταιρείας και των θυγατρικών της εταιρειών, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρείας και του Ομίλου.

7. Το ποσό των σωρευτικών προβλέψεων που έχουν διενεργηθεί έως την 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι:

(ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Όμιλος	Εταιρεία
α) για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	931	400
β) για λοιπές προβλέψεις (υποτιμήσεις στοιχείων ενεργητικού - πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού κ.λπ.)	29.832	25.076

8. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας χρήσης ανήλθε στην Εταιρεία σε 806 άτομα (31 Δεκεμβρίου 2015: 786 άτομα) και στον Όμιλο σε 1.249 άτομα (31 Δεκεμβρίου 2015: 1.169 άτομα).

9. Τα ποσά των εσόδων και εξόδων σωρευτικά από την έναρξη της διαχειριστικής χρήσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της τρέχουσας περιόδου που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα, κατά την έννοια του ΔΛΠ 24, προς αυτήν μέρη είναι τα εξής:

(ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Όμιλος	Εταιρεία
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	864	25.745
β) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	5.444	12.805
γ) Απαιτήσεις	408	9.350
δ) Υποχρεώσεις	110	6.852
ε) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	1.518	750
στ) Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	5	5
ζ) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	0	0

10. Τα κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν με διαίρεση του καθαρού κέρδους που αναλογεί στους μετόχους της Μητρικής, με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών που είναι σε κυκλοφορία.

11. Τόσο η Μητρική Εταιρεία όσο και οι θυγατρικές και συγγενείς της επιχειρήσεις δεν κατέχουν μετοχές της Μητρικής την 31 Δεκεμβρίου 2016.

12. Δεν έχει επέλθει διακοπή εκμετάλευσης κλάδου ή Εταιρείας του Ομίλου.

13. Δεν υπάρχουν μεταβολές στη μέθοδο ενσωμάτωσης των εταιρειών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και δεν υπάρχουν εταιρείες ή/και κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει η Εταιρεία και δεν περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Δεν υπάρχουν εταιρείες ή/και κοινοπραξίες που:

α. Ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για πρώτη φορά στην τρέχουσα χρήση, ενώ δεν είχαν ενσωματωθεί στην προηγούμενη χρήση,

β. Δεν ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στην τρέχουσα χρήση ενώ είχαν ενσωματωθεί στην προηγούμενη χρήση.

14. Τα λοιπά συνολικά έσοδα (μετά από φόρους) που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια αναλύονται ως εξής (ποσά σε χιλ. Ευρώ):

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	01.01-31.12.16	**01.01-31.12.15**	**01.01-31.12.16**	**01.01-31.12.15**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής εκμεταλλεύσεων εξωτερικού	(1.454)	(1.030)	-	-
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(202)	13	(179)	18
Κρατικές επιχορηγήσεις	-	-	-	-
Αναπροσαρμογή παγίων	153	24	153	(4)
Σύνολο λοιπών εσόδων	**(1.503)**	**(993)**	**(26)**	**14**

15. Οι επενδύσεις κατά την χρήση 2016 ανήλθαν στον Όμιλο σε Ευρώ 3.217 χιλ. (2015: Ευρώ 3. 955 χιλ.) και στην Εταιρεία σε Ευρώ 1.190 χιλ. (2015: Ευρώ 2. 606 χιλ.).

16. Ο φόρος εισοδήματος στα στοιχεία της Κατάστασης Αποτελεσμάτων αναλύεται ως εξής (ποσά σε χιλ. Ευρώ):

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.16	**01.01-31.12.15**	**01.01-31.12.16**	**01.01-31.12.15**
Τρέχων φόρος εισοδήματος	1.525	1.690	3	597
Φόρος προηγ. Χρήσεων	400	-	400	-
Πρόβλεψη φόρων φορολογικού ελέγχου	20	-	20	-
Έκτακτη εισφορά	-	-	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(611)	(508)	(482)	(494)
Σύνολο	**1.334**	**1.182**	**(59)**	**103**

17. Τυχόν διαφορές στα αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

ΒΙ.ΠΕ Σταυροχωρίου Κιλκίς, 26 Απριλίου 2017

Ο Πρόεδρος	Ο Αντιπρόεδρος	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος & Γενικός Διευθυντής	Ο Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου	Ο Οικονομικός Διευθυντής Μητρικής
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454713	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454710	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΕ 171629	Νικόλαος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: Τ 230395	Αριστείδης Ν. Ζέρβας Α.ΑΔ Α΄ ΤΑΞΗΣ: 37232	Χρήστος Ν. Πετρίδης Α.ΑΔ Α΄ ΤΑΞΗΣ:20384

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Για τη διαρκή και έγκαιρη ενημέρωση των επενδυτών και των μετόχων της, η Εταιρεία διατηρεί ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.kleemann.gr.

Στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, και ειδικότερα στην ενότητα «Ενημέρωση Επενδυτών», βρίσκονται αναρτημένες οι ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, οι εκθέσεις ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή και οι εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.